

ДОКЛАД ЗА ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА

ИП „ИЗГРАЖДАНЕ НА ЖИЛИЩНА СГРАДА (КЪЩА) В ПИ № 81476.18.12. В МЕСТНОСТ „ЛЪЖЕТО“, С. ЧИФЛИК, ОБЩИНА ТРОЯН, ОБЛАСТ ЛОВЕЧ“ С ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0001493 „ЦЕНТРАЛЕН БАЛКАН - БУФЕР“

*Изпълнител: Стерна консулт
(www.sternaconsult.com)*

СЪДЪРЖАНИЕ:

0. Въведение	13
1. Анотация на инвестиционното предложение	13
2. Методология на работа и екологични ограничения при изготвяне на Доклада за оценка за съвместимост	21
3. Други проекти или планове, които биха могли да имат значително въздействие върху защитената зона в комбинация с инвестиционното предложение	26
4. Вероятни отрицателни въздействия от реализацията на ИП, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти биха могли да окажат значително въздействие върху защитената зона или нейните елементи	49
5. Описание на защитена зоната BG0001493 „Централен Балкан – буфер“	53
6. Оценка на вероятната степен на въздействие върху предмета и целите на защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“	55
6.1.Описание и анализ на степента на въздействие на инвестиционното предложение върху типовете природни местообитания - предмет на опазване от Прил. I на Директива 92/43/ЕИО	55
6.2. Описание и анализ на степента на въздействие на инвестиционното предложение върху видовете – предмет на опазване в защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“	87
6.3. Описание и анализ на степента на въздействие на инвестиционното предложение върху целостта на защитената зона	122
7. Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ИП върху защитената зона и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитената зона, в резултат на прилагането на смекчаващите мерки.....	125
8. Алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитените зони, включително „нулева алтернатива“.....	128
9. Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие съобразно критериите по чл. 22 от Наредбата за оценка за съвместимост.....	128
10.Наличие на обстоятелства по чл. 33 ЗБР, включително доказателства за това и предложение за конкретни компенсирани мерки по чл. 34 ЗБР - в случаите, когато заключението за защитена зона предмет на ДОС е, че предметът на опазване на съответната защитена зона ще бъде значително увреден от реализирането на	

инвестиционното предложение и когато не е налице друго алтернативно решение.....	130
11. Информация за използваните методи за изследване, включително времетраене и период на полевите проучвания, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация.....	131
12. Документи по чл. 9, ал. 2 и 3 на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимост на планове, програми и проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.....	141
13. Консултации	142
14. Списък на таблиците и фигурите.....	147
15. ПРИЛОЖЕНИЯ – Графичен и снимков материал.....	149

Списък на приложенията:

Приложение 1 – Местоположение на ПИ № 18476.18.12. – карта

Приложение 2 – Връзка на проекта с НЕМ Натура 2000 и НСЗТ – карта

Приложение 3 – Връзка на проекта с други консервационно значими природни територии - карта

Приложение 4 – Други планове, програми, проекти и ИП с вероятно кумулативно въздействие - карта

Приложение 5 – Природни местообитания от Приложение I на Директива 92/43/ЕИО -карта

Приложение 6 – Картирани природни местообитания по EUNIS -карта

Приложение 7 – Ефективно заети местообитания на жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*)-карта

Приложение 8 – Модел на потенциални местообитания на голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*) и трицветен нощник (*Myotis emarginatus*) –карта

Приложение 9 – Модел на ловни местообитания на дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), голям нощник (*Myotis myotis*), средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), подковонос на Мехели (*Rhinolophus*) – карта

Приложение 10 – Модел на потенциални местообитания на буков сечко (*Morimus funereus*), алпийска розалия (*Rosalia alpina*) – карта

Приложение 11 – Модел на потенциални местообитания на лалугера (*Spermophilus citellus*) – карта

Приложение 12 – Модел за пригодност на местообитанията на кафява мечка (*Ursus arctos*)

Приложение 12-А - Информация от GPS проследяване на мечка (*Ursus arctos*)

Приложение 13 – Кумулативно въздействие върху местообитанията на кафява мечка (*Ursus arctos*)

Приложение 14 – Територия на полевите проучвания

Приложение 15 – Снимков материал от района на ИП

СЪКРАЩЕНИЯ, РЕЧНИК

*За целите на ДОС

В текста и приложенията към ДОС, Инвестиционно предложение (ИП) „Изграждане на жилищна сграда (къща) в ПИ № 181476.18.12. в местност „Лъжетото“, с. Чифлик, община Троян, област Ловеч“, се използва и като проект или ПИ.

ИП =проект=ПИ

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

БПС – Благоприятно природозащитно състояние

ДГС – Държавно горско стопанство

ДОС – Доклад за оценка за съвместимостта на планове, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на защитена зона от НАТУРА 2000

ЕО – Екологична оценка

ЗБР – Закон за биологичното разнообразие

ЗЗТ – Закон за защитените територии

ЗДОИ - Закон за достъп до информация

ЗЗ – Защитена зона

ЗМ - Защитена местност

ЗТ – Защитена територия

ИП – Инвестиционно предложение

МОСВ – Министерство на околната среда и водите

НУРИОС - Наредба за условията и реда за извършване на Оценка на съвместимостта

НЕМ - Национална екологична мрежа

ОВМ – Орнитологично важно място

ОВОС – Оценка на въздействието върху околната среда

ОС – Оценка за съвместимост

ПЗ– Природна забележителност

ПИ – Поземлен имот

ПП – Природен парк

ПУП-ПЗ - Подробен устройствен план - план за застрояване

РИОСВ – Регионална инспекция по околна среда и води

РЕЧНИК НА ТЕРМИНИТЕ

Абиотични фактори - фактори на неживата природа – климат, води, скали и минерали и др.

Алтернативни решения - алтернативни начини за постигане целите на плана, програмата и проекта или на инвестиционното предложение, при които се предотвратяват неблагоприятните въздействия върху целостта на защитената зона. Алтернативните решения могат да включват различно местоположение, различен мащаб или модел на осъществяване на дейностите от проекта, различен график на изпълнение или използването на алтернативни технологии.

Андропогонидна растителност - степни тревни съобщества с доминиране на житни треви от подсемейство *Andropogonidae*.

Антропофити - растения с вторично разпространение в страната в резултат на несъзнателна или преднамерена човешка дейност. Биват археофити (разпространили се до XV век) и неофити (след XV век).

Апофити - растения, представляващи част от естествения или първичен елемент на местната растителна покривка, притежаващи способността да се разселват и настаняват бързо на местообитания, създадени и поддържани от човека.

Аркто-бореални видове - видове с основна област на разпространение в граничната зона между тундрата и тайгата; срещат се и във високите части на някои планини в Европа.

Асоциация - основна синтаксономична категория при класификация на растителността.

Биотични фактори - фактори на живата природа (живите организми и продуктите на тяхната дейност).

Благоприятно природозащитно състояние (БПС) – съгласно критериите на Директива 92/43/ЕИО. Природозащитното състояние на един тип природно местообитание се счита за „благоприятно“, ако: неговото естествено разпространение (ареал), както и площите, които то покрива в границите на това разпространение, са постоянни или се разширяват, и съществуват необходимите структура и функции за дългосрочното му поддържане и е вероятно да продължат да съществуват в обозримо бъдеще, и природозащитното състояние на характерните за него видове е благоприятно, както е описано по-долу за природозащитното състояние на вид. Природозащитното състояние на един вид се счита за „благоприятно“, данните за динамиката на популацията на този вид показват, че той се самоподдържа и ще продължи да се самоподдържа в дългосрочен план като жизнеспособен елемент на своите естествени местообитания, и естественото разпространение на този вид нито намалява, нито е вероятно да намалее в обозримо бъдеще, и съществува, и вероятно ще продължи да съществува, достатъчно голямо местообитание за поддържане на неговите популации в дългосрочен аспект.

Важни елементи на средата (за видрата) - Това са речни участъци с: относително постоянни водни нива; гъсто обрасли с дървесна растителност; места на интензивно хранене, почивка, размножаване, раждане и отглеждане на малките.

Видове предмет на опазване – видове, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕИО и фигуриращи в съответния раздел на формуляра за инвентаризация (от документацията на защитената зона) и в „Предмета и целите на опазване“ на защитената зона, съгласно чл.8, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие и видове птици от Приложение I на Директива 2009/147/ЕО (79/409/ЕЕС) (Приложение 2 на ЗБР) и Редовно срещащи се мигриращи птици от чл. 4.2 Директива 2009/147/ЕО (79/409/ЕЕС) (чл. 6 ал. 1 т. 4 на ЗБР).

Видове с конзервационна значимост, Приоритетни видове, Дефицитни видове - видове с особено важно значение за статута на местообитанието или защитената територия; видове с природозащитен статус (третираны от националното и международно природозащитно законодателство); видове, включени в „Червена книга на България“; ендемични видове; реликтни видове.

Диагностични видове - група от видове с оптимално развитие в рамките на определен синтаксон; група от характерни и диференциални видове, характеризиращи дадена фитоценоза.

Доминанти - видове, които в борбата за съществуване са достигнали до господстващо положение в съобществата или екосистемите; видове с голяма биомаса и проективно покритие.

Едификатор - преобладаващ (доминиращ) вид в главния (структуроопределящия) етаж на съобществото.

Екологична плътност (за видрата), представена като минимален и максимален брой индивиди на километър речен участък или единичен бряг на стоящ водоем, приети като референтни стойности:

- възрастни женски: 0,2 – 0,3 индивида/км
- възрастни мъжки: 0,02 – 0,1 индивида/км
- полувъзрастни: 0,03 – 0,2 индивида/км
- малки: 0,0 – 0,1 индивида/км
- общо индивиди от вида: 0,02 – 0,3 индивида/км

Експертна оценка – оценка, базирана на експертните познания и опит, в случаите, когато няма достатъчно конкретни данни за присъствие/отсъствие на вида или за въздействие върху него.

Елементи на защитената зона:

- а) типове природни местообитания от Приложение № 1 на ЗБР - предмет на опазване в защитената зона;
- б) видове съгласно Приложение № 2 на ЗБР - предмет на опазване в защитената зона, и техните местообитания;
- в) други видове от съществено значение за структурата и функциите на екосистемите в защитената зона;
- г) територии, изпълняващи функциите на естествен буфер по отношение на типовете природни местообитания, и местообитанията на видовете - предмет на опазване в защитената зона;
- д) компонентите на околната среда от съществено значение за местообитанията и видовете - предмет на опазване в защитената зона;
- е) характерни елементи на ландшафта, които са от съществено значение за миграцията, географското разпространение на видовете и генетичния обмен между популациите им.

Ендемичен вид - вид с ограничено разпространение само в отделен район (географска област, страна и т.н.).

Еутрофен вид – растение, развиващо се върху богати на хранителни вещества почви.

Еутрофен водоем – водоем, чиито води са богати на органика.

Застрашен вид - този, който е заплашен от изчезване в целия си ареал или в голяма част от него.

Затворено растително съобщество - съобщество, намиращо се в напреднал стадий на развитие, с висока степен на покритие и дифузно разпределение на индивидите на отделните видове. Проникването на нови видове в него е силно затруднено.

Защитени територии (ЗТ) по смисъла на Закона за защитените територии - територии предназначени за опазване на биологичното разнообразие в екосистемите и на естествените процеси, протичащи в тях, както и на характерни или забележителни обекти на неживата природа и пейзажи. Защитените територии се опазват и управляват по разпоредбите на Закона за защитените територии.

Зона от значение за Общността - територия, която в биогеографския регион или региони, към които принадлежи, допринася в значителна степен за съхраняването или възстановяването до степен на благоприятно природозащитно състояние на тип природно местообитание по приложение № 1 или на вид по приложение № 2, допринася в значителна степен за целостта на мрежата от защитени зони по чл. 3 и/или допринася в значителна степен за съхраняването на биологичното разнообразие в конкретния биогеографски регион. При животински видове, които се нуждаят от големи местообитания, териториите от значение за Общността отговарят на местата в естествената област на разпространението им, които притежават физични и биологични елементи от решаващо значение за тяхното съществуване.

Инвазия - навлизане, нахлуване, завладяване на територии заети от автохтонна коренна растителност от даден вид или фитоценоза, проявяващи силна агресия и пластичност. Навлизане в коренната фитоценоза на видове с чужд географски произход или неместни такива. Насочена подмяна (смяна) на растителността.

Инцидентна смъртност – смъртност на индивиди, причинена от случайни събития, свързани с ИП, които не могат да бъдат оценени или предвидени – напр. случаен сблъсък с машини, прегазване от товарна техника, затрупване с пръст и материали, увреждане на временни убежища на индивиди и др.

Калцифил – растение, развиващо се на алкални – с високо съдържание на калций – почви с $pH > 7,0$ и на базични (варовикови) скали.

Ключови елементи на защитената зона - местообитанията и видовете - предмет на опазване в дадената защитена зона, чието наличие, площ/популация, качество или други характеристики са били причина за определяне на конкретната защитена зона като подходяща за включване в националната екологична мрежа, както и други елементи на защитената зона от жизненоважно значение за тези местообитания и видове.

Корине място - територия, описана по стандартната международна методика на проекта на Съвета на Европа "КОРИНЕ биотопи".

Ксеротерм – растение, развиващо се в сухи и топли местообитания.

Ксерофит - растение, развиващо се на сухи местообитания, което може да преживява продължително атмосферно и почвено засушаване, като запазва физиологичната си активност.

Кумулативни въздействия - въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, независимо от кого са осъществявани тези планове, програми и проекти/инвестиционни предложения. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със

значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

Мезофитна растителност - умерено влаголюбива растителност.

Мезохигрофити - хигрофити, които могат да растат и на умерено влажни почви.

Местообитание - пространствено ограничена съвкупност от условията на абиотичната и биотичната среда, които осигуряват пълния цикъл на развитие на индивида, популацията или дадения вид, като цяло.

Местообитание на вид - районът, определен от специфични абиотични и биотични фактори, в който този вид се намира постоянно или временно в някой от етапите на своя жизнен цикъл.

Много рядък вид (V) – съгласно Обяснителни бележки за попълване на Стандартен формуляр за защитени зони от НАТУРА 2000.

Монодоминантни фитоценози - растителни съобщества с един доминиращ вид

Наредба № 8 - НАРЕДБА № 8 от 12.12.2003 г. за реда и условията за издаване на разрешителни за изключенията от забраните, въведени със Закона за биологичното разнообразие за животинските и растителните видове от приложение № 3, за животинските видове от приложение № 4, за всички видове диви птици, извън тези от приложение № 3 и приложение № 4 и за използване на неселективните уреди, средства и методи за улавяне и убиване от приложение № 5.

Нитрофил - растение, което се среща на богати на нитрати почви.

Нулева алтернатива - описание на настоящото състояние и последиците от него, в случай, че плановете, програмите, проектите или инвестиционните предложения, които се предлагат, не бъдат осъществени.

Обикновен вид (С) - съгласно Обяснителни бележки за попълване на Стандартен формуляр за защитени зони от НАТУРА 2000.

Обилие - показател за количественото участие на вида, изразено пряко или косвено.

Организъм - всяко живо тяло, което е съставено от съгласувано действащи органи и съществува самостоятелно. Организмът е индивид в популация от отделен вид.

Орнитологично важно място (ОВМ) - територия от международна значимост за опазване на птиците, описана по стандартната международна методика на BirdLife International.

Отворено съобщество - съобщество, намиращо се в ранен (или регресивен) етап на развитие, като растенията са разположени на известно разстояние едно от друго.

Пасищна дигресия - сукцесионен процес, водещ до влошаване на състоянието, обедняване на видовия състав и структурата на тревните съобщества под влиянието на прекомерна паша.

Пионерни ценози - съобщества, развиващи се на първични, бедни на хранителни вещества субстрати и представляващи начална фаза на развитие на съобществата.

Популация - териториално обособена съвкупност от индивиди от един и същи вид, които могат свободно да обменят генетичен материал помежду си.

Потенциално застрашен вид - този, за който е вероятно скорошното му преминаване в категорията на застрашените видове, ако факторите, причинили заплахата, продължават да съществуват.

Принцип на предпазливостта – принципът произтича от целите на Директива 2009/147/ЕО (79/409/ЕИО) и Директива 92/43/ЕИО. Прилагането му означава, че при липсата на достатъчно информация или категорични доказателства за извеждане на заключение за степента на въздействие върху зоната/вида/местообитанието, се предвижда и оценя „максимално лош сценарий“ на въздействието. Целта е предприемане на всички необходими мерки, за да не се допуска увреждане на защитените зони и видове, предмет на опазване.

Приоритетни видове - видове с особено важно значение за статута на местообитанието или защитената територия; видове с природозащитен статус (третиран от националното и международно природозащитно законодателство).

Природно местообитание - естествени или близки до естествените сухоземни или акваториални области, характеризиращи се с характерни географски, абиотични и биотични особености, придаващи им специфичен облик.

Природно местообитание от интерес за Общността - онези местообитания от европейската територия на държавите членки, които в зоната на тяхната естествена област на разпространение са застрашени от изчезване или имат малък естествен район на разпространение, вследствие на намаляване на популацията или въз основа на вече ограничен район на разпространение, или представляват изключителни примери за типичните особености на един или няколко от следните девет биогеографски региона: алпийски, атлантически, черноморски, бореален, континентален, макронезийски, средиземноморски, панонски и степен.

Присъстващ вид (P) – съгласно Обяснителни бележки за попълване на Стандартен формуляр за защитени зони от НАТУРА 2000.

Проективно покритие, покритие - процент от територията, заета от проекциите на надземните части на отделните индивиди, ценопопулации на видове или на цялата фитоценоза (сумарно проективно покритие).

Рамсарско място - влажна зона, която отговаря на критериите на Конвенцията за влажните зони с международно значение, по-специално като местообитания за водолюбива птици (Рамсарска конвенция) (ДВ, бр. 56 от 1992 г.).

Растителност - съвкупност от всички растителни съобщества (фитоценози) на дадена територия или акватория.

Рудерал - слабо конкурентен вид с големи възможности за бързо семенно и вегетативно размножаване, който се среща на антропогенно повлияни площи – селища, обработваеми земи и др.

Рядък вид – вид, чиито популации са малобройни, разпръснати или зависими от специфични фактори и ако не непосредствено, то косвено е застрашен или потенциално застрашен.

Рядък вид (R) – съгласно Обяснителни бележки за попълване на Стандартен формуляр за защитени зони от НАТУРА 2000.

Световно застрашен вид - вид, включен в категориите "изчезнал в природата", "критично застрашен", "застрашен" и "уязвим" на актуалния Червен лист на Международния Съюз за защита на природата.

Синтаксон - тип фитоценоза от определена синтаксономична категория.

Смекчаващи мерки - мерки, насочени към минимализиране или прекратяване на отрицателното въздействие на плана, програмата и проекта или на инвестиционното предложение по време на или след тяхното осъществяване.

Спасителен център е физическо или юридическо лице, определено от Министъра на околната среда и водите, което се грижи за живи екземпляри животни и/или растения, настанени в предназначени за целта места в определените от Закона за биологичното разнообразие случаи.

Средна плътност (за видрата), представена за 100 км² (= 10x10 km UTM-grid).

Срещаемост - показател, оценяващ характера на разпространението на индивидите на отделните ценопулации; изчислява се в проценти.

Сукцесия - изменения на растителните съобщества, които се проявяват в смяната на една фитоценоза с друга; развитие на екосистемата, смяна на една екосистема с друга.

Съхранение - всички мерки, които са необходими за запазване или възстановяване на природните местообитания и популациите на диви растителни, животински и гъбни видове в благоприятно състояние.

Таксон - наименование на класификационните единици, показващи тяхното място в системата; съвкупност от организми, разглеждани като формални обединения на съответните нива от йерархичната класификация. Основна таксономична единица е видът.

Увреждане - увреждане на местообитание и/или на вид - предмет на опазване.

Увреждане на вид - всяко събитие, което води до влошаване на състоянието на вида, като:

- а) допринася за намаляването на популацията на вида в защитената зона в дългосрочен план;
- б) води до намаляване или риск от намаляване на естествения район на разпространение на този вид в защитената зона;
- в) допринася за намаляването на площта на местообитанието, което осигурява преживяването на популациите на този вид в защитената зона.

Увреждане на местообитание - всяко събитие, което води до влошаване на състоянието на местообитанието, като:

- а) допринася за намаляването на площта на неговото естествено разпространение в защитената зона;
- б) води до влошаване на неговата структура и специфични функции, необходими за дългосрочното му съществуване;

Фауна- всички видове животни в определен район.

Фитоценоза - растително съобщество.

Флора - съвкупност от растителни видове, които се срещат на определена територия или акватория.

Флористично богатство - съвкупността от всички растителни таксони, влизащи в състава на съобществото или екосистемата.

Флорни елементи, фитогеографски елементи - група видове, произлизащи от един и същ географски район и със сходна посока на разпространение и промени в разпространението.

Фрагментация - растителни ценози с нарушена компактност и геометрична структура, водещо до обособяването на отделни малки растителни формирания.

Характерни видове - видовете, свързани тясно с определен растителен синтаксон, в рамките на който имат относително висока константност и намират оптимални условия за своето развитие

Хелофит - водно-земно растение, чиито възобновителни пъпки през неблагоприятния сезон са намират във вода, а вегетативните леторасли (стъбла и клони) се намират над повърхността на водата.

Хигромезофити - мезофити, приспособени да растат на преовлажнени почви.

Хигрофилна растителност - растителност, развиваща се при висока влажност на средата.

Хигрофит - сухоземно растение, развиващо се при постоянен или периодичен излишък на влага; влаголюбиво растение.

Хидрофит - растения, чиито възобновителни пъпки са разположени във вода, като летораслите са покрити с вода; водни растения.

Хоризонтална/вертикална структура - пространствена структура на растителната фитоценоза по хоризонтала и вертикала. Топология и форма на съобществата. Пространствена конфигурация на вегетативните части на всяка фитоценоза.

Ценоза - съобщество на организми (биоценоза, фитоценоза, зооценоза, алгоценоза и т. н.).

***За целите на ДОС**

В текста и приложенията към ДОС, Инвестиционно предложение (ИП) „Изграждане на жилищна сграда (къща) в ПИ № 181476.18.12. в местност „Лъжето“, с. Чифлик, община Троян, област Ловеч“, се използва и като проект или ПИ.
ИП =проект=ПИ

0. Въведение

Изготвянето на Доклада за оценка на степента на въздействие (ДОС) на ИП „Изграждане на жилищна сграда (къща) на ПИ № 81476.18.12 в местността Лъжето, с. Чифлик, община Троян, област Ловеч“ с предмета и целите на опазване на Защитена зона BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ се извършва на основание чл. 6 (3) и чл. 6 (4) на Директива 92/43/ЕИО, чл. 31-34 на Закона за биологичното разнообразие и Наредбата за условията и реда за извършване на Оценка на съвместимостта (НУРИОС) на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ЗЗ), към чл.31а от ЗБР. С писмо изх. № 3050/13.05.2015г. на РИОСВ Плевен, Възложителя е уведомен, че предвид местоположението и характера на предвидените в ИП дейности, компетентния орган е преценил необходимостта от провеждане на процедура по оценка на съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитена зона BG0001493 „Централен Балкан-буфер“ по реда на глава втора от Наредбата за условията и реда на извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми и проекти и инвестиционни предложения с целите на опазване на защитените зони.

Възложители на инвестиционното предложение са:

Цветлин Йовчев Йовчев, Райна Цанкова Йовчева, Людмила Йовчева Йовчева – Пълен пощенски адрес: гр. София, ул. „Княз Александър I“ № 16, вх. В, ет. 4, ап. 20, тел.: 02/986-40-50.

Адрес за кореспонденция: гр. София 1000, ул. „Княз Александър I“ № 16, вх. В, ет. 4, ап. 20

Телефон, факс и e-mail: 02/986-40-50; 02/986-14-00; intermex@abv.bg

Лице за контакти: Красимира Димова - СД „Интермекс“, телефон: 0899948214

1.Анотация на инвестиционното предложение

1.1.Описание на проекта

Проектът представлява промяна предназначението на земеделска земя за неземеделски нужди, с отреждане върху имота за ниско жилищно застрояване с височина до 10 м, съгласно техническо задание по чл. 125, ал. 2 от ЗУТ, съставено от възложителя и скица проект на план за застрояване /ПЗ/, собственост на Цветлин Йовчев Йовчев, Райна Цанкова Йовчева и Людмила Йовчева Йовчева, при обособена устройствена зона – „Жилищна зона – Жм“, с показатели: плътност на застрояване – до 60%; коефициент на интензивност – до 1,2; минимална озеленена площ – 40%; застрояване – свободно; еднофамилна жилищна сграда (къща) с височина до 10 м. Разработката обхваща ПИ с идентификатор 81476.18.12 в с. Чифлик, общ. Троян, обл. Ловеч. Имотът представлява неурегулиран поземлен имот – земеделска земя с начин на трайно ползване – ливада, с площ от 608 кв.м. (Скица № 29973/02.11.2010 г. – Приложение 16). Не се предвижда изграждане на нова или промяна на съществуваща транспортна инфраструктура. Достъпът до имота ще се осъществява чрез ПИ №81476.18.95 - с начин на трайно ползване „за местен път“.

Захранването с ток и вода ще бъде от съществуващи водопровод и електроснабдяване и ще засегне ПИ № 81476.18.95. По време на строителството и експлоатацията на жилищната сграда, строителните отпадъци ще се извозват на определените за това депа. Битовите отпадъци ще се събират в

контейнери, като за извозването им ще бъде сключен договор с лицензирана фирма за сметосъбиране и сметоизвозване. Отпадъчните води от канализацията на жилищните сгради ще се отвеждат към изгребна яма в югоизточната част на поземления имот, предвидена според нормативните изисквания и предварително одобрени проекти от община Троян. По време на строителството ще се използват биотоалетни.

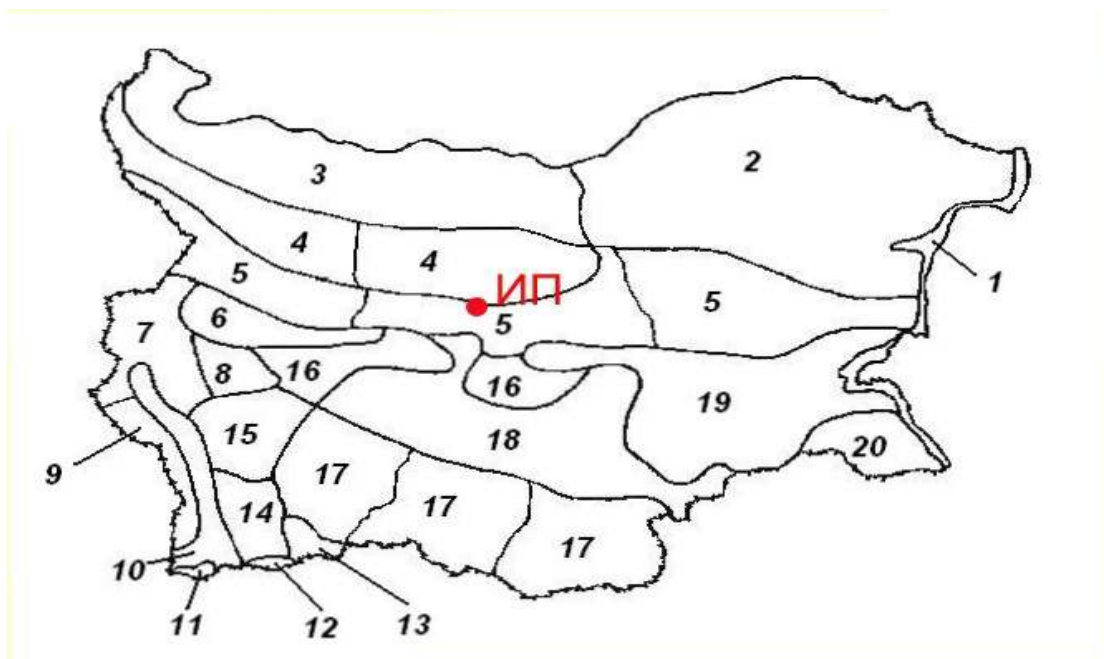
1.2. Кратка характеристика на засегнатата територия.

1.2.1. Местоположение. Флористична и фитогеографска принадлежност. Екологична характеристика.

ПИ № 81476.18.12 е разположен в западните части на с. Чифлик, Община Троян в м. Лъжето между водосборите на Лесков дол (150 м западно) и Крайни дол (460 м източно) непосредствено северно до пътя между с. Чифлик и х. Хайдушка песен и р. Рогачева река /Бели Осъм/ (30 м северно). Обектът на проучване е разположен на територията на 33 BG0001493 "Централен Балкан - буфер" за опазване на природните местообитания, включена в списъка на защитените зони, приети с Решение на Министерски съвет № 802/2007 (ДВ бр. 107/2007 г.). ИП е разположено в централната част на Троянска планина (Купена, 2 169 м н.в.) и в непосредствена близост до източната граница на Златишко – Тетевнската (2198 м н.в.) планина при м. Кашка, на около 6 км от тази граница и отстои на 4000 м южно по въздушна линия на Главното старопланинско било при връх Баба 1707 м н.в. (Виж Приложение 1 – Местоположение на ПИ № 18476.18.12.)

1.2.2. Биогеография, физикогеография и климат.

ПИ попада в обхвата на меридионалната зона, субмедитариански регион, балканска провинция Meusel & Jäger (1992). В регионален контекст проучваната територия е част от Европейската широколистна горска област, Илирийска провинция, Централно балкански окръг, Троянско Калоферски район /Троянски район/ (Бондев, 2002).

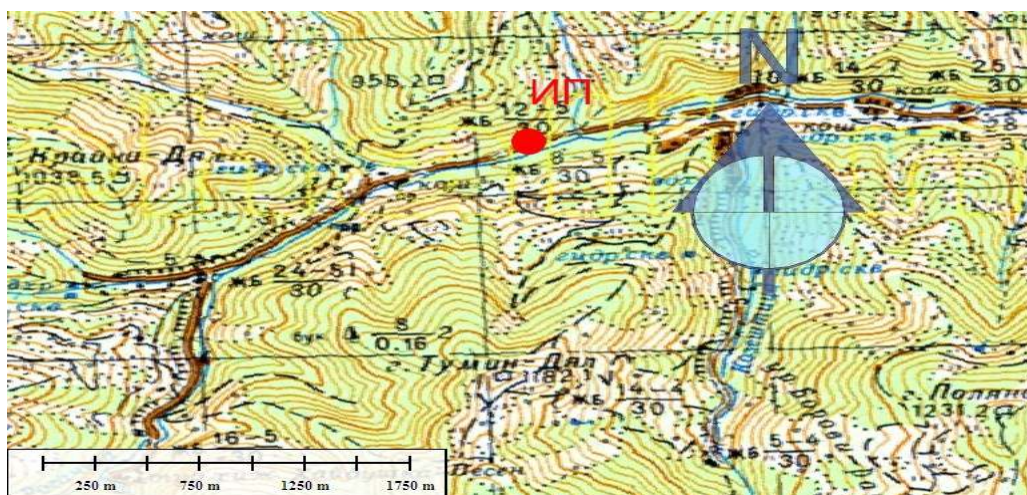
Фиг. 1. ИП и Биогеографско райониране

В морфоструктурно отношение районът на ПИ е част от Старопланинската орогенна (алпийска) планинска система, която принадлежи към Алпийската нагъната система. Последната е развита върху интензивно деформираната континентална окрайнина на Югоизточна Европа и е възприемана като сложно планинско формование (Дилинска, 2013). Във физикогеографско отношение районът на ИП е част от Южномедитеранския регион, Тракийската и Балканската планинска физикогеографски области (FID 1971). ПИ е разположен в умерено континенталната климатична област - характеризира се със студена зима със средни януарски температури от $-1,5^{\circ}\text{C}$ – $3,5^{\circ}\text{C}$ и прохладно лято 16°C – 22°C . Температурата над 20°C варира, като в подножието е около 20, а към 1000 м н.в не повече от 5–6 дни. Топлинните условия в разглежданата територия се характеризират с добре изразена сезонност, като тази сезонност е засилена или смекчена от релефа на региона (Мирчев, 2013). В зависимост от температурно-валежния режим ПИ попада в т.н. нископланинска зона ≤ 1000 м н.в. Средната годишна температура е между 8°C – 9°C , а средногодишното количество на валежите е в интервала 560–680 мм/м² (Мирчев, 2013).

1.2.3. Геология, морфология, морфоструктура, морфография, морфометрия

ПИ е част от нископланинския морфографски тип (600 – 1000 м) с разчленение 150 – 220 м. Главните вододелни била в района на съседните Кози дял, Тумин дял, Веселина, Студената могила, Турлата, Яворов извор и др. се характеризират с дълбочина на разчленение 400-600 м като ареалът на разпространение е изтеглен в субекваториална посока и почти припокрива високопланинския тип релеф (Дилинска 2013).

Рогачева река се спуска от стръмните северни склонове на резерват „Козя стена” – подножието на връх Кучето. Тя преминава покрай красивите Рогачеви камъни и на границата на резервата излиза до хижа Хайдушка песен. Събира в себе си водите на Драганов дол и Малкия дол и под Дългата рътлина се слива с река Козещица, за да образува река Бели Осъм.

Фиг. 2. Топонимия и география на ИП

1.2.4. Хидрология и хидрография. Хидрографска мрежа. Почви.

ПИ попада в обсега на водосбора на р. Осъм /Бели Осъм, Рогачева река/. Основното водно течение в района е р. Бели Осъм, извираща от Резерват Козя стена и сформирана от вливането на двата основни потока – Рогачева река и Камачарска река. Най-голяма част от отока се формира в диапазона от 1401 до 1600 м н.в. Средната месечна дълбочина на снежната покривка, при по-малка надморска височина (500-800 м н.в.), е около 30-60 см на северните склонове, а на южните – 20-40 см. В по-високите части на планината в района на ПИ, тя е значително по-дълбока, като достига и често надвишава 1 метър (Петров 2013).

Според класификацията на World Reference Base for Soil resources (IUSS-WRB, 2006, 2007) почвеното разнообразие в района е представено от зонални почви от клас Лесивирани (Luvisols), тип Канелени горски почви (Chromic Luvisols) и клас Метаморфни (Cambisols) - тип Кафяви горски почви (Dystric-Eutric Cambisols); тип Тъмноцветни горски почви (Umbric Cambisols) и тип Планинско-ливадни почви (Modic Cambisols). Интразоналните почви са представени от клас Примитивни (Leptosols), тип Рендзини (Rendzinas). ПИ се намира върху стара речна тераса и променени алувиално ливадни почви, които са в преход към Кафяви горски почви (Dystric-Eutric Cambisols) (Малинова 2006).

1.2.5. Горски екосистеми. Горскорастително райониране.

ПИ попада в Мизийска горскорастителна област (подобласт Северна България, среден (600-1800 м н.в.) пояс). Горите в района са предимно широколистни, а от иглолистните значителен дял имат иглолистните култури от бял бор, дугласка ела, черен бор и др.

Друга екологична информация, имаща отношение към разпространението и състоянието на растителността в района на ПИ.

В района на ПИ е регистриран коефициент на континенталност $C = 1,9^1$ и коефициент на достъпност „Accessibility Q“ = 500². Това са ключови абиотични показатели, определящи релефа и климата в района.

1.2.6. Растителност в района на ИП.

ПИ попада в обхвата на т.н. плевелна растителност, образувала се на мястото на обработвани в миналото овощни градини и селскостопански дворове.

Class *Epilobietea angustifolii* Tuxen et Preising ex von Rochow 1951.

Order *Atropetalia* Vlieger 1937

Alliance *Epilobion angustifolii* (Rubel 1933) Soo 1933

Assoc. *Campanulo sparsae-Epilobietum angustifolii* M. Dimitrov 2004

Растителността в района на буферната зона около ПИ е предимно горска и попада в обхвата на следните синтаксони (План за управление на НПЦБ, 2016-2025 г., приет с РМС № 195/24.03.2016 г.)³

¹ $C = \frac{\sum III - VIII}{\sum IX - II}$, където $\sum III - VIII$ е сумата от валежите между март и август, а $\sum IX - II$ есенно зимната сума

² $Q = \frac{\sum Lt}{P} \times \frac{H_{max} - H_{min}}{P}$, където $\frac{\sum Lt}{P}$ е дължина на талвеговата мрежа на единица площ гъстота на хоризонталното разчленение на релефа), $\frac{H_{max} - H_{min}}{P}$ е максималната височинна амплитуда на измерителното поле (дълбочина на вертикално разчленение на релефа на единица площ).

³ (http://visitcentralbalkan.net/assets/userfiles/APU/ПУ%202016%20-%202025/APU_CBNP_2016-2025.pdf)

9110 Букови гори от типа <i>Luzulo-Fagetum</i>	<i>Ass. Luzulo luzuloidis-Fagetum sylvaticae</i> ; Comm. of <i>Fagus sylvatica</i> and <i>Geranium macrorrhizum</i>
9130 Букови гори от типа <i>Asperulo-Fagetum</i>	<i>Ass. Asperulo-Fagetum sylvaticae</i> ; Comm. of <i>Fagus sylvatica</i> and <i>Luzula sylvatica</i> ; Comm. of <i>Fagus sylvatica</i> and <i>Abies alba</i> ; <i>Ass. Umbilico erecti-Fagetum sylvaticae</i> subass. <i>typicum</i> и subass. <i>laurocerasetosum officinalis</i>
91W0 Мизийски букови гори	<i>Ass. Aremonio agrimonoidis-Fagetum sylvaticae</i> subass. <i>allietosum ursini</i> и subass. <i>violetosum reichenbachianae</i> ; <i>Ass. Galio pseudaristati-Fagetum sylvaticae</i>
9170 Дъбово-габъррови гори от типа <i>Galio-Carpinetum</i>	<i>Ass. Galio sylvatici-Carpinetum betuli</i>

Заклучение: Растителността в района на ПИ попада в обхвата на *Assoc. Campanulo sparsae-Epilobietum angustifolii* M. Dimitrov 2004, т. н. плевелна растителност, която се характеризира с голям брой инвазивни и адвентивни видове с антропогенен произход и ареал на разпространение.

В района на ПИ са регистрирани следните флорните елементи по системата на Валтер (Ganeva & Düll 1999; Асьов & Петрова 2012) - Адвентивни (Adv); Балкански (Bal) – Bal, Bal-Dac, Carp-Bal, Alp-Bal, Bal-Anat, Bal-Anat-Cauc, Bal-Carp; Бореални (Boreal) – Boreal, subBoreal; Български (Bul) – Bul, Bul-Dac; Европейски (Eur) – Alp-Carp-Bal, Alp-Med, CEur, Eur, Eur-Pont.

1.3. Връзка на елементите на ИП със защитените зони от Националната екологична мрежа НАТУРА 2000

ПИ № 81476.18.12, м. Лъжето, с. Чифлик, община Троян попада на територията на Защитена зона BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ и е на отстояние от 2,7 км от северната граница на Защитена зона BG0000498 „Централен Балкан“ (Виж Приложение 2 – Връзка на проекта с Националната екологична мрежа и Националната система от защитени територии).

Таблица 1. Отстояние на ИП (в км) до най-близко разположените защитени зони от Националната екологична мрежа НАТУРА 2000

Код	Наименование на Защитената зона	Отстояние от ИП (км)
BG0000498	Централен Балкан	2,700

Кратко представяне на предмета и целите на опазване на защитена зона „Централен Балкан“ BG0000498.

Защитена зона „Централен Балкан“ е обявена от МС със Заповед № РД-559 от 5-ти септември 2008 г., публикувана в ДВ бр. 84 от 26-ти септември 2008 г.

Предмет и цели на зоната: Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона. • Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата. • Възстановяване при необходимост на площта и

естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона: Природни местообитания: 3160 Естествени дистрофни езера, 4060 Алпийски и бореални ерикоидни съобщества, 4070* Храстови съобщества с *Pinus mugo*, 6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi Rupicolous*, 6150 Силикатни алпийски и бореални тревни съобщества, 6170 Алпийски и субалпийски варовикови тревни съобщества, 6230* Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините, 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс, 6520 Планински сенокосни ливади, 7140 Преходни блата и плаващи подвижни торфища, 8110 Силикатни сипеи от планинския до снежния пояс, 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове, 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове, 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albiVeronicion dillenii*, 8310 Неблагоустроени пещери, 9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*, 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*, 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*), 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*, 9180* Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове, 9410 Ацидофилни гори от *Picea* в планинския до алпийския пояс (*Vaccinio-Piceetea*), 9530* Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор, 62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества, 91BA Мизийски гори от обикновена ела, 91CA Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори, 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори, 91W0 Мизийски букови гори, 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа, 95A0 Гори от бяла и черна мура.

Бозайници: *Европейски вълк (*Canis lupus*), Видра *(*Lutra lutra*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), *Кафява мечка (*Ursus arctos*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*).

Птици: Видове, включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир. 79/409/ЕЕС) - Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Малък орел (*Hieraetus pennatus*) Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Орел змияр (*Circaetus gallicus*), Лещарка (*Bonasa bonasia*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*) Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Синявица (*Coracias garrulus*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), Кръстат (царски) орел (*Aquila heliaca*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Червеногуша мухоловка (*Ficedula parva*), Полска бърбица (*Anthus campestris*), Планински кеклик (*Alectoris graeca graeca*), Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Уралска улулица (*Strix uralensis*), Врабчова кукумявка (*Glaucidium passerinum*), Бухал (*Bubo bubo*), Пернатонога кукумявка (*Aegolius funereus*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Сив кълвач (*Picus canus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*).

Редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир. 79/409/ЕЕС): Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*) и Обикновен пчелояд (*Merops apiaster*).

Земноводни и влечуги: Жълтокоречна бумка (*Bombina variegata*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) и Южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*).

Риби: Черна (балканска) мряна, Главоч (*Cottus gobio*).

Безгръбначни: *Ручеен рак (*Paracaloptenus caloptenoides*), Обикновен паракалоптенус (*Odontopodisma rubripes*), Одонтоподизма (*Callimorpha quadripunctaria*), *Полиоматус (*Polyommatus eroides*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), *Осмодерма (*Osmoderma eremita*), Алпийска розалия (*Rosalia alpina*).

Растения: Карпатска торция, *Dicranum viride*, *Drepanocladus vernicosus*.

Защитена зона „Централен Балкан – буфер“ BG0001493 – описанието на зоната е представено в т. 5

1.4.Връзка на елементите на проекта с Националната система на защитените територии и други конзервационно значими природни територии

Проектът не преминава през или в близост (до 1 км) до защитени природни територии, по смисъла на Закона за защитените територии.

Съгласно информация от Националната система за защитените територии (<http://eea.government.bg/zpo/bg/> ИАОС/МОСВ), в по-широкия периметър се намират 4 защитени територии - Виж Приложение 2 – Карта: Връзка на проекта с НЕМ и Националната система от защитени територии.

Резерват „Козя стена“: Резерват с площ 904.3 ха, разположен в област Ловеч, община Тетевен, с. Рибарица и община Троян, с. Чифлик. Резерватът е обявен със Заповед No. 1048 от 22.12.1987 г., бр. 2/1988 на Държавен вестник, площта му е увеличена със Заповед No. 67 от 25.01.1991 г., бр. 16/1991 на Държавен вестник.

Цели на обявяване: Опазване на Естествени букови и буково-елови формации.

Предмет на опазване: Обикновен бук (*Fagus sylvatica*), ела (*Abies alba*), благаево бясно дърво (*Daphne blagayana*), рохелова каменоломка (*Saxifraga marginata*), старопланинска лазаркиня (*Asperula capitata*), мечка (*Ursus arctus*), златка (*Martes martes*), дива котка (*Felix silvestris*), голям ястреб (*Accipiter gentilis*), малък ястреб (*Accipiter nisus*), осояд (*Peris apivorus*), черен кълвач (*Dryocopus martius*), уралска улулица (*Strix uralensis*);

Режими на дейностите в границите на резерват „Козя стена“: В резервата се забраняват всякакви дейности, с изключение на: 1. Тяхната охрана; 2. Посещения с научна цел; 3. Преминаването на хора по маркирани пътеки, включително с образователна цел; 4. Събиране на семенен материал, диви растения и животни с научна цел или за възстановяването им на други места в количества, начини и време, изключващи нарушения в екосистемите.

Природна забележителност „Водопад Бръмбар скок“: Природна забележителност с площ 0.32 ха, разположена в област Ловеч, община Ловеч, гр. Троян, попадаща на територията на РИОСВ – Плевен. Природната забележителност е обявена със Заповед No. 3796 от 11.10.1965 г., бр. 12/1966 на Държавен вестник, а площта и е актуализирана със Заповед No. РД-688 от 09.09.2013 г., бр. 89/2013 на Държавен вестник.

Предмет на опазване: Водопад.

Режими на дейностите в границите на природна забележителност „Водопад Брџмбар скок“:

1. Забранява се разкриването на кариери, къртене на камъни, копаене на пръст и пясък; 2. Забранява се риболова, ловуването, както и гърменето с всякакви оръжия и експлозиви; 3. Забранява се прокарването на пътища, строеж на сгради, изменението или замърсяването на водните течения; 4. Забранява се косенето на тревата, късането на цветята и събирането на билки и горски плодове; 5. Забранява се палене на огън, замърсяването на района с отпадъци от храна, както и всякакви действия, които замърсяват или рушат красивия пейзаж около водопада; 6. Разрешава се да се провеждат залесителни мероприятия за подобряване на ландшафта около тях; 7. Разрешава се в горите да се провеждат санитарна, изборна или групово-изборна сечи, с оглед подобряване украсните и защитни функции на гората; 8. Разрешава се прокарването на пътища и алеи и строителството на сгради, необходими за правилното ползване и стопанисване на защитените природни обекти.

Защитена местност „Драгойчев камък“: Защитена местност с площ 0.8 ха, разположена в област Ловеч, община Ловеч, гр. Троян, попадаща на територията на РИОСВ – Плевен. Природната забележителност е обявена със Заповед No .2122 от 21.01.1964 г., бр. 6/1964 на Държавен вестник, прекатегоризирана от историческо място „Държавна гора в м. Драгойчев камък“ в ЗМ „Драгойчев камък“ със Заповед No. РД-754 от 10.06.2003 г., бр. 60/2003 на Държавен вестник, а площта и е актуализирана със Заповед No. РД-769 от 11.10.2013 г., бр. 100/2013 на Държавен вестник.

Цели на обявяване: Опазване на характерен ландшафт.

Предмет на опазване: Характерен ландшафт.

Режими на дейностите в границите на защитена местност „Драгойчев камък“: 1. Забранява се провеждането на сечи, освен санитарни и ландшафтни такива, с оглед подобряване санитарното и украсно значение на горите около тези обекти; 2. Забранява се пашата на добитък, през всяко време на годината; 3. Забранява се разкриването на кариери, вадене на пясък, къртене на камъни, изхвърляне на сгурия и други промишлени отпадъци, както и всякакви действия, които загрозяват или нарушават природната обстановка около тях.

Защитена местност „Черният рът“: Защитена местност с площ 293.2 ха, разположена в област Ловеч, община тетевен, с. Рибарица, попадаща на територията на РИОСВ – Плевен. Природната забележителност е обявена със Заповед No. РД-760 от 13.08.1981 г., бр. 79/1981 на Държавен вестник и прекатегоризирана от Природна забележителност „Черният рът“ в Защитена местност „Черният рът“ със Заповед No. РД-712 от 10.06.2003 г., бр. 60/2003 на Държавен вестник.

Цели на обявяване: 1. Опазване на първична предпланинска горска екосистема във Васильовска планина; 2. Опазване на местообитания на голям брой редки и застрашени от изчезване в страната животински видове.

Предмет на опазване: Първична предпланинска горска екосистема и местообитания на голям брой редки и застрашени от изчезване в страната животински видове.

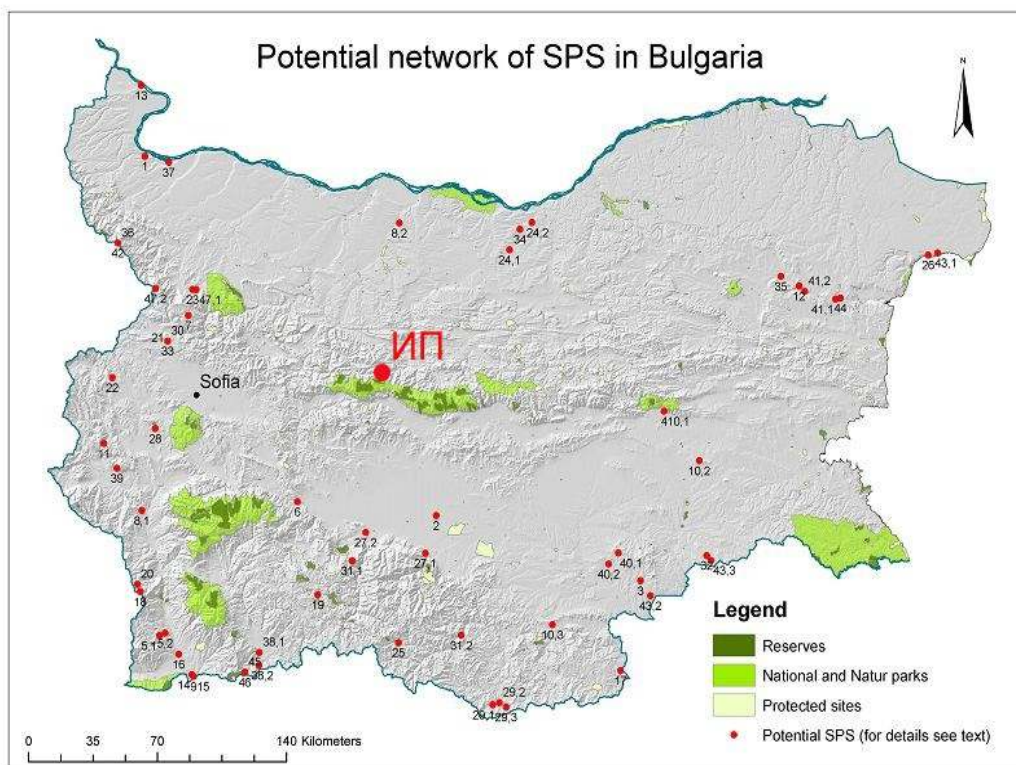
Режими на дейностите в границите на защитена местност „Черният рът“: 1. Забранява се кастренето или повреждането на дърветата; 2. Забранява се късането или изкореняването на растенията; 3. Забранява се безпокоенето на дивите животни и вземането на техните малки или яйцата им, както и разрушаване на гнездата или леговищата; 4. Забранява се разкриването на кариери, провеждането на минно-геоложки и други дейности, с които се повреждат или изменят както естествения облик на местността, така и на водния и режим; 5. Забранява се всякаво строителство, освен в случаите когато такова е предвидено в устройствения проект на защитената местност; 6. Разрешава се косенето на поляните; 7. Разрешава се преминаването на домашни животни до пасищата; 8. Разрешава се

извеждането на отгледни и изборни сечи в отдели 5, 6 и 9 без прокарването на въжени линии и горски пътища.

1.5. Други конзервационно значими природни територии в близост до ИП

На Приложение 3 – е представена графична информация на връзка на проекта с други важни за опазване на биоразнообразието територии – Орнитологично важни места, Корине биотопи, Важни места за пеперудите и Важни места за херпетофауната. На разстояние от над 2,5 км се намира най-близкото Корине биотоп място – Централен Балкан, останалите важни за опазване на биоразнообразието територии са на отстояния над 5 км.

Съгласно Проект „Създаване на моделна мрежа от МЗТ за опазване на популациите на растения от Европейско и национално значение“ 01.01.2010 г. - 30.06.2013 г. (Бенефициенти - Координиращ бенефициент: Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания – БАН, Асоцииран бенефициент: Министерство на околната среда и водите) на територията на ИП не са регистрирани видове от пилотната мрежа. В близост до ИП няма обекти от мрежата.

Фиг. 3. Моделна мрежа от МЗТ за опазване на популациите на растения от Европейско и национално значение.

2.Методология на работа и екологични ограничения при изготвяне на Доклада за оценка за съвместимост

Подходът, принципите и методите на работа, използвани при изготвяне на ДОС, са съобразени с основните изисквания на Директива 92/43/ЕИО и националните приложими нормативни актове.

Изготвянето на ДОС следва стриктно разпоредбите на чл. 22 и чл. 23 от НУРИОС към чл. 31 а от ЗБР за критерии и форма и съдържание, както и изискванията на „Методическо ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО” на Генерална дирекция „Околна среда” на Европейската комисия.

2.1.Подход при изготвянето на ДОС

Първа фаза – Събиране на информация

Събиране на информация – този етап цели да се получи пълна информация за състоянието на видовете и местообитанията, предмет на опазване в защитената зона (Стандартен формуляр, налична научна информация, резултати от други проекти, собствени полеви проучвания на експертите и др.), за характеристиките и елементите на проекта/ИП в пълния им обхват, с оглед отдиференциране на различните аспекти на въздействие и информация за други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, одобрени или в процес на одобряване, с оглед извършването на последващия етап.

Втора фаза - Предварителна оценка и определяне на екологични ограничения за алтернативи

Извършва се предварителна оценка на критични за проекта елементи – географски, функционални, технологични или комбинирани от трите, които биха представлявали проблем за реализирането на проекта. Извършва се определяне на екологични ограничения за алтернативи, които избягват критичните елементи.

Трета фаза – Същинска оценка

Определяне на степента на въздействията, които проекта/инвестиционното предложение може да окаже самостоятелно или в комбинация с друг проект, програма, план и инвестиционно предложение върху целостта на Натура 2000 зоната, с оглед на природозащитни цели, структура и функция, както и определяне на въздействията върху кохерентността на мрежата Натура 2000. При установяване на неблагоприятни въздействия се обследват смекчаващи мерки, целящи да намалят или отмахнат отрицателните въздействия.

На този етап се разглеждат алтернативни, при които се предотвратяват неблагоприятните въздействия върху целостта на Натура 2000 зоните и цялата мрежа Натура 2000 в България.

Окончателни заключения за степента на въздействие на проекта/ИП върху защитената зона, както и засягане на кохерентността на мрежата Натура 2000, предложения и оценка на компенсиращи мерки, ако такива се налагат.

Консервационните цели на защитените зони, по отношение на всички местообитания, местообитания на видове и видове, предмет на опазване в защитените зони, целят достигането и поддържането на Благоприятен природозащитен статус (БПС) на съответните местообитания и видове.

Оценката на значимостта на всяко едно въздействие е пряко обвързана с консервационните цели на съответната защитена зона и специфичните параметри и дейности, свързани с конкретното инвестиционно предложение.

За да се гарантира съхранението на целостта на защитената зона, която се засяга от проекта са определени основните типове въздействия върху защитената зона по време на етапите на планиране и проектиране, строителство, експлоатация. В конкретния случай, предвид дългосрочността на експлоатационния период на обекта, вероятно над 100 г., не е извършен анализ и оценка на вероятното въздействие за извеждане от експлоатация. Отчетени са въздействията върху видовете и

местообитанията, предмет на опазване на защитената зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“, както и въздействията върху защитени територии (ЗТ) в обсега на влияние на инвестиционното предложение и върху тяхното благоприятно природозащитно състояние. Оценката се извършва на ниво защитена зона и на ниво Натура 2000 мрежа.

Изготвената оценката се обосновава на информация и данни за проекта от Възложителя, съответните национални и местни органи и други институции и заинтересовани страни.

За събиране на екологична информация са извършени посещения на терен и полеви проучвания. Освен полеви проучвания за анализ на събраната информация, прогнозиране на въздействията, самостоятелни или в комбинация с други ИП, е използвана Географска информационна система и моделиране.

При изготвяне на ДОС са използвани количествени оценки предвид чл. 32, ал. 2 от ЗБР, за очакваните загуби или влошаване състоянието на местообитания (площ) и видове (численост и плътност на популациите), предмет на опазване в защитените зони, както по отношение на представеността на всяко местообитание/вид в дадена защитена зона, така и в цялата мрежа от защитени зони Натура 2000 в България.

Спрямо установените въздействия, в ДОС са предложени и оценени конкретни изпълними и подлежащи на контрол смекчаващи отрицателното въздействие мерки за предотвратяване, намаляване и елиминиране на отрицателните въздействия върху защитената зона.

2.2. Принципи на работа при изготвянето на ДОС

- Следвани са препоръките в „Методическо ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО“ на Генерална Дирекция „Околна среда“ на Европейската Комисия;
- Принцип на предпазливостта, включващ разглеждане на най-неблагоприятния за природозащитните цели на защитената зона сценарий. Съгласно този принцип, при недостатъчност на наличната информация се извършва предвиждане на въздействията, чрез създаване на модели, с оглед екологични и биологични особености на местообитанията и видовете, предмет на опазване в защитените зони;
- Отчитане на най-актуална научна информация за видовете и местообитанията в защитените зони, предмет на ДОС – Стандартни формуляри за Натура 2000 защитени зони, Заповеди за обявяване на ЗТ, налични планове за управление на териториите, екологични данни от предварителни оценки, полеви проучвания, екологична информация от различни природозащитни институции и организации и научни институции, информация от др. държавни и местни власти, имащи отношение към изготвянето на ОС, национални стратегии и планове, Червена книга на България, международни списъци за конзервационно значими видове и др.;
- Събиране на максимално изчерпателна информация за одобрените или в процес на одобряване планове, проекти, програми и инвестиционни предложения, които в комплекс с настоящия проект могат да окажат значително неблагоприятно въздействие върху защитена зона „Централен Балкан –буфер“, предмет на ДОС;
- При разглеждане на смекчаващите мерки и алтернативите е използван йерархичният подход от предотвратяването на въздействието при източника (предпочитан) до понижаване на въздействието при приемника;

2.3. Определяне на обхвата на въздействията

При оценяването на степента на отрицателното въздействие на ИП върху природните местообитания, местообитанията на видовете и видовете, предмет на опазване в защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“, които се очаква да бъдат повлияни от реализацията на проекта, са отчитани както пространственият, така и времевият обхват на въздействието, както и етапът от реализиране на проекта.

На първо място са идентифицирани всички елементи и въздействия на проекта заедно с:

- етапът на възникване и осъществяване;
- местоположението им, доколкото това, заедно с обхвата на въздействие, има пряка връзка по отношение предмета и целите на защитената зона;
- териториалният обхват на въздействието;
- времевият обхват (краткотрайно или дълготрайно; постоянно, периодично или временно и т.н.);
- самите вероятни отрицателни въздействия, които имат връзка с отделните елементи на ИП спрямо местообитанията на видовете и самите видове, предмет на опазване в защитената зона;
- интензивността на въздействието;
- обратимостта на въздействието;
- положителните въздействия.

След установяване на всички потенциални въздействия, произтичащи от проекта, последните са систематизирани спрямо елементите на ИП, от които произтичат и които са относими като местоположение и обхват на въздействието към предмета и целите на защитената зона. Тези елементи и въздействия, които не са относими са изключени. На основание посоченото, се идентифицират и възможните кумулативни въздействия върху защитената зона от други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения.

Следваща стъпка в анализа е специфична, като тя разглежда всеки отделен вид и отчита въздействията, които имат отношение към параметрите на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете, предмет на опазване в защитените зони (площ, структура и функции на природното местообитание; популация – размер и жизненост и др.). Отделно са отчитани и други структурни и функционални параметри, като обща функционална свързаност на мрежата, био-коридорна функция и др. Характеристиките на въздействията са разгледани в точка 4 от ДОС. За определяне на степента на отрицателно въздействие е използвана 10 степенна скала, която позволява да се отчетат различните параметри на значимост на едно въздействие, спрямо стандартните показатели на оценка на въздействие.

Оценката за вероятната степен на отрицателно въздействие на ИП „Изграждане на жилищна сграда (къща) на ПИ № 81476.18.12. в местност Лъжето, с. Чифлик, община Троян, област Ловеч“ върху ЗЗ „Централен Балкан – буфер“ BG0001493 включва всички природни местообитания, местообитанията на видовете и видовете, предмет на опазване в защитената зона, в обхвата на ДОС.

Таблица 2. Матрица за оценка на вероятната степен на въздействие

Степен	Критерии
0	Дейността не оказва въздействие.
1	Дейността има изключително слабо отрицателно въздействие.

2	Дейността може да предизвика много слаби отрицателни въздействия. Тук се включват и временните и напълно обратими отрицателни въздействия.
3	Дейността може да предизвика слаби отрицателни въздействия. Тук се включват и краткосрочните и до голяма степен обратимите отрицателни въздействия.
4	Дейността може да предизвика краткосрочни вторични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде намалено, чрез смекчаващи мерки и алтернативи.
5	Дейността може да предизвика краткосрочни кумулативни отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде намалено, чрез смекчаващи мерки и алтернативи.
6	Дейността може да предизвика средносрочни синергични (комбинирани) отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде намалено, чрез смекчаващи мерки и алтернативи.
7	Дейността може да предизвика дългосрочни вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде намалено, чрез смекчаващи мерки и алтернативи, а при невъзможност, необходимо е прилагане на адекватни компенсиращи мерки, при наличие на предпоставки по чл. 33 от ЗБР.
8	Дейността може да предизвика силни дългосрочни/постоянни вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде намалено чрез смекчаващи мерки и алтернативи, а при невъзможност, необходимо е прилагане на адекватни компенсиращи мерки, при наличие на предпоставки по чл. 33 от ЗБР.
9	Дейността предизвиква значими, средносрочни или дългосрочни/постоянни отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде намалено чрез смекчаващи мерки и алтернативи, а при невъзможност, необходимо е прилагане на адекватни компенсиращи мерки, при наличие на предпоставки по чл. 33 от ЗБР.
10	Дейността предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие. Въздействието не може да бъде премахнато или сведено до незначително чрез смекчаващи мерки и алтернативи. Необходимо е прилагане на адекватни компенсиращи мерки, при наличие на предпоставки по чл. 33 от ЗБР.

При оценка на степента на отрицателно въздействие е използвана десетстепенна матрица с единадесета степен – липса на въздействие (Таблица 2) и обобщена скала на същата матрица със степени: липсващо, слабо, средно, значително обратимо и значително необратимо въздействие (Таблица 3).

Таблица 3. Обобщена матрица за оценка на степента на въздействие

Степен	Критерии
0 (липса)	Дейността не оказва въздействие.
от 1 до 3 (слабо)	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация.
от 4 до 6 (средно)	Средно по степен въздействие, което е необходимо да се отчете в комбинация с други фактори и да се препоръчат мерки за намаляване или премахване.
от 7 до 9 (значително обратимо)	Значително въздействие, което е необходимо да бъде премахнато, чрез избор на алтернативи и прилагане на смекчаващи мерки, а при невъзможност, необходимо е прилагане на адекватни компенсиращи мерки, при наличие на предпоставки по чл.33 от ЗБР.
10 (значително необратимо)	Дейността предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие, което не може да бъде премахнато или сведено до допустимо чрез смекчаващи мерки. Необходимо е прилагане на адекватни компенсиращи мерки, при наличие на предпоставки по чл.33 от ЗБР.

3. Други проекти или планове, които биха могли да имат значително въздействие върху защитената зона в комбинация с инвестиционното предложение

В резултат на анализа на информацията предоставена по Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) от МОСВ, РИОСВ-София, РИОСВ-Плевен, РИОСВ-Велико Търново, РИОСВ-Пловдив и РИОСВ-Стара Загора са идентифицирани около 290 други инвестиционни предложения, проекти и планове, реализирани или в процес на реализация на територията на 33 BG0001493 „Централен балкан – буфер“. Общата засегната площ е 2656,129 ха или 1,91% от площта на зоната.

Съгласно Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, ЗБР и Директива 92/43/ЕИО – „Кумулативни въздействия“ са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, независимо от кого са осъществявани тези планове, програми и проекти/инвестиционни предложения. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време“.

Сред идентифицираните инвестиционни предложения, планове и проекти в защитената зона най-голям е дялът на тези, предвиждащи изграждане на жилищни сгради и други туристически и стопански обекти - над 180 броя, следвани от дейности по лесоустройствени програми и ПУП (над 70 броя), проекти за изграждане и реконструкция на водопроводни и пречиствателни съоръжения и МВЕЦ (18 броя), ветроенергийни съоръжения (13 броя), изграждане, довършителни дейности и корекции по линейна инфраструктура (8 броя), преустройство и изграждане на базови станции (4 броя), проучване и добив на строителни материали (4 броя) и други.

На територията на *община Троян* са реализирани следните проекти, заемащи площ от 14,405 ха ИП и програми: инвестиционни предложения предвиждащи изграждане на жилищни сгради и други туристически и стопански обекти – 30 броя, следвани от дейности по лесоустройствени програми (5 броя), проекти за изграждане и реконструкция на водопроводни и пречиствателни съоръжения и МВЕЦ (3броя), създаване на трайни насаждения и овощни градини (4 броя), преустройство и изграждане на базови станции (2 броя), ветроенергийни съоръжения (1 брой), изграждане на линейна инфраструктура (1 брой) и други.

В *землището на с. Чифлик* са процедурирани ИП, програми, поректи и планове предвиждащи изграждане и разширяване на съществуващи ваканционни селища, хотелски комплекси, къщи за гости и сгради за хотелско настаняване - 8 броя; изграждане на жилищни и вилни сгради – 13 броя; изграждане на заведение за обществено хранене – 1 брой; овощна градина – 1 брой; ЛУП – 1 брой; изграждане на подпорна стена – 1 брой; външно водоснабдяване на почивен дом – 1 брой; приемо-предавателна станция – 1 брой; външно ел. храняване на приемо-предавателна станция – 1 брой – всички заемащи площ от 6,731 ха.

Методиката за оценка на кумулативното въздействие включва анализ на всички възможни източници на въздействия на ИП и възможните въздействия, които биха могли да възникнат от другите проекти и програми, определяне на типовете въздействия, които биха могли да се отразят върху

местообитанията и видовете предмет на опазване, структурата и функциите на защитената зона, определяне на пространствените граници на кумулативните въздействия, които може да бъдат и на отдалечени от ИП места (въздействия върху водни обекти, влажни зони, шум, др.), анализ на пътищата на проникване на въздействията (по въздух, вода, суша), които зависят от особеностите на територията на интервенция и защитената зона като цяло, прогноза и оценка за степента /величината на посочените кумулативни въздействия. Анализите за кумулативно въздействие са извършени на основа принципа на предпазливостта, в светлината на разглеждане на най-лошия сценарий.

Използван е ГИС анализ за представяне на пространствения обхват и въздействие на настоящия проект и другите планове, програми и проекти (Виж Приложение 4 – картен материал). Използвани са модели по типове земно покритие и хабитатни модели за определяне вероятната степен на кумулативното площно натоварване върху природните местообитания и местообитанията на видовете предмет на опазване в защитената зона. Отчитани са прякото унищожаване или промяна на начина на трайно ползване на териториите, въздействията върху чувствителни зони (влажни зони, водни обекти, горски местообитания) промени в хидрологията, морфологията на речното дъно, замърсявания на водите, фрагментация на местообитания и популации, вероятна смъртност на видове, шумово натоварване и безпокойство, навлизане на чужди видове, промяна на качеството на местообитанията и др.

Таблица 4. Други програми, проекти, планове и инвестиционни предложения на територията на защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“ или в съседни райони, които има вероятност да окажат кумулативно въздействие

№	Община	Землище	Имот №	Площ (дка)	НТП	ИП	Решение	Забележка	на територията на ЗЗ за местообитанията - код
РиОСВ Плевен									
	Тетевен	Рибарица	I -164004	9,836		Ваканционен комплекс	ПН 8-9/23.10.2008		BG0001493
	Априлци	Априлци	039064	3,077		Вилно селище			BG0001493
	Априлци	Априлци	146047	4,129		Вилно селище			BG0001493
	Троян	Бели Осъм	024387	0		Изграждане на производствена сграда - грънчарска работилница			BG0001493
	Тетевен	Рибарица	109093	1,062		Изграждане на къща за отдих в ПИ № 109093, с. Рибарица, община Тетевен	ПН 003/01.11.2007	решението е влязло в сила	BG0001493
	Априлци	Априлци	070075	0,888		Урегулиране на поземлен имот № 070075, м. Равнището, кв. Видима, общ. Априлци, обл. Ловеч за жилищно строителство	ПН 006-ПС/10.12.2007	решението е влязло в сила	BG0001493
	Троян	Чифлик	103014	8		Построяване на къщи - тип апартаменти към хотелски комплекс			BG0001493
	Троян	Чифлик	10303, 103012, 103013	5,327		Построяване на къщи - тип апартаменти към хотелски комплекс			BG0001493
	Троян	Чифлик	73007	2,56		Построяване на хотелски комплекс и трафопост			BG0001493
	Троян	Терзийско	183040	0		Изграждане на вилно селище с цел развитие на туризъм и трафопост за захранване на вилното селище с ел. енергия			BG0001493
	Тетевен	Рибарица	156051, 156052	5,5		Изграждане на ваканционно селище с ЛПСОВ			BG0001493
	Тетевен	Шипково	217116, 217117, 217111, 217108	19,595		Строителство на ски писти и прилежаща инфраструктура			BG0001493
	Троян	Чифлик	071017, 071016, 071503	5,476		Ваканционно селище			BG0001493
	Тетевен	Рибарица	083012	14,363		Рекреационен комплекс		прекратено е	BG0001493
	Троян	Чифлик	073018	3,706		Хотелски комплекс			BG0001493
	Троян	Чифлик	073007	2,56		Построяване на хотелски комплекс и трафопост			BG0001493
	Троян	Чифлик	25053	0,569		Изграждане на подпорна стена	ПН 009-ПС/14.01.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
	Троян	Чифлик	74137	0,085		Изграждане на заведение за обществено обслужване - ресторант	ПН 011-ПС/26.02.2008	решението е влязло в сила (проверката е на органа отговорен за одобряването) има издадено стр. решение	BG0001493
	Троян	Черни Осъм	231026	0,5		GSM базова станция	ПН 016-ПС/18.02.2008	решението е влязло в сила	BG0001493

Тетевен	Тетевен	IV-35816	0	Рехабилитация на общински път (Рибарица - Тетевен)-с. Васильово-Езерото в участъка от км 2+870 до км 8+062	ПН 022-ПС/29.02.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Васильово	52041	3,871	Изграждане на еднофамилна жилищна сграда	ПН 024-ПС/11.03.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Васильово	52042	1	За жилищно застрояване и образуване на УПИ II - 052042	ПН 025-ПС/11.03.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Троян	Чифлик	74052	0,541	Изграждане на жилищна сграда	ПН 026-ПС/13.03.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Троян	Чифлик	74623	0,952	Изграждане на жилищни сгради	ПН 027-ПС/13.03.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	132020	0,547	Изграждане на еднофамилна жилищна сграда за собствени нужди	ПН 030-ПС/08.04.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	55005	67,658	Поставяне на мобилна телекомуникационна станция	ПН 031-ПС/14.04.2008	решението е влязло в сила (проверката е на органа отговорен за одобряването)	BG0001493
Тетевен	Рибарица	106032	0,547	Изграждане на жилищна сграда	ПН 032-ПС/30.04.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Васильово	13143	0,556	Изграждане на една жилищна сграда за собствени нужди	ПН 039-ПС/28.05.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Троян	Чифлик	73014	0,86	Изграждане на вилни сгради	ПН 047-ПС/03.07.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Троян	Бели Осъм	32470	0,189	Временна стопанска сграда до 35 кв.м по Наредба №2 за застрояване на земеделски земи	ПН 048-ПС/07.07.2008	решението е влязло в сила (проверката е на органа отговорен за одобряване) има издадено стр. решение, Протокол БР-Р-02/2013	BG0001493
Троян	Черни Осъм	038022, 038014, 038011	2,96	Ел. кабелно захранване на кабел НН за съоръжение GSM базова станция	ПН 065-ПС/04.09.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Априлци	Априлци	40049	7,413	Изграждане на вилно селище	ПН 072-ПС/25.09.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Троян	Чифлик	178001, 000084, 017131	309 м	Външно водоснабдяване на Почивен дом Славянски съюз	ПН 086-ПС/13.11.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	УПИ III - 159037	0,608	Жилищна сграда	ПН 089-ПС/21.11.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Априлци	Априлци	52218.198.104	2,759	Семеен хотел със снекбар	ПН 097-ПС/22.12.2008	решението е влязло в сила (проверката е на органа отговорен за одобряването) Протокол БР-Р-03/2013	BG0001493
Априлци	Априлци	52218.198.105	1,66	Семеен хотел с бистро	ПН 098-ПС/22.12.2008	решението е влязло в сила (проверката е на органа отговорен за одобряване) ротокол БР-Р-03/2013	BG0001493
Тетевен	Дивчовото	2113	2	Жилищно застрояване	ПН 095-ПС/11.12.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	123020	1,047	Промяна предназначението на ПИ 123020	ПН 098-ПС/29.12.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	155012	1,122	Изграждане на жилищна сграда	ПН 023-ПС/11.03.2008	решението е влязло в сила Протокол БР-Р-05/2013	BG0001493
Тетевен	Рибарица	168058	2,854	Изграждане на еднофамилна жилищна сграда	ПН 003-П/07.03.2008	прекратено е и решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	57003	1,986	Изграждане на еднофамилна жилищна сграда	ПН 004-П/07.03.2008	прекратено е и решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	57006	2,372	Изграждане на комплекс от жилищни сгради	ПН 006-П/07.03.2008	прекратено е и решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	57004	3,396	Изграждане на комплекс от жилищни сгради	ПН 005-П/07.03.2008	прекратено е и решението е влязло в сила	BG0001493

Тетевен	Рибарица	217114, 2117115, 2171133, 2171116	33,692		Строителство на хотелски комплекс, 3 курортни селища и принадлежаща инфраструктура	ПН 007-П/09.04.2008	прекратено е и решението е влязло в сила Протокол БР-ЕР-05/2013	BG0001493
Троян	Бели Осъм	028041, 028045	530,60 м		Изграждане на ски влек и техническа инфраструктура	ПН 008-П/18.04.2008	прекратено е и решението е влязло в сила	BG0001493
Троян	Бели Осъм	28044	9,5		Изграждане на заведение за обществено обслужване	ПН 009-П/18.04.2008	прекратено е и решението е влязло в сила	BG0001493
Троян	Черни Осъм	283014	1,541		Изграждане на МВЕЦ Жеравица	ПН 030/30.06.2008; ПН 028-П/11.12.2008; ПН 012-П/29.04.2008	решението е влязло в сила (по време на консултациите е постъпило възражение)	BG0001493
Тетевен	Рибарица	595	2,907		Изграждане на санаториален възстановителен комплекс за следоперативен престой на сърдечно и белодробно болни с индивидуален режим и интегриран старчески дом с хотелска част	ПН 033-П/08.09.2008	прекратено е и решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	241106	9,837		Изграждане на санаториален възстановителен комплекс за следоперативен престой на сърдечно и белодробно болни с индивидуален режим и интегриран старчески дом с хотелска част	ПН 034-П/08.09.2008	прекратено е и решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	244066	2,261		Изграждане на заведение за хранене - ресторант	ПН 035-П/08.09.2008	прекратено е и решението е влязло в сила	BG0001493
Троян	Бели Осъм	028041, 028045, 002796	530,60 м		Изграждане на ски влек	ПН 041-П/25.11.2008	прекратено е и решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Тетевен	067145, 067156	4,62		Урегулиране на поземлени имоти	ПН 042-П/03.12.2008	прекратено е и решението е влязло в сила	BG0001493
Троян	Чифлик	26007	0		Идеен проект за построяване на мост	ПН 043-П/09.12.2008	прекратено е и решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	244053	6,000		Изграждане на еднофамилни жилищни сгради	ПН 017-ОСВ/30.11.2007; ПН 002-ОС/28.08.2008	решението е влязло в сила (по време на консултациите е постъпило възражение)	BG0001493
Тетевен	Рибарица	244054	5,911		Изграждане на еднофамилни жилищни сгради	ПН 016-ОСВ/26.11.2007; ПН 003-ОС/28.08.2008	решението е влязло в сила (по време на консултациите е постъпило възражение)	BG0001493
Тетевен	Рибарица	244055	5,912		Изграждане на еднофамилни жилищни сгради	ПН 018-ОСВ/30.11.2007; ПН 004-ОС/28.08.2008	решението е влязло в сила (по време на консултациите е постъпило възражение)	BG0001493
Троян	Чифлик	025053	0,569		Изграждане на жилищни сгради, пречиствателна станция и трафопост	ПН 034-ОСВ/11.04.2008; ПН 005-ОС/02.09.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Тетевен	055169	0,702		Строителство на едноетажна жилищна сграда за собствени нужди в поземлен имот	ПН 041-ОСВ/19.05.2008; ПН 006-ОС/02.09.2008	решението е влязло в сила Протокол БР-ЕР-05/2013	BG0001493
Тетевен	Рибарица	168058	2,854		Изграждане на еднофамилна жилищна сграда	ПН 020-ОСВ/15.02.2008; ПН 016-ОС/17.10.2008	решението е влязло в сила(по време на консултациите е постъпило възражение)	BG0001493
Тетевен	Рибарица	057003	1,986		Изграждане на еднофамилна жилищна сграда	ПН 026-ОСВ/17.03.2008; ПН 017-ОС/14.11.2008	обжалвано (оставено без разглеждане от съда), решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	140015	2,948		Изграждане на еднофамилни жилищни сгради	ПН 033-ОСВ/07.04.2008; ПН 021-ОС/29.10.2008	решението е влязло в сила (по време на консултациите е постъпило възражение)	BG0001493
Тетевен	Рибарица	122036	7,008		Изграждане на жилищни сгради	ПН 043-ОСВ/09.06.2008; ПН 027-ОС/19.11.2008	решението е влязло в сила, няма започнало стр.	BG0001493
Тетевен	Рибарица	138033	3,147		Изграждане на еднофамилни жилищни сгради за собствени нужди	ПН 032-ОСВ/07.04.2008; ПН 029-ОС/23.12.2008	решението е влязло в сила	BG0001493

Тетевен	Рибарица	057004	3,296		Изграждане на комплекс от жилищни сгради	ПН 024-ОСВ/17.03.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Троян	Чифлик	025047, 015055	5,143		Ниско жилищно застрояване - жилищна сграда	ПН 029-ОСВ/25.03.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Троян	Чифлик	025050	3,421		Ниско жилищно застрояване - жилищна сграда	ПН 040-ОСВ/19.05.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	147023	2,641		Изграждане на жилищна сграда на два етажа с площ 150 кв. м.	ПН 050-ОСВ/02.07.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Априлци	Априлци	52218.231.4	1,821		Изграждане на жилищна сграда вила	ПН 058-ОСВ/28.07.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Априлци	Априлци	52218.253.56	4,122		Изграждане на жилищна сграда - вила	ПН 057-ОСВ/28.08.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	155005	2,923		Строителство на 5 броя жилищни сгради	ПН 067-ОСВ/28.08.2008; ПН 016-ОС/14.03.2011	решението за прекратяване е обжалвано в МОСВ - потвърдено е (по време на консултациите е постъпило възражение)	BG0001493
Тетевен	Тетевен	054307, 054306	13,292		Строителство на 5 бр. жилищни сгради в имот № 054307 и строителство на 6 бр. жилищни сгради в имот № 054306 в землището на гр. Тетевен	ПН 069-ОСВ/01.09.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	129040	3		Построяване на жилищна сграда /вила/	ПН 064-ОСВ/03.09.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	187027	7,628		Строителство на 1 бр. многофамилна жилищна сграда	ПН 063-ОСВ/03.09.2008	решението е влязло в сила (по време на консултациите е постъпило възражение)	BG0001493
Тетевен	Рибарица	159029	3,954		Строителство на 5 броя жилищни сгради	ПН 059-ОСВ/03.09.2008; ПН 014-ОС/14.03.2011	решението за прекратяване е обжалвано в МОСВ - потвърдено е (по време на консултациите е постъпило възражение)	BG0001493
Тетевен	Рибарица	159027	3,957		Строителство на 5 броя жилищни сгради	ПН 060-ОСВ/03.09.2008; ПН 013-ОС/14.03.2011	решението за прекратяване е обжалвано в МОСВ - потвърдено е (по време на консултациите е постъпило възражение)	BG0001493
Тетевен	Рибарица	156029	5,823		Строителство на 6 броя жилищни сгради	ПН 062-ОСВ/03.09.2008; ПН 015-ОС/14.03.2011	решението за прекратяване е обжалвано в МОСВ - потвърдено е (по време на консултациите е постъпило възражение)	BG0001493
Априлци	Априлци	52218.253.40	3,329		Изграждане на жилищна сграда за жилищни нужди и обществено обслужване	ПН 73-ОСВ/02.10.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	168098	4,307		Строителство на еднофамилна жилищна сграда	ПН 081-ОСВ/11.11.2008	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	083021	5,934		Изграждане на жилищен комплекс	ПН 082-ОСВ/26.11.2008; ПН 148-ОС/2011	решението е влязло в сила (по време на консултациите е постъпило възражение); има влязло писмо с вх. № 681/03.02.2016 г. - разрешение за строеж	BG0001493
Троян	Шипково	83212.136.19, 83212.136.20, 83212.136.21	24,392		Разширение на ветрогенераторен парк - три нови ветрогенератора		решението е влязло в сила	BG0001493
Троян	Чифлик	71024	0,5		Жилищно застрояване с височина до 10 м	ПН 001-ОСВ/09.01.2009	решението е влязло в сила	BG0001493

	Тетевен	Тетевен	067145, 067156	4,620		Урегулиране на ПИ № 067145 и ПИ № 067156, м. Чикарското, гр.Тетевен за жилищно строителство	ПН 044-ОСВ/28.05.2008; ПН 015-ОС/21.07.2009	решението е влязло в сила	BG0001493
	Тетевен	Рибарица	145039	2,217		Изграждане на жилищни сгради	ПН 003-ОС/07.04.2009; ПН 018-ОС/19.08.2009	решението е влязло в сила Протокол БР-ЕР-05/2013	BG0001493
	Тетевен	Дивчовото	000006, 000007, 053013, 53001, 044028, 044029	0		МВЕЦ - Дългата река (Алтернатива 2)	ПН 006-ОС/25.03.2009; ПН 019-ОС/01.09.2009	решението е влязло в сила Протокол БР-ЕР-15/2014	BG0001493
	Тетевен	Рибарица	109099	1,048		План за урегулиране на ПИ 109099 с цел отреждането му в терен за жилищно строителство	ПН 001-ОСВ/20.11.2007; ПН 020-ОС/28.09.2009	решението е влязло в сила(по време на консултациите е постъпило възражение) Протокол БР-ЕР-05/2013	BG0001493
	Тетевен	Рибарица	109098	1,978		План за урегулиране на ПИ 109098 с цел отреждането му в терен за жилищно строителство	ПН 010-ОСВ/22.11.2007; ПН 021-ОС/28.09.2009	решението е влязло в сила(по време на консултациите е постъпило възражение)	BG0001493
	Тетевен	Рибарица	109073	4,601		План за урегулиране на ПИ 109073 с цел отреждането му в терен за жилищно строителство	ПН 011-ОСВ/22.11.2007; ПН 022-ОС/28.09.2009	решението е влязло в сила(по време на консултациите е постъпило възражение) Протокол БР-ЕР-05/2013	BG0001493
	Угърчин	Лесидрен	013415; 43325.170.139	2,247		Вилна сграда	ПН 008-ОС/2009; ПН 010-ОС/01.03.2011; ПН 170-ОС/2016	решението е влязло в сила, решение 10/2011 е загубило правно действие и затова е издадено решение 170/2016	BG0001493
	Троян	Балканец	10176	0,232		Построяване на временна стопанска постройка до 24 кв. м	ПН 001-ПС/07.01.2009	решението е влязло в сила	BG0001493
	Тетевен	Рибарица	УПИ 1 - 109092	1,379		Жилищна сграда	ПН 010-ОС/12.03.2009	решението е влязло в сила (проверка и на компететния орган по одобряване) Протокол БР-ЕР-05/2013	BG0001493
	Тетевен	Дивчовото	20996.30.1	1214,23 8		Извършване на лесокulturни дейности / почистване на сечища, почвообработка, залесяване/ в общински гори- отдел 37 а, ж и з на територията на ДГС Долни Вит и отдел 221 б на територията на ДГС-Тетевен	ПН 011-ОС/03.04.2009	решението е влязло в сила	BG0001493
	Тетевен	Гложене	15165.438.26	646,002		Извършване на лесокulturни дейности / почистване на сечища, почвообработка, залесяване/ в общински гори- отдел 37 а, ж и з на територията на ДГС Долни Вит и отдел 221бна територията на ДГС-Тетевен	ПН 011-ОС/03.04.2009	решението е влязло в сила	BG0001493
	Тетевен	Тетевен	054288	1		Изграждане на една еднофамилна жилищна сграда в ПИ № 054288, земл. гр. Тетевен	ПН 055-ОСВ/17.07.2008; ПН 002-ОС/06.02.2009	решението е влязло в сила	BG0001493
	Тетевен	Тетевен	054291	1		Изграждане на една еднофамилна жилищна сграда ПИ № 054291, земл. гр. Тетевен	ПН 053-ОСВ/17.07.2008; ПН 003-ОС/09.02.2009	решението е влязло в сила	BG0001493
	Тетевен	Рибарица	118018	1,632		Изграждане на жилищни сгради	ПН 061-ОСВ/14.08.2008; ПН 004-ОС/12.02.2009	решението е влязло в сила	BG0001493
	Тетевен	Рибарица	101013	1,046		Изграждане на жилищна сграда	ПН 049-ОСВ/02.07.2008; ПН 005-ОС/12.02.2009	решението е влязло в сила	BG0001493
	Тетевен	Рибарица	101017	1		Изграждане на една жилищна сграда	ПН 039-ОСВ/12.05.2008; ПН 006-ОС/12.02.2009	решението е влязло в сила Протокол БР-ЕР-05/2013	BG0001493
	Тетевен	Рибарица	155018	5,795		Строителство на 6 бр. жилищни сгради	ПН 068-ОСВ/28.08.2008; ПН 007-ОС/13.02.2009	решението е влязло в сила Протокол БР-ЕР-05/2013	BG0001493

Троян	Чифлик	021110	2,948		Жилищно строителство с височина до 10 м и обществено обслужване	ПН 074-ОСВ/14.10.2008; ПН 011-ОС/27.05.2009	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	083022	3,506		Изграждане на жилищни сгради	ПН 084-ОСВ/03.12.2008; ПН 012-ОС/03.07.2009	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	000565	4		Изграждане на 2 бр. жилищни сгради	ПН 086-ОСВ/11.12.2008; ПН 013-ОС/03.07.2009	решението е влязло в сила Протокол БР-ЕР-05/2013	BG0001493
Тетевен	Рибарица	000580	4,177		Изграждане на жилищни сгради	ПН 076-ОСВ/27.10.2008; ПН 014-ОС/03.07.2009	решението е влязло в сила Протокол БР-ЕР-05/2013	BG0001493
Тетевен	Тетевен	055163	5,732		Урегулиране на ПИ № 055163, м. Атанашкото	ПН 036-ОСВ/07.05.2008; ПН 016-ОС/21.07.2009	решението е влязло в сила (няма започнали стр. дейности)	BG0001493
Тетевен	Рибарица	049044	2,047		Изграждане на две едноетажни жилищни сгради за собствени нужди	ПН 031-ОСВ/04.04.2008; ПН 017-ОС/11.08.2009	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Дивчовото	20996.1.110, 20996.25.17, 20996.26.24, 20966.1.135	18,41		Посторяване на садки и къщи с цел рибопроизводство, отдих и воден спорт	ПН 003-П/07.05.2009	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	244041, 244047, 244048, 244050, 244051	34,532		Изграждане на жилищни сгради в ПИ № 244041, 244047, 244048, 244050 и 244051, с. Рибарица, общ. Тетев, обл. Ловеч	ПН-004-П/15.05.2009	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	057006	2,372		Изграждане на комплекс от жилищни сгради	ПН 025-ОСВ/17.03.2008; ПН-006-П/20.11.2009	прекратено е решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	244064	9		Строителство на жилищни сгради	ПН 077-ОСВ/27.10.2008; ПН-007-П/20.11.2009	решението е влязло в сила Протокол БР-ЕР-05/2013	BG0001493
Тетевен	Рибарица	62579.222.2	19,001		Изграждане на мобилна телекомуникационна базова станция в ПИ № 62579.222.2, м. Черна река	ПН 026-ОС/28.07.2009	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Тетевен	УПИ I-55011	5		Строеж на 7 бр. свободно стоящи самостоятелни сгради	ПН 035-ОС/23.09.2009	решението е влязло в сила (проверка и на компетентния орган по одобряване и на място от една дата)	BG0001493
Троян	Чифлик	81476.168.32	1,499		Изграждане на приемо-предавателна станция, м. Бъковото	ПН 036-ОС/05.10.2009	решението е влязло в сила	BG0001493
Априлци	Велчево	река Видима	1		Изграждане на руслова МВЕЦ Велчево 1 на река Видима, местността Сечина лъка		прекратено е	BG0001493
Априлци	Велчево	река Видима	1		Изграждане на руслова МВЕЦ Велчево на река Видима, на ката дъно на река 396, местността Татаревото		прекратено е	BG0001493
Троян	Чифлик	071017, 071016, 071503	5,475		Разширение на съществуващ хотелски комплекс Веника Палас в ПИ №№071017, 071016 и 071503, местността Козещица, землище на с. Чифлик, общ. Троян		прекратено е	BG0001493
Троян	Чифлик	81476.168.32, 81476.168.29	0,559		Външно ел. храняване на приемно-предавателна станция на БТК - VT5427 по КК на с. Чифлик, община Троян, област Ловеч	ПН 001-ОС/19.01.2010	решението е влязло в сила	BG0001493
Априлци	Априлци	52218.898.56	2,538		Изграждане на жилищна сграда	ПН 75-ОСВ/21.10.2008; ПН 007-ОС/24.02.2011; ПН 001-П/11.01.2010	решението за прекратяване е обжалвано в МОСВ и е отменено (върнато за произнасяне)	BG0001493
Априлци	Априлци	52218.898.43	2,71		Изграждане на жилищна сграда	ПН 066-ОСВ/2008; ПН 008-ОС/24.02.2011; ПН 002-П/11.01.2010	решението за прекратяване е обжалвано в МОСВ и е отменено (върнато за произнасяне)	BG0001493

Тетевен	Рибарица	000546	1	Жилищно застрояване с малка височина	ПН 085-ОСВ/11.12.2008; ПН 003-П/27.01.2010	прекратено е решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	165008, 164010	6,005	Жилищно застрояване - еднофамилна жилищна сграда и семеен хотел в ПИ № 165008 и 164010 с. Рибарица, община Тетевен, област Ловеч	ПН 004-П/04.02.2010	прекратено е решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	145031	1,638	Жилищно застрояване в ПИ № 145031, м. Заводна, с. Рибарица, община Тетевен, област Ловеч	ПН 007-П/11.02.2010	прекратено е решението е влязло в сила	BG0001493
Троян	Чифлик	81476.74.5	0,435	Жилищно строителство - жилищна сграда за собствени нужди в ПИ № 81476.74.5, с. Чифлик, община Троян, област Ловеч	ПН 014-ОС/01.04.2010	Протокол БР-Р-02/2013	BG0001493
Троян	Чифлик	81476.73.20	1,056	Изграждане на една жилищна сграда в ПИ № 81476.73.20, м. Райково, с. Чифлик (ЕКАТТЕ 81476), община Троян, област Ловеч	ПН 015-ОС/15.05.2010	решението е влязло в сила	BG0001493
Априлци	Априлци	52218.180.59	0,563	Построяване на еднофамилна едноетажна къща	ПН 017-ОС/22.04.2010	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Тетевен	72343.54.89	2,753	Жилищно строителство	ПН 020-ОС/01.06.2010; ПН 060-ОС/30.08.2010	решението е влязло в сила	BG0001493
Априлци	Априлци	52218.198.53	0,579	Изграждане на индивидуална жилищна сграда	ПН 033-ОС/08.07.2010	решението е влязло в сила	BG0001493
Априлци	Априлци	52218.198.54	2,34	Изграждане на две индивидуални жилищни сгради	ПН 034-ОС/08.07.2010	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	62579.121.32	1,934	Изграждане на жилищна сграда	ПН 038-ОС/19.07.2010	решението е влязло в сила (по време на консултациите е постъпило възражение)	BG0001493
Тетевен	Тетевен	72343.55.197, 72343.55.198	1,858	Изграждане на жилищна сграда за собствени нужди	ПН 052-ОС/05.11.2010	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Тетевен	72343.500.2008	25,128	Инвестиционен проект за подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води на гр. Тетевен - Проект 1: Изграждане на ПСОВ Тетевен, довеждащ колектор до ПСОВ, нова канализационна мрежа и подмяна на част от амортизирана водопроводна мрежа			BG0001493
Троян	Бели Осъм	03489.28.58, 03486.28.59	13,24	Временен противопожарен водоем за неприкосновен противопожарен запас от вода	ПН 28-ОС/30.05.2011	решението е влязло в сила	BG0001493
Троян	Чифлик	81476.11.11	2,109	Строителство на три броя къщи за гости	ПН 19-ОС/14.04.2011	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	62579.121.10	1,632	Изграждане на жилищна сграда на един етаж със застроена площ 170 кв.м и РЗП - 280 кв.м	ПН 036-ОС/20.06.2011	решението е влязло в сила	BG0001493
Тетевен	Рибарица	62579.12.10	3,749	Изграждане на един брой едноетажна еднофамилна жилищна сграда със застроена площ до 100 кв.м	ПН 006-ОС/28.02.2011	решението е влязло в сила	BG0001493
Троян	Чифлик	81476.195.8	1	Изграждане на жилищна сграда	ПН 041-ОС/29.07.2011	решението е влязло в сила	BG0001493
Троян	Чифлик	81476.512.93	0,5	Изграждане на жилищна сграда	ПН 064-ОС/21.09.2011		BG0001493
Тетевен	Тетевен	72343.54.195	0,687	ПУП - ПРЗ за ПИ 72343.54.195 м. "Преграда"гр. Тетевен в терен за жилищно застрояване	ПН 065-ОС/2012		BG0001493

Априлци	Априлци	52218.253.40	3,329		Изграждане на една жилищна сграда в ПИ № 52218.253.40, гр. Априлци	ПН 174-ОС/2012	BG0001493
Тетевен	Рибарица	62579.121.10	1,632		Изграждане на жилищна сграда в ПИ № 62579.121.10, м."Хаджийското", землище с. Рибарица, община Тетевен, област Ловеч	ПН 241-ОС/2012	BG0001493
Тетевен	Рибарица	62579.241.106	9,837		Изграждане на жилищна сграда за социални услуги - резидентен тип след одобряване на ПУП за ПИ 62579.241.106	ПН 308-ОС/2012	BG0001493
Тетевен	Рибарица	62579.62.559	3,001		Изграждане на нова жилищна сграда и допълващо застрояване към нея в ПИ № 62579.62.559 след одобряване на ПУП-ПРЗ, в земл. на с. Рибарица, общ. Тетевен	ПН 310-ОС/2012; ПН 63-ОС/2014	BG0001493
Тетевен	Рибарица	62579.501.658	0,897		Изграждане на една жилищна сграда в ПИ №501.658, с.Рибарица	ПН 023-ОС/2013	BG0001493
Тетевен	Дивчовото	20996.56.30	1,909		ИП "Изграждане на къща за гости и прилежащи постройки в УПИ № 20996.56.30, с. Дивчовото, община Тетевен, област Ловеч"	ПН 068-ОС/2013	BG0001493
Троян	Черни Вит	80981.283.9	1,599		ИП "Жилищно строителство в ПИ № 80981.283.9, с. Черни Вит, община Троян, област Ловеч"	ПН 121-ОС/2013	BG0001493
Тетевен	Рибарица	62579.185.11 и 62579.185.12	5,001, 7,220		ИП "Промяна начина на трайно ползване на земя в ПИ №, № 62579.185.11 и 62579.185.12 от "ливада" в "овощна градина"	ПН 122-ОС/2013	BG0001493
Тетевен	Рибарица	62579.117.601	0,42		"Рибарник Динките" в ПИ 62579.117.601, местността "Черна река", с. Рибарица, общ. Тетевен		BG0001493
Тетевен	Рибарица	62579.164.2	4,034		"Изграждане на къща за гости"	ПН 156-ОС/2013	BG0001493
Тетевен	Черни Вит	80902.241.373	0,472		"Изграждане на нова жилищна сграда и допълващо застрояване към нея в ПИ № 80902.241.373, с. Черни Вит, община Тетевен"	ПН 164-ОС/2013	BG0001493
Угърчин	Койнаре	017013, 042048	22,979	пасище и гора	"Добив на полезни изкопаеми - скалнооблицовъчни материали (червен пясъчник) в находище "Краварника", с. Кирчево, община Угърчин, област Ловеч"		BG0001493
Тетевен	Глогово	ПИ №044046	1,025		Възстановяване на полуразрушена съществуваща жилищна сграда в ПИ №044046, с. Глогово, общ. Тетевен, област Ловеч"	ПН 237-ОС/2013	BG0001493
Тетевен	Рибарица	ПИ №185078	4,114		"Изграждане на жилищна сграда" в ПИ № 185078, с. Рибарица.	ПН 245-ОС/2013	BG0001493
Тетевен	Рибарица	ПИ № 168.90, № 159.30, 159.316, 168.101, 501.514, 501.517	1,949; 7,628; 10,093; 15,437; 19,775; 9,094		"Бетонен комплектен трансформаторен пост (БКТП) в ПИ № 62579.168.90, с. Рибарица, кабел СрН-20 kV и кабел НН в м. "Костина", с. Рибарица, общ. Тетевен"	ПН 247-ОС/2013	BG0001493
Тетевен	Рибарица	ПИ № 62579.75.21	14,442		"Промяна начина на трайно ползване на ПИ №62579.75.21, с. Рибарица, община Тетевен, област Ловеч от "ливада" в "нива"	ПН 258-ОС/2013	BG0001493

Тетевен	Дивчовото	ПИ №20996.15.101	4,703		Промяна начина на трайно ползване на ПИ №20996.15.101, с. Дивчовото, община Тетевен, област Ловеч, от "ливада" в "двурт вид земеделска земя"	ПН 267-ОС/2013		BG0001493
Тетевен	Рибарица	ПИ № 62579.106.32	0,547		Изграждане на жилищна сграда в ПИ №62579.106.32, м. "Мазъта", с. Рибарица	ПН 274-ОС/2013		BG0001493
Тетевен	Рибарица	ПИ № 62579.132.20	0,547		Еднофамилна жилищна сграда за собствени нужди в ПИ № 62579.132.20, м. "Суар", с. Рибарица, общ. Тетевен, област Ловеч	ПН 275-ОС/2013		BG0001493
Тетевен	Тетевен	УПИ I - 746, кв. 12	0,262		Реконструкция, пристрояване и надстрояване на жилищна сграда за собствени нужди в УПИ I - 746, кв. 12, гр. Тетевен, обл. Ловеч	ПН 348-ОС/2013		BG0001493
Априлци	Априлци	99075.0.482			Изграждане на входна самопречистваща решетка тип "Коанда филтър" на съществуващото водохранение на МВЕЦ "Стърна", кв. "Видима", гр. Априлци, област Ловеч	ПН 361-ОС/2013		BG0001493
Тетевен	Васильово	ПИ № 10272.501.206	0,546		Плътна ограда с височина до 2.20 м в ПИ № 10272.501.206, с. Васильово	ПН 370-ОС/2013		BG0001493
Тетевен	Глогово	038005	1,307	пасище, мера	"Промяна на начина на трайно ползване на общински поземлен имот (ПИ) № 038005, м. "Елов дол", с. Глогово, община Тетевен, област Ловеч"	ПН 37-ОС/2014		BG0001493
Тетевен	Рибарица	62579.168.25	2,576	ливада	"Изграждане на нова жилищна сграда до 180 кв. м в част от ПИ № 62579.168.25, с. Рибарица, община Тетевен, област Ловеч"	ПН 58-ОС/2014; ПН 349-ОС/2016		BG0001493
Тетевен	Тетевен	ПИ № 723.53.169	2,7 дка	урбанизирана	"Проект за изменение на Подробен Устройствен план /ПИПУП-ПРЗ/ за ПИ с идентификатор 723.53.169 по кадастралната карта на гр. Тетевен със сменено предназначение съгласно Решение К-2/12.02.2004 г. на Комисията по чл. 17, ал. 1, т. 1 от ЗОЗЗ, частично попадащ в УПИ I-169, одобрен със Заповед 245 от 21.07.2003 г. С цел включване в застроителната регулационна съставка цялата част от имота. Отреждането на имота на комплексна автоснабдителна станция и мотел с три броя къщи за настаняване на туристи и предвиждане на ограничителна линия на застрояване"	ПН 112-ОС/2014		BG0001493
Троян	Чифлик	ПИ № 81476.79.501	10,85	пасище	Овощна градина в ПИ № 81476.79.501 в местността "Мандрешето" от "пасище" в "овощна градина", с. Чифлик, община Троян, обл. Ловеч	ПН 156-ОС/2014		BG0001493
Угърчин	Лесидрен	43325.167.39	2,111	за друг вид застрояване	Разширение семейна база за почивка и развлечения в ПИ с идентификатор 43325.167.39 м. Енча с. Лесидрен	ПН-14-ОС/2015		BG0001493
Червен бряг	Лепица	ПИ № 060007	0,961	пасище, мера	Промяна начина на трайно ползване	ПН-17-ОС/2015		BG0001493

					на земя на ПИ №060007 от "пасище, мера" в „нива”, в землището на с. Лепица, община Червен Бряг, обл. Плевен			
Априлци	Априлци	0	0		Изграждане на входна самопочистваща решетка тип «Коанда филтър» на съществуващо водохвтане на МВЕЦ «Стърна» изградена в кв. «Видима», гр. Априлци, Община Априлци, обл. Ловеч	ПН 27-ОС /2015		BG0001493
Априлци	Априлци	52218.180.35	0,303	овощна градина	Промяна на начина на трайно ползване на ПИ №52218.180.35, гр. Априлци, област Ловеч	ПН 61-ОС/2015		BG0001493
Тетевен	Рибарица	62579.171.9	7,033	ливада	"Създаване на овощна градина" в ПИ№62579.171.9, з-ще с. Рибарица	ПН 112-ОС/2015	недопустимо	BG0001493
Троян	Бели Осъм	03486.30.221	4,914	ливада	"Създаване на трайно насаждение - орехи"	ПН 175-ОС/2015		BG0001493
Троян	Бели Осъм	03486.30.225	5,079	ливада	"Създаване на трайно насаждение - орехи"	ПН 176-ОС/2015		BG0001493
Троян	Бели Осъм	03486.30.225, 03486.30.221, 03486.30.162	12,598	ливади	"Създаване на трайни насаждения - орехи" в ПИ №№ 03486.30.225, 03486.30.221, 03486.30.162, з-ще с. Бели Осъм, общ. Троян	ПН 218-ОС/2015	0	BG0001493
Тетевен	Рибарица	62579.168.91 62579.164.2	18 м	транспорт	Строителство на път и мост над р. Къкриня - ПИ № 62579.164.2	0	0	BG0001493
Априлци	Априлци	42°46'19.336" 24°53'34.537"	3,1 м	воден обект	"Изграждане на входна самопочистваща решетка тип "Коанда филтър" на съществуващ МВЕЦ "Стърна", земл. На гр. Априлци	0	0	BG0001493
Тетевен	Рибарица	62579.164.2	4,033	урбанизиран	"Строителство на къща за гости"	ПН 107-ОС/2016	0	BG0001493
Тетевен	Дивчовото	20996.12.51	1,765	ливада	„Ремонт на производствена сграда за бутилиране на изворна вода“	ПН 292-ОС/2016		BG0001493
Априлци	Априлци	52218.544.104, 52218.923.508, 52218.832.855, 52218.834.507, 52218.834.853, 52218.919.22, 52218.919.39	1402 м	УПИ	Реконструкция на въздушна мрежа НН с ВКЛ и изнасяне на електромерни табла от ТП-23 „Маришница”, м. Маришница, гр. Априлци, Община Априлци	0		BG0001493
Тетевен	Рибарица	62579.88.25, 62579.109.479, 62579.120.412, 62579.121.418	153 м	УПИ	"Външно електрозахранване на ЖС в УПИ 1-109092, м. "Явор дял", земл. на с. Рибарица, общ. Тетевен	0		BG0001493
Тетевен	Тетевен	500.5372	1,084	ливада	„Изграждане на жилищна сграда за собствени нужди	ПН 24-ОС/2017		BG 0001493
Троян	Чифлик	81476.18.12,	0,608	ливада	“Изграждане на жилищна сграда (къща) в ПИ № 81476.18.12, м. „Лъжего“, с. Чифлик, община Троян, област Ловеч”	ПН 121-ОС/2017		BG 0001493
Тетевен	Рибарица	62579.145.54	5,9	ниско застрояване	"Изграждане на 3 бр. къщи за гости в ПИ № 62579.145.54, с. Рибарица, община Тетевен, област Ловеч	ПН 249-ОС/15.08.2017		BG0001493
Тетевен	Рибарица	62579.157.8	0,281	ливада	„Изграждане на базова станция с честота и обхват от 900 до 2100 Mhz в ПИ № 62579.157.8, с. Рибарица,	ПН 266-ОС/2017		BG0001493

№	Община	Землище	Имот №	Площ (дка)	НТП	ИП	Решение	Забележка	Площ на имота, попадащ или в близост до зоната
община Тетевен, област Ловеч ⁴⁴									
РНОСВ София									
		земл. на с. Църквище-78669	имоти №№ 022025; 022030 и 022031,			МВЕЦ на р. Църквишенска, с. Църквище			022025-1,118 дка; 022031-0,120 дка
		земл. на с. Челопеч-80323	ПИ № 072009			ИП за изграждане на пречиствателна станция за битово фекални отпадъчни води на с. Челопеч, общ. Челопеч			10,075 дка
		земл. на с. Ямна-87391, общ. Етрополе				ИП за изграждане на МВЕЦ „Слубешка”			
		земл. на с. Ямна-87391, общ. Етрополе				Странично язово водохващане на р. Слубешка			
		земл. на с. Ямна-87391, общ. Етрополе	В проектни поземлени имоти № 521066 и № 521067; В част от ПИ № 000475; и в проектни поземлени имоти 521070; 521072 и 521074, като между имоти 521070; 521072 тръбопровода ще премине под р. Слубешка /ПИ № 521068/			Вкопан напорен тръбопровод – с диаметър- 450мм и дължина-около 400м.			521066-0,642 дка; 521067–0,346 дка
		земл. на с. Ямна-87391, общ. Етрополе	В проектен ПИ № 521064 на десния бряг на р. Слубешка			Сградоцентра с една турбина			521070–0,497 дка; 521072–0,199 дка; 521074–0,375 дка; 521064–0,454 дка; 521078–0,365 дка
		земл. на гр. Етрополе-27632				ИП за изграждане на МВЕЦ „Етрополе” на р. Малък Искър- деривационна централа на течачи води – водохващане на кота 762,0 м./кота терен/, напорен тръбопровод и сграда на МВЕЦ на кота 680,0 на десния бряг на р. Малък Искър			
	Челопеч-80323 и Златица					План-извлечение за промяна вида и/или интензивността на сечта през 2010г. в държавен горски фонд на ДГС Пирдоп			
		земл. на с. Челопеч-80323, общ. Челопеч	Проекто имот № 001668 – държавен горски фонд			Изграждане на складово-претоварно стопанство			8,523 дка
		земл. на с. Брусен-06608, общ. Етрополе				План-извлечение за промяна вида и/или интензивността на сечта през 2011г. в гори собственост на Община Тетевен			2716-222 дка; 270з-196 дка; 2686-129 дка
						План-извлечение за промяна вида и/или интензивността на сечта през 2011г. в гори собственост на ДГС Етрополе			271д-27 дка, подотдел 271д; попада в BG0001493

					Кандидатстване по мярка 313 „Насърчаване на туристическите дейности” от приоритетна ос 3” качество на живот и разнообразяване на възможностите за заетост” на Програма за развитие на селските райони 2007 – 2013 г. – Идеен проект – „Мургана – Окоито на Стара Планина” - Пег екопътеки, рехабилитация и реконструкция на хижа Мургана, Обновяване на спортни съоръжения и Мерки за архитектурна достъпност на сградите за хора с увреждания			екопътеките са предвидени по съществуващи трасета, част от които преминават през зоната
		земл. на с. Челопеч-80323	№ 001607,1608, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1627, 1631, 1632, 1633		ИП за изграждане на въздушен електропровод 11 kV за свързване на ветроенергийни паркове с електропреносната мрежа			001607-0,012 дка, 1608-0,012 дка, 1609-0,012 дка, 1610-0,012 дка, 1611-0,012 дка, 1612-0,012 дка, 1613-0,012 дка, 1614-0,012 дка, 1615-0,012 дка, 1616-0,012 дка, 1617-0,012 дка, 1618-0,012 дка, 1619-14,122 дка, 1627-0,209 дка, 1631-1,001 дка, 1632-0,050 дка, 1633-0,973 дка
		земл. на с. Челопеч-80323	№ 000424 /част/; 428		ИП за изграждане на „Ветроенергиен парк с инсталирана мощност от 12,5 MW”, което частично засяга Зоната			000424-19,540 дка; 428-7,174 дка
		земл. на с. Челопеч-80323	№ 000414 –нов имот		ИП за изграждане на „Ветроенергиен парк с инсталирана мощност от 9 MW”, което частично засяга Зоната			7,905 дка
		земл. на с. Челопеч-80323	ПИ № 000517, 000451, 000414 нов имот		ИП изграждане на ветропарк от 3 броя генератори с обща инсталирана мощност от 9 MW което частично засяга Зоната			частично засяга зоната
		земл. на с. Челопеч-80323	№№ 000425, 000426, 000427, 000620 нов имот, 000517 и 000519		Инвестиционно предложение за изграждане на “Ветропарк с инсталирана мощност от 9,0 MW”			от общата площ на имотите се предвижда промяна предназначението на общо 23 дка земя в границите на BG0001493
		ДГС "Етрополе", земл. на с. Ямна-87391, община Етрополе	Подотдели 289-ж; 290-г;		План-извлечение за промяна вида и/или интензивността на сечта през 2011 г. в гори, собственост на ДГС "Етрополе"			
	Етрополе	земл. на с. Брусен-06608	В имот № 606034-нов имот, попадащ в подотдел 273-н; - част.		Горскостопанска програма от 2011 г. за ползване на дървесина от гори собственост на наследниците на Марин Велев, за имот 606034			площ на имота 11 дка; местообитание 91W0 – процентът на засягане ще бъде по малък от 0,01% от площта на местообитанието
	Етрополе	земл. на с. Брусен-06608	В имот № 606033-нов имот, попадащ в подотдел 273-н; - част.		Горскостопанска програма от 2011 г. за ползване на дървесина от гори собственост на Илинка Тодорова и Павлин Панчев за имот 606033			площ на имота 11 дка; местообитание 91W0 – процентът на засягане ще бъде по малък от 0,01% от площта на местообитанието
	Етрополе	земл. на с. Брусен-06608	В имот № 606032-нов имот, попадащ в подотдел 273-н; - част.		Горскостопанска програма от 2011 г. за ползване на дървесина от гори собственост на Илинка Тодорова и Павлин Панчев имот 606032			площ на имота 11 дка; местообитание 91W0 – процентът на засягане ще бъде по малък от 0,01% от площта на местообитанието
	Златица	земл. на с. Църквище-78669	Подотдел 554-е;		План-извлечение за промяна вида на сечта през 2012 г. в гори собственост			83 дка

					на държавата, представлявана от ЮЗДП ТП-ДГС Пирдоп			
Етрополе	земл. на с. Брусен-06608, общ. Етрополе	Подотдели – 267-и; 268-б; 270-з; 271-б;			План извлечение за промяна вида на сечта през 2012 г. в гори собственост на Община Тетевен			267и-167 дка; 268б-129 дка; 270з-196 дка; 271б-222 дка
		271-д; -изкуствено създадени борови култури			План извлечение за промяна вида на сечта през 2011 г. в гори собственост на ДГС Етрополе			27 дка
Челопеч	земл. на с. Челопеч-80323	м. "Мургана", м. "Попова Чучурка" и м. "Челпошка баба"; имоти с номера 000441; 000436-извън зоната 000448; 000429 и 000430			ИП за изграждане на "Ветропарк от 3 броя ветрогенератори с обща инсталирана мощност от 10 Мвт"			обща площ 22,46 дка; 000448; 000429 и 000430 - общо 0,02 дка - попадат в BG0001493
Челопеч	земл. на с. Челопеч-80323	м. "Попова чука" и м. "Челопешка Баба", ПИ 000429, 000430 и 000448			ИП "Ветропарк с 3 броя ветрогенератори с обща инсталирана мощност от 9,6 MW"			обща площ на имотите 15,1 дка което е 0,001% от площта на зоната; и 0,0031% от площта на местообитание 6520 - планински сенокосни ливади; увредено ще е само от фундаментите на ветрогенераторите; попадат в BG0001493
Челопеч	земл. на с. Челопеч-80323	ПИ №№ 001467; 000435; 000442; 000424; 000428; 000423;			ИП "Изграждане на ветропарк от 5 броя генератори с обща инсталирана мощност 12,5 MW"			000424-част около 0,8 дка и 000428-изцяло – 7,174 дка; засяга частично BG0001493
Челопеч	земл. на с. Челопеч-80323	м. "Попова чука", ПИ №№ 001607, 001608, 001609, 001610, 001611, 001612, 001613, 001614, 001615, 001616, 001617, 001618, 001631, 001619, 001627, 001632 и 001633			ИП "Въздушен електропровод 110 kV за свързване на ветроенергийни паркове към публичната мрежа"			засяга BG0001493 - с реализацията на ИП ще бъде засегната площ от 0,744 дка от площта на зоната /фундаментите на стълбовете и основите на подстанцията/
Етрополе	земл. на с. Брусен-06608, до Етрополе	във връзка с опожарени площи в имот 603016			Технологични планове за залесяване 11, 12,13,14, 15, 16 от 2012 г на горски територии, собственост на община тетевен, в имот 603016., в териториалния обхват на ТП ДГС Етрополе			268б, 270з и 271б попадат в BG0001493
Етрополе	земл. на с. Лопян-44313	В имот 245011			Горкостопанска програма от 2012 г за ползване на дървесина от гори, собственост на Василка Маркова Христова			46,541 дка; попада в BG0001493 и в BG0002128
Етрополе	земл на с. Ямна				План – извлечение за промяна вида на сечта през 2012 г., в държавни горски територии стопанисвани от ТП ДГС Етрополе на ЮЗДП – гр. Благоевград			280е и 287д попадат в BG0001493
Етрополе	земл. на с. Брусен, с.Лопян- 44313				План – извлечение за промяна вида на сечта през 2012 г., в държавни горски територии стопанисвани от ТП ДГС Етрополе на ЮЗДП – гр.			383(80)-272к и 273н, попадат в BG0001493 и в BG0002128

					Благоевград			
Етрополе		Имот 247003 с.Лопян- 44313			Горскостопанска програма от 2012 г. за ползване на дървесина от гори, на възложител Ивайло Илиев Илиев			51,499 дка попада в BG0001493 и BG0002128
Етрополе		425004, с.Ямна			Горскостопанска програма от 2013 г. за ползване на дървесина от гори, на възложител Васил Василев			75,5 дка
Златица		в гр. Златица-31044			Реконструкция на мрежа НН и изнасяне на електромерни табла, електромери и часовници от МТП „Казаните“			на около 310 м северно от регулацията на гр. Златица е BG0001493
Златица		УПИ VII 180, с. Църквище			Къща за гости с магазин за хранителни стоки и бистро			0,58 км югозападно от BG0001493
Златица		Гр.Златица-31044			Инвестиционно предложение за реконструкция и доизграждане на главен клон I, главни клонове II, III, IV и клонове 2, 28 и 34			на 300 м северно от BG0001493
Челопеч		с.Челопеч			Промяна в инвестиционно предложение за реконструкция на вентилационна уредба при шахта Север			на 980 м западно от BG0001493
Златица		УПИ XVI-1757, 1870, кв. 99, гр. Златица-31044			Инвестиционно предложение за изграждане на автосервиз с автомивка и заведение за хранене			на около 260 м северно от BG0001493
Антон		в имот № 165062, м. „Грапа“, землище на с. Антон			Създаване на овощна градина с вишни сорт „Сенчеста морела“			на около 820 м североизточно от BG0001493
Златица		в гр. Златица-31044			Инвестиционно предложение за реконструкция и рехабилитация на улици			на около 300 м северно от BG0001493
Златица		с. Църквище-78669			Инвестиционно предложение за реконструкция и рехабилитация на ул. "Втора"			на около 600 м западно от BG0001493
Етрополе		№ 506011-извън зоната, в землището на с. Ямна			Горскостопанска програма			BG0001493
Етрополе		за имот 245008-извън зоната, земл с. Лопян			Горскостопанска програма			BG0001493
РНОСВ Велико Търново								
Севлиево	с. Стоките	169042	2,419	използвана ливада / 1193 (2,2), 1060 (0,8)	Жилищно строителство;	46/2007 (ОС)		
Севлиево	с. Стоките	169044	2,419	използвана ливада / 1193 (2,2), 1060 (0,8)	Жилищно строителство;	47/2007 (ОС)		
Севлиево	с. Стоките	169035	2,419	използвана ливада/ 1193 (2,2), 1060 (0,8)	Жилищно строителство;	48/2007 (ОС)		
Севлиево	с. Стоките	062002	2,521	изоставена посевна площ	Вила за собствени нужди;	14/С-ОС/2009 (ОС)		

Севлиево	с. Стоките	172027	1,065	използвана ливада	Изграждане на спортна площадка - тенис корт;	01/С-ОС/2010 (ОС)		
Севлиево	с. Стоките	168032	1,0	бивша мелница	Изграждане на малка ВЕЦ;	04/С-ОС/2010 (ОС)		
Севлиево	с. Стоките	063031	4,571	6430 (3,8), 1171 (4,1), 1355 (4,4)	Промяна предназначението на земеделска земя за изграждане на обект Къща за гости, басейн и барбекю;	06-ОС/2011 (ОС)		
Габрово	гр. Габрово	14218.773.1	0,1	използвана ливада / 6520 (0,1)	Проектиране и монтаж на система за усвояване на енергия от възобновяеми енергийни източници за нуждите на Посетителски информационен център „Узана“; ВТ-16-ПР/2012 г. (ОВОС)			
Севлиево	с. Стоките	167025	3,187	пасище / 1078 (1,0), 1060, 1171, 1361 (1,9)	Изграждане на къщи за гости в махала Джалаловци, село Валевици, община Севлиево;	34/СД-ОС/2012 (ОС)		
Държавен горски фонд - ДЛС Росица	с. Стоките	000385, 000386, 000388, 000396, 000897, 000899, 000902, 000903, 000904, 000906, 000927	24,8	9110 (10,04), 9130 (2,5), 1352, 1354	Горски автомобилен път “Марински кладенец - Зеленикова поляна”;	08/СД-ОС/2014 (ОС)		
Севлиево	с. Кръвеник	153003	2,458	ливада / 1078, 1083, 1352, 1355, 1308, 1323, 1307, 1304, 1303	Разширение на площадка на „Балканско ехо“ ЕООД;	ВТ-01-ОС/2015 (ОС)		
Севлиево	с. Стоките	179065	5,209	пасище, мера / 1352, 1335	Изграждане на овцеферма с капацитет до 50 бр. овце;	ВТ-11-ОС/2015 (ОС)		
Севлиево	с. Стоките	000405	- / -	Горски път	Основен ремонт на горски път „Мали Бухал“;	ВТ-39-ПР/2016 (ОВОС)		
Севлиево	с. Стоките	063023	1,913	посевна площ / 6430 (1,1 дка), 1065, 1089, 1171, 1193, 1355	Отглеждане на трайно насаждение със сини сливи в землището на с. Стоките, общ. Севлиево;	ВТ-02-ОС/2017 (ОС)		
Севлиево	с. Стоките	062004, 062007, 062010, 063005, 169022	12,229	посевна площ; ливада / 1065, 1171, 1193, 1220, 1355	Създаване на овощна градина със сини сливи в землището на с. Стоките, общ. Севлиево;	ВТ-19-ОС/2017 (ОС)		
Габрово	гр. Габрово, м. Узана	-	1846	6520	ПУП-план за регулация и застрояване на курортен комплекс „Узана“;	76-СВ/2008 (ОС)		
Севлиево	с. Стоките	489009	35,9	подотд. 73а / бб, бк/	Лесоустройствена програма на имот № 489009, землище на с. Стоките, общ. Севлиево, обл. Габрово;	30/С-ОС/2009 (ОС)		
Севлиево	с. Стоките	489010	41,5	91W0	Лесоустройствена програма на имот № 489010, землище на с. Стоките, общ. Севлиево, обл. Габрово;	35/С-ОС/2009 (ОС)		
Севлиево	Държавен горски фонд - ДЛС Росица	-	379	подотд. 35в; 63г, д; 64б; 70а; 72л, м, н; 73л; 75г; 50а; 61б, д, з / бк, гбр, бб	План за частично изменение на лесоустройствен проект на Държавно ловно стопанство „Росица“ от 2003 г.;	15/С-ОС/2010 (ОС)		

		с. Стоките Държавен горски фонд - ДЛС Росица	-	1321	Подотд. 32-е, ж, з; 33-д, е; 34-м; 48-а; 52-в; 58-и /бк	План за частично изменение на лесоустройствен проект на Държавно ловно стопанство „Росица” от 2003 г.;	22/С-ОС/2011 (ОС)		
		с. Стоките, с. Батошево Държавен горски фонд - ДЛС Росица	-	900	подотд. 33-ж; 58-б, г, ж, з; /140-к, о; 203-61 / бк, чб, бб	План за частично изменение на лесоустройствен проект на Държавно ловно стопанство „Росица” от 2003 г.;	28/С-ОС/2011 (ОС)		
		с. Стоките, с. Батошево Държавен горски фонд - ДЛС Росица	-		91W0, 9130	План за частично изменение на лесоустройствен проект на Държавно ловно стопанство „Росица” от 2003 г.;	05/С-ОС/2012 (ОС)		
		с. Стоките, Държавен горски фонд - ДЛС Росица	-	148	подотд. 130-ж /чб/; 145-в /бб/, д /бб, чб/, е /бк, злб/; 146-д /бб, гбр/; 147-а /чб, бб/, в /чб/, и /злб, цр/, к /бк/; 195-ц / бк	План за частично изменение на лесоустройствен проект на Държавно ловно стопанство „Росица” от 2003 г.;	09/С-ОС/2012 (ОС)		
		с. Стоките, Държавен горски фонд - ДЛС Росица	-	165	9180*, 91G0*	План за частично изменение на лесоустройствен проект на ДЛС “Росица” от 2003 г.;	11/С-ОС/2012 (ОС)		
Севлиево	с. Стоките	000387, 000371, 000208	-	202,7	91W0	Горски автомобилен път “Кладев рът – Осеникова поляна”, с. Стоките, общ. Севлиево;	37/С-ОС/2012 (ОС)		
		с. Стоките, Държавен горски фонд - ДЛС Росица	Подотдели 20-м; 33-д; 34-к; 48-а; 50-а; 56-г; 57-г; 58-г, ж, з; 75-к; 20-г; 118-в; 137-м; 171-р1; 172-у	230	9130	План за частично изменение на лесоустройствен проект на Държавно ловно стопанство „Росица” от 2003 г.;	42/С-ОС/2012 (ОС)		
		с. Стоките, Кръвеник Държавен горски фонд - ДЛС Росица	-	1313	9130	План за частично изменение на лесоустройствен проект на Държавно ловно стопанство „Росица” от 2003 г.;	01 /С-ОС/ 2013 (ОС)		
		с. Стоките, Кръвеник Държавен горски фонд - ДЛС Росица	-	2597	9130	План за частично изменение на лесоустройствен проект на Държавно ловно стопанство „Росица” от 2003 г.;	05/С-ОС/2013 (ОС)		
		с. Стоките, Кръвеник Държавен горски фонд - ДЛС Росица	-	1365	9130, 9150, 9170, 91W0, 1352, 1354	План за частично изменение на лесоустройствен проект на Държавно ловно стопанство „Росица” от 2003 г.;	06/С-ОС/2013 (ОС)		
		с. Стоките, Кръвеник Държавен горски фонд - ДЛС Росица	-	2035	9130, 9150, 9170, 91W0, 1352, 1354	План за частично изменение на лесоустройствен проект на Държавно ловно стопанство „Росица” от 2003 г.;	13/С-ОС/2013		
		Държавен горски фонд - ДЛС Росица	-	1073	9130, 9150, 9170, 91W0, 1352, 1354	План-извлечение за промяна вида на сечта през 2014 година на ТП Държавно ловно стопанство Росица;	07/С-ОС/2014 (ОС)		
		Общински обхват / с. Стоките, Кръвеник	-	-	-	Общински план за развитие на Община Севлиево за периода 2014-2020 г.;	ВТ-03-ЕО/2014		
		Държавен горски фонд - ДЛС Росица	-		9130	План-извлечение за промяна вида на сечта през 2014 г на ТП Държавно ловно стопанство Росица;	ВТ-21-ОС/2014 (ОС)		
Севлиево	с. Стоките, Кръвеник	-	-		9130, 9150, 9170, 91W0, 1352, 1354	Инвентаризация, горскостопански план и план за защита от пожари на горските територии, собственост на	ВТ-27-ОС/2014 (ОС)		

					община Севлиево;			
Севлиево	с. Стоките	Подотдели 99-е, з, ф, щ; 32-б, а, м, л; 53-и, к; 54-б; 56-а, б; 57-ж; 39-в; 38-г		91W0	План-извлечение за промяна вида на сечта през 2016 г. на ТП Държавно ловно стопанство Росица;	VT-02-OC/2016 (OC)		
Севлиево	с. Кръвеник / с. Стоките	Подотдели 116-н, 117-б, 117-д, 129-д / 140-д1, 141-ш	663	91W0	План-извлечение за промяна вида на сечта през 2016 г. на ТП Държавно ловно стопанство Росица;	VT-04-OC/2016 (OC)		
Севлиево	с. Стоките, Батошево	Подотдели 94-и, 32-д, 33-е, 36-е, 37-и		91W0	План-извлечение за промяна вида на сечта през 2016 г. на ТП Държавно ловно стопанство Росица;	VT-19-OC/2016 (OC)		
Севлиево	с. Стоките	428007	45,799	91W0, 1352, 1354	Горскостопанска програма на имот с кадастрален номер 428007 в землището на с. Стоките, общ. Севлиево;	VT-25-OC/2017 (OC)		
МОСВ								
Челопеч	плоч "Смолско"		4000		Цялостен работен проект за търсене и проучване на полезни изкопаеми в плоч "Смолско"	26-OC-2009	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната	
Казанлък	с. Шейново, плоч "Шейново"		260		цялостен работен проект за търсене и проучване на строителни материали в плоч "Шейново"	45-OC-2009	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната	
Троян	с. Борима, Голяма Желязна, Старо село				ЛУП на ДГС "Борима"	56-OC-2009	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната	
Троян	с. Балабанско, Балканец, Бело Осъм, Белиш, Врабево, Горно Трапе, Гумошник, Дебнево, Добродан, Дълбок Дол, Калейца, Ломец, Орешак, Патрешко, Терзийско, Чифлик, Шипково, гр. Троян				ЛУП на ДГС "Троян"	62-OC-2009	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната	
Тетевен	с. Дивчовото, отдел 126 (а, б, в, г, д, е, ж, з и, к, 1, 2 и 3); 127 (а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2 и 3); 128 (а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р и 1); 129 (а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, 1, 2, 3, 4, 5 и 6); 130 (а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к); 134 (а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1); 135 ((а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 3 и 5)		5093		изграждане на база за интензивно стопанисване на дивеча (БИСД) "Бабешка" на част от територията на ДЛР "Паскал" в ДГС "Черни Вит"	105-OC-2009	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания, популации и видове, предмет на опазване в зоната	

Априлци	кв. Видима, Острец, Ново село, Зла река, с. Велчево, Скандалото, Драшкова поляна				ЛУП на ДЛС "Русалка"	10-ОС-2010	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната
Априлци	с. Зла река, Видима, Ново село, Острец, Драшкова поляна, Велчево, Скандало				ЛУП на общинските гори на общ. Априлци	16-ОС-2010	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната
Тететвен	с. Рибарица, Васильово				ЛУП на ДГС "Рибарица"	35-ОС-2010	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната
Тететвен	с. Рибарица, Васильово				ЛУП на общинските гори на общ. Тететвен	57-ОС-2010	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната
Троян	с. Балканец, Дълбок дол, Калейца, Люмец, Шипково, Голяма Желязна				ЛУП на общинските гори на общ. Троян	91-ОС-2010	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната
ДГФ - Мирково, Златица, Пирдоп, Челопеч, Чавдар и Антон					ЛУП на ДГС "Пирдоп"	95-ОС-2010	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната
ДГФ - Мъглиж, Николаево (с. Елхово)					ЛУП на ДГС "Мъглиж"	112-ОС-2010	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната
Златица, Етрополе, Пирдоп, Тететвен					цялостен работен проект за търсене и проучване на метални полезни изкопаеми в площ "Шипките"	119-ОС-2010	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната
ДГС "Пирдоп" в границите на общ. Златица					ЛУП на общинските гори на общ. Златица	141-ОС-2010	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната
Пирдоп	гр. Пирдоп, с. Душанци				ЛУП на общинските гори на общ. Пирдоп	09-ОС-2011	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната
ДГС "Пирдоп" в границите на общ. Златица					ЛУП на общинските гори на общ. Златица	20-ОС-2011	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната
ДГФ - Павел					ГСП и ЛСП - ЛУП на ДЛС "Мазалат"	51-ОС-2012	няма вероятност да окаже

Баня, Казанлък (с. Голямо Дряново, Шейново и Ясеново); Раднево (с. Диня, Землен, Ковач, Тръбово)							значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната	
ДГФ - Ябланица, Тетевен (с. Бабинци, Градежница, Галата, Български извор, Малка Желязна, Гогово, Голям извор, Гложене, гр. Тетевен)					ГСП и ЛСП - ЛУП на ДГС "Тетевен"	53-ОС-2012	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната	
ДГТ - Тетевен	гр. Тетевен, с. Черни Вит, Дивчовото, Голям Извор, Гложене				ГСП и ЛСП - ЛУП на ДГС " Етрополе"	21-ОС-2013	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната	
ДГТ - Карлово	с. Певците, Иганово, Кърнаре, Христо Даново, Розино, Слатина, Столетово				ГСП и ЛСП - ЛУП на ДГС "Розино"	22-ОС-2013	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната	
ДГТ - Троян	с. Черни Осъм				ГСП и ЛСП - ЛУП на ДГС " Черни осъм"	51-ОС-2013	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната	
ДГТ - Севлиево	с. Батошево, Кръвеник, Стоките				ГСП и ЛСП на ДЛС "Росица"	62-ОС-2013	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната	
Казанлък	ДГТ - с. Бузовград, Голямо Дряново, Горно Изворово, Долно Изворово, Дунавци, Енина, Копринка, Крън, Кънчево, Горно черковище, Овощник, Розово, Ръжена, Средногорово, Хаджидимитрово, Черганово, Шипка, гр. Казанлък				ГСП и ЛСП на ДГС "Казанлък"	64-ОС-2013	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната	

	ДГТ - Карлово, Сопот	гр. Карлово, Калофер, Бая, с. Бегунци, Богдан, Васил Левски, Ведраре, Войнягово, Домлян, Горни Домлян, Дъбене, Карavelово, Климент, Куртово, Марино поле, Московец, Мраченик, Пролом, Соколица, гр. Сопот, с. Анево				ГСП и ЛСП на ДГС "Карлово"	26-0С-2014	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната	
	горски и земеделски територии - Луковит и Угърчин					ГСП, ЛСП и План на дейности за защита на горските територии от пожари на ДГС "Лесидрен"	07-0С-2015	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната	
	горски и земеделски територии - Етрополе	с. Бойковец, Брусен, гр. Етрополе, с. Лопен, Лъга, Рибарица, Ямна				ГСП, ЛСП и План на дейности за опазване на горските територии от пожари на ДГС "Етрополе"	03-0С-2016	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната	
	горски и земеделски територии	земл. на гр. Клисурса				ГСП, ЛСП и План на дейности за защита на горските територии от пожари на ДГС "Клисурса"	14-0С-2017	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната	
	горски и земеделски територии - Троян					ГСП, ЛСП и План на дейности за защита на горските територии от пожари на ДГС "Троян"	15-0С-2017	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната	
	горски и земеделски територии - Тетевен	с. Рибарица, Васильово				ГСП, ЛСП и План на дейности за защита на горските територии от пожари на ДГС "Рибарица"	18-0С-2017	няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната	
РНОСВ Пловдив									
	Карлово	гр. Клисурса	22-ж,и; 23-б,г,е,ж,н,и; 24-в,г,д; 25-м,н,о; 26-и,к,л; 27-п,р,с; 28-б,г,к; 37-а; 40-о	0		Усвояване на засегната от абиотични фактори през зимния период на 2007-2008 г. иглолистна дървесина, чрез извършване на събиране и изнасяне на сухата и паднала дървесна маса	Пд-0С-053/29.07.2008		BG0001493
	Сопот	с. Анево	197 „з”	0		Промяна на вида сеч в отдели 133 „е”, 134 „в”; 135 „а”, 135 „в”; 147 „б”, 160 „в”, землище на с. Климент, общ. Карлово, 197 „з”, землище с. Анево, общ. Сопот и 198 „ж”, землище гр. Сопот, общ. Сопот по ЛУП на ДГС Карлово от 2004 г.	Пд-0С-030/02.08.2010		BG0001493
	Сопот	гр. Сопот	198 „ж”	0		Промяна на вида сеч в отдели 133 „е”, 134 „в”; 135 „а”, 135 „в”; 147 „б”, 160 „в”, землище на с. Климент, общ. Карлово, 197 „з”, землище с. Анево, общ. Сопот и 198 „ж”, землище гр. Сопот, общ. Сопот по ЛУП на ДГС Карлово от 2004 г.	Пд-0С-030/02.08.2010		BG0001493

Карлово	гр. Калофер	457 „м”	0	Промяна на вида и интензивността на сечта в отдел 34 „и”, землище на с. Богдан, и отдел 457 „м”, землище на гр. Калофер, общ. Карлово, по ЛУП на ДГС Карлово от 2004 г.	Пд-ОС-061/17.09.2010	BG0001493
Карлово	с. Христо Даново	224031, 224032, 224033, 224034, 224035, 224036, 224037, 224038, 224039, 224040, 224046, 224049, 224050, 224057, 224058, 224059, 224060, 224061 и 224062	102,362	Подробен устройствен план за промяна предназначението на имоти № 224031, 224032, 224033, 224034, 224035, 224036, 224037, 224038, 224039, 224040, 224046, 224049, 224050, 224057, 224058, 224059, 224060, 224061 и 224062, землище на с. Хр. Даново, Община Карлово	ПВ-1-ЕО/04.01.2011	BG0001493
Карлово				Програма за управление на отпадъците на община Карлово	ПВ-13-ЕО/2016	BG0000429, BG0001493, BG0001389
Сопот				Програма за управление на отпадъците на община Сопот	ПВ-25-ЕО/2016	BG0001493
Карлово				Стратегията за Водено от общностите местно развитие (ВОМР) на сдружение Местна инициативна група (МИГ) – Карлово за периода 2018-2023“	ПВ-26-ЕО/2017	BG0000429, BG0001493, BG0001389, BG0001039

Оценката за кумулативното въздействие е извършена в резултат на анализ на степента на засягане от одобрените или в процес на одобрение планове, програми, проекти и инвестиционни предложения на съответните типове природни местообитания и местообитанията на видовете, предмет на опазване в защитената зона, върху които реализацията на проекта, с оглед специфичните аспекти на въздействията, оказва потенциално отрицателно въздействие.

За анализите е използвана информация за засегнатите площи от решенията на компетентния орган, ДОС или ЕО. При недостатъчност или липса на информация за засегнатите природни местообитания и местообитанията на видовете е използван модел на покритието на местообитанията в защитената зона (информация от националните оценки при изготвянето на предложенията за Натура 2000 мрежата в България) и модел за разпределението на класовете земно покритие CORINE LC, 2012.

Пространственото разположение на другите проекти, програми и инвестиционни предложения е илюстрирано на Приложение 4 - Други планове, програми, проекти или ИП, съществуващи или в процес на разработка, с вероятно кумулативно въздействие – защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“.

4. Вероятни отрицателни въздействия от реализацията на ИП, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти биха могли да окажат значително въздействие върху защитената зона или нейните елементи.

В таблици 5, 6 и 7 са представени вероятните потенциални въздействия, връзката с етапите на изпълнение, дейностите, пространствения обхват, времевия обхват, интензивност, обратимост на въздействията, вероятни кумулативни въздействия.

Таблица 5. Връзка между елементите на проекта (и инвестиционното предложение) и очакваните въздействия по време на етапа на планиране/проектиране, строителство и експлоатация и потенциалното отражение върху местообитанията и видовете, и оценка на възможността тези въздействия да бъдат оценени на този етап на планиране и необходимостта от условия за следващите етапи на планиране.

Елементи на предварителния проект на инвестиционното предложение	Потенциални въздействия	Етап на планиране и оценка на въздействията
Проектиране/планиране	Загуба на природни местообитания или местообитания на видове; Загуба на видове; Фрагментация на местообитания и биокоридори; Навлизване на неместни или чужди видове.	Оценка на въздействията на този етап, условия за изпълнение на следващия етап.
Строителство	Унищожаване на природни местообитания или местообитания на видове; Увреждане на природни местообитания или местообитания на видове; Фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове; Смъртност на индивиди;	Оценка на въздействията на този етап на планиране, условия за изпълнение на следващия етап от планирането.

	<p>Навлизване на неместни или чужди видове;</p> <p>Замърсяване със строителни и битови отпадъци;</p> <p>Шумово замърсяване;</p> <p>Светлинно замърсяване (безпокойство на животните предвид тяхното привличане към светлинните източници);</p> <p>Повишена опасност от пожари и опасност от инцидентни замърсявания;</p> <p>Нарушаване на периодични сезонни или многогодишни миграции на животни;</p> <p>Увреждане на ландшафта и възможностите за устойчиво природосъобразно развитие на защитената зона (развитие на екотуризъм и др.).</p>	
Дейности по рекултивация и възстановяване на засегнатите строителни площадки	<p>Навлизване на неместни, чужди или синантропни видове, които да променят видовия състав и структура в местообитанията и да влошат природозащитното състояние.</p>	<p>Оценка на въздействията на този етап на планиране, условия за изпълнение на следващия етап от планирането.</p>
Експлоатация	<p>Шумово замърсяване;</p> <p>Светлинно замърсяване;</p> <p>Опасност от пожари и инцидентни замърсявания при аварии;</p> <p>Безпокойство и прогонване на животни, поради човешко присъствие;</p> <p>Навлизване на синантропни, неместни или чужди видове;</p> <p>Замърсявания на околните терени с битови отпадъци;</p> <p>Намаляване възможността за устойчиво природосъобразно развитие на защитената зона.</p>	<p>Оценка на въздействията на този етап на планиране, условия за изпълнение на следващия етап от планирането.</p>

Таблица 6. Връзка между отделните елементите на проекта, пространствения обхват на въздействието, времевия обхват, интензивност и обратимост на потенциалните въздействия.

Елемент на ИП	Местоположение	Потенциални въздействия	Етап на осъществяване	Обхват на въздействието (вкл. в рамките на зоната, извън зоната)	Времева фаза на въздействие; Трайност; Периодичност; Обратимост
Планиране					
ПУП-ПЗ	ПИ № 81476.18.12.	0.608 дка ПИ на възложителя.	Планиране и проектиране.	ПИ -№ 81476.18.12.	Дълготрайно, постоянно, необратимо.
Строителство и Експлоатация					

Жилищна сграда (къща)	ПИ № 81476.18.12. попада в Защитена зона „Централен Балкан – буфер“ и е на отстояние от около 260 м от северната граница на зоната.	Загуба на природни местообитания и местообитания на видове.	Строителство	В рамките на цялата строителна площадка върху имота с площ от 0.608 дка – в границите на 33 Централен Балкан Буфер.	Дълготрайно необратимо въздействие
			Експлоатация	Извън границите на ИП.	Не се очаква въздействие
		Смъртност на индивиди.	Строителство	Повишена вероятност в рамките на цялата строителна площадка и в близката буферна територия около нея.	Не се очаква / случайни инциденти
			Експлоатация	Непостоянно човешко присъствие.	Не се очаква / случайни инциденти
		Прогонване на индивиди – шумово и светлинно замърсяване, присъствие на хора.	Строителство и експлоатация на ИП.	Въздействието е индивидуално, според чувствителността на отделните видове.	Краткотрайно, временно, обратимо по време на строителство. По време на експлоатация дългосрочно, постоянно, необратимо
		Инциденти/ аварии (пожари, замърсяване).	Строителство и експлоатация на ИП.	В рамките на строителната площадка от 0.608 дка. Възможност от засягане на територии и площи извън строителната площадка и района на експлоатация при пожари, във водни обекти до няколко километра под инцидента.	Краткотрайно, инцидентно, обратимо
	Фрагментация на местообитания и популации на видове.	Строителство и експлоатация на ИП.	В рамките на строителната площадка от 0.608 дка и района на експлоатация.	Дълготрайно, постоянно, необратимо при засягане на биокоридори	
	Навлизане на неместни или чужди видове.	Строителство и експлоатация на ИП (По време на озеленителните дейности).	Извън ПИ.	Дълготрайно и постоянно	
	Замърсяване с отпадъци	Строителство и експлоатация на ИП	Извън района на строителната площадка и района на експлоатация.	Дълготрайно, обратимо	

Таблица 7. Възможни комбинирани и кумулативни въздействия.

Вид въздействие	Елементи на ИП, от които произтича (само тези, чиито обхват на въздействие е относим към предмета на опазване на ЗЗ)	Възможни комбинирани въздействия	Възможни кумулативни въздействия (други проекти)
Загуба/Смъртност на индивиди	Строителство на ИП	Прекъсване на био-коридори за миграция и разпространение на видовете, унищожаване или увреждане на местообитания, прекъсване на екотони и др.	Съществуващи организирани територии, инфраструктурни обекти и нови такива, браконьерство, пожари, разораване на местообитания и др.
Прогонване на индивиди в резултат на засилено човешко присъствие, светлинно и шумово замърсяване	Строителство и експлоатация	Има комбинирано въздействие върху качеството на местообитанията. Може да доведе до прекъсване на важни био-коридори за животните и промяна в структурата на популациите.	Съществуващи урбанизирани територии, инфраструктурни и линейни обекти и др.
Инциденти/ Аварии	Строителство и експлоатация	Може да доведе до унищожаване или увреждане на местообитания и местообитания на видове и техните популации.	Съществуващи и нови ИП и проекти, линейни инфраструктури и др. в близост до ИП.
Фрагментация на популациите	Строителство на ИП Експлоатация на ИП	Има комбинирано въздействие с унищожаване или увреждане на местообитанията, нарушаване на важни екотони и био-коридори за видовете.	Други ИП и планове, които водят до трайно намаляване площта на местообитанията на видовете.
Навлизване на неместни или чужди видове	Строителство на ИП Експлоатация на ИП	Има комбинирано въздействие с унищожаване или увреждане на природните местообитания и фрагментацията.	Съществуващи урбанизирани територии, инфраструктурни линейни обекти и др.
Замърсяване с отпадъци	Строителство на ИП Експлоатация на ИП	Има комбинирано въздействие с унищожаване на местообитанията, фрагментация и др.	Съществуващи урбанизирани територии, инфраструктурни линейни обекти и др.
Увреждане на възможността за устойчиво природосъобразно развитие на защитената зона	Строителство на ИП Експлоатация на ИП	Има комбинирано въздействие със създадени антропогенни ландшафти, пожари, замърсявания с битови отпадъци и др.	Съществуващи урбанизирани територии, инфраструктурни линейни обекти и др.

5. Описание на защитена зоната BG0001493 „Централен Балкан – буфер“

Защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“ е включена в списъка по чл. 10, ал. 3 на ЗБР с Решение на МС № 802 от 4.12.2007 г. Защитената зона по Директива за местообитанията припокрива защитена зона по Директива за птиците.

Обща площ на зоната е 138 363.82 ха.

Защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“ е естествен буфер около Национален парк „Централен Балкан“ и гарантира съхранението на цялата планина. Тя обгражда националния парк от всички страни. Територията на зоната е ниско- и средно-планинска, като в по-голямата си част е покрита от гори (предимно широколистни). Това са територии почти незасегнати от човешки дейности, включващи **важни гори от бук и *Tilio-Acerion* и галерии от *Alnus glutinosa***. Включва и пасища. Важни биокоридори са долините на реките Вит, Осъм, Росица, Янтра на север и Стряма и Тунджа на юг. Защитената зона е **важно местообитание за мечките от изключително изолираната балканска популация**. Зоната е **една от трите и най-важни зони за опазването на *Cottus gobio***. Защитена зона „Централен Балкан – буфер“ BG0001493, **опазва важни местообитания за лалугера (*Spermophilus citellus*)**.

Защитената зона попада в Югозападния, Северно-централния, Южно-централния, Северозападния и Югоизточния административен район.

Предмет и цели на опазване на защитената зона

Съгласно последната актуализация на Стандартните формуляри от 07.2015 г. (http://natura2000.moew.government.bg/PublicDownloads/Auto/PS_SCI/BG0001493/BG0001493_PS_16.pdf) в обхвата на зоната са включени **27 типа природни местообитания**: 4060 Алпийски и бореални ерикоидни съобщества, 5130 Съобщества на *Juniperus communis* върху варовик, 5210 Храсталаци с *Juniperus spp.*, 6110 *Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*, 6210 *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи), 62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества, 6520 Планински сенокосни ливади, 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове, 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове, 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*, 8310 Неблагоустроени пещери, 9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*, 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*, 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*), 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*, 9180 *Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове, 91AA *Източни гори от космат дъб, 91BA Мизийски гори от обикновена ела, 91CA Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори, 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*, 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори, 91W0 Мизийски букови гори, 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа, 9410 Ацидофилни гори от Рісеа в планинския до алпийския пояс (*Vaccinio-Piceetea*), 9530 *Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор, 95A0 Гори на бяла и черна мура. В рамките на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I, са установени 2 нови за Защитената зона природни местообитания: 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс, 6510 Низинни сенокосни ливади, които за целите на настоящата оценка са включени в анализа.

От фауната предмет на опазване са **18 вида бозайници**: широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), *европейски вълк (*Canis lupus*), видра (*Lutra lutra*), дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), дългоух

нощник (*Myotis bechsteinii*), остроух нощник (*Myotis blythii*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), голям нощник (*Myotis myotis*), средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), балканска дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*), лалугер (*Spermophilus citellus*), *кафява мечка (*Ursus arctos*) и пъстър пор (*Vormela peregusna*); **5 вида земноводни и влечуги:** жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) и шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*); **5 вида риби:** черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), главоч (*Cottus gobio*), балканска кротушка (*Gobio kessleri*), малка кротушка (*Gobio uranoscopus*) и балкански щипок (*Sabanejewia aurata*); и **13 вида безгръбначни:** *ручечен рак (*Austropotamobius torrentium*), обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), ценагрион (*Coenagrion ornatum*), *Euphydrias aurinia*, червена калиморфа (*Euplagia quadripunctaria*), бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), лицена (*Lycaena dispar*), буков сечко (*Morimus funereus*), обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), полиоматус (*Polyommatus eroides*), алпийска розалия (*Rosalia alpina*), бисерна мида (*Unio crassus*) и одонтоподизма (*Odontopodisma rubripes*).

От флората предмет на опазване са **3 вида растения:** червено усойниче (*Echium russicum*), обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*) и *Mannia triandra*.

Други значими растителни и животински видове свързани с природозащитата и управлението на обекта:

Бозайници: дива котка (*Felis silvestris*) и златка (*Martes martes*); **риби:** македонска пъстърва (*Salmo macedonicus*) и балканска пъстърва (*Salmo trutta fario*); **безгръбначни:** *Apatura iris*, *Beroniella tetevensis*, *Boloria eunomia*, *Calosoma sycophanta*, *Carabus intricatus*, *Coenonympha rhodopensis*, *Duvalius balcanicus*, *Duvalius regisborisi*, *Erebia alberganus*, *Erebia medusa*, *Erebia melas*, *Erebia oeme*, *Erebia orientalis*, *Erebia pronoe*, *Erebia rhodopensis*, *Genestiellina gueorguievi*, *Glaucopsyche alexis*, *Lihobius rushovenski*, *Limenitis populi*, *Maculinea arion*, *Melitaea trivialis*, *Neobisium bulgaricum*, *Neptis rivularis*, *Nevrorthus apatelios*, *Parnassius apollo*, *Parnassius mnemosyne*, *Pterostichus merkli*, *Pterostichus rhilensis*, *Pterostichus vecors*, *Pyrgus cacaliae*, *Saga pedo*, *Scolitantides orion*, *Trechus priapus divergens*, *Trichoniscus bulgaricus*, *Typhloiulus georgievi* и *Zerynthia polyxena*; **растения:** *Acer heldreichii*, *Alchemilla bulgarica*, *Angelica pancicii*, *Anthemis orbelica*, *Anthemis sanctijohannis*, *Aquilegia vulgaris*, *Arctostaphylos uvaursi*, *Betonica bulgarica*, *Bupleurum longifolium*, *Carum rigidulum ssp. Bulgaricum*, *Chamaecytisus frivaldszkyanus*, *Cirsium oleraceum*, *Cortusa matthioli*, *Cystopteris regia*, *Daphne cneorum*, *Drosera rotundifolia*, *Elatine alsinastrum*, *Festuca rupicola*, *Fritillaria pontica*, *Galanthus nivalis*, *Haberlea rhodopensis*, *Jovibarba heuffelii*, *Juncus acutiflorus*, *Micromeria frivaldszkyana*, *Minuartia saxifraga*, *Pinguicula balcanica*, *Primula frondosa*, *Rubus vepallidus*, *Saxifraga marginata*, *Sedum stefco*, *Sison amomum*, *Spiranthes spiralis*, *Symphyandra wanneri*, *Taxus baccata*, *Tragopogon balcanicus*, *Valeriana montana*, *Verbascum humile*, *Vicia barbazitae*, *Vicia dumetorum* и *Viola balcanica*.

Основни цели на опазване на защитената зона, посочени в Стандартния формуляр при приемането на Националната екологична мрежа Натура 2000 са:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

За защитената зона са определени следните заплахи с висок риск за предмета и целите на опазване: изкуствено залесяване на открити площи (неместни дървесни видове); лов; лесовъдство, горско стопанство; поставяне на капани, използване на отрови, браконьерство; промяна на хидрографското функциониране; ски комплекси; изоставяне на пасторалните системи, липса на пашуване; повторно залесяване; индуцирани от човека промени в хидравличните условия – с висок риск върху предмета и целите на опазване. Заплахи със среден риск: премахване на подлес в горите; мини; пътища, магистрали; изсичане на горите; канализация и отклоняване на води; подобрен достъп до зоната; изхвърляне на инертни материали; урбанизирани райони, населени места; отстраняване на мъртви и умиращи дървета; събиране на животни (насекоми, влечуги, земноводни); изхвърляне на битови отпадъци и отпадъци от туристически обекти; промишлени или търговски площи; експлоатация на горите без залесяване или естествено възстановяване; моторни превозни средства и пожари и пожарогасене.

6. Оценка на вероятната степен на въздействие върху предмета и целите на защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“

6.1. Описание и анализ на степента на въздействие на инвестиционното предложение върху типовете природни местообитания, предмет на опазване от Прил. I на Директива 92/43/ЕИО

Предмет на опазване в защитената зона са 27 типа природни местообитания с обща площ от 21 010,123 ха, от които 7 приоритетни. В Таблица 8 в последните 2 реда са добавени установените от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I, две нови природни местообитания: 6430 Хидрофилни съобщества от високи тревни равнините и в планинския до алпийския пояс и 6510 Низинни сенокосни ливади, които не са били установени при изготвяне на предложението за защитената зона. В рамките на същия проект не са установени 6 типа природни местообитания, посочени във Стандартния формуляр актуализиран от 07.2015 г.

(http://natura2000.moew.government.bg/PublicDownloads/Auto/PS_SCI/BG0001493/BG0001493_PS_16.pdf). В таблица 8 тези природни местообитания са означени със сив цвят.

Таблица 8. Площно разпределение на типовете местообитания от Приложение I на Директива 92/43/ЕИО в защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“.

Информация от Стандартния формуляр (последна актуализация юли 2015 г.)

Код	Приоритетност	Име	Процентно покритие (%)	Площ (ха)	Цялостна оценка
4060		Алпийски и бореални ерикоидни съобщества	0.17%	234.89	С
5130		Съобщества на <i>Juniperus communis</i> върху варовик		0.13006	А
5210		Храсталаци с <i>Juniperus spp.</i>		0.13006	А
6110	*	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alyso-Sedion albi</i>		39.98714	В
6210	*	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни местообитания на орхидеи)	2.2832%	3159.09	В

62D0		Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества	0.8426%	1165.78	C
6520		Планински сенокосни ливади	3.16%	4375.72	B
8210		Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове	0.38%	525.97	A
8220		Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове		204.16626	B
8230		Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите <i>Sedo-Scleranthion</i> или <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i>		17.84893	C
8310		Неблагоустроени пещери		119 броя	A
9110		Букови гори от типа <i>Luzulo-Fagetum</i>	0.616%	851.21	B
9130		Букови гори от типа <i>Asperulo-Fagetum</i>	14.811 %	20492.92	A
9150		Термофилни букови гори (<i>Cephalanthero-Fagion</i>)	8.146%	11271.00	B
9170		Дъбово-габъррови гори от типа <i>Galio-Carpinetum</i>	2.75%	3804.70	B
9180	*	Смесени гори от съюза <i>Tilio-Acerion</i> върху сипеи и стръмни склонове	2.005%	2774.77	B
91AA	*	Източни гори от космат дъб		52.26	B
91BA		Мизийски гори от обикновена ела		179.36	A
91CA		Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори		56.94	A
91E0	*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Pandion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)		16.58	A
91G0	*	Панонски гори с <i>Quercus petraea</i> и <i>Carpinus betulus</i>	0.165%	228.98	B
91M0		Балкано-панонски церово-горунови гори	1.41%	1947.62	C
91W0		Мизийски букови гори	5.6%	7679.15	A
91Z0		Мизийски гори от сребролистна липа		29.24	C
9410		Ацидофилни гори от <i>Picea</i> в планинския до алпийския пояс (<i>Vaccinio-Piceetea</i>)		9.38106	C
9530	*	Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор		51.33	C
95A0		Гори на бяла и черна мура		0.55	B
6430	Не фигурират във формуляра	Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс		386,64	B
6510	Установени по време на проект Картиране и определяне на природозащитното състояние – фаза 1	Низинни сенокосни ливади	0.73%	1012,51	B

Легенда: A: отлична стойност, B: добра стойност, C: значима стойност

За целите на настоящата оценка теренните проучвания са извършвани през юли – октомври 2017 г. Използваната методика е подробно представена в точка 11. Методи за изследване .

Извършена е спектрална обработка на налични орто и сателитни изображения с помощта на софтуера ENVI 5.2/ Exelis IDL 8.4, 28.09.2014, Exelis Visual Information Solutions, www.exelisvis.com. Извършен е спектрален анализ (Spear tools) като за целта е използван алгоритмичният инструмент SPEAR Vegetation Delineation. В случая е използван и атмосферният корекционен панел - DARK OBJECT

SUBTRACTION, OVERVIEW, FLAT FIELD CALIBRATION, INTERNAL AVERAGE RELATIVE REFLECTANCE (IARR), LOG RESIDUALS, LOG RESIDUALS. За повечето изображения е използвана функцията DARK OBJECT SUBTRACTION. За въвеждане на NDVI индекса е използван инструментът COLOR TABLE. За подходящото филтриране е използван инструментът Using Convolution and Morphology Filters (Haralick, Sternberg, and Zhuang, July 1987), при което спектралният анализ се усреднява и претегля спрямо яркостта на заобикалящите ги пиксели. Избран е подходящ размер на ядрото 7 x 7. В конкретния случай е избран стандартният филтър High Pass – median, с цел премахване на нискочестотни компоненти на изображението при запазване на висока честота (местни вариации). Извършена е класификация на растителността по ортофотоизображенията като за целта е използван алгоритъмът K-Means (Tou, J. T. and R. C. Gonzalez, 1974. Pattern Recognition Principles, Addison-Wesley Publishing Company, Reading, Massachusetts), а впоследствие и най-вече алгоритъмът Isodata (Tou, J. T. and R. C. Gonzalez, 1974. Pattern Recognition Principles, Addison-Wesley Publishing Company, Reading, Massachusetts) като по удачен в случая. Въведен е диапазон на обработката Change Threshold% (0-100%). Зададен е праг на сходство – 5. Базата за обработка на снимката и прилагането на алгоритъма е предварително определена NDVI матрица (Jensen, J. R., 1986. Introductory Digital Image Processing, Prentice-Hall, New Jersey, p. 379). В резултат на векторизирането са получени и обособени векторни тематични карти на местообитанията.

В Приложение 5, 5-А и 6 е представена графична информация (карта) за разпространението на природните местообитания, предмет на опазване в защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“.

За целите на ДОС е картирана цялата територия на ПИ № 81476.18.12, включително и буферните територии около имота, анализирани са влиянията на въздействията върху параметрите на природозащитния статус на природните местообитания: площ, структура и функции и бъдещи перспективи (навлизане на чужди видове, ерозия, браконьерство и др.).

За нуждите на настоящата оценка е обособена „буферна зона“ от 0 до 1000 м около ИП, в зависимост от линейното разпространение на съответните природни местообитания. Зоната е предназначена да послужи за обследване на типовете влияния и степента на въздействия върху видове, местообитания и растителността, вследствие реализацията на ИП. В рамките на „буфера“ бяха приложени същите методики и инструменти за оценка вкл. и цялостното му картиране по Директива 92/43/ЕИО, както при територията на ИП.

Полевите изследвания в района на ИП и съседните територии показва, че в близкото минало те са представлявали територии с антропофитна растителност – обработваеми площи, парцелирани пасища и преобладаващо овощни градини, които в момента са запустели. Територията до преди 10-20 г. активно се е ползвала за овощна градина и др. селскостопански нужди.

Оценка на актуалното състояние на природните местообитания по Директива 92/43/ЕИО (EUR 27, EUR 28, Приложение 1 на ЗБР) включени в рамките на зоната.

Посочените в таблица 9 данни за качество и състояние на природните местообитания са актуализирани съгласно данните и резултатите от проект на МОСВ: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I.

Таблица 9. Оценка на качеството и състоянието на природните местообитания в 33 „Централен Балкан буфер“

Код	Площ в (ха)	Представителност	Относителна площ	Природна стойност	Цялостна оценка	Състояние на ПС/ по специфичните доклади от проект „Картиране и определяне на ПС на природните местообитания и видовете – фаза I“
4060	234.89	C	C	C	C	Неблагоприятно – незадоволително
5130	0.13006	A	C	A	A	Липсва доклад по проект „Картиране и

						определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I
5210	0.13006	A	C	A	A	Липсва доклад по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I
6110	39.98714	A	C	A	B	Липсва доклад по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I
6210	3159.09	B	B	B	B	Неблагоприятно –лошо състояние
62D0	1165.78	C	B	B	C	Неблагоприятно - лошо състояние
6430	386,64	A	C	B	B	Неблагоприятно – незадоволително
6510	1012,51	A	C	B	B	Неблагоприятно – незадоволително
6520	4375.72	B	A	B	B	Неблагоприятно – незадоволително
8210	525.97	A	C	A	A	Благоприятно
8220	204.16626	B	C	B	B	
8230	17.84893	C	C	C	C	
8310	119 броя	A	B	A	A	Неблагоприятно - незадоволително
9110	851.21	B	B	B	B	Неблагоприятно – незадоволително
9130	20492.92	A	B	B	A	Неблагоприятно – незадоволително
9150	11271.00	A	A	B	B	Неблагоприятно - незадоволително
9170	3804.70	B	C	B	B	Неблагоприятно – лошо
9180	2774.77	B	B	B	B	Неблагоприятно – незадоволително
91AA	52.26	B	C	B	B	Неблагоприятно - лошо
91BA	179.36	A	C	A	A	Неблагоприятно - лошо
91CA	56.94	A	C	A	A	Неблагоприятно - лошо
91E0	16.58	A	C	B	A	Неблагоприятно - лошо
91G0	228.98	B	D	B	B	Неблагоприятно - незадоволително
91M0	1947.62	C	C	C	C	Неблагоприятно - лошо
91W0	7679.15	A	B	B	A	Неблагоприятно - незадоволително
91Z0	29.24	D	C	C	C	Неблагоприятно - незадоволително
9410	9.38106	C	C	C	C	Липсва доклад с оценка
9530	51.33	C	C	C	C	Неблагоприятно - лошо
95A0	0.55	A	C	A	B	Неблагоприятно - незадоволително

Съгласно спечифичните доклади на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I, природните местообитания, предмет на опазване са в неблагоприятно – незодоволително или в неблагоприятно – лошо състояние. За тревните местообитания това е свързано с фрагментация, дължаща се на атропогенни структури като овощни и зеленчукови градини, постройки и др. или навлизане на инвазивни видове, както и сукцесионни процеси. При горските местообитания отрицателно действащи фактори са недоброто стопанисване на горите, изнасяне на мъртва дървесина, пожари, нализането на инвазивни видове и др.

Типове природни местообитания на територията на ИП. Характеристика. Принадлежност към класификационните схеми. Обща екологична оценка на разпространението на природните местообитания в ПИ (Цонев, Р, Димитров, М, Гусев, Ч, 2013, Проект № DIR-593212-1-8)

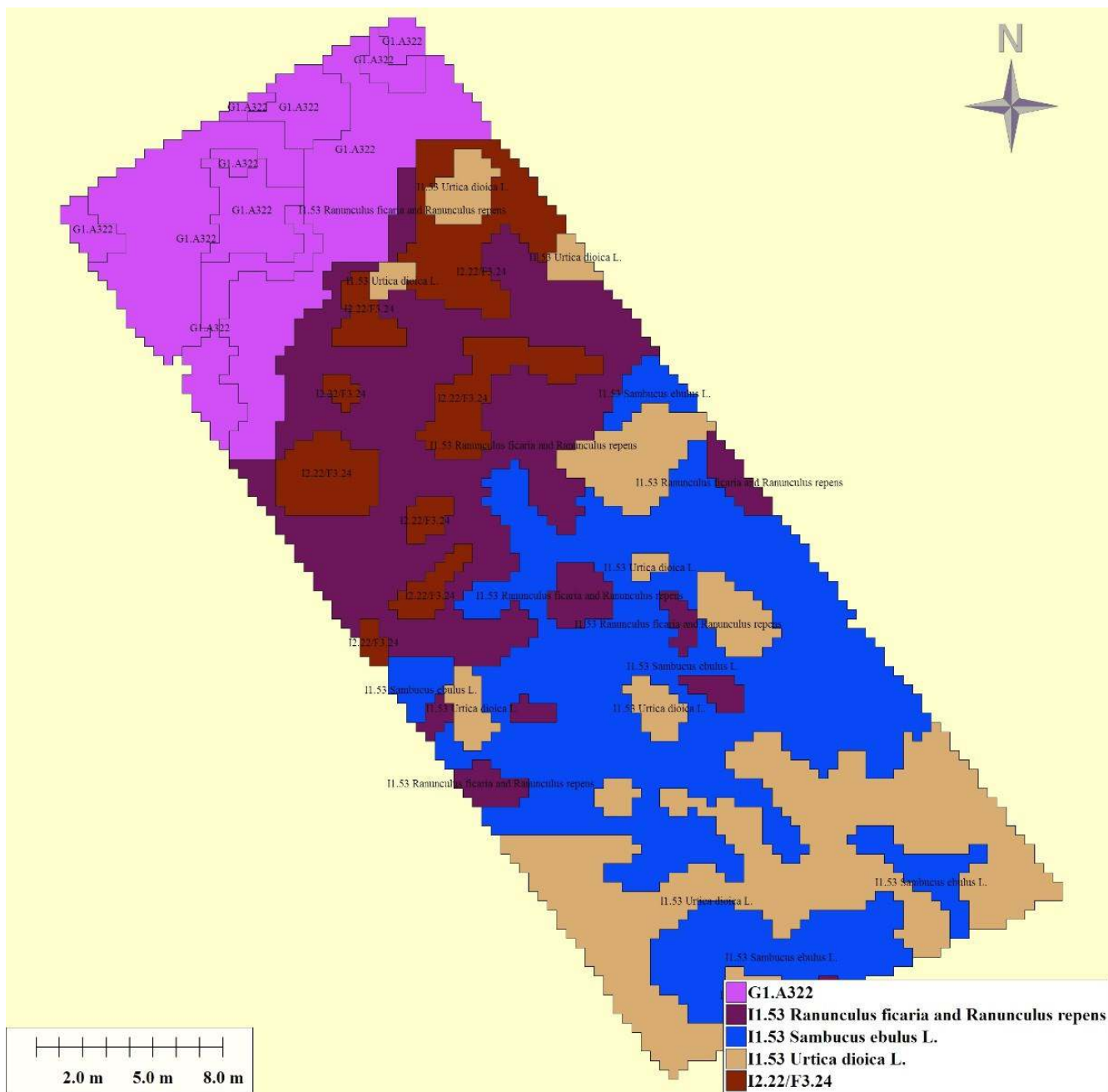
Типове природни местообитания по EUNIS

Полевите изследвания върху територията на ИП определиха следните природни местообитания по EUNIS, представените и на фиг. 4 и графично в Приложение 6:

I2.22/F3.24 Subsistence garden areas. Земи, използвани за отглеждане на овощни дървета или други домашни култури в момента изоставени и запустели. Subcontinental and continental deciduous thickets на места с широколистни храсталаци. Местообитанието заема централната част на имота върху площ. 53.507 кв.м. Състоянието е добро. Висока стойност на представителност и рядкост, съгласно използваната методика. **I1.53 Ranunculus ficaria and Ranunculus repens.** Заема площ от 124.536 кв.м. в централната и западната част на имота. Състоянието е добро. Високи стойности на възможност за възстановяване и рядкост тъй като местообитанието е хигрофилно.

I1.53 Sambucus ebulus L. – е с площ от 178.043 кв. м, предимно в централната и южната част на имота. **I1.53 Urtica dioica L.** - заема площ от 129.137 кв. м в южната част на имота. **G1.A322 Dacio-Moesian hornbeam forests** Габърски гори – с площ от 112.668 кв. м предимно в най-северните части на имота, граничещи с културите от бял бор. В състава на това горско местообитание влизат единични екземпляри от габър, сребролистна липа, бял бор, череша, ябълка и др.

Заключение: ПИ съдържа силно рудерализирани полуестествени природни местообитания, плевели, вторична растителност след периода на запустяване. На територията на ПИ не са разпространени местообитания по Директива 92/43/ ЕИО .

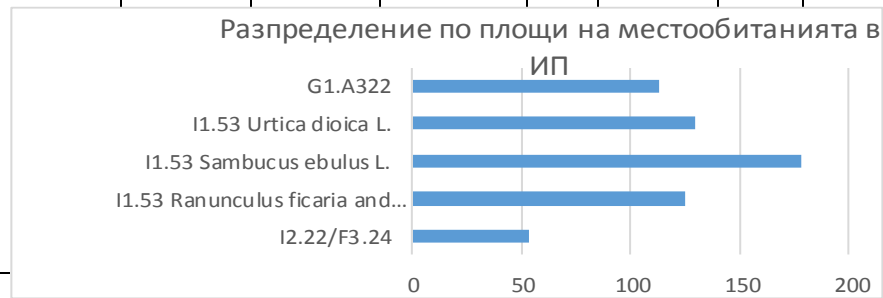

Фиг. 4. Местообитания на територията на ИП по EUNIS

Таблица 10.

Обща екологична оценка на разпространението на природните местообитания в ПИ (Цонев, Р., Димитров, М., Гусев, Ч., 2013, Проект № DIR-593212-1-8)

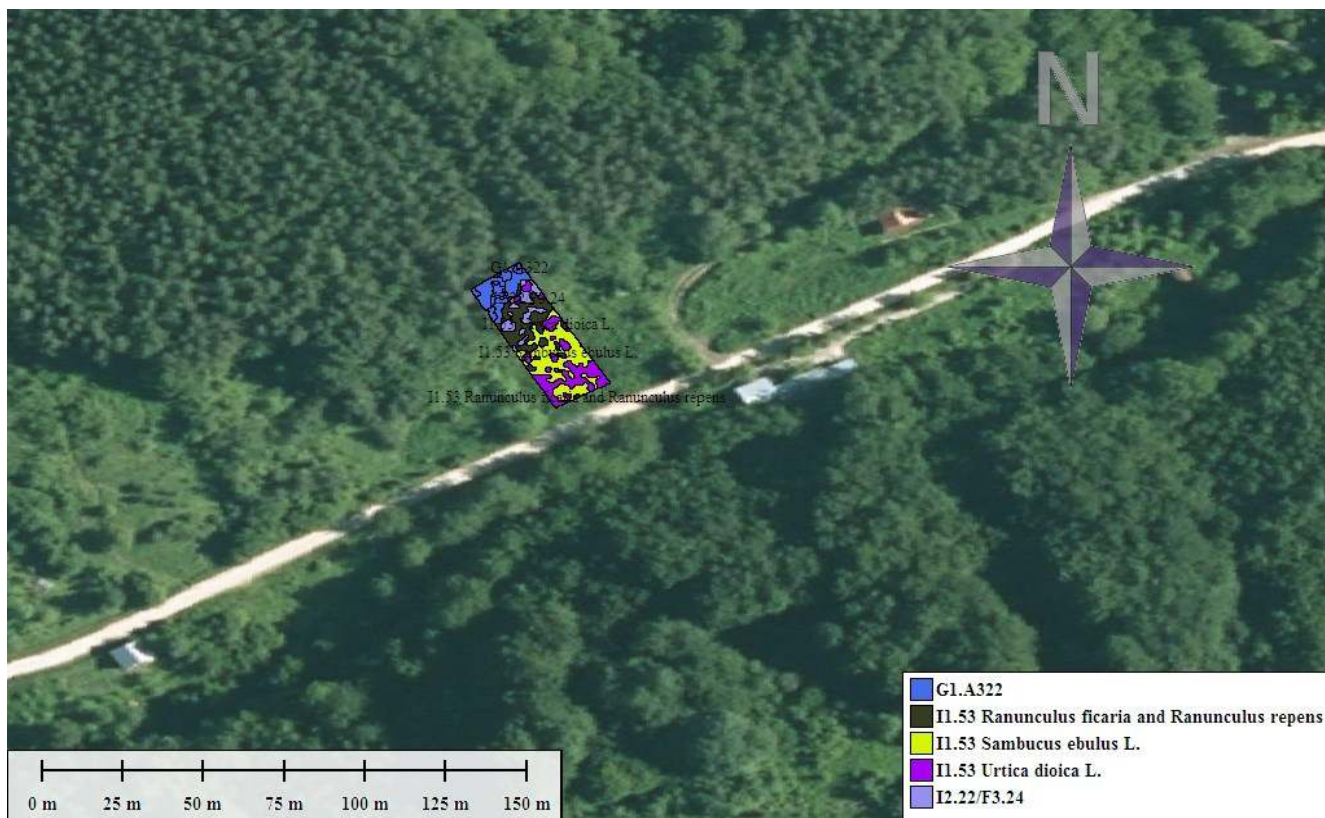
Природни местообитания	EUR 28/EUNIS 2012	EUR 28/EUNIS 2012	Площ	Представителност	Приоритетност за опазване	Възможност за възстановяване	Стойността на ИП за опазване на местообитанието	Рядкост	Естественост	Типичност	Стабилност
Код	име/EN	име/BG	кв. м								
12.22/F3.24	12.22/F3.24 Subsistence garden areas	Земи, използвани за отглеждане на овощни дървета или други домашни култури в момента изоставени и запустели.	53.507	3	0	1	0	3	1	1	2
	Subcontinental and continental deciduous thickets	Широколистни храсталаци									
11.53	Fallow un-inundated fields with annual and perennial weed communities Communities of arable weeds, pioneering, introduced or nitrophilous plants colonising fallow fields, disused farmland, vineyards, neglected flower beds and abandoned gardens.	Територии заети от съобщества на плевели и пионерна растителност, колонизираща полета и обработваеми площи и ниви изведени от употреба, изоставени градини, лозя, картофища и др. Изоставени земи в подалечен период в близкото минало. Временно обработвани площи, впоследствие използвани за пасища		2	0	3	0	3	1	1	2
11.53 <i>Ranunculus ficaria</i> and <i>Ranunculus repens</i>			124.536								
11.53 <i>Sambucus ebulus</i> L.			178.043								
11.53 <i>Urtica dioica</i> L.			129.137								
G1.A322	G1.A322 Dacio-Moesian hornbeam forests	Габъррови гори	112.668	1	2	2	0	3	3	1	2
Легенда											
Представителност/Приоритетност/възможност за възстановяване - 0 - липсва, незначителна, 1 – ниска, 2 – средна, 3 - висока											
Рядкост - 1/много редки, 2/редки, 3/чести местообитания и съобщества											

Естественост - 1/неестествени, 2/полуестествени, 3/естествени местообитания и съобщества

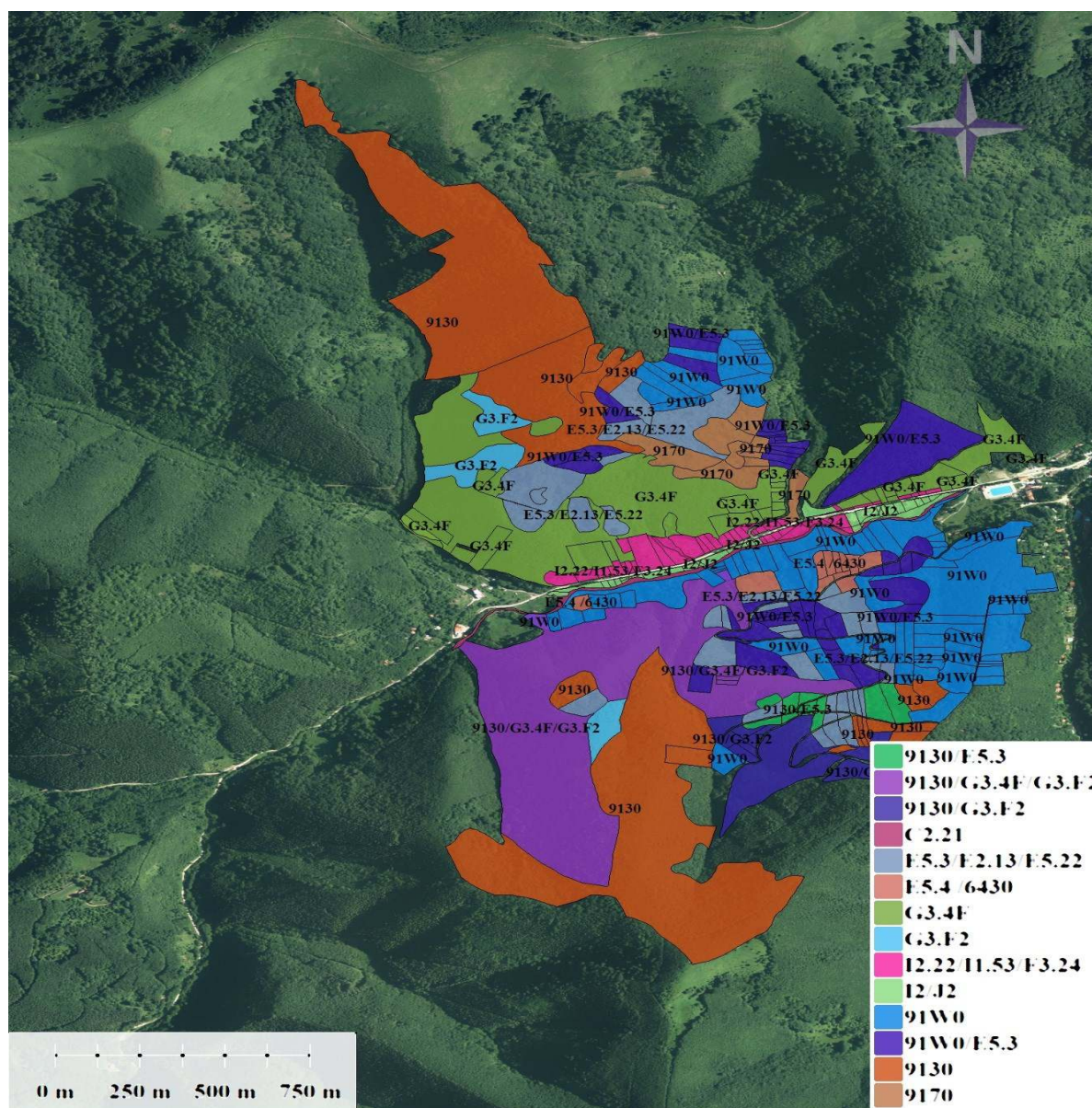
Типичност - 1/типични, 2/нетипични местообитания и съобщества

Стабилност - 1/стабилни, 2/умерено стабилни, 3/нестабилни местообитания и съобщества

Фиг. 5. Природни местообитания на територията на ИП (EUNIS) – Ортофото, 2014 г.

Типове природни местообитания в по-широкия периметър около ИП. Принадлежност към класификационните схеми. Обща екологична оценка на разпространението на природните местообитания в буфера на ИП (Цонев, Р., Димитров, М., Гусев, Ч., 2013, Проект № DIR-593212-1-8)

Фиг. 6. Природни местообитания по EUR 28 и EUNIS

За целите на оценката и определяне на типовете и площта на природни местообитания са извършени полеви проучвания на територията около ИП, допълнително е извършен ГИС анализ, като е следван алгоритъм за определяне на разпространението и площта на природните местообитания от приложение 1 на ЗБР и приложение 1 на ДХ, чрез базата данни от ЛУП на териториите в ГФ на България. Инструкция за установяване и картиране на типове горски месторастенета ИАГ 2011 (<http://www.iag.bg/data/docs/Instrukcia.pdf>). EUR 28). Създадена е единна база данни на имотите и съответните атрибути – природни местообитания, растителност и др. В буферната територия и в по-широкия периметър се срещат следните типове природни местообитания:

91W0 Moesian beech forests - Мизийски букови гори. Площ 292946.14 кв. м. Високи стойности съгласно методиката на рядкост и естественост поради факта, че местообитанието не е типично за района и се намира в горната част на ареала на разпространението си.

E5.3/E2.13/E5.22 Bracken fields - Съобщества на орлова папрат (Abandoned pastures). Изоставени буреняса пасища, в които протичат активни сукцесионни процеси на рудализация след прекратяване на антропогенно управление. Mesophile fringes - Мезофилни тревни съобщества в крайните на горите. Площ 137136.4 кв. м. Високи стойности на възможност за възстановяване тъй като основният доминиращ вид е космополит със силно изразени пионерни способности за кратко време да овладява свободни площи в случая запустели стари овощни градини.

E5.4 /6430 Moist or wet tall-herb and fern fringes and meadows - Влажни или мокри високотревия и крайнини на гори и ливади. Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс. Площ 21860.06 кв.м. Слабо представен в района с ограничени възобновителни способности.

G3.4F European Scots pine reforestation. Плантиции на бял бор. Площ 264240.82 кв. м. Масово разпространен в района като култури и като вторично възникнала естествена растителност, но със сравнителни по-малки възобновителни възможности, поради плътно заетите екологични ниши от друга растителност.

G3.F2 Exotic conifer plantations. Плантиции на чуждоземни иглолистни видове. Площ 35587.6 кв. м. **9130/G3.4F/G3.F2 Asperulo-Fagetum beech forests.** Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*. Плантиции на бял бор . Exotic conifer plantations /*Pseudotsuga menziesii*/ . Плантиции на чуждоземни иглолистни видове.

9130/E5.3 Asperulo-Fagetum beech forests. Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*. Bracken fields. Съобщества на орлова папрат.

91W0/E5.3 Moesian beech forests - Мизийски букови гори. Bracken fields. Съобщества на орлова папрат.

9170 Galio-Carpinetum oak-hornbeam forests. Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*.

C2.21 Epirhithral and metarhithral streams. Планински потоци и реки с бързо течение.

I2/J2 Cultivated areas of gardens and parks. Култивирани територии с паркове и градини.

9130 Asperulo-Fagetum beech forests. Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*.

9130/G3.F2 Asperulo-Fagetum beech forests. Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*. Плантиции на чуждоземни иглолистни видове.

I2.22/I1.53/F3.24 Subsistence garden areas. Земи, използвани за отглеждане на плодове, зеленчуци, овощни дървета или други домашни култури в непосредствена близост до жилище. Територии заети от съобщества на плевели и пионерна растителност, колонизираща полета и обработваеми площи и ниви изведени от употреба, изоставани градини, лозя, картофища и др. Изоставени земи в по-далечен период в близкото минало. Временно обработвани площи впоследствие използвани за пасища. Стойностите на екологичната оценка на съответните местообитания са представени в Таблица 12.

Заклучение: Растителността, природните местообитания и популациите на видовете разположени в буферната част на ИП се характеризират с добра жизненост, представителност, отлични възобновителни възможности .Те са стабилни, устойчиви и типични за района на ИП.

Таблица 11. Ключови разстояния от ИП до природните местообитания в буферната зона и тяхното вероятно въздействие.

Ключови разстояния от ИП до природни местообитания в буферната зона			
Имот	EUNIS/EUR 28/ЗБР	Име	Разстояния от ИП
име	име	име	м.
81476.178.9	G3.4F	European Scots pine reforestation	12
81476.178.10	G3.4F		0

81476.18.10	I2.22/I1.53/F3.24	Subsistence garden areasq, Fallow un-inundated fields with annual and perennial weed communities Communities of arable weeds, pioneering, introduced or nitrophilous plants colonising fallow fields, disused farmland, vineyards, neglected flower beds and abandoned gardens, Subcontinental and continental deciduous thickets	0
81476.18.14	I2.22/I1.53/F3.24		0
81476.18.9	I2/J2	Cultivated areas of gardens and parksq, Low density buildings	19
81476.18.11	I2/J2		13
81476.18.13	I2/J2		13
81476.18.15	I2/J2		19
81476.18.92	C2.21		Epirhithral and metarhithral streams
81476.173.7	91W0	Moesian beech forests	32
81476.21.1	91W0		32
81476.21.2	91W0		35
81476.26.19	9130/G3.4F/G3.F2	Asperulo-Fagetum beech forests , European Scots pine reforestation, Exotic conifer plantations /Pseudotsuga menziesii/	124
81476.21.4	E5.4 /6430	Moist or wet tall-herb and fern fringes and meadows , Hydrophilous tall herb fringe communities of plains and of the montane to alpine levels	110
81476.21.5	E5.3/E2.13/E5.22	Bracken fields, Abandoned pastures. Abandoned grasslands in which either weedy and ruderal species or species of the next successional stages occur beside the dominant grassland species after cessation of anthropogenic management ., Mesophile fringes	182
81476.17.131	9170	Galio-Carpinetum oak-hornbeam forests	123
81476.19.7	9170		151
81476.21.6	91W0/E5.3	Moesian beech forests, Bracken fields	248
81476.26.19	9130	Asperulo-Fagetum beech forests	399

Заклучение: Не се очаква значително отрицателно въздействие от реализацията на ИП върху природните местообитания, разположени в буфера около ИП. Голяма част от тези местообитания са с полуестествен характер и основно са разположени южно от географската и хидрографска бариера река Бели Осъм /Рогачева/, както и южно от натоварената пътна инфраструктурна бариера – асфалтовия път с. Чифлик – х. Хайдушка песен. Съществува вероятност от замърсяване със строителни и битови отпадъци за участъка от местообитание 91W0 Мизийски букови гори, който се намира в района на р. Бели Осъм, южно от ИП. Въздействието е локално и обратимо, незначително по степен -2, ако се спазват предложените смекчаващи мерки. Съществува вероятност от увреждане на местообитанието -при пожари, които са събития с инцидентен характер. При спазване на предложените смекчаващи мерки, въздействието ще бъде незначително със **степен – 2**.

Таблица 12. Обща екологична оценка на разпространението на природните местообитания в буферната територия на ИП.

Област на въздействие. Местообитания. Обща екологична оценка на разпространението на природните местообитания (Цонев, Р, Димитров, М, Гусев, Ч, 2013, Проект № DIR-593212-1-8 (Чл.23 ал.2 т.2, т.3 ОС)											
Природни местообитания	EUR 28/EUNIS 2012	EUR 28/EUNIS 2012	Площ	Представителност	Приоритетност	Възможност за възстановяване	стойността на буфера за опазване на местообитанието	Рядкост	Естественост	Типичност	Стабилност
код	име/EN	име/BG	кв.м.	оценка съгласно легендата							
91W0	Moesian beech forests	Мизийски букови гори	292946.1	3	2	2	1	3	3	1	1
E5.3/E2.13/E5.22	Bracken fields	Съобщества на орлова папрат	137136.4	3	1	3	1	3	2	1	1
	Abandoned pastures. Abandoned grasslands in which either weedy and ruderal species or species of the next successional stages occur beside the dominant grassland species after cessation of anthropogenic management .	Изоставените буренясаля пасища, в които протичат активни сукцесионни процеси на рудализация след прекратяване на антропогенно управление.									
	Mesophile fringes	Мезофилни тревни съобщества в крайнините на горите									
E5.4 /6430	Moist or wet tall-herb and fern fringes and meadows	Влажни или мокри високотревия и крайнини на гори и ливади	21860.06	2	1	2	1	2	2	1	2
	Hydrophilous tall herb fringe communities of plains and of the montane to alpine levels	Хидрофилни съобщества от високи тревя в равнините и в планинския до алпийския пояс									
G3.4F	European Scots pine reforestation	Плантации на бял бор	264240.8	2	0	1	1	3	1	1	2
G3.F2	Exotic conifer plantations	Плантации на чуждоземни иглолистни видове	35587.6	1	0	0	0	3	1	2	2
9130/G3.4F/G3.F2	Asperulo-Fagetum beech forests	Букови гори от типа Asperulo-Fagetum	281955.4	3	1	3	1	3	2	2	1
	European Scots pine reforestation	Плантации на бял бор									
	Exotic conifer plantations /Pseudotsuga menziesii/	Плантации на чуждоземни иглолистни видове									
9130/E5.3	Asperulo-Fagetum beech forests	Букови гори от типа Asperulo-Fagetum	86.887	3	1	3	1	3	3	1	1
	Bracken fields	Съобщества на орлова папрат									
91W0/E5.3	Moesian beech forests	Мизийски букови гори	154592	3	1	2	1	3	3	1	1
	Bracken fields	Съобщества на орлова папрат									
9170	Galio-Carpinetum oak-hornbeam forests	Дъбово-габърви гори от типа Galio-Carpinetum	50151.02	2	1	1	2	1	3	1	2
C2.21	Epirhithral and metarhithral streams	Планински потоци и реки с бързо течение	10915	3	1	1	2	2	3	1	1
I2/J2	Cultivated areas of gardens and parks	Култивирани територии с паркове и градини	21242.41	2	1	1	0	3	2	1	2
	Low density buildings	Строежи									
9130	Asperulo-Fagetum beech forests	Букови гори от типа Asperulo-Fagetum	582595.8	3	1	3	1	3	2	1	1
9130/G3.F2	Asperulo-Fagetum beech forests	Букови гори от типа Asperulo-Fagetum	69629.89	3	1	3	1	3	2	2	1
	Exotic conifer plantations /Pseudotsuga menziesii/	Плантации на чуждоземни иглолистни видове									
I2.22/II.53/F3.24	Subsistence garden areas	Земни, използвани за отглеждане на плодове, зеленчуци, овощни дървета или други домашни култури в непосредствена близост до жилище.	40663.14	2	1	1	0	3	1	2	3
	Fallow un-inundated fields with annual and perennial weed communities Communities of arable weeds, pioneering, introduced or nitrophilous plants colonising fallow fields, disused farmland, vineyards, neglected flower beds and abandoned gardens.	Територии заети от съобщества на плевели и пионерна растителност колонизираща полета и обработваеми площи и ниви изведени от употреба, изоставани градини, лозя, картофища и др. Изоставени земи в по далечен период в близкото минало. Временно обработвани площи впоследствие използвани за пасища									
	Subcontinental and continental deciduous thickets	Широколистни храсталаци									
		ОБЩО	1985380								
Легенда - Представителност, Приоритетност за опазване, Възможност за възстановяване, Оценка на стойността на ИП за опазване на местообитанието											
0 - липсва, незначителна, 1 - ниска, 2 - средна, 3 - висока											
Рядкост - 1/много редки, 2/редки, 3/чести местообитания и съобщества, Естественост - 1/неестествени, 2/полуестествени, 3/естествени местообитания и съобщества, Типичност - 1/типични, 2/нетипични местообитания и съобщества, Стабилност - 1/стабилни, 2/умерено стабилни, 3/нестабилни местообитания и съобщества											

Консервационна значимост на типовете местообитания разпространени на територията на буферната зона.

Чл.22 т.4 НАРЕДБА / ПМС № 201 от 31.08.2007 г., обн., ДВ, бр. 73 от 11.09.2007 г. Бисерков, В. (гл. ред.), Гусев, Ч., Попов, В., Хибаум, Г., Русакова, В., Пандурски, И., Узунов, Й., Димитров, М., Цонев, Р., Цонева Червена книга на Република България, Том 3. Природни местообитания". ИБЕИ – БАН & МОСВ(Lakušić, ed. 2005), (Doniță et al. 2005; Gafta & Mountford, coord. 2008), (Chytrý et al., eds. 2001), (Petrella et al., eds. 2005; Poldini et al. 2006), (Essl et al. 2002; Taxler et al. 2005),(Stanova, Valachovic, eds. 2002), IUCN				
Природни местообитания	EUR 28/EUNIS 2012	EUR 28/EUNIS 2012	BG стойностASSESSMENT	Код червена
код	име/EN	име/BG		
91W0	Moesian beech forests	Мизийски букови гори	NT – A1,2 B1 C1 D1 E1 F1 G1 H1 I L3	NT - 10G1
E5.3/E2.13/E5.22	Bracken fields Abandoned pastures. Abandoned grasslands in which either weedy and r Mesophile fringes	Съобщества на орлова папрат Изоставените буренясапи пасища, в които протичат активни сукцесионни процеси на рудализация след прекратяване н Мезофилни тревни съобщества в крайнините на горите		
E5.4 /6430	Moist or wet tall-herb and fern fringes and meadows Hydrophilous tall herb fringe communities of plains and of the montane to	Влажни или мокри високотревия и крайнини на гори и ливади Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс	A 1 2 B2 C1 D2 E2 F2 G2 H2 I J L1	VU - 29E5
G3.4F	European Scots pine reforestation	Плантиции на бял бор		
G3.F2	Exotic conifer plantations	Плантиции на чуждоземни иглолистни видове		
9130/G3.4F/G3.F2	Asperulo-Fagetum beech forests European Scots pine reforestation Exotic conifer plantations /Pseudotsuga menziesii/	Букови гори от типа Asperulo-Fagetum Плантиции на бял бор Плантиции на чуждоземни иглолистни видове		
9130/E5.3	Asperulo-Fagetum beech forests Bracken fields	Букови гори от типа Asperulo-Fagetum Съобщества на орлова папрат	A 1 2 B1 C1 D1 E1 F1 G1 H1 I L3	NT - 09G1
91W0/E5.3	Moesian beech forests Bracken fields	Мизийски букови гори Съобщества на орлова папрат		
9170	Galio-Carpinetum oak-hornbeam forests	Дъбово-габъррови гори от типа Galio-Carpinetum	A 1 2 B1 C1 D1 E1 F1 G1 H1 I J L3	NT - 27G1
C2.21	Epirhithral and metarhithral streams	Планински потоци и реки с бързо течение	A 1 2 B2 C1 D2 E1 F2 G2 H2 I J L3	VU - 11C2
I2/J2	Cultivated areas of gardens and parks Low density buildings	Култивирани територии с паркове и градини Строежи		
9130	Asperulo-Fagetum beech forests	Букови гори от типа Asperulo-Fagetum	A 1 2 B1 C1 D1 E1 F1 G1 H1 I L3	NT - 09G1
9130/G3.F2	Asperulo-Fagetum beech forests Exotic conifer plantations /Pseudotsuga menziesii/	Букови гори от типа Asperulo-Fagetum Плантиции на чуждоземни иглолистни видове		
I2.22/II.53/F3.24	Subsistence garden areas Fallow un-inundated fields with annual and perennial weed communities C Subcontinental and continental deciduous thickets	Земи, използвани за отглеждане на плодове, зеленчуци, овощни дървета или други домашни култури в непосредствена б Територии заети от съобщества на плевели и пионерна растителност колонизираща полета и обработваеми площи и нив Широколистни храсталаци		
Легенда				
Консервационна значимост - A1. Местообитанието е консервационно значимо на международно ниво – включено е в Приложенията на Директива 92/43 и/или Бернската конвенция; A2 Местообитанието е консервационно значимо на национално ниво – присъства в Закона за биологичното разнообразие или са правени други оценки в рамките на природозащитни проекти.				
Географско (общо) разпространение / В1България попада в периферията на ареала на местообитанието. Тук се включват местообитания, характерни за типично средиземноморските, степните, бореално-планинския, аркто-алпийския и евксинските типове растителност (вж. Бондев (2002) за границите на Средиземноморската склерофилна област, Евроазиатската степна и лесостепна област и Евксинската провинция), B2				
Разпространение в България, съгласно геоботаническото райониране на Бондев (2002): C1 местообитанието се среща в повече от 5 окръга, C2 местообитанието се среща в 3–5 окръга, C3 местообитанието се среща в 1–2 окръга.				
Заемана площ. Приблизителната площ, която местообитанието заема в България може да бъде оценена като: D1 незначителна, D2 значителна, D3 драстична и може да доведе до изчезване на местообитанието от територията на България - E1 незначителна, E2 значителна, E3 драстична и може да доведе до изчезване на местообитанието от територията на България.				
Промяна в заеманата площ и фрагментацията. Наблюдават се негативни изменения в площта и степента на фрагментация на местообитанието през последните 100 години, като тези изменения могат да бъдат приблизително оценени, като: F1 незначителни, F2 значителни, F3 драстични, които заплашват местообитанието с изчезване от територията на България				
Промяна в структурата - Наблюдава се промяна на качествената структура (видов състав, екологични параметри) на местообитанието в последните 100 години, като тази промяна може да бъде/G1 незначителна, G2 значителна, G3 драстична и заплашва съществуването на местообитанието на територията на България.				
Възстановимост / H1 добри, H2 ограничени, H3 не може да се възстановява.				
Ресурсно значение /L1 без ресурсно значение, L2 ресурсно значение в регионален мащаб, L3 ресурсно значение в национален мащаб				

Фиг. 7. Консервационен статус на природните местообитания картирани в буфера на ИП. **Заключение:** В района на буферната територия няма критично застрашени местообитания, които биха могли да бъдат сериозно повлияни от дейностите предвидени в ИП.

Обща характеристика на растителните видове, картирани на територията на ИП. Състав. Диагностични и характерни видове. Област на вероятно въздействие върху видовете в рамките на ИП.

В табличен вид по-долу са представени установените в резултат на картирането на територията на ИП растителни видове.

Таблица 13. Обща характеристика на видовете на територията на ИП по типове местообитания.

Обща характеристика на растителните видове по типове местообитания. Област на вероятно въздействие върху видовете в рамките на ИП. Номенклатура - (Кожухаров, 1992), (Делипаплов, Чешмеджиев, 2003), (Йорданов, Стоянов 1963, 1964), (Йорданов, Асенов, 1966), (Йорданов, Кожухаров (1970), (Асенов, Вълев, Димитров, Йорданов, 1973), (Вълев, Кожухаров, Кузманов, 1976), (Андреев, 1979, 1982, 1989). Йорданов (1963-1995). Braun-Blanquet (Barkman & al. 1964; van der Maarel 1979; Parolly 2003):							
species	I2.22/F3.24	I1.53	G1.A322		I2.22/F3.24	I1.53	G1.A322
Urtica dioica L.				Mycelis muralis			
Sambucus ebulus L.				Myosotis sylvatica			
Melilotus officinalis (L.) Pall				Origanum vulgare ssp.viride			
Dipsacus laciniatus L.				Pinus sylvestris			
Festuca arundinacea Schreb.				Pirus comunis			
Arctium lappa L.				Poa bulbosa ssp.bulbosa var.leucoglossa			
Cornus sanguinea L.				Poa nemoralis			
Carpinus betulus L.				Populus tremula			
Malus domestica				Prunus avium			
Pulicaria prostrate				Prunus cerasifera			
Mentha longifolia (L.) Huds.				Pteridium aquilinum			
Achillea millefolium L.				Pulmonaria officinalis			
Eupatorium cannabinum				Quercus dalechampii			
Galium album				Ranunculus ficaria ssp.caltifolius			
Acer platanoides				Rosa arvensis			
Aegopodium podagraria				Rosa canina			
Agrimonia eupatoria				Rubus idaeus			
Ajuga reptans				Rumex acetosella			
Betula pendula				Salix caprea			
Brachypodium sylvaticum				Salvia glutinosa			
Campanula patula				Sambucus nigra			
Clematis vitalba				Tanacetum vulgare			
Corydalis ssp				Verbascum sp.			

Crataegus monogyna				Veronica chamaedrys			
Galium aparine				Vicia craca			
Geranium robertianum				Viola odorata			
Hedera helix				Ranuncilus reptans L.			
Juglans regia				Tilia tomentosa			
Lapsana communis							

Заклучение: Типична за района плевелна, рудерална растителност, силно повлияна от съседните запустели имоти, обект на ползване в миналото като овощни градини, картофища и зеленчукови градини.

Rosa arvensis	Salvia glutinosa	Sambucus ebulus L.	Quercus dalechampii	Scrophularia nodosa	Pinus sylvestris	Salvia glutinosa	Pinus sylvestris	Luzula luzuloides var. nemoros	Salvia glutinosa	Salvia glutinosa
Rosa canina	Salvia nemorosa	Melilotus officinalis (L.)	Ranunculus ficaria ssp.	Stellaria nemorum	Pseudotsuga menziesii/	Salvia nemorosa	Pirus comunis	Luzula sylvatica var. croatica	Salvia nemorosa	Salvia nemorosa
Rubus hirtus	Sambucus ebulus	Dipsacus laciniatus L.	Rosa canina	Taraxacum officinale	Poa bulbosa ssp.bulbosa	Sambucus ebulus	Poa bulbosa ssp.bulbosa	Lysimachia nummularia	Sambucus ebulus	Sambucus ebulus
Rubus idaeus	Sambucus nigra	Festuca arundinacea Sch	Rubus hirtus	Teucrium chamaedrys	Poa nemoralis	Sambucus nigra	Poa nemoralis	Lysimachia vulgaris	Sambucus nigra	Sambucus nigra
Salix caprea	Sanicula europaea	Arctium lappa L.	Rubus idaeus	Veronica chamaedrys	Polypodium vulgare	Scirpus silvaticus	Polypodium vulgare	Melica uniflora	Scirpus silvaticus	Scirpus silvaticus
Sambucus nigra	Scabiosa argentea	Cornus sanguinea L.	Rumex acetosella	Viola odorata	Polystichum ssp	Scrophularia nodosa	Polystichum ssp	Melittis melissophyllum var. alb	Scrophularia nodosa	Scrophularia nodosa
Sorbus aucuparia	Scila bifolia var. bifolia	Carpinus betulus L.	Salix caprea	Viola sylvatica	Populus tremula	Sorbus aucuparia subs	Populus tremula	Mercurialis perennis f.perennis	Sorbus aucuparia subsp. a	Sorbus aucuparia subsp. a
Sorbus torminalis	Scirpus silvaticus	Malus domestica	Salvia glutinosa		Potentilla micrantha	Sorbus torminalis	Mycelis muralis		Sorbus torminalis	Sorbus torminalis
Tilia tomentosa	Scrophularia nodosa	Pulicaria prostrata	Sambucus nigra		Prenanthes purpurea	Tanacetum ssp	Prenanthes purpurea	Myosotis sylvatica	Tanacetum ssp	Tanacetum ssp
Ulmus glabra	Senecio sylvaticus	Mentha longifolia (L.) H	Sanicula europaea		Prunus avium	Taraxacum officinale	Prunus avium	Origanum vulgare ssp.viride	Taraxacum officinale	Taraxacum officinale
Тревни видове	Solidago virga-aurea	Achillea millefolium L.	Scrophularia nodosa		Prunus cerasifera	Telekia speciosa.	Prunus cerasifera	Petasites albus	Telekia speciosa.	Telekia speciosa.
Abies alba ssp. alba	Sorbus aucuparia subsp. aucuparia	Eupatorium cannabinum	Senecio sylvaticus		Pteridium aquilinum	Tussilago farfara	Pteridium aquilinum	Phyllitis scolopendrium	Tussilago farfara	Tussilago farfara
Acer platanoides	Sorbus torminalis	Galium album	Solidago virga-aurea		Pulmonaria officinalis	Ulmus glabra	Pulmonaria officinalis	Poa bulbosa ssp.bulbosa var.k	Ulmus glabra	Ulmus glabra
Acer pseudoplatanus	Stellaria holostea	Acer platanoides	Sorbus aucuparia subsp. aucuparia var. aucuparia		Quercus dalechampii	Urtica dioica	Quercus dalechampii	Poa nemoralis	Urtica dioica	Urtica dioica
Achillea millefolium	Stellaria media	Aegopodium podagraria	Sorbus torminalis		Ranunculus ficaria ssp.ca	Verbascum sp.	Ranunculus ficaria ssp.ca	Polypodium vulgare	Verbascum sp.	Verbascum sp.
Aegilops sp	Stellaria nemorum	Agrimonia eupatoria	Stellaria nemorum		Rosa arvensis	Veronica anagalis	Rosa canina	Polystichum ssp	Veronica anagalis	Veronica anagalis
Aegopodium podagraria	Symphytum bulbosum	Ajuga reptans	Symphytum bulbosum		Rosa canina	Veronica chamaedrys	Rubus hirtus	Populus tremula	Veronica chamaedrys	Veronica chamaedrys
Agrimonia eupatoria	Tanacetum ssp	Betula pendula	Tanacetum ssp		Rubus hirtus	Veronica officinalis	Rubus idaeus	Prenanthes purpurea	Veronica officinalis	Veronica officinalis
Ajuga reptans	Taraxacum officinale	Brachypodium sylvaticum	Taraxacum officinale		Rubus idaeus	Vicia craca	Rumex acetosella	Prunus avium	Vicia craca	Vicia craca
Angelica sylvestris	Telekia speciosa.	Campanula patula	Telekia speciosa.		Rumex acetosella	Vicia ovata	Salix caprea	Prunus cerasifera	Vicia ovata	Vicia ovata
Arctium lappa	Teucrium chamaedrys	Teucrium vitalba	Teucrium chamaedrys		Salix caprea	Vincetoxicum hirundinaria	Salix fragilis	Pteridium aquilinum	Vincetoxicum hirundinaria	Vincetoxicum hirundinaria
Bellis sylvestris	Thymus pulegioides	Corydalis ssp	Tilia tomentosa		Salix fragilis	Viola odorata	Salvia glutinosa	Pulmonaria officinalis	Viola odorata	Viola odorata
Betula pendula	Tilia tomentosa	Crataegus monogyna	Ulmus glabra		Salvia glutinosa	Viola sylvatica	Salvia nemorosa	Quercus dalechampii	Viola sylvatica	Viola sylvatica
Brachypodium sylvaticum	Trifolium alpestre	Galium aparine	Urtica dioica		Salvia nemorosa	Urtica dioica	Sambucus ebulus	Ranunculus ficaria ssp.caltifolius		
Campanula patula	Trifolium medium subsp.balcanicum	Geranium robertianum	Verbascum sp.		Sambucus ebulus		Sambucus nigra	Rosa arvensis		
Campanula urticifolia	Trifolium repens	Hedera helix	Veronica chamaedrys		Sambucus nigra		Solidago virga-aurea	Rosa canina		
Campanula rapunculoides	Tussilago farfara	Juglans regia	Veronica officinalis		Sanicula europaea		Sorbus aucuparia subsp.	Rubus hirtus		
Campanula sparsa	Ulmus glabra	Lapsana communis	Vicia craca		Scabiosa argentea		Sorbus torminalis	Rubus idaeus		
Cardamine bulbifera f bulbifera	Urtica dioica	Mycelis muralis	Vincetoxicum hirundinaria ssp.hirundinaria		Scirpus silvaticus		Symphytum bulbosum	Rumex acetosella		
Carex sylvatica	Valeriana oficinalis ssp. Oficinalis	Myosotis sylvatica	Viola odorata		Scrophularia nodosa		Tanacetum ssp	Salix caprea		
Carpinus betulus	Veratrum lobelianum	Origanum vulgare ssp.vi	Viola sylvatica		Senecio sylvaticus		Taraxacum officinale	Salvia glutinosa		
Cephalanthera damasonium	Verbascum sp.	Pinus sylvestris			Solidago virga-aurea		Telekia speciosa.	Salvia nemorosa		
Circaea lutetiana	Veronica anagalis	Pirus comunis			Sorbus aucuparia subsp. aucuparia var. aucuparia		Tussilago farfara	Sambucus ebulus		
Cirsium appendiculatum	Veronica beccabunga	Poa bulbosa ssp.bulbosa var.leucoglossa			Sorbus torminalis		Ulmus glabra	Sambucus nigra		
Clematis vitalba	Veronica chamaedrys	Poa nemoralis			Stellaria nemorum		Urtica dioica	Sanicula europaea		
Cornus sanguinea	Veronica hederifolia	Populus tremula			Symphytum bulbosum		Verbascum sp.	Scabiosa argentea		
Coronilla varia	Veronica officinalis	Prunus avium			Tanacetum ssp		Vicia craca	Solidago virga-aurea		
Corydalis ssp	Vicia craca	Prunus cerasifera			Telekia speciosa.		Vincetoxicum hirundinaria	Sorbus aucuparia subsp. aucuparia var. aucuparia		
Corylus avellana	Vicia ovata	Pteridium aquilinum			Teucrium chamaedrys		Viola odorata	Sorbus torminalis		
Crataegus monogyna	Vincetoxicum hirundinaria ssp.hiru	Pulmonaria officinalis			Tilia tomentosa			Stellaria media		
Cruciata glabra	Viola odorata	Quercus dalechampii			Tussilago farfara			Stellaria nemorum		
Cruciata laevipes	Viola sylvatica	Ranunculus ficaria ssp.caltifolius			Urtica dioica			Symphytum bulbosum		
Dactylis glomerata ssp. glomerata	Viola tricolor	Rosa arvensis			Verbascum sp.			Tanacetum ssp		
Daphne mezereum	Viscaria vulgaris	Rosa canina			Veronica chamaedrys			Taraxacum officinale		
Dryopteris filix-mas var. affinis		Rubus idaeus			Veronica officinalis			Teucrium chamaedrys		
Epilobium hirsutum		Rumex acetosella			Vicia craca			Tilia tomentosa		
Equisetum sylvaticum		Salix caprea			Viola odorata			Trifolium alpestre		
Equizetum arvense		Salvia glutinosa			Viola sylvatica			Trifolium medium subsp.balcanicum		
Euphorbia amygdaloides var.amygdaloides		Sambucus nigra						Trifolium repens		
Fagus sylvatica ssp.sylvatica		Tanacetum vulgare						Tussilago farfara		
Festuca drymeja		Verbascum sp.						Ulmus glabra		
Fraxinus excelsior		Veronica chamaedrys						Urtica dioica		
Fraxinus ornus		Vicia craca						Veronica officinalis		
Galeopsis speciosa		Viola odorata						Vicia craca		
Galium album								Vicia ovata		
Galium aparine								Vincetoxicum hirundinaria ssp.hirundinaria		
Galium odoratum								Viola odorata		
Galium pseudoaristatum										

Заклучение: Слабо разнообразие на растителни видове, обусловено от предимно горския характер на растителността и наличие на множество инвазивни и рудерални видове, характерни за старите обширни масиви от овощни градини, обработваеми пасища и ливади.

Разпространение на растителните видове, предмет на опазване в защитената зона. Бисерков, В. (гл. ред.), Гусев, Ч., Попов, В., Хибаум, Г., Русакова, В., Пандурски, И., Узунов, Й., Димитров, М., Цонев, Р., Цонева, Червена книга на Република България, Том 3. „Природни местообитания“. ИБЕИ – БАН & МОСВ (Lakušić, ed. 2005), (Doniță et al. 2005; Gafta & Mountford, coord. 2008), (Chytrý et al., eds. 2001), (Petrella et al., eds. 2005; Poldini et al. 2006), (Essl et al. 2002; Taxler et al. 2005), (Stanova, Valachovic, eds. 2002)

Вид по стандартния формуляр	Разпространение в района.
<i>Acer heldreichii</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Alchemilla bulgarica</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Angelica pancicii</i>	На отделни места южно от ИП покрай реките и постоянно течащите долове.
<i>Anthemis orbicella</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Anthemis sancti-johannis</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Не се среща и на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Aquilegia vulgaris</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Betonica bulgarica</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Bupleurum longifolium</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Не се среща и на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Carum rigidulum ssp. bulgaricum</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Chamaecytisus frivaldszkyanus</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща.
<i>Cirsium oleraceum rhodopensis</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща.
<i>Cortusa mathioli</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Cystopteris regia</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Daphne cneorum</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Drosera rotundifolia</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща.
<i>Elatine alsinastrum</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща.
<i>Festuca rupicola</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща.
<i>Fritillaria pontica</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща.
<i>Galanthus nivalis</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Haberlea rhodopensis</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Jovibarba heuffelii</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Juncus acutiflorus</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща.
<i>Micromeria frivaldszkyana</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Minuartia saxifraga</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Pinguicula balcanica</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща.
<i>Primula frondosa</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща.
<i>Rubus vepallidus</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Saxifraga marginata</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Sedum stefco</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща.
<i>Sison amomum</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща.
<i>Spiranthes spiralis</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща.
<i>Symphyandra wanneri</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща.
<i>Taxus baccata</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>P. Tragopogon balcanicus</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща.
<i>Valeriana montana</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Verbascum humile</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща.
<i>Vicia barbaziatae</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Vicia dumetorum</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.
<i>Viola balcanica</i>	На територията на 33 ЦББ 3-ше Чифлик не се среща. Единично на територията на НП Централен Балкан, 3-ше Чифлик.

Фиг.9. Разпространение на растителните видове, предмет на опазване.

Заклучение: Голяма част от описаните в стандартния формуляр видове са разпространени на територията на НП „Централен Балкан“, средно на около 3-6 км южно от ИП, предимно на територията на Резерват „Козя Стена“ (Заповед № 1048 / 22 декември 1987 г.) и в много по-малка степен в Резерват „Царичина“ (ПМС 4942 / 18 юли 1949 г. Заповед № 500 / 29 юни 1992 г.) Единствено в района се среща хигрофил и балкански ендемит панчичиева пицялка (*Angelica pancicii*), която е един от най-масово разпространените консервационно значими видове в района. Тъй като находищата в района се намират в най-долния сегмент на популацията, която на повечето места започва от 1000 м н. р., то често тя се смесва с горската пицялка (*Angelica sylvestris*) и образува солидарни съобщества. Не се очаква отрицателно въздействие върху другите растителни водиве, предмет на опазване в защитената зона, в резултат на реализация на ИП.

Описание и анализ на степента на въздействие на ИП върху типовете природни местообитания и растителните видове, предмет на опазване в защитената зона.

В резултат на реализацията на ИП се очаква трайна загуба на растителни видове и местообитания в границите на ИП, с площ от 0,608 дка. На етапа на строителство и експлоатация на ИП има вероятност от незначителни по степен, отрицателни косвени въздействия върху съседните на ИП природни местообитания. Това се дължи от една страна на характера, интензитета и големината на очакваните въздействия на различните етапи на реализация на ИП, а от друга и на наличието на сериозни орографски прегради между ИП и съседните местообитания в буферната територия – голяма денивелация, сериозно вертикално и хоризонтално начленение, високи стойности на орографска достъпност, наличие на асфалтиран път и наличие на постоянно течащо основно за района водно течение, наличие на големи масиви от култури. Очакваните отрицателни въздействия са свързани с инцидентни събития и аварии като пожари, навлизане на чужди видове и запрашаване. Съществува минимална вероятност за увеличаване на инвазивните видове в района след изграждането на инфраструктурата на ИП в резултат на евентуални бъдещи озеленителни дейности. Най-голямо очаквано отрицателно въздействие върху съседните местообитания биха имали инциденти с пожари, които могат да възникнат, както по време на строителство, така и по време на експлоатация на обекта. Този фактор се подсилва и от факта, че от северната страна на имота е разположена голяма по площ култура от бял бор (77,88 дка). Останалите анализирани и предполагаеми антропогенни въздействия – шумово замърсяване, битово замърсяване, имат по скоро епизодичен и точков характер, слаба сила и малка площ на въздействие. От реализацията на ИП не се очаква фрагментация или промяна в структурата на съседни местообитания или нарушаване на екотон. Не се очаква отрицателно въздействие върху растителните видове, предмет на опазване в защитената зона, поради тяхната географска отдалеченост.

Описание и анализ на въздействието на ИП върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване в защитената зона. Отклонение от нормалното състояние. Природни изменения. Оценка на вида и степента на въздействието; описание на: прехи и непреки; кумулативни; краткотрайни, среднотрайни и дълготрайни; постоянни и временни; положителни и отрицателни въздействия върху местообитанията и видовете - предмет на опазване в съответната/съответните защитена зона/защитени зони от реализацията на ИП.															
Код EUNIS/EUR 28	Въздействие	загуба на площ на природни местообитания	фрагментация в рамките на местообитания	промяна на проективно покритие	образаване с удрасова растителност	образаване с дървесна растителност	сухотеция	промяна на хоризонтална структура	вертикална структура	разпространение на характерни видове	инвазия	възстановителни възможности	санитарно състояние	Общо въздействие	
Буферната част на ИП принадлежаша на 33 Централен Балкан Буфер															
91W0	площ въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	
	сила на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	
	посока на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0		
	времетраене на въздействието	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0		
	вид въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	
E5.3/E2.13/E5.22	площ въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
	сила на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
	посока на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0		
	времетраене на въздействието	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0		
	вид въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
E5.4 /6430	площ въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
	сила на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
	посока на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0		
	времетраене на въздействието	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0		
	вид въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
G3.4F	площ въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
	сила на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
	посока на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0		
	времетраене на въздействието	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0		
	вид въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
G3.F2	площ въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
	сила на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
	посока на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0		
	времетраене на въздействието	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0		
	вид въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
9130/G3.4F/G3.F2	площ въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
	сила на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
	посока на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0		
	времетраене на въздействието	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0		
	вид въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
9130/E5.3	площ въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
	сила на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
	посока на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0		
	времетраене на въздействието	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0		
	вид въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	

91W0/E5.3	площ въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	сила на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	посока на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
	времетраене на въздействието	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
	вид въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
9170	площ въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	сила на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	посока на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
	времетраене на въздействието	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
	вид въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
C2.21	площ въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	сила на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	посока на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
	времетраене на въздействието	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
	вид въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
I2/J2	площ въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	сила на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	посока на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
	времетраене на въздействието	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
	вид въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
9130	площ въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	сила на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	посока на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
	времетраене на въздействието	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
	вид въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
9130/G3.F2	площ въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	сила на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	посока на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
	времетраене на въздействието	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
	вид въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
I2.22/П.53/F3.24	площ въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	сила на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	посока на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
	времетраене на въздействието	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
	вид въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Легенда															
площ въздействие/% от общата площ на местообитанието в буферната зона															
сила на въздействие/ 1-100% сила на въздействие/ много силно въздействие 75 – 100, силно въздействие 50 – 74, средно въздействие 25 – 49, задоволително въздействие 5-24, слабо въздействие 2-4, липса на информация 1/															
посока на въздействие /положително въздействие - 3, неутрално въздействие – 2, отрицателно въздействие - 1															
вид въздействие /времетраене/ "краткотрайни, много слаби - дни (1), среднотрайни, слаби - десетки дни (2), средни от 1 месец до 1 год. (3) , силни,дълготрайни - десетки години (4), много силни и продължителни - стотици години (5). По А. В. Матвеев, В. П. Котов, 2004, ОЦЕНКА ВОЗДЕЙСТВИЯ НА ОКРУЖАЮЩОЮ СРЕДУ И ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ЭКСПЕРТИЗА"															
вид въздействие/пряко (1) , непряко (2)															

Фиг. 10. Оценка на степента на въздействие от реализацията на ИП върху природните местообитанията в буферната територия на ИП

Описание и анализ на въздействието на ИП върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване в защитените зони Codelist maintained by DG Environment and the European Environment Agency (EEA) Threats, Pressures, Activities, <https://bd.eionet.europa.eu/schemas/natureDirectives>, https://bd.eionet.europa.eu/schemas/natureDirectives/Threats_tes.xml

Код EUNIS/E	Въздействие	M01	M02.04	K01.01	J01.01	J02.01.0	I01	H01/H01	G05.06	E03.03	E05	B01.02	A02.03	A10.01	B02.04	H06.01.	H05.01	H01.03	A07	F	G01/G02	J02.06	E01.03/E	E04.01	H01.03	Общо въздейст
		промени в абнотичните условия	миграция на видове	ерозии	пожари	запълване на канавки	въвеждане на инвазивни видове	отпадъчни битови води	отстраняване на дървета	инергични отпадъци	съхраняване на материали	засаждане на местни видове	урбанизация на обработваема земя	почистване на терена	отстраняване на мъртва дървета	точково шумово замърсяване, безпокой	битови отпадъци	замърсяване на повърхностни води	използване на химикали и пестициди	използване на ресурси - ратения, животни	спорт, туризъм	отвеждане на повърхностни води	разпръскане на урбанизация	частно селско земеделие в имота	запращане	
Буферната част на ИП принадлежаща на 33 Централен Балкан Буфер																										
91W0	площ въздействие	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	0	0	1	5	0	0	0	1	16
	сила на въздействие	0	5	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	0	0	1	5	0	0	0	1	20
	посока на въздействие	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2	2	0	0	0	1	9
	времетраене	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	2	3	0	0	0	1	13
вид въздействие	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	2	1	0	0	0	1	12	
E5.3/E2.13/E5	площ въздействие	0	0	0	5	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	0	0	1	5	0	0	0	1	23
	сила на въздействие	0	0	0	1	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	0	0	1	5	0	0	0	1	19
	посока на въздействие	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2	2	0	0	0	1	9
	времетраене	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	2	3	0	0	0	1	13
вид въздействие	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	2	1	0	0	0	1	12	
E5.4 /6430	площ въздействие	0	1	0	5	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	0	0	1	5	0	0	0	1	24
	сила на въздействие	0	1	0	1	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	0	0	1	5	0	0	0	1	20
	посока на въздействие	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2	2	0	0	0	1	10
	времетраене	0	2	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	2	3	0	0	0	1	14
вид въздействие	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	2	1	0	0	0	1	12	
G3.4F	площ въздействие	0	0	0	20	0	5	0	0	1	1	1	0	1	1	10	1	0	0	1	5	0	0	0	0	47
	сила на въздействие	0	1	1	30	0	20	0	0	1	1	1	0	1	1	20	1	0	0	1	5	0	0	0	0	84
	посока на въздействие	0	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	2	0	0	0	0	14
	времетраене	0	2	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	2	3	0	0	0	1	14
вид въздействие	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	2	1	0	0	0	1	12	
G3.F2	площ въздействие	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5	0	0	0	1	9
	сила на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5	0	0	0	1	7
	посока на въздействие	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	1	4
	времетраене	0	2	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	2	3	0	0	0	1	14
вид въздействие	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	2	1	0	0	0	1	12	
9130/G3.4F/G	площ въздействие	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5	0	0	0	1	9
	сила на въздействие	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5	0	0	0	1	9
	посока на въздействие	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	1	6
	времетраене	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	2	3	0	0	0	1	13
вид въздействие	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	2	1	0	0	0	1	12	
9130/E5.3	площ въздействие	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5	0	0	0	1	9
	сила на въздействие	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5	0	0	0	1	9
	посока на въздействие	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	1	6
	времетраене	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	2	3	0	0	0	1	13
вид въздействие	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	2	1	0	0	0	1	12	

91W0/E5.3	площ въздействие	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5	0	0	0	1	9
	сила на въздействие	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5	0	0	0	1	9
	посока на въздействие	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	1	6
	времетраене	0	2	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	2	3	0	0	0	1	14
9170	вид въздействие	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	2	1	0	0	0	1	12
	площ въздействие	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5	0	0	0	0	8
	сила на въздействие	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5	0	0	0	0	8
	посока на въздействие	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	5
C2.21	времетраене	0	2	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	2	3	0	0	0	1	14
	вид въздействие	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	2	1	0	0	0	1	12
	площ въздействие	0	5	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	30	10	5	1	1	5	1	1	0	1	65
	сила на въздействие	0	5	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	30	20	5	1	1	5	1	1	0	1	75
I2/J2	посока на въздействие	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	2	2	1	0	2	18
	времетраене	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	2	3	0	0	0	1	13
	вид въздействие	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	2	1	0	0	0	1	12
	площ въздействие	1	1	0	0	1	1	1	1	5	5	1	1	1	1	50	5	1	0	1	5	0	1	1	1	85
9130	сила на въздействие	1	1	0	0	1	1	1	1	5	5	1	1	1	1	50	5	1	0	1	5	0	1	1	1	85
	посока на въздействие	1	1	0	0	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	2	2	0	1	2	2	26
	времетраене	0	2	0	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	2	3	0	0	0	1	15
	вид въздействие	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	2	1	0	0	0	1	12
9130/G3.F2	площ въздействие	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5	0	0	0	1	9
	сила на въздействие	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5	0	0	0	1	9
	посока на въздействие	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	1	6
	времетраене	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	2	3	0	0	0	1	13
I2.22/I1.53/F3	вид въздействие	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	2	1	0	0	0	1	12
	площ въздействие	1	1	0	0	1	1	1	1	5	5	1	1	1	1	50	5	1	0	1	5	0	1	1	1	85
	сила на въздействие	1	1	0	0	1	1	1	1	5	5	1	1	1	1	50	5	1	0	1	5	0	1	1	1	85
	посока на въздействие	1	1	0	0	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	2	2	0	1	2	2	26
I2.22/I1.53/F3	времетраене	0	2	0	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	2	3	0	0	0	1	
	вид въздействие	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	2	1	0	0	0	1	

Легенда - площ въздействие/% от общата площ на местообитанието в буферната зона, сила на въздействие/ 1-100% сила на въздействие/ много силно въздействие 75 – 100, силно въздействие 50 – 74, средно въздействие 25 – 49, задоволително въздействие 5-24, слабо въздействие 2-4, липса на информация 1/, посока на въздействие положително въздействие/ 3, неутрално въздействие – 2, отрицателно въздействие – 1, вид въздействие /времетраене// краткотрайни, много слаби - дни 1), среднотрайни, слаби - десетки дни (2), средни от 1 месец до 1 год. (3), силни, дълготрайни - десетки години (4), много силни и продължителни - стотици години (5). По А. В. Матвеев, В. П. Котов, 2004, вид въздействие/ пряко (1), непряко (2)

Фиг. 11. Вероятни антропогенни въздействия върху природните местообитания, попадащи върху буферната територия и включени в 33 „Централен Балкан Буфер“

Описание и анализ на степента на въздействието на ИП върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване в Защитена зона „Централен Балкан –буфер“, чрез метода на "Аналитичният йерархичен процес на Томас Саати (Saaty, 1980)"

Описание и анализ на въздействието на ИП върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване в 33 ЦББ чрез метода на "Аналитичният йерархичен процес на Томас Саати (Saaty, 1980)"													
Признаци	А точково шумово замърсяване, безпокойство	В въвеждане на инвазивни видове(след изпълнението на ИП)	С пожари(след и по време на изпълнението на ИП)	D нарушена миграция на видове	Е битови отпадъци, инертни отпадъци и метериали	F запрашаване	G туризъм, бране на растения, риболов(след изпълнението на ИП)	Сума	Брой	W _n	Σ	W ₁	Y
фактори	Показатели на оценка /показатели на влияние/							n-й №	показател	обстен в	сума	нормиран вектор	максимал
								n1x2 ...xn7		W = w1, w2, w3, w4, w5 w1,wn		WnΣ W	Y = Σ (An) x
Брой показатели	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00		7.00				
А точково шумово замърсяване, безпокойство	1.00	2.00	1.00	3.00	3.00	1.00	2.00	36		1.67	13.00	0.22	1.02
В въвеждане на инвазивни видове(след изпълнението на ИП)	0.50	1.00	0.33	0.33	0.33	1.00	0.33	0.0061728		0.48	3.83	0.06	1.01
С пожари(след и по време на изпълнението на ИП)	1.00	3.00	1.00	2.00	2.00	2.00	2.00	48		1.74	13.00	0.23	0.98
D нарушена миграция на видове	0.33	3.00	0.50	1.00	0.33	0.33	1.00	0.0555556		0.66	6.50	0.09	1.15
Е битови отпадъци, инертни отпадъци и метериали	0.33	3.00	0.50	3.00	1.00	2.00	1.00	3		1.17	10.83	0.15	1.25
F запрашаване	1.00	1.00	0.50	3.00	0.50	1.00	2.00	1.5		1.06	9.00	0.14	1.08
G туризъм, бране на растения, риболов(след изпълнението на ИП)	0.50	3.00	0.50	1.00	1.00	0.50	1.00	0.375		0.87	7.50	0.11	1.06
Σ	4.67	16.00	4.33	13.33	8.17	7.83	9.33	88.94		7.65			7.56
Проверка на достоверността	Y ≥ n (x) x = 7		8.12 ≥ n (x)		анализа е достоверен								
индекса на съгласуваност	I = (Y - n) / (n-1) ≤ 0,2												
I	0.09		матрицата е съгласувана										
ако I < 0,2 то разликата между теоретичното сравнение и реалната ситуация на терен се намира в допустимите граници													
Легенда													
Относителна важност в балове	Обяснение												
(1) Равна важност	Важността на двата фактора върху местообитанията е равна												
(3) Умерено негативно въздействие	Опита, сравнителния дистанционен анализ и полевите наблюдения дават леко предимство на единия фактор над другия.												
(5) Съществено или силно негативно въздействие върху природното местообитание.	Съществуващите данни дават забележимо превъзходство на единия фактор над другия.												
(7) Много силно въздействие върху природното местообитание	Превъзходството на единия фактор над другия е очевидно												
(9) Абсолютно негативно въздействие върху природното местообитание	Всички налични данни и анализи категорично потвърждават абсолютното превъзходство												
(2,4,6,8) Междинни решения и сравнения	Прилагат се в компромисни случаи.												

Фиг. 12. Анализ на въздействието на антропогенните фактори върху типовете местообитания в буферната територия.

Заклучение: Като фактор с предполагаема най-голяма сила съгласно матрицата (0,23) е опасността от възникване на приземни и върхови пожари – върхови, северно от имота, а приземни - западно и източно от имота и с по-малка вероятност на юг , където да засегне част от 91W0 Мизийски букови гори. На второ по сила място се явява точковото, шумово и прахово замърсяване (0,22), което е възможно за известно време да причини краткотрайно безпокойство на отделни животински видове. От съществено значение е и предполагаемата вероятност да бъде регистрирано нерегламентирано изхвърляне на битови и др. отпадъци (0,15), както по време на строителството така и при

последващата експлоатация за местообитание 91W0 Мизийски букови гори, но при спазване на предлаганите смекчаващи мерки, очакваното въздействие ще бъде незначително със степен 2.

Очаквани тенденции към промяна на установеното ПС на 33 вследствие на реализацията на ИП. (Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България. BBI /Matra 2009/.

<http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0001493&siteType=HabitatDirective>)

Очаквани тенденции към промяна на установеното ПС на 33 вследствие на реализацията на ИП. Разграничаване на конкретните въздействия на ИП върху отделните типове природни местообитания и отделните видове - предмет на опазване в засегнатата защитена зона								
EUR 28	Природно състояние	Въздействие върху ПС	Посока на въздействие	Площ на въздействие	Очакван процент на загуба вследствие на ИП	Очакван процент на загуба от естествена сукцесия	Очакван процент на увеличаване.	Причина за състоянието. Параметър
код	состояние	скала	скала	%	%	%/10 год		
E5.4 /6430	NN	E	2	0	0	10 до 20	0.00	Фрагментация в рамките на местообитанието
91W0	NN	E	2	0	0	0	5.00	Количество мъртва дървесина, Наличие на стари дървета, Неправилно планирани и изведени сечи; браконьерство, Изнасяне на мъртва дървесина, Залесяване с екзоти, неместни видове и хибриди, Рекреация и туризъм, Строителство и инфраструктура, Паша, Природни нарушения и тенденции.
9170	NN	E	2	0	0	0	1.00	Заемана площ, Средна възраст на първия дървесен етаж, Гори във фаза на старост, Наличие на стари дървета, Приземна покривка, Неправилно планирани и изведени сечи, браконьерство, Изнасяне на мъртва дървесина, Залесяване с екзоти, неместни видове и хибриди, Рекреация и туризъм, Строителство и инфраструктура, Паша, Природни нарушения и тенденции, Нерегламентирано и неправилно добиване на недървесни горски ресурси
9130	NN	E	2	0	0	0	5.00	Заемана площ, Количество мъртва дървесина, Наличие на стари дървета, Приземна покривка, Неправилно планирани и изведени сечи; браконьерство, Изнасяне на мъртва дървесина, Залесяване с екзоти, неместни видове и хибриди, Пожари, Рекреация и туризъм, Строителство и инфраструктура, Паша, Природни нарушения и тенденции.
Неблагоприятно-незадоволително NN, Неблагоприятно-лошо NL, Въздействие - % от общата площ „А“ много силно въздействие 75 – 100%, „В“ силно въздействие 50 – 74 %, „С“ средно въздействие 25 - 49%, „D“ -задоволително въздействие, 5-24% , „Е“ слабо значение 1-4% Значение посока на въздействие - /+/-/ положително въздействие на дадения параметър върху местообитанията и видовете “3”, 0 - неутрално въздействие, неопределимо „2“, /-/- отрицателно въздействие върху								

Фиг. 13. Очаквани тенденции към промяна на установеното ПС на природните местообитания, вследствие на реализацията на ИП.

Заключение: Преобладаващото природозащитно състояние на местообитанията по Директива 92/43/ЕИО от буфера на ИП е неблагоприятно - незадоволително. В близко бъдеще не се очаква промяна на този факт, предвид описаните по-горе параметри на състоянието. Не се очаква и минимална промяна на състоянието, дължащо се на реализацията на ИП. Очаква се ниска по сила промяна, свързана с протичащите в района сукцесионни процеси. Тази промяна касае предимно площта, но не би следвало и това да доведе до промяна на състоянието. Като цяло районът се характеризира и с отрицателни и с положителни вектори на промяна на отделни параметри на състоянието. Например, за положителни могат да се приемат промените свързани с непрекъснатата

промяна на площта на горските местообитания, а за отрицателни - загубата на съвсем малките останали фрагменти от естествени ливади и пасища.

Очаквана загуба на природни местообитания вследствие на реализацията на ИП

Очаквана загуба на природни местообитания вследствие на реализацията на ИП		
Природни местообитания	Площ в рамките на ИП	Загуба вследствие ИП
код	кв.м.	%
91W0	Мизийски букови гори	0
E5.3/E2.13/E5.22	Съобщества на орлова папрат	0
	Изоставените буренясащи пасища, в които протичат активни процеси	r
	Мезофилни тревни съобщества в крайните на горите	0
E5.4 /6430	Влажни или мокри високотревия и крайнини на гори и ливади	0
	Хидрофилни съобщества от високи тревы в равнините и в долините	0
G3.4F	Плантии на бял бор	0
G3.F2	Плантии на чуждоземни иглолистни видове	0
9130/G3.4F/G3.F2	Букови гори от типа Asperulo-Fagetum	0
	Плантии на бял бор	0
	Плантии на чуждоземни иглолистни видове	0
9130/E5.3	Букови гори от типа Asperulo-Fagetum	0
	Съобщества на орлова папрат	0
91W0/E5.3	Мизийски букови гори	0
	Съобщества на орлова папрат	0
9170	Дъбово-габъррови гори от типа Galio-Carpinetum	rr
C2.21	Планински потоци и реки с бързо течение	0
I2/J2	Култивирани територии с паркове и градини	r
	Строежи	0
9130	Букови гори от типа Asperulo-Fagetum	0
9130/G3.F2	Букови гори от типа Asperulo-Fagetum	0
	Плантии на чуждоземни иглолистни видове	0
I2.22/II.53/F3.24	Земни, използвани за отглеждане на плодове, зеленчуци, овощни градини	r
	Територии заети от съобщества на плевели и пионерна растителност	0
	Широколистни храсталаци	r
Braun-Blanquet (Barkman & al. 1964; van der Maarel 1979; Parolly 2003) „r“ единични растения/индивид от дадения хабитат, „rr“ един индивид от дадения хабитат		

Фиг.14. Очаквана загуба на природни местообитания, вследствие на реализацията на ИП

Заключение: Не се очаква никаква загуба на природни местообитания по Директива 92/43/ЕИО разположени на територията на буфера на ИП - част от ЗЗ „Централен Балкан – буфер“.

Очаква се трудно прогнозирана загуба на единични растителни видове в съседните на ИП местообитания, определени като такива по EUNIS. Тези местообитания са също с плевелен характер, тъй като са възникнали на мястото на стари обработваеми земи и овощни градини. Предполага се, че при строителните дейности отделни екземпляри ще бъдат увредени.

Реализирането на ИП на всички негови етапи не е директно свързано със загуба на площ на природни местообитания от Приложение I на Директива 92/43/ЕИО, предмет на опазване в ЗЗ „Централен Балкан – буфер“. Начинът на трайно ползване на ИП е „ливада“. Теренните проучвания установиха, че територията е с типична за района плевелна, рудерална растителност, силно повлияна от съседните запустели имоти, обект на ползване в миналото като овощни градини, картофища и зеленчукови градини. ИП съдържа силно рудерализирани полустествени природни местообитания, плевели,

вторична растителност след периода на запустяване. На територията на ПИ не са разпространени местообитания по Директива 92/43/ ЕИО.

Поради характера на въздействията по време на строителството и експлоатация и географския им обхват, не се очаква загуба на площи, промяна в структурата и функциите и фрагментация на природните местообитания, предмет на опазване в буферната територия, съответно и в защитената зона, с изключение на косвени въздействия за 91W0 Мизийски букови гори, свързани с вероятност от замърсяване със строителни и битови отпадъци или вероятност от пожари. Вероятните въздействия са от средни до незначителни, след прилагане на смекчаващи мерки. По отношение на новоустановените природни местообитания от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видовете – фаза I“ също не се очакват преки въздействия от строителството, свързани със загуба на площи, фрагментация и промяна в структура и функциите, поради географската отдалеченост, характера на въздействията и тяхната продължителност – виж карти Приложение 5 и 5-а. Очакват се ниски по степен косвени въздействия върху природни местообитания в буферната територия около ИП (91W0 Мизийски букови гори), което няма да доведе до промяна в структурата и площта им в защитената зона. **Степен – 1.**

Растителни видове, предмет на опазване в защитена зона „Централен Балкан – буфер“

Предметът на опазване в зоната са **3 растителни вида**: червено усойниче (*Echium russicum*), *Mannia triandra* и обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*). По време на теренните проучвания за целите на ДООС в района на ИП не са установени находища на тези видове.

Червеното усойниче е защитен вид, включен в Червената книга на Р България. Обитава сухи тревисти низини и предпланините, по слабо използвани пасища, често се среща и сред храсти. Популациите са локални, често отделни разпръснати растения от 100 до 250 индивида. Среща се до 1200 м н. в. в повечето флористични райони за страната. Отрицателно действащи фактори върху вида са свръхексплоатация на пасищата, обрастването им с храсти и дървета, както и залесяване с иглолистни култури. Съгласно Стандартния формуляр, популацията в зоната е оценена като налична, но няма достатъчно данни от проучвания; размерът на популацията е определена в границите $2\% \geq p > 0\%$ (C); цялостната оценка на зоната за опазване на вида е посочена като добра.

Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*) - видът е уязвим, включен в ЗБР, ДХ, Бернската конвенция и CITES. Многогодишно тревисто растение, среща се по открити слънчеви места, варовити каменисти почви, по слабо използвани пасища. Среща се ограничено в цялата страна до 1100 м н. в. в карстови райони на Предбалкана, Стара планина, Източни Родопи и др. Негативни фактори са залесяване с иглолистни култури, нерегулирана паша и др. В Стандартния формуляр на защитената зона популацията не е изолирана и е в границите на $2\% \geq p > 0\%$ (C); цялостната оценка за зоната за опазване на вида е добра.

Mania triandra е многогодишен талусен чернодробен мъх; видът е в категорията застрашен, включен в ЗБР, ДХ и Бернската конвенция. Среща се върху открита варовикова почва между скали и скални пукнатини. Находища на вида са установени в Троянския Балкан, местността „Венците“, и в Пирин. Видът е чувствителен към сукцесионни процеси, утъпкване и обрастване с храсти. По информация от Стандартния формуляр, популацията в зоната е рядка, почти изолирана, с размери и плътност отпределени в диопазона $100\% \geq p > 15\%$ (A); цялостната оценка за зоната опазваща вида е отлична.

В Стандартния формуляр са представени и **други значими растителни видове**, важни за опазване в зоната: *Acer heldreichii* (R, A), *Alchemilla bulgarica* (C, B), *Angelica pancicii* (R, A), *Anthemis orbelica* (V, A), *Anthemis sancti-johannis* (V, B), *Aquilegia vulgaris* (R, A) *Arctostaphylos uva-ursi* (R, A), *Betonica bulgarica* (R, A), *Bupleurum longifolium* (V, A), *Carum rigidulum ssp. bulgaricum* (R, A), *Chamaecytisus frivaldszkyanus* (R, A), *Cirsium oleraceum* (R, A), *Cortusa matthioli* (V, A), *Cystopteris regia* (R, A), *Daphne cneorum* (R,A), *Drosera rotundifolia* (R,A), *Elatine alsinastrum* (R, A), *Festuca rupicola* (V, A), *Fritillaria pontica* (R, A), *Galanthus nivalis* (C, A), *Haberlea rhodopensis* (R, C), *Jovibarba heuffelii* (R, A), *Juncus acutiflorus* (V, A), *Micromeria*

frivaldzkyana (R, A), *Minuartia saxifraga* (R, A), *Pinguicula balcanica* (C, B), *Primula frondosa* (V, A), *Rubus vepallidus* (R, A), *Saxifraga marginata* (R, A), *Sedum stefco* (R, B), *Sison amomum* (R, A), *Spiranthes spiralis* (V, A), *Symphyandra wanneri* (V, A), *Taxus baccata* (V, A), *Tragopogon balcanicus* (V, B), *Valeriana montana* (V, A), *Verbascum humile* (V, A), *Vicia barbazitae* (R, A), *Vicia dumetorum* (R, A) и *Viola balcanica* (R, A).

Легенда: категории на изобилие „С“ - често, „R“ - редки, „V“ - много редки, „P“ - налични. Мотивация за включване на вида: „А“ - данни за червения списък на национално ниво; „В“ - ендемити; „С“ - международни конвенции, „D“ - други причини.

Преобладават видовете, които са с категорията „редки“, 12 от видовете са в категорията „много редки“, 4 от растителните видове са ендемити, а останалите са включени в Червената книга на Р България.

Резултатите от полевите проучвания и прегледа на наличната информация показват, че реализирането на ИП не засяга находища на червено усойниче (*Echium russicum*), *Mannia triandra*, обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*), *Acer heldreichii*, *Alchemilla bulgarica*, *Angelica pancicii*, *Anthemis orbelica*, *Anthemis sanctijohannis*, *Aquilegia vulgaris*, *Arctostaphylos uvaursi*, *Betonica bulgarica*, *Bupleurum longifolium*, *Carum rigidulum ssp. Bulgaricum*, *Chamaecytisus frivaldszkyanus*, *Cirsium oleraceum*, *Cortusa matthioli*, *Cystopteris regia*, *Daphne cneorum*, *Drosera rotundifolia*, *Elatine alsinastrum*, *Festuca rupicola*, *Fritillaria pontica*, *Galanthus nivalis*, *Haberlea rhodopensis*, *Jovibarba heuffelii*, *Juncus acutiflorus*, *Micromeria frivaldzkyana*, *Minuartia saxifraga*, *Pinguicula balcanica*, *Primula frondosa*, *Rubus vepallidus*, *Saxifraga marginata*, *Sedum stefco*, *Sison amomum*, *Spiranthes spiralis*, *Symphyandra wanneri*, *Taxus baccata*, *Tragopogon balcanicus*, *Valeriana montana*, *Verbascum humile*, *Vicia barbazitae*, *Vicia dumetorum* и *Viola balcanica* и в тази връзка не се очаква никакво отрицателно въздействие върху тези видове.

Нулева алтернатива: Запазва сегашното състояние на природните местообитания в защитената зона. При нея се запазват естествените процеси и въздействия (вкл. антропогенни) върху природните местообитания, предмет на опазване, както и върху структурата и функциите.

Кумулативни въздействия: От разгледаните други реализирани или в процес на реализация програми, проекти и ИП в и в близост до ЗЗ „Централен Балкан –буфер“ (Виж Приложение 4 – Карта на другите инвестиционни предложения, програми и проекти), не се очакват кумулативни въздействия върху природните местообитания и растителните видове, предмет на опазване в защитената зона. Засегнатата територия на ИП включва силно рудерализирани полустествени природни местообитания, плевели, вторична растителност след периода на запустяване в миналото, бивши овощни и зеленчукови градини. Поради липсата на директна загуба на площи, фрагментация и промяна на структура и функции на природни местообитания, предмет на опазване в защитената зона, не се очакват и кумулативни въздействия от реализирането на ИП и реализирането на други планове, проекти, програми и инвестиционни предложения в защитената зона.

Заключение:

По време на строителството и експлоатацията на ИП не се очаква загуба на площи, фрагментация, промяна в структурата и функциите на природите местообитания: 4060 Алпийски и бореални ерикоидни съобщества, 5130 Съобщества на *Juniperus communis* върху варовик, 5210 Храсталаци с *Juniperus spp.*, 6110 *Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*, 6210 *Полустествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи), 62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества, 6520 Планински сенокосни ливади, 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове, 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове, 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*, 8310 Неблагоустроени пещери, 9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*, 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*, 9150

Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*), 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*, 9180 *Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове, 91AA *Източни гори от космат дъб, 91BA Мизийски гори от обикновена ела, 91CA Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори, 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*, 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори, 91W0 Мизийски букови гори, 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа, 9410 Ацидофилни гори от *Picea* в планинския до алпийския пояс (*Vaccinio-Piceetea*), 9530 *Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор, 95A0 Гори на бяла и черна мура и установените 2 нови за Защитената зона природни местообитания: 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс и 6510 Низинни сенокосни ливади. По време на строителство не се очаква загуба на находища на растителни видове, предмет на опазване : червено усойниче (*Echium russicum*), обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*) и *Mannia triandra* и на другите растителни видове в защитената зона: *Acer heldreichii*, *Alchemilla bulgarica*, *Angelica pancicii*, *Anthemis orbelica*, *Anthemis sanctijohannis*, *Aquilegia vulgaris*, *Arctostaphylos uvaursi*, *Betonica bulgarica*, *Bupleurum longifolium*, *Carum rigidulum ssp. Bulgaricum*, *Chamaecytisus frivaldszkyanus*, *Cirsium oleraceum*, *Cortusa matthioli*, *Cystopteris regia*, *Daphne sneorum*, *Drosera rotundifolia*, *Elatine alsinastrum*, *Festuca rupicola*, *Fritillaria pontica*, *Galanthus nivalis*, *Haberlea rhodopensis*, *Jovibarba heuffelii*, *Juncus acutiflorus*, *Micromeria frivaldzkyana*, *Minuartia saxifraga*, *Pinguicula balcanica*, *Primula frondosa*, *Rubus vepallidus*, *Saxifraga marginata*, *Sedum stefco*, *Sison amomum*, *Spiranthes spiralis*, *Symphandra wanneri*, *Taxus baccata*, *Tragopogon balcanicus*, *Valeriana montana*, *Verbascum humile*, *Vicia barbazitae*, *Vicia dumetorum* и *Viola balcanica*.

От слаби до незначителни по сила са очакваните въздействия върху природно местообитание 91W0 Мизийски букови гори, но при прилагане на предложените смекчаващи мерки, крайното въздействие върху природните местообитания по степен се очаква да бъде незначително.

6.2. Описание и анализ на степента на въздействие на инвестиционното предложение върху видовете – предмет на опазване в защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“

6.2.1. Земноводни и влечуги

Обща информация за видовете

В защитена зона „Централен Балкан – буфер“ BG0001493, като предмет на опазване са посочени 5 вида земноводни и влечуги: жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) и шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*=*Eurotestudo hermanni*).

Резултати от проведени теренни проучвания

Теренното проучване на района е извършено през юли – октомври 2017, като е използван трансектен метод за събиране на данни. В района на ИП и прилежащите територии **не са установени** видове земноводни и влечуги, предмет на опазване в защитената зона.

Уязвимостта на влечугите и земноводните се дължи на първо място на тяхната слаба подвижност. Както и други гръбначни животни, те са особено чувствителни по време на периодите на размножаване и зимуване. Към това за земноводните се добавя и тяхната привързаност към водоеми, където се извършва размножаването им.

Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Натура 2000 код 1193

Обща информация за вида:

Среща се в естествени и изкуствени езера, силно обрасли водоеми, реки, потоци, канали, временни локви, временни изкопи и наводнени коловози. Предпочита водоеми с обилна растителност (Бешков и Нанев 2002; Стоянов 2007б). Активна е денем и по сумрак, но през брачния период – и през част от нощта. Храни се с насекоми, червеи, охлюви и други безгръбначни. Размножителният период е от края на март до май-юни. Женската снася от 60 до 200 яйца, които се прикрепят към водни растения или към субстрата поединично или на малки групи (до 20-30 броя). Подвижността на метаморфозиралите жабки способства за бързото разселване на вида. Зимува на сушата (Бешков и Нанев 2002, Стоянов 2007б).

Състояние на вида в зоната: В Стандартния формуляр за зоната е посочен като рядък вид с размер и численост на популацията (С) и неизолирана популация. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I в зоната са установени 14 находища с общо 48 екземпляра, от които 47 възрастни и 1 неполово зрял. В района на с. Чифлик няма установени находища на вида.

Съгласно модела от специфичните доклади по проекта, общата пригодна площ в защитената зона според потенциалното местообитание на вида е 79465,19 ha. Разпределението на площта на съответните категории на пригодност е както следва:

- 1) Отсъствие (клас 0): 58865,77 ха (42,55% от цялата територия на зоната);
- 2) Слабо пригодни (клас 1): 52769,61 ха (38,15%);
- 3) Пригодни (клас 2): 20922,78 ха (15,13%);
- 4) Оптимални(клас 3): 5772,79 ха (4,17%).

Природозащитното състояние е оценено като „неблагоприятно-незадоволително“.

Оценка на въздействието: По време на полевите проучвания за целите на ДОС, видът не е установен на терен. Съгласно специфичните доклади от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I – територията на с.

Чифлик е определена като слабо пригодна и не са установени находища на вида. Съгласно експертна оценка територията на ИП не е пригодна за местообитание на вида, което не изключва наличие на вида в района. ПИ се намира на повече от 30 м. от река Бели осъм, която в този участък слиза в дере. Участъкът на реката е сенчест с по-бързотечащи води. Между ПИ и реката минава асфалтов път, който има бариерен ефект за съседните сухоземни местообитания. За целите на ДОС разглеждаме „най-лошия възможен сценарий“ и приемаме, че видът се среща в участъка на река Бели Осъм.

Таблица 15. Оценка на вероятната степен на въздействие върху жълтокоремната бумка (*Bombina variegata*) в защитена зона „Централен Балкан - буфер“ BG0001493

Въздействие	Етап/Фаза	Степен на въздействие		Възможни кумулативни въздействия	Обща оценка
		Описание	Количествена оценка		
Загуба или влошаване на качеството на местообитани е / ха и %	Строителство и Експлоатация	На етап строителство не се очаква въздействие. На етап експлоатация не се очаква въздействие. Не се засягат директно местообитания на вида. ИП не е потенциално местообитание за вида.	На етап строителство - 0. На етап експлоатация - 0.	На етап строителство - 0. На етап експлоатация 0.	На етап строителство -0. На етап експлоатация -0.
Смъртност на индивиди / бр.	Строителство и експлоатация	Не оказва въздействие на етап строителство и на етап експлоатация.	На двата етапа - 0.	Не се очаква кумулативно въздействие по този показател	На двата етапа - 0.
Безпокойство. Шумово замърсяване	Строителство и експлоатация	Видът не е чувствителен към безпокойство.	На двата етапа - 0.	За етапа на строителство-0. За етапа на експлоатация - 0.	За етапа на строителство -0. За етапа на експлоатация -0.
Опасност от инцидентни замърсявания и пожари.	Строителство и експлоатация	Има вероятност да бъдат увредени локални местообитания. Рискът може да бъде намален до незначителен с прилагане на стриктни противопожарни мерки на фаза строителство. Инцидентни замърсяването на водите по време на строителните дейности има вероятност до доведе до смъртност на индивиди. Въздействието е временно и обратимо и може да бъде снижено с прилагането на най-добрите практики при строителство.	За двата етапа 2, при прилагане на смекчаващи мерки.	Не се очаква кумулативно въздействие по този показател.	За двата етапа 2.
Фрагментация. Засягане на биокоридоори	Строителство и експлоатация	Между ПИ и реката преминава асфалтов път, който оказва бариерен ефект между потенциалните водни местообитания и сухоземните такива. Територията на ИП не е пригодна за вида. Реализацията на ИП не оказва отрицателно въздействие.	За двата етапа 0.	Не се очаква кумулативно въздействие по този показател.	За двата етапа 0.

Територията на ИП не е потенциално местообитание на вида. Не се очаква загуба на местообитания и смъртност на индивиди. Бумката не е чувствителна към шумови замърсявания. Очакваните вероятни отрицателни въздействия от реализацията на ИП са свързани с инцидентни от аварии и замърсяване с битови отпадъци и пожари, които биха влошили качеството на потенциалните местообитания на вида в района на Бели Осъм. Въздействието може да има комбиниран ефект върху смъртността на индивиди и увреждането на местообитания на вида. Предвид отдалечеността на ИП от река Бели Осъм, не се очаква значително отрицателно въздействие върху качеството на водните местообитанията на бумката. Крайната оценка за вероятната степен на въздействие е **незначително (Степен 2)**.

Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Натура 2000 код 1171

Обща информация за вида:

Предпочита застояли, обрасли с водна растителност водоеми и техните околности. Във водата се храни с ларви на комари и други насекоми, дребни ракообразни, тубифекс и др. На сушата яде дъждовни червеи, голи охлюви, бавноподвижни членестоноги и техните ларви. Копулацията е от март до май. Оплодените яйца се залепват по подводните растения. Инкубацията е около две седмици. Метаморфозата настъпва след около три месеца. Възрастните излизат на сушата около месец след размножаването. В ниските дялове размножаването приключва до средата на април и възрастните започват да напускат водоемите. Зимува във водата, по-рядко на сушата (предимно младите). Достига дължина 180, рядко – 200 см. (Попгеоргиев и съавтори, 2012 методика за картиране, Цанков, 2009в).

Състояние на вида в зоната: видът се среща в зоната, популациите не са изолирани. Съгласно модела от специфичните доклади по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“-фаза I, общата пригодна площ според потенциалното местообитание на вида е 64020,67 ха. Разпределението на площта на съответните категории на пригодност е както следва:

1) Отсъствие (клас 0): 74310,25 ха (53,72% от цялата територия на зоната);

2) Слабо пригодни (клас 1): 45191,18 ха (32,67%);

3) Пригодни (клас 2): 16050,98 ха (11,67%);

4) Оптимални(клас 3): 2778,50 ха (2,01%).

Общото ефективно заето местообитание на вида в 33 „Централен Балкан - буфер“ е 39922,27 ха.

Природозащитното състояние е оценено като „неблагоприятно-незадоволително“.

Оценка на въздействието: По време на полевите проучвания за целите на ДОС, видът не е установен на терен. Територията на ИП не е потенциално пригодно местообитание на вида. На над 30 м. южно от ПИ преминава р. Бели Осъм. Участъкът на реката е сенчест с по-бързотечащи води и е слабо пригоден на гребенестия тритон. За целите на ДОС разглеждаме „най-лошия възможен сценарий“ и приемаме, че видът се среща в разглеждания участък на реката. Поради отдалечеността и топографията на реката от ИП, не се очаква загуба на индивиди и пригодни местообитания в резултат на строителството на ИП. Тритоните не се влияят от шум, присъствие на хора и други подобни фактори. Безпокойството няма влияние върху вида. Съществува вероятност от инцидентни събития, като аварии и пожари, които имат обратим характер. Въздействието може да има комбиниран ефект върху смъртността на индивиди и увреждане на потенциалните местообитания на вида в района на река Бели Осъм. Очакваните въздействия могат да бъдат намалени с прилагане на смекчаващи мерки, свързани с прилагане на най-добрите строителни практики. Вероятната степен на въздействие е **2**.

Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Натура 2000 код 1220

Обща информация за вида:

Обитава сладки и бракични стоящи водоеми от най-различен тип: блата, езера, язовири и микроязовири, рибарници, утайници, декоративни водоеми и др. Среща се също в бавно течащи реки, напоителни канали и др. Най-многочислена е в стоящи или бавно течащи водоеми силно обрасли с тръстика по бреговете. Обикновено се придържа непосредствено до брега на водоема, където при опасност се гмурка. Активна е през деня, но в топли летни дни и след здрачаване. Обикновено се придържа непосредствено до брега на водоема, където при опасност се гмурка. В търсене на подходящи места за яйцеснасяне може да се отдалечи на няколко метра от водоема. Храни се основно във водата, като за храна използва водни безгръбначни животни, жаби и ларвите им, риба (предимно болни или ранени риби, също мърша), понякога и части от растения. На сушата се храни с насекоми и други безгръбначни. Зимува в тинята на дъното на водоемите, по изключение и на сушата (например при пресъхване на водоема) (Цанков, 2009а). Периодът на активност е от април до октомври, максималната активност от второто десетдневие на май до края на август (Попгеоргиев и съавтори, 2012 методика за картиране, Попгеоргиев и съавтори, 2012 методика за определяне на ПС, Цанков, 2009 а).

Състояние на вида в зоната: В Стандартния формуляр за зоната е посочен като много рядък вид с размер и численост на популацията (С) и неизоллирана популация. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I в зоната са установени 2 екземпляра.

Общата пригодна площ според потенциалното местообитание на вида е 8022,33 ха, съгласно специфичните доклади и модела по проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“-фаза I. Разпределението на площта на съответните категории на пригодност е както следва:

- 1) Отсъствие (клас 0): 130308,59 ха (94,20% от цялата територия на зоната);
- 2) Слабо пригодни (клас 1): 7498,07 ха (5,42%);
- 3) Пригодни (клас 2): 502,07 ха (0,36%);
- 4) Оптимални(клас 3): 22,19 ха (0,02%).

Общата оценка на природозащитното състояние на вида в зоната е „Неблагоприятно – незадоволително“.

Оценка на въздействието: Съгласно специфичната информация по проекта – землището на с. Чифлик е посочено като непригодно потенциално местообитание за вида. По време на полевите проучвания видът не е установен на терен. По експертна преценка територията на ИП не е потенциално пригодна местообитание на вида. В този участък реката е бързотечаща и не предлага подходящи местообитания за блатната костенурка. Не се очакват никакви отрицателни въздействия. Оценката за **степената на въздействие е 0.**

Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Натура 2000 код 1219

Обща информация за вида:

Разпространение– широко разпространен, рядък вид (Бешков, 1984, Петров и съавт, 2003). Обитава предимно нископланински и хълмисти райони с тревна растителност с храсталаци, покрайнини на гори, разредени гори и храсталаци. Храни се с гъби, червеи, охлюви, мекотели и други дребни безгръбначни и др. От май до юли снася яйца 2-3 пъти, които женските заравят в дълбоки трапчинки (обикновено разположени в основата на склон с южно изложение) на сухи припечни места. В подобен климат видът е активен от края на първата седмица на април до последната седмица на октомври (Ivanchev, 2007b). В открити местообитания видът показва бимодална активност, с вторичен по-нисък пик на активността през топлата част на септември (Diaz-Paniagua et. all, 1995; Perez et. al 2002).

Състояние на вида в зоната: В Стандартния формуляр за зоната е посочен като присъсващ вид с размер и численост на популацията (С) и неизолирана популация, на границата на района на разпространение. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I в зоната не са установени екземпляри. Съгласно модела използван в проекта общата пригодна площ според потенциалното местообитание на вида е 53,47 ха. Разпределението на площта на съответните категории на пригодност е както следва:

- 1) Отсъствие (клас 0): 138277,45 ха (99,96% от цялата територия на зоната);
- 2) Слабо пригодни (клас 1): 53,47 ха (0,04%);
- 3) Пригодни (клас 2): 0,00 ха (0,00%);
- 4) Оптимални(клас 3): 0,00 ха (0,00%).

Природозащитното състояние на вида в зоната е „неблагоприятно – незадоволително“.

Оценка на въздействието: Полевите проучвания са извършени в периода юни –октомври, не са установени екземпляри на територията на ИП и буферната зона. В специфичната информация по проекта на МОСВ, територията на с. Чифлик е определена като непригодна. По експертна оценка територията на ИП е оценена като непригодна за вида. Не се очаква никакво отрицателно въздействие върху площта на пригодните местообитания на вида и неговата популация в зоната, в резултат на реализирането на ИП. **Степен на въздействие - 0.**

Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*=*Eurotestudo hermanni*), Натура 2000 код 1217

Обща информация за вида:

Широко разпространен от Черноморското крайбрежие до сръбската граница на запад. Почти навсякъде обаче е много рядък, като изключим крайните западни части (Бешков, 1984, Петров и съавт, 2003). Обитава предимно нископланински и хълмисти райони с тревна растителност с храсталаци, покрайнини на гори, разредени гори и храсталаци. Храни се с тревисти растения (особено зелени листа), понякога с окапали плодове (черници, джанки, дренки и др.), гъби, червеи, охлюви, мекотели и други дребни безгръбначни, животинска мърша и др. От май до юли снася 2-3 пъти яйца, които женските заравят в дълбоки трапчинки (обикновено разположени в основата на склон с южно изложение) на сухи припечни места.

Състояние на вида в зоната: В Стандартния формуляр за зоната е посочен като присъсващ вид с размер и численост на популацията (С) и неизолирана популация, на границата на района на разпространение. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I в зоната не са установени екземпляри. Съгласно модела използван по проекта, общата пригодна площ според потенциалното местообитание на вида е 7025,13 ха. Разпределението на площта на съответните категории на пригодност е както следва:

- 1) Отсъствие (клас 0): 131305,79 ха (94,92% от цялата територия на зоната);
- 2) Слабо пригодни (клас 1): 6889,05 ха (4,98%);
- 3) Пригодни (клас 2): 135,96 ха (0,10%);
- 4) Оптимални(клас 3): 0,12 ха (0,00%).

Общото ефективно заето местообитание на вида в ЗЗ „Централен Балкан - буфер“ е 892,21 ха.

Общата оценка на природозащитното състояние на вида в зоната е „Неблагоприятно – незадоволително“.

Оценка на въздействието: Полевите проучвания са извършени в периода юни –октомври, не са установени екземпляри на територията на ИП и буферната зона, което не изключва присъствие на вида. В специфичната информация по проекта на МОСВ, с. Чифлик е посочено като територия с потенциално слабо пригодни и непригодни местообитания. В резултат на реализиране на всички етапи на ИП ще бъдат увредени 0,0008% от слабопригодните местообитания на вида. Не се очаква загуба на индивиди по време на строителните дейности, ако се спазят смекчаващите мерки за предварителна инвентаризация на терена на ИП, извеждане на намерени екземпляри от терена и ограждане на територията. Не се очаква безпокойство, в резултат на присъствие на хора в района.

Косвено въздействие е свързано със загубата на индивиди и местообитания, в резултат на възникване на инциденти събития като замърсяване с разливи от горива и пожари в резултат на строителните дейности. Вероятното въздействие може да бъде смекчено ако се спазят предписаните мерки, за спазване на най-добрите строителни практики. При спазване на всички условия и смекчаващи мерки, вероятното въздействие ще бъде от средно до незначително. **Степен – 3.**

Нулева алтернатива – запазва сегашното състояние на земноводните и влечугите, предмет на опазване в защитената зона. Запазват се естествените процеси и въздействия, вкл. антропогенни такива, върху видовете и техните местообитания, предмет на опазване, както и върху структурата и функциите на зоната.

Кумулативно въздействие

От разгледаните други (290) реализирани или в процес на реализация ИП, програми, проекти и планове в ЗЗ „Централен Балкан – буфер“, които заемат 1,91% от площта на зоната, не се очакват кумулативни въздействия върху популациите на жълтокоремната бумка, южния гребенест тритон, блатната костенурка, шипобедрената и шипоопашатата костенурка и техните местообитанията в защитената зона. От всички останали ИП, проекти, планове и програми – 14 са свързани с реките - изграждане на 3 МВЕЦ-а, които са в района на Тетевен, Черни осъм и Църковище. Останалите ИП са свързани с изграждане на мост, ПОСВ и пречиствателни съоръжения. Всички те поради отдалечеността от настоящото ИП и река Бели Осъм, няма да окажат кумулативно въздействие върху местообитанията и популациите на жълтокоремната бумка и гребенестия тритон. В района на Чифлик има едно ИП, което е за водоземане за външно водоснабдяване за почивен дом, което също няма кумулативно въздействие с настоящото ИП. Около 400 ха са териториите на всички ИП, планове, проекти и програми в зоната с преходно дървесно-храстова растителност, естествени тревни площи и широколистните гори (местообитания за двата вида сухоземни костенурки). От всички пригодни територии за двата вида сухоземни костенурки, това са 0,4%. Реализирането на настоящото ИП няма да има кумулативно въздействие върху двата вида в зоната. От така разгледаните ИП не се очаква кумулативно въздействие на никой от етапите на реализиране на настоящия проект, предвид местоположението на ИП и вероятните отрицателни въздействия, тяхната сила, продължителност, големина и обратимост.

Заключение:

Реализирането на ИП , за всички негови етапи, ще окаже незначително отрицателно въздействие, включително кумулативно, върху жълтокоремната бумка (*Bombina variegata*) и никакво отрицателно въздействие върху видовете блатна костенурка (*Emys orbicularis*), южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*), шипоопашатата костенурка (*Testudo hermanni=Eurotestudo hermanni*) и шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) . Дейностите свързани с реализиране на проекта няма да доведат до значителна степен на отрицателно въздействие върху видовете от херпетофауната и техните местообитания, предмет на опазване в защитената зона и при спазване на предвидените смекчаващи мерки ще бъдат допълнително снижени.

6.2.2.Бозайници

От фауната предмет на опазване са **18 вида бозайници**: широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), *европейски вълк (*Canis lupus*), видра (*Lutra lutra*), дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), остроух нощник (*Myotis blythii*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), голям нощник (*Myotis myotis*), средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), балканска дива коза (*Rupicapra*

rupicapra balcanica), лалугер (*Spermophilus citellus*), *кафява мечка (*Ursus arctos*) и пъстър пор (*Vormela peregusna*).

Прилепи

Предмет на опазване в защитената зона са 12 вида прилепи: широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), остроух нощник (*Myotis blythii*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), голям нощник (*Myotis myotis*), средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*) и подковонос на Мехели (*Rhinolophus*).

Въздействие на ИП върху местообитанията на видовете прилепи – предмет на опазване в зоната.

Въздействие на ИП върху местообитания на видовете, предмет на опазване в зоната

В рамките на зоната, ИП засяга тревни съобщества с храстовидна растителност и малък участък от дървесна растителност – млади дървета, неподходящи като убежища на горските видове прилепи.

Въздействие върху подземни местообитания/убежища на прилепи

Инвестиционното предложение НЕ пресича и не води до унищожаването на пещери или други убежища на пещеролюбивите видове прилепи.

Въздействие върху местообитания на горските видове прилепи

Инвестиционното предложение не засяга през типично горски местообитания. На север от ИП започва бялборовата култура, която не е значимо местообитание за горските видове прилепи.

Въздействие върху индивиди, причиняване на смъртност

ИП не засяга сгради, пещери или други подземни местообитания, нито стари гори с хралупести дървета. Предвид характерната екология и биология на прилепите, тяхната мобилност и активен полет, може да се предположи, че няма вероятност реализирането на ИП във всички негови етапи да доведе до пряко унищожаване на прилепи от видовете предмет на опазване в зоната.

Въздействие върху хранителни местообитания

Анализът на типовете местообитания посочва, че при изграждането на ИП, ще бъдат засегнати 0,061ха следните потенциални хранителни местообитания на целевите видове в зоната: обработваеми площи без напоителни системи, селскостопански площи със значително участие на естествена растителност.

Фрагментация. Въздействие върху миграционни коридори

Инвестиционното предложение не пресича река Бели Осъм. Няма достатъчно данни за значението ѝ като летателен и локален миграционен коридор за прилепите, но може да се предположи, че тя изпълнява важна биокоридорна функция на ниво зона.

ИП няма да доведе до прекъсване на биокоридорната функция на реката, по следните причини:

- не засяга река Бели Осъм и крайречните местообитания;
- в участъка няма стари гори или други приоритетни за прилепите местообитания;

прилепите се придържат при придвижвания и миграции към линейни елементи от ландшафта, но поради своята мобилност не са чувствителни към малки прекъсвания.

Пещерен Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), Натура 2000 код 1310

Обща информация за вида:

Среща се в карстови райони на надморска височина до 1500 м. Обитава подземни убежища, естествени или изкуствени, по изключение, влажни мазета и изоставени сгради. Пещерният

дългокрил се храни по време на полета си с нощни пеперуди, двукрили и бръмбари. Ловува високо над короните на дърветата, над тях или над водни обекти. При хранене се отдалечава на значителни разстояния от убежищата си. Зимува само в подземни убежища, като избира пещери с температура около 7 градуса. Извършва сезонни миграции между летните и зимните убежища на разстояние около 40-100 км (най-далечните отчетени разстояния са над 800 км).

Състояние на вида в зоната: Типичен вид, размерът и числеността на популацията е (В), неизолирана популация. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I, в зоната са установени 5 находища. В известните находища за зимуване в зоната са били установени общо 3912 екземпляра, а в летните общо 1202 екземпляра. Съгласно специфичната информация от докладите за вида площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 268.3 ха (0.2% от площта на защитената зона), а площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 36072 ха (26,1% от площта на защитената зона). Популацията е оценена като добра (В)Общата оценка на природозащитното състояние на вида е благоприятна.

Оценка на въздействието:

На територията на ИП и в буферната територия не са установени находища и места на струпване на вида. Територията на ИП е определена като потенциално ловна, съгласно модела и специфичната информация от проект Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I и реализирането на ИП ще доведе до трайна и необратима **загуба на 0,061 ха или 0,00016% от всички потенциално хранителни територии** на вида в зоната - 36072 ха. На всички етапи от реализиране на ИП не се очаква смъртност на индивиди, загуба на находища и засегнати колонии, фрагментация на местообитания и засягане на потенциални биокоридори. На етап строителство се очаква безпокойство и шумово замърсяване, което е краткосрочно и обратимо. Прилепите са със сравнително ниска чувствителност към безпокойство, поради факта, че като животни с активен полет, лесно могат да избягват негативното въздействие. По време на експлоатация и строителство се очаква светлинно замърсяване, което има вероятност да окаже слабо отрицателно въздействие, поради наличието на други алтернативни хранителни територии в зоната. Виж Приложение 9– карта Модел на ловни местообитания. Предвид пренебрежимо малката засегната площ от ловните територии на вида в защитената зона, както и на наличието на алтернативни такива в зоната, отрицателното въздействието се оценя **със степен 1**.

Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), Натура 2000 код 1308

Обща информация за вида:

Разпространението му е свързано с карстови и горски райони. Типичен обитател на горите, като предпочита стари, влажни, широколистни, а също смесени и иглолистни гори (у нас - предимно в средния планински пояс). Среща се също в крайнини на гори и райони с храсти. Летните убежища са в цепки на дървета, под кори на дървета и хралупи. Раждането е през май-юни. Обикновено зимува в пещери и други подземни местообитания, често до входовете им. Вероятно зимува и в дървета. Ловува в крайнини на гори, над просеки и горски пътища, понякога над вода, като се отдалечава до 5 километра.

Състояние на вида в зоната: Типичен вид, размерът и числеността на популацията е (В), неизолирана популация. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I в зоната са установени 3 находища на вида и 3 места за струпвания (swarming sites), едно от които е в района на Мечата дупка 2- на над 8 км северно от ИП. Не са установени размножителни колонии в зоната. Съгласно специфичната информация от доклада за вида, изготвен по проекта, площта на потенциалните местообитания е оценена на 34412 ха (24.88% от площта на защитената зона).

Оценка на въздействието:

Проведеното теренно обследване на местообитания в ПИ, биологичните и екологичните характеристики и изисквания на вида, определиха територията на ИП като потенциално ловна, и

поради непосредствената близост с горски местообитания и наличие в близост на водни и линейни обекти. В резултат на строителството на ИП се очаква трайна загуба на 0,061 ха потенциални ловни територии, което намалява тяхната площ в зоната с 0,00017%, което е пренебрежимо малко. В резултат на теренните проучвания за целите на ДОС в буферната територия бяха установени стари дървета, потенциални убежища за широкоухия прилеп. Не са установени екземпляри или колонии, както и убежища или места за струпвания. На вички етапи от реализиране на ИП не се очаква смъртност на индивиди, загуба на находища и засегнати колонии, фрагментация на местообитания и засягане на потенциални биокоридори. На етап строителство се очаква безпокойство и шумово замърсяване, което е краткосрочно и обратимо. И на двата етапа от реализиране на ИП се очаква светлинно замърсяване, но поради биологията на вида, както и на алтернативни ловни местообитания в зоната се очаква да има незначително въздействие. Общата оценка за **степен на вероятното въздействие върху вида е 1.**

Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), Натура 2000 код 1323

Обща информация за вида:

Дългоухият нощник живее главно в горите, като извършва кратки миграции между летните и зимните убежища - до 35 km. През лятото живее в хралупи на дървета, по-рядко постройки и пещери, като често сменя жилището си. Зимува в пещери и галерии с температура 3,6 до 10,5°C, в които се премества сравнително късно, а понякога сменя жилището си и през зимата. Прекарва зимата поединично или в малки групи по 3-5 екземпляра. През пролетта образува размножителни колонии от по 15-35 прилепа, а малките се раждат през юни. Продължителността на живота достига 21 години. Храни се предимно с нелетящи насекоми, които улавя на земята или по листата на дърветата. Уязвим вид, съгласно Червената книга на Р България и IUCN.

Състояние на вида в зоната: Рядък вид, размерът и числеността на популацията е (В), неизолирана популация. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I в зоната е установено 1 находище и 1 място на срупване. Площта на потенциалните местообитания на вида в зоната е оценена на 26802 ха (19,4 % от площта на защитената зона). Стойностите ще считаме за референтни. След проведения ГИС MPAР анализ е установено, че зоната е с ниска степен на фрагментиране на местообитанията с високо качество. Общото природозащитно състояние на вида в зоната е благоприятно.

Оценка на въздействието:

По време на теренните проучвания за целите на ДОС, не са установени струпвания и колонии на вида. Реализирането на ИП ще намали трайно потенциални ловни територии на вида с 0,0002%. На вички етапи от реализиране на ИП не се очаква смъртност на индивиди, загуба на находища и засегнати колонии, фрагментация на местообитания и засягане на потенциални биокоридори. На етап строителство се очаква безпокойство и шумово замърсяване, което е краткосрочно и обратимо. И на двата етапа от реализиране на ИП се очаква светлинно замърсяване, но поради биологията на вида, се очаква да има незначително въздействие. Предвид биологията и екологията на вида, както и наличието на алтернативни ловни територии, въздействието е оценено със **степен 1.**

Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Натура 2000 код 1316

Обща информация за вида:

Видът обитава карстови райони, в близост до водни обекти, като предпочита райони с обширни крайречни гори. Обитава само подземни убежища – в България предимно карстови пещери, рядко – сгради. Раждането е обикновено през май. Зимува в подземни убежища. „Тралиращ нощник“ - храни се предимно над водната повърхност, събирайки насекоми от нея. Отдалечава обикновено до 10 km от убежището си (рядко до 26 km). Не е типичен мигрант и извършва сезонни миграции между летните и зимните убежища - до 100-150 km.

Състояние на вида в зоната: Много рядък вид, размерът и числеността на популацията е (С), неизолирана популация. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I, в зоната е

установено 1 находище за зимуване на вида с 1 екземпляр. Не са установени размножителни находища на вида. Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 27629 ха (20,0% от площта на защитената зона). Оценката на ПС на вида в зоната е благоприятно.

Оценка на въздействието:

Територията на ИП не е подходяща за убежища на вида. Съгласно модела и специфичната информация по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I, районът около и ИП не са потенциално ловни територии. *Виж Приложение 9 – карта Модел на ловните местообитания.* За целите на ДОС приемаме най-неблагоприятния сценарий, че при реализация на ИП ще бъдат трайно увредени **ловни територии за вида с площ от 0,061 ха** и общата площ на тези местообитания в зоната ще бъдат намалени с **0,00021 %**, което е пренебрежимо малко като отрицателно въздействие. По отношение на останалите параметри от критериите за определяне на ПС на вида – фрагментиране на местообитания и влошаване качеството на биокоридори, поради малката засегната площ и наличието на допълнителни алтернативни потенциални местообитания за вида, се очаква незначително отрицателно въздействие **-степен 1.**

Остроух нощник (*Myotis blythii*), Натура 2000 код 1307

Обща информация за вида

Среща се в карстови райони на надморска височина до 800 м и с наличие на гори. Обитава целогодишно пещери и други подземни местообитания, фузи в мостове, рядко сгради. Храни се предимно в открити терени – пасища и ливади, а също в разредени гори, където ловува във въздуха или събира насекоми от земята. Размножителните колонии са в подземни местообитания, където ражда малките си – в края на май – началото на юни. Зимуването е от ноември до края на февруари. Не е типичен мигрант и извършва сезонни миграции между летните и зимните убежища – до 160 км. *Състояние на вида в зоната:* Рядък вид, размерът и числеността на популацията е (С), неизолирана популация. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I в зоната са установени 7 екземпляра и общо 4 находища. Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 115312 ха (83,4% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на вида по всички критерии и параметри за определяне на БПС е благоприятна.

Оценка на въздействието: По време на теренните проучвания за целите на ДОС не са установени струпвания и колонии на вида. Съгласно модела и специфичната информация по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I, реализирането на ИП ще намали трайно потенциални ловни територии на вида с 0,00005%. На всички етапи от реализиране на ИП не се очаква смъртност на индивиди, загуба на находища и засегнати колонии, фрагментация на местообитания и засягане на потенциални биокоридори. На етап строителство се очаква безпокойство и шумово замърсяване, което е краткосрочно и обратимо. И на двата етапа от реализиране на ИП се очаква светлинно замърсяване, но поради биологията на вида и наличието на допълнителни пригодни местообитания за вида, се очаква да има незначително въздействие. **Степен на въздействие - 1.**

Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Натура 2000 код 1321

Обща информация за вида

Среща се в скалисти и карстови райони, на надморска височина обикновено до 1500 м. Обитава пещери, по-рядко сгради. Размножителните колонии се сформират в средата на май. Зимува в пещери и по-рядко в минни галерии при температура 5-10 градуса. Хранителните местообитания на вида са предимно различни територии с храсти и гори – от естествени, до паркове и градини, както и ливади с единични дървета. Ловува близо до растителността и в склопа на дърветата, където „събира“ различни насекоми. Сравнително уседнал вид, чиито придвижвания обикновено са до 40 км (най-много 100 км).

Състояние на вида в зоната: В Стандартния формуляр за зоната е посочен като присъстващ вид с размер и численост на популацията (С) и неизолирана популация. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I в зоната е установено 1 находище и 2 екземпляра от вида. Площта на потенциално **най-подходящите ловни местообитания е оценена на 90623 ха (65,5 % от площта на защитената зона)**, а **потенциала на най-благоприятните местообитания са 1163,8 ха или 0,8% от площта на зоната**. Най-близкото установено убежище на вида е в НП Централен Балкан (Малката Яма и Боровата дупка). Общата оценка за състоянието на вида в зоната по четирите критерия е благоприятна.

Оценка на въздействието: По време на теренните проучвания за целите на ДОС не са установени струпвания и колонии на вида. ИП не засяга убежища на вида. Съгласно модела и специфичната информация от проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I, реализирането на ИП ще **намали трайно потенциални ловни територии на вида с 0,00006% и няма да засегне потенциално най-благоприятните местообитания за вида**. Съгласно модела най-близките благоприятни територии са в съседство на юг от ИП. Около ИП има големи територии с горска и храстова растителност, както и открити площи, които са потенциални хранителни територии. *Виж Приложение 8 – Карта на Модел на потенциално най-благоприятните територии*. При разглеждане на най-лошия възможен сценарий и приемем, че ИП засяга пряко 0,061ха от най-благоприятните територии на вида, това е 0,005% от общата площ на благоприятните местообитания, което е незначително въздействие. Предвид биологията и екологията на вида, както и наличието на алтернативни ловни територии, въздействието е незначително. На всички етапи от реализиране на ИП не се очаква загуба на индивиди, загуба на убежища, струпвания и засегнати колонии, фрагментация на местообитания и засягане на биокоридори. На етап строителство се очаква безпокойство и шумово замърсяване, което е краткосрочно и обратимо. И на двата етапа от реализиране на ИП се очаква светлинно замърсяване, но поради биологията на вида, както и на наличието на алтернативни потенциални местообитания на вида, въздействието е незначително. Не се очаква значителна загуба на потенциални местообитания и значителни въздействия върху популацията на вида в зоната, в резултат на реализиране на всички етапи на ИП. **Степен на въздействие – 1.**

Голям нощник (*Myotis myotis*), Натура 2000 код 1324

Обща информация за вида

Среща се в карстови райони на надморска височина до 800 м и с наличие на гори. Обитава пещери и други подземни местообитания, фуги в мостове, рядко сгради. Ражда в края на май – началото на юни. Зимува в естествени пещери от края на ноември до края на февруари. Храни се в гористи райони (широколистни и смесени гори, овощни градини, райони с храсти и др.), в които има открити пространства и свободен достъп до тревния слой (лети обикновено на височина 1-2 м и събира пляквата си от различни повърхности. Храни се на 5 до 15 км, от убежище (до 26 км). Не е типичен мигрант и извършва сезонни миграции между летните и зимните убежища – между 50 и 100 км.

Състояние на вида в зоната: В Стандартния формуляр за зоната е посочен като рядък вид с размер и численост на популацията (С) и неизолирана популация. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I, в зоната са установени 3 находища, 1 екземпляр в находището за зимуване и 4 екземпляра в летните находища. Съгласно използвания модел, площта на потенциалните подходящи **ловни местообитания е оценена на 115312 ха (83,4% от площта на защитената зона)** а най-благоприятните местообитания са с площ от 535,9 (0,4%). Общата оценка за състоянието на вида в зоната по четирите критерия е благоприятно състояние.

Оценка на въздействието: По време на теренните проучвания за целите на ДОС не са установени струпвания и колонии на вида. ИП не засяга убежища на вида. Съгласно модела и специфичната информация от докладите по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I, реализирането на ИП ще намали трайно потенциални **ловни територии на вида с 0,00005% и 0,01% от потенциалните най-благоприятни**

местообитания. Виж Приложение 9 – карта Модел на ловните местообитания. Съгласно модела и по експертна преценка в района на ИП съществуват други алтернативни ловни местообитания. Предвид биологията и екологията на вида, както и наличието на алтернативни ловни територии в района на ИП, въздействието е незначително. На всички етапи от реализиране на ИП не се очаква смъртност на индивиди, загуба на находища и засегнати колонии, фрагментация на местообитания и засягане на потенциални биокоридори. На етап строителство се очаква безпокойство и шумово замърсяване, което е краткосрочно и обратимо. И на двата етапа от реализиране на ИП се очаква светлинно замърсяване, но поради биологията на вида, се очаква да има незначително въздействие **Степен -1.**

Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Natura 2000 код 1306

Обща информация за вида

Среща се в карстови райони. Изцяло е свързан с подземните местообитания – пещери, минни галерии. Размножителни колонии са в подземни убежища. Зимува в естествени пещери, като е в състояние на хibernация от началото на декември до края на февруари. Храни се край храсти и друга растителност – като лети обикновено на 0,5 до 5 м. Не извършва далечни миграции. Сравнително уседнал вид, извършващ обикновено къси придвижвания между летните и зимните убежища – вероятно до 100 км.

Състояние на вида в зоната: В Стандартния формуляр за зоната е посочен като рядък вид с размер и численост на популацията (В) и неизолирана популация. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I в зоната е установено 1 лятно находище с 80 екземпляра. Поради недостатъчна информация не са установени зимни находища на вида. Площта на потенциално подходящите **ловни местообитания е оценена на 30790 ха (22,3% от площта на защитената зона).**

Оценка на въздействието:

По време на теренните проучвания за целите на ДООС не са установени струпвания и колонии на вида, не се засягат убежища на вида. Съгласно модела от докладите по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I, реализирането на ИП ще намали трайно потенциални **ловни територии на вида с 0,00002%**, което в границите на ПИ обхваща най-северната му част – млади дървета от липа, габър и храстова растителност. Виж Приложение 9 – карта Модел на ловните местообитания. В района на ИП съществуват други алтернативни ловни местообитания – храсти и др., които са потенциални ловни територии. Предвид биологията и екологията на вида, както и наличието на алтернативни ловни територии, вероятното въздействие от ИП е незначително. Не се очаква фрагментация или нарушаване на биокоридори в следствие на реализиране на ИП. По отношение на светлинното и шумово замърсяване, очакваното отрицателно въздействие е незначително. Не се очаква значителна загуба на потенциални местообитания и значителни въздействия върху популацията на вида в зоната, в резултат на реализиране на всички етапи на ИП. Общата оценка на вероятните отрицателни въздействия за вида е със **степен -1.**

Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Natura 2000 код 1305

Обща информация за вида

Обитава гористи карстовите райони на надморска височина до 800 м. Обитава пещери и други подземни местообитания през цялата година (карстови и вулкански пещери, минни галерии). Размножителните колонии се сформират април-май, а зимуването е от началото на декември до края на февруари. Ловува в около и сред горската растителност - често в гъста растителност (дървесна и храстова). Обикновено при хранене се отдалечава до 5 км от убежището си (по-рядко – до 10 км). Не е типичен мигрант и не извършва далечни миграции. Извършва сезонни придвижвания между летните и зимните убежища – обикновено между 10 и 60 км, рядко над 100 км.

Състояние на вида в зоната: В Стандартния формуляр за зоната е посочен като присъстващ вид с размер и численост на популацията (В) и неизолирана популация. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания

и видовете“ – фаза I в зоната са установени 2 зимни находища и 9 екземпляра. Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 23161 ха (16,7% от площта на защитената зона). Оценка на ПС на вида в зоната – неблагоприятно –незадоволително.

Оценка на въздействието: По време на теренните проучвания за целите на ДООС не са установени струпвания и колонии на вида. Съгласно модела от докладите по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I, Реализирането на ИП ще намали трайно потенциални ловни територии на вида с 0,0002%. На всички етапи от реализиране на ИП не се очаква смъртност на индивиди, загуба на находища и засегнати колонии, фрагментация на местообитания и засягане на потенциални биокоридори. На етап строителство се очаква безпокойство и шумово замърсяване, което е краткосрочно и обратимо. Не се очаква значителна загуба на потенциални местообитания и значителни въздействия върху популацията на вида в зоната, в резултат на реализиране на всички етапи на ИП. И на двата етапа от реализиране на ИП се очаква светлинно замърсяване, но поради биологията на вида, се очаква да има незначително въздействие **Степен -1.**

Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Натура 2000 код 1304

Обща информация за вида

Обитава карстови райони с богата мозайка от местообитания – открити пространства и площи обрасли с дървесна и храстова растителност. Среща се до 1600 м надморска височина (обикновено между 100 и 500 м). Убежищата са пещери, минни галерии, други подземни местообитания, сгради. Размножителните колонии са в подземни убежища или сгради и се формират през периода април-май. Зимните убежища са подземни местообитания с температура обикновено над 7 градуса. Големият подковонос се храни в разреждени гори или техни окрайнини, открити терени с храсти, ливади, край скални венци и водни повърхности. Ловува край линейни елементи на ландшафта /пояси от дървесна и храстова растителност/ или от засада; често близо до земята. Ловува с бавен полет над земята или край растителността, където лови едри пеперуди и други едри насекоми. Обикновено ловува на 5 до 10 км от убежището си. Сравнително уседнал вид. Извършва придвижвания между летните и зимните убежища – обикновено до 16 км, рядко – до 100 км.

Състояние на вида в зоната: В Стандартния формуляр за зоната е посочен като типичен вид с размер и численост на популацията (В) и неизолирана популация. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I в зоната са установени 18 находища. В зимните находища са идентифицирани 556 екземпляра, а в летните 26. По литературни и полеви данни най-близкото находище на вида е пещерата Мечата дупка, намираща се на север от ИП. Съгласно специфичната информация от проекта площта на **потенциално най-благоприятните местообитания за вида е 1323,4 ха или 1%** от зоната а потенциално **подходящите ловни местообитания е оценена на 24644 ха (17,8%** от площта на защитената зона). Оценка на ПС на вида в зоната е благоприятна.

Оценка на въздействието: По време на теренните проучвания за целите на ДООС не са установени струпвания и колонии на вида. ИП не засяга убежища (пещери, минни галерии, необитаеми сгради). Съгласно модела от докладите по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I, реализирането на ИП ще намали трайно **потенциално най-благоприятни местообитания с 0,061 ха или 0,005%** от всички благоприятни местообитания в зоната и потенциалните ловни територии на вида с 0,0002%. *Виж Приложение 8 – карта Модел на потенциалните местообитания.* Видът предпочита богата мозайка от местообитания площи обрасли с дървесна и храстова растителност каквито около ИП има много, както и открити пространства. На юг от ИП е разположен асвалтов път и река Бели Осъм –линейни елементи на ландшафта, които вида използва при лов и хранене. Предвид биологията и екологията на вида, въздействието върху благоприятните местообитания, както и наличието на алтернативни ловни територии, въздействието е оценено на незначително. Не се очаква фрагментация или нарушаване на биокоридори в следствие на реализиране на ИП. По отношение на светлинното и шумово замърсяване, очакваното отрицателно въздействие е незначително. Не се очаква значителна загуба на потенциални местообитания и значителни въздействия върху популацията на вида в

зоната, в резултат на реализиране на всички етапи на ИП. Общата оценка на вероятните отрицателни въздействия за вида е със **Степен -1**.

Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Натура 2000 код 1301

Обща информация за вида:

Предпочита богати на растителност карстови райони, както и разредени гори, паркове, райони покрити с храсти. Обитава и населени места. Среща се на надморска височина до 2000 м. Обитава пещери, други подземни местообитания, сгради. Летните и размножителните убежища са често в сгради (тавани, изоставени постройки, мазета). Размножителните колонии се сформират през май-юни. В състояние на хибернация е от началото на ноември до средата на март. Зимните убежища са подземни – пещери, тунели, минни галерии, обикновено с температура 5 до 12 градуса. Храни се около дървесна растителност, над открити терени с храсти, около скални венци, край обрасли с растителност гори. Лети с маневрен полет. Улавя храната си в полет или от засада. Видът е сравнително „уседнал“ и при хранене обикновено не се отдалечава от убежището на повече от 5 км. Извършва кратки придвижвания между местата за зимуване и летните убежища – обикновено 5-10 км, рядко до 50 км.

Състояние на вида в зоната: В Стандартния формуляр за зоната е посочен като присъстващ вид с размер и численост на популацията (С) и неизоллирана популация. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I в зоната са установени 21 находища с общо 280 екземпляра. 3 от находищата са в района на с. Чифлик. Площта на **потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 1920.8 ха (1.4% от площта на защитената зона)**. Площта на потенциално **подходящите ловни местообитания е оценена на 26795,0 ха (19,4% от площта на защитената зона)**. Оценка на ПС на вида в зоната е благоприятна.

Оценка на въздействието: По време на теренните проучвания за целите на ДООС не са установени струпвания и колонии на вида. Съгласно специфичната информация от проекта на МОСВ в две изоставени сгради и хотелски комплекс в с.Чифлик са регистрирани находища на вида. Поради уседналостта на вида, предполагаме, че територията на ИП е потенциално хранително местообитание, а съгласно модела и специфичната информация северната част от ИП е и потенциално най-благоприятно местообитание. Това включва дървесните видове – липа, габър, ябълка и др. Реализирането на ИП ще намали трайно **потенциално най-благоприятните територии с 0,003% и потенциални ловни територии на вида с 0,0002%**. Виж Приложение 8 – карта Модел на потенциалните местообитания. Вероятното въздействие е незначително. Предвид биологията и екологията на вида, както и наличието на алтернативни ловни територии, въздействието е оценено на незначително. На всички етапи от реализиране на ИП не се очаква загуба на индивиди, загуба на убежища, струпвания и засегнати колонии, фрагментация на местообитания и засягане на биокоридори. По отношение на светлинното замърсяване, очакваното отрицателно въздействие е незначително. Не се очаква значителна загуба на потенциални местообитания и значителни въздействия върху популацията на вида в зоната, в резултат на реализиране на всички етапи на ИП. Общата оценка на вероятните отрицателни въздействия за вида е със **Степен -1**.

Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), Натура 2000 код 1302

Обща информация за вида:

Среща се в гористи карстови райони – обикновено до 700 м надморска височина. Обитава пещери и други подземни местообитания през цялата година. Размножителните колонии са в пещери и други подземни убежища. В състояние на хибернация е от началото на декември до края на февруари. Храни се в открити терени, райони с храсти, разредени гори, като обикновено лети над тревния слой или на височина до 6 м. При хранене, обикновено не се отдалечава на повече от 10 км от убежището си. Сравнително уседнал вид. Извършва сезонни придвижвания между летните и зимните си убежища – вероятно на разстояния до 100 км.

Състояние на вида в зоната: В Стандартния формуляр за зоната е посочен като много рядък вид с размер и численост на популацията (С) и неизоллирана популация. В рамките на полевите проучвания

по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ – фаза I в зоната не са установени находища и екземпляри. Съгласно модела използван в доклада за вида, площта на потенциално подходящите **ловни местообитания е оценена на 7860 ха (5,7% от площта на защитената зона)**. Оценка на ПС на вида в зоната е неблагоприятно - незадоволително.

Оценка на въздействието:

По време на теренните проучвания за целите на ДОС не са установени находища, струпвания и колонии на вида. Реализирането на ИП ще намали **трайно потенциално най-благоприятните територии с 0,003% и потенциални ловни територии на вида с 0,0007%**. Виж Приложение – Модел на ловните местообитания. Предвид биологията и екологията на вида, както и наличието на алтернативни ловни територии, въздействието е оценено на незначително. По отношение на светлинното и шумово зъмърсяване, очакваното отрицателно въздействие е незначително, предвид наличието на алтернативни потенциални територии за лов и миграции. Не се очаква фрагментация или нарушаване на биокоридори в следствие на реализиране на ИП. Не се очаква значителна загуба на потенциални местообитания и значителни въздействия върху популацията на вида в зоната, в резултат на реализиране на всички етапи на ИП. Общата оценка на вероятните отрицателни въздействия за вида е със **Степен -1**.

Нулева алтернатива – запазва сегашното състояние за прилепите в защитената зона. Запазват се естествените процеси и въздействия вкл. антропогенни такива върху прилепите и техните местообитания, предмет на опазване, както и върху структурата и функциите на зоната.

Кумулативно въздействие

Кумулиране на отрицателни въздействия от ИП ще има по аспектите, по които ИП има самостоятелно отрицателно въздействие.

В таблицата по-долу са представени трайно засегнатите територии от реализирането или в процес на реализация на други планове, програми, проекти и ИП в ЗЗ «Централен Балкан – буфер», по информация от Таблица 4. Засегнатите територии са представени в ха по класове земно покритие, ниво 3 на CORINE Landcover (2014).

№	Код Корине ландкавър, ниво 3	Площ, ха	% от съответния клас земно покритие в защитената зона.
1	1.1.2. Населени места със свободно застрояване	4,853	0,4
2	1.4.2. Места за спорт и отдих	1,489	2,26
3	2.1.1. Ненапомявана обработваема земя	1,433	0,1
4	2.3.1. Пасища	0,304	0,01
5	2.4.2. Комплекси от раздробени земеделски земи	4,478	0,34
6	2.4.3. Земеделски земи със значителни участъци естествена растителност	30,319	0,29
7	3.1.1. Широколистни гори	330,186	0,51
8	3.1.2. Иглолистни гори	18,761	1,01
9	3.1.3. Смесени гори	744,880	2,01
10	3.2.1. Естествени тревни площи	32,701	0,41
11	3.2.4. Преходна дървесно-хростова растителност	45,273	0,48

Реализирането на ИП уврежда трайно 0,061 ха местообитание от защитената зона. Съгласно картирането извършено за целите на ДОС е установено, че ПИ съдържа силно рудерализирани полуестествени природни местообитания, плевели, вторична растителност след периода на запустяване – Виж Фиг. 4 и 5. (За целите на оценката тя е определена като клас земно покритие - естествени тревни площи). Територията е потенциално ловно местообитание на част от прилепите, предмет на опазване в зоната и в светлината на най-лошия възможен сценарий може да се разглежда като част от най-благоприятните природни местообитания за друга част от видовете прилепи, предмет на опазване.

Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*) и дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*) – ловните територии на трита вида прилепи са широколистни гори. ИП не уврежда широколистни гори и не се очаква кумулативно въздействие за трите вида. Съгласно модела и специфичната информация на проекта на МОСВ „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ –фаза I, ИП засяга 0,00016% ловни територии на дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), предвид – не се очаква значимо кумулативно въздействие. Дългогръст нощник (*Myotis capaccinii*) -ловува предимно над водни повърхности /Тралиращ нощник/ - ИП не засяга водни площи и няма кумулативно въздействие. Съгласно модела и специфичната информация от проекта на МОСВ, ИП засяга 0,00021% от ловните местообитания, не се очаква значимо кумулативно въздействие. Остроух нощник (*Myotis blythii*) – има широк спектър от ловни територии, включващи предимно селскостопански площи със значително участие на естествена растителност, ливади, пасища, естествени тревни площи и храсталаци на прехода на гората. ИП засяга -0,061 ха територии /естествени тревни площи/ и има незначително кумулативно въздействие - 32,76 ха или 0,42% от естествените тревни площи в цялата зона. Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*) – съгласно модела и специфичната информация от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ –фаза I, ИП не засяга благоприятни местообитания за вида, не се очакват кумулативни въздействия. Видът използва храсталаци на прехода на гората, широколистни гори и лозя за ловни територии. ИП няма кумулативно въздействие върху ловните територии на вида. Голям нощник (*Myotis myotis*) – използва за ловни територии храсталаци на прехода на гората, лозя, широколистни гори, смесени гори и овощни градини. Съгласно модела и специфичната информация от доклада за вида, ИП засяга 0,00005% ловни територии. Не се очакват значителни кумулативни въздействия от другите ИП, планове и програми реализирани в зоната. Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*)- използва като ловни територии храсталаци на прехода на гората – не се очакват кумулативни въздействия. Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*) - ловните му територии са дървесна и храстова растителност. ИП уврежда 0,0002% от потенциалните ловни местообитания на вида. Не се очаква значително кумулативно въздействие. Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*) – По данни на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ –фаза I, ИП уврежда трайно 0,005% от най-благоприятните местообитания за вида - пасища, ливади, селскостопански площи със значително участие на естествена растителност, храсталаци на прехода на гората. Не се очаква значително кумулативно въздействие по този показател. Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*) – Съгласно специфичната информация на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ –фаза I, реализирането на ИП трайно ще отнеме 0,003% от най-благоприятните местообитания на вида в защитената зона. Не се очаква значително кумулативно въздействие. Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*) – има широк спектър на хранителни местообитания широколистни гори, храсталаци на прехода на гората, селскостопански площи със значително участие на естествена растителност, естествени ливади, пасища и лозя. ИП трайно ще увреди 0,061 ха територия с естествена растителност, което е 0,0007% от ловните местообитания на вида и съответно 0,42% от естествените тревни площи в зоната.

За всички видове прилепи, предмет на опазване в зоната се очаква незначително кумулативно въздействие при реализацията на ИП на всички негови етапи и се оценява с по-слаби въздействия.

Заклучение

Реализирането на проекта по време на строителство и експлатация няма да окаже значително отрицателно въздействие по отношение на загуба на индивиди и колонии, пряко увреждане и загуба на местообитания за размножаване и ловни територии и засягане на биокоридори, ще има слабо по сила и незначително по степен въздействие по отношение на безпокойство и светлинно замърсяване за широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), остроух нощник (*Myotis blythii*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), голям нощник (*Myotis myotis*), средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*) и подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), обитаващи потенциално защитената зона. Не се очакват значителни кумулативни въздействия върху видовете прилепи, предмет на опазване, поради което и общата оценка за степента на въздействие е незначителна.

Бозайници (без прилепи)

*Европейски вълк (*Canis lupus*), Натура 2000 код 1352

Обща информация за вида

Вълкът е сравнително широко разпространен вид у нас. Обитава повечето подходящи местообитания на територията на страната, най-вече в планинските и полупланински райони. Населява гори и райони с храстови съобщества, където намира укритие, а в търсене на плячка за маркиране на територията си и за дългите миграции на младите, нетериториални вълци, преминава и през открити местности. Местата, в които отглежда малките си (така наречените сърцевинни зони в територията му) по нашите ширини са разположени в добре защитени горски местообитания, а леговищата най-често са изкопани на склон, в почвата или в корените на старо, паднало дърво и винаги са в близост до вода. (Theuerkauf et al. 2003, Trappetal. 2008). У нас е установено, че семейната група се състои най-често от 4-6 индивида. Териториалните, семейни участъци са големи, най-често между 100 и 300 кв. км (Ciucci et al., 1997; Jędrzejewski et al., 2007; Nowak et al., 2008; Цингарска – Седефчева и др. непубл). При разселване извършва дълги миграции, за Европа средно между 100-200 км (Jędrzejewskietal., 2009). На денонощие изминава средно 10-20 км, понякога и повече. Отрицателно действащи фактори са основно директното преследване от човека (лов), обезлесяване на големи по площ територии, фрагментация на местообитанията и намаляване на хранителната база – диви копитни. Видът е включен в Червената книга на Р България – като уязвим, ЗБР, Бернска конвенция и CITES, Директива 92/43ЕИО и червения списък на IUCN.

Състояние на вида в зоната: В Стандартния формуляр за зоната размера и числеността на популацията е (В), неизолирана популация, в широк обхват на разпространение. В 33 „Централен балкан – буфер“ пригодните местообитания за вида съставляват около 78% от площта на зоната и предоставят отлични условия за обширни индивидуални територии на семействата, с обособени сърцевинни зони. Ефективно заетите местообитания са почти 100%, което доказва високата пригодност на местообитанията. Хранителният потенциал на зоната също е много висок. Местообитанията са свързани. Липсват фрагментации, с изключение на оградена площ с дължина 45 км в района на Етрополе. Популацията е от около 4-5 семейни двойки, със среден размер на зимните глутници 4-6 индивида. Видът успешно се размножава в зоната. Общата площ на местообитанията, подходящи за сърцевинни зони е 40,15 км². Това са местата, подходящи за устройване на леговище и отглеждане на малките в летния период. Ловният натиск върху вида е силен. Годишно, около 44% от популацията в зоната бива отнета чрез отстрел, което довежда до неблагоприятното – лошо ПС на вида.

Оценка на въздействието:

Реализацията на ИП е свързана с необратимо и трайно отнемане на площ от 0,061 ха от територии за лов и миграции на вида. Не се засягат сърцевинни зони. Предвид средния размер на територията на 1 семейна двойка между 100-300 кв. км, то вероятното отрицателно въздействие е пренебрежимо малко и близко до нула (0,0006% -0.0002%). Почти 78% от площта на зоната са определени като пригодни местообитания. Поради отдалечеността на ИП от местообитания с високо качество за вълка, не се очаква загуба на индивиди и увреждане на сърцевинни зони за размножаване на вълка. По време на строителните дейности на ИП, поради присъствие на машини и хора, видът ще бъде временно прогонен поне на километър от границите на ИП. Това ще повлияе негативно върху използването на територията от установената семейна група (с 0,3%), която се очаква да измести семейния си участък временно върху съседни по-малко пригодни територии. Дейността може да предизвика слаби отрицателни въздействия, **степен 2**.

Нулева алтернатива - запазва сегашното състояние на местообитанията на целевия вид. При нея ще се запазят естествените процеси и въздействия (вкл. антропогенни) върху структурата и функциите на ЗЗ „Централен Балкан -буфер“.

Кумулативно въздействие:

От графичната информация за териториалното разпределение на другите ИП, програми и проекти в зоната (Виж Приложение 4) се вижда, че основно струпване на ИП има в западната част на зоната, около Етрополе и в източната част на зоната в близост до Българка. Пригодните за вълка местообитания включват пасища, шороколистни гори, смесени гори, храсталаци на прехода на гората, селскостопански площи със значително участие на естествена растителност, растителни съобщества на храсти и треви и др. Според специфичната информация от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“-фаза I, почти 78% от зоната са пригодни местообитания (около 108 000 ха). В рамките на зоната са идентифицирани други ИП, планове и програми, които трайно засягат около 1200 ха пригодни местообитания за вълка или 1%. Самостоятелното въздействие ИП е 0,061 ха или 0,00005%, което е пренебрежимо малко. Не се очаква кумулативно въздействие от ИП върху пригодните местообитания на вълка.

В района на Чифлик са реализирани или в процес на реализация 21 проекта и ИП, които отнемат общо около 6,6 ха (0,0061%) негорски територии, с не високо качество, и предвид близостта им с населеното място. Част от реализираните ИП са свързани с изграждане на хотелски комплекси и къщи за гости, което предполага по-висока степен на безпокойство в района. Не се очаква значимо кумулативно въздействие предвид адаптивността на вълка, големите индивидуални семейни територии, които заемат и наличието на съседни включително и извън зоната пригодни територии.

Заклучение:

При реализиране на ИП на всички негови етапи, не се очаква значимо въздействие върху популацията и пригодните местообитания на вълка в защитена зона „Централен Балкан –буфер“. Очакваното самостоятелно отрицателно въздействие е върху 1 семейна група вълци и е от незначително до слабо по отношение на безпокойство. Не се очаква фрагментация на миграционни коридори, значима загуба на пригодни местообитания. Не се очакват значими кумулативни въздействия върху вида.

Видра (*Lutra lutra*), Натура 2000 код 1355

Обща информация за вида

Видрата е бозайник от сем. Порови. Представителите на вида са относително едри, с големи индивидуални участъци (5-10 км дължина на речен участък за възрастни женски и до 30-40 км за

мъжки). Видът обитава течащи и стоящи водоеми със сладка, бракична или солена вода и прилежащата им брегова ивица с ширина 20 метра, считано встрани от границата на водата (Георгиев и Кошев (2006), Георгиев (2008)). Важни елементи на средата за вида са речни участъци с относително постоянни водни нива и гъсто обрасла дървесна растителност. Това са места на интензивно хранене, почивка, размножаване, раждане и отглеждане на малките. Видът е с висок консервационен статус - включен е в ЗБР, Червената книга на Р България като уязвим, Бернската конвенция, CITES и червения списък на IUCN.

Състояние на вида в зоната: В Стандартния формуляр за зоната е посочен като типичен вид с размер и численост на популацията (С) и неизолирана популация, в широк обхват на разпространение. В защитената зона вида е постоянен, с популация от 15-20 възрастни видри и още 10-15 полувъзрастни скитащи. Популацията е неизолирана. Общата дължина на подходящите брегове с различна пригодност е 369,294 км, а пригодните местообитания са с площ 3735,43 ха. Състоянието на вида в зоната е благоприятно, поради доброто, естествено състояние на местообитанията (дървесно-хростова растителност по бреговете, липса на фрагментация и бариери, естествено речно корито) и тяхната сравнително голяма площ, предоставяща достатъчно пространство за съществуване на постоянна популация на вида. Въпреки това типът на реките показва, че в зоната е невъзможно размножаване на вида поради липсата на богати на риба участъци. Видът е в благоприятно ПС.

Оценка на въздействие: Инвестиционното намерение отстои на повече от 30 м северно от брега на река Бели Осъм. В този участък реката е благоприятна за миграции и в по-малка степен за хранене и размножаване. Не са установени следи от вида и подходящи места за размножаване. Не се очаква загуба на индивиди и леговища в района. По време на строителните работи шумовото замърсяване и безпокойство от присъствието на хора и техника ще имат временен и обратим характер за периода на строителните дейности. На етап експлоатация се очаква дълготрайно присъствие на хора в района, което няма да има значително въздействие върху миграциите на вида. Не се очаква промяна в екологичните и физико-химичните показатели на реката в резултат на заустване на отпадни води или други замърсявания на водите. Общата оценка от потенциалното въздействие на ИП върху вида, предмет на опазване е незначително със **степен 2**.

Нулева алтернатива - запазва сегашното състояние на видрата и нейните местообитания в защитената зона. При нея ще се запазят естествените процеси и въздействия (вкл. антропогенни) върху видрата и нейните местообитания и върху структурата и функциите на защитената зона. Пригодността на района предполага спорадична поява на индивиди.

Кумулативно въздействие – В района на Чифлик има 1 ИП за водоземане от река Бели Осъм, което няма да има кумулативно въздействие с настоящото ИП върху видрата. Няма данни за други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, в комбинация с които ИП да окаже кумулативен ефект върху видрата и нейните местообитания в защитената зона и граничните участъци.

Заключение

Реализирането на проекта, във всички негови етапи ще има до слабо и незначително по степен въздействие по отношение на безпокойство и фрагментация, не се очаква никакво отрицателно въздействие по отношение на загуба на индивиди и укрития. Не се очакват кумулативни въздействия върху *Lutra lutra*.

Балканска дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*), Натура 2000 код 1371

Обща информация за вида:

Дивата коза е реликтен вид от ледниково време със 7 подвида разпространени в Алпите, Карпатите, Кавказ, Мала Азия и Балканския полуостров. Балканската дива коза е разпространена в Централен Балкан, Пирин, Рила и Западни Родопи. Обитава стръмни скалисти склонове, гори и високопланинската безлесна зона. Плътноста върху обитаваната у нас площ е 1-2 индивида /100 ха. В Рила плътността е 4,8 индивида/100 ха (П. Генов – непубликувана информация). Видът е застрашен,

включен в Червената книга на Р България, Бернската конвенция, Директивата за хабитатите и Закона за биологично разнообразие.

Състояние на вида в зоната: В Стандартния формуляр за зоната е посочен с размер и численост на популацията (С) и (почти) изолирана популация. По време на изпълнение на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ –фаза I при полевите изследвания са установени 4 екземпляра дива коза, 2 от които на границата с НП „Централен Балкан“. Площта на пригодните за вида местообитания в зоната са 11851 ха. Съгласно използвания модел и потенциала на местообитанията, обилието на вида е оценено на 350-1180 индивида. Реалната численост на популацията в защитената зона е 25-40 индивида, част от които обитават и съседната ЗЗ „Централен Балкан“. Цялата популация в Централна Стара планина е изолирана, с ниска численост и плътност, което поставя оцеляването на вида под заплаха. „Централен Балкан - буфер“ е с по-ниска средна надморска височина от ЗЗ „Централен Балкани“ и местообитания на дивите кози са естествено фрагментирани скални комплекси по ждрела и венци. Потенциалните местообитания за вида в зоната са разделени в 2 ядра, които са свързани с подходящи коридори. Съществува добра свързаност между отделните находища. Площта на ефективно заетите местообитания е 1383 ха, което е 12% от пригодните за вида площи в зоната. Лов, интензивен туризъм в местообитанията, високопроходими МПС са само част от действащите заплахи върху вида в зоната. Общото природозащитното състояние (ПС) на балканската дива коза в ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан-буфер“ е „неблагоприятно-лошо“.

Оценка на въздействието: Няма регистрирано присъствие на вида в района на Чифлик и ИП. Липсата на пригодни местообитания за вида е причина на неговото отсъствие. Не се очаква никакво отрицателно въздействие върху вида от реализацията на ИП - **степен 0**.

Нулева алтернатива- запазва сегашното състояние.

Кумулативно въздействие: не се очаква.

Заключение

Не се очаква никакво отрицателно въздействие от реализация на ИП за балканската дива коза, предмет на опазване в ЗЗ „Централен Балкан –буфер“ .

Европейски лалугер (*Spermophilus citellus*), Натура 2000 код 1335

Обща информация за вида:

Европейският лалугер е дневно активен гризач, който се среща на слабо структурирани популации (често наричани в България – колонии) в откритите необработваеми безлесни местообитания. Той има силно изразен годишен цикъл, в който основна част заема хибернационният период с продължителност около 6-7 месеца. Европейският лалугер обитава открити необработваеми места покрити с ниска тревна растителност - ливади, пасища, сухи степи, покрайнините на обработваемите полета и др. (Пешев и др. 2004). Отрицателно действащи фактори са деградация на пасищата, обработката на земята, наводняване на местообитанията, застрояване и третиране с агрохимикали (Koshev 2008). Съществува явна тенденция към намаляване на ареала на вида в България, описана в поредица от публикации (Koshev 2008; Koshev 2009; Stefanov, Markova 2009; Попов 2007; Стефанов – под печат).

Състояние на вида в зоната: В Стандартния формуляр за зоната е посочен като типичен вид с размер и численост на популацията (С) и неизолирана популация, в широкия обхват на разпространение. Общото природозащитното състояние (ПС) на европейския лалугер (*Spermophilus citellus*) в ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан-буфер“ е „неблагоприятно-лошо“.

По време на изпълнение на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ –фаза I при полево изследване (картиране) са установени 19 находища на вида с действащи колонии и 4 бивши находища на лалугерови колонии, в района на х. Узана, кв. Сушица (гр. Карлово), с. Розино и с. Васил Левски (почти пълно унищожаване) (Й. Кошев – лични непубл. данни; , Стефанов 2006 и др.). Общата площ на регистрираните находища на европейския лалугер в оптимални местообитания е 490,6 ха, а в субоптимални местообитания е

3252,9 ха. В резултат на направения индуктивен модел общата площ на потенциалните местообитания за целевия вид е както следва: оптимални местообитания – 634,5 ха и субоптимални местообитания – 6199,4 ха. Всички установени находища са в южната част на защитената зона, независимо от това, че в цялата зона има потенциални местообитания. Оценката на структурата и функциите на хабитата е определена като благоприятна по отношение на параметри като проективно покритие на храсти и дървета, видов състав и височина на тревната растителност, биокоридори между заселените и потенциалните находища. В зоната действат заплахи и ограничаващи фактори като разораване на пасища и ливади, опожаряване, лошо управление и стопанисване на ливадите и пасищата и др.

Оценка на въздействие: В района на Чифлик и Троян няма данни и информация за установени лалугерови колонии. Полевите проучвания в района на ИП и буферната територия показват, че местообитанията не са потенциално оптимални за вида – представляват запустели и силно обраснали с рудерални видове бивши обработваеми градини, горски местообитания и запустели овощни градини. Не са установени дупки или индивиди. В южната част на ПИ минава асфалтов път, а в северната си част ПИ е силно захрастен, с единични дървесни представители и култура от бор. В тази връзка не се очаква загуба на индивиди и лалугерови колонии от реализирането на ИП в ПИ. На около 600 метра източно от ИП, по данни от специфичната информация от докладите, са определени местообитания, потенциално изпълняващи функцията на биокоридор - Виж Приложение 11 –картен материал. В момента там са разположени хотелски комплекси. На североизток от тях има подходящи територии, които могат да изпълняват функцията на stepping stones. Най-близките установени колонии на вида (по литературни данни и полеви проучвания) са в южната част на зоната или на територията на ЗЗ „Централен Балкан“, а най-близката установена колония от лалугери на север е около В. Търново, по данни на Й. Кошев. Цялата северна част на ЗЗ „Централен Балкан - буфер“, поради релефа и горския си характер, не е подходящо местообитание за биокоридор и няма достатъчно данни за това. Специфичната информация от моделирането по проекта на МОСВ не е коректна, предвид това, че моделът е използван за територията на цялата страна. Оценката на вероятната степен на въздействие от реализацията на ИП за европейски лалугер е със степен 0.

Нулева алтернатива- запазва сегашното състояние.

Кумулативно въздействие: не се очаква.

Заклучение

Не се очаква никакво отрицателно въздействие от реализация на ИП за европейски лалугер, предмет на опазване в ЗЗ „Централен Балкан –буфер“ .

*Кафява мечка (*Ursus arctos*) Натура 2000 код 1354

Обща информация за вида:

Кафявата мечка е най-едрият представител на семейство хищници (Carnivora) у нас и в Европа. Мечката е активна главно привечер и рано сутрин. Обитава райони с ограничено или липсващо човешко въздействие, у нас всички големи и някои граничещи с тях по-малки планини. През зимата често намалява активността – нетипична хибернация. (ПОПОВ В. 2003). Отрицателно действащи фактори са унищожаване и фрагментация на местообитанията, безпокойство, браконьерство и достъпна предоставена от човека храна, предпоставка за привикване. За вида е изготвен План за действие (в сила от 2008 г.), регламентиращ дейностите по опазването му.

Таблица 16. Природозащитният статус на кафява мечка (*Ursus arctos*)

Код	Вид	ЗБР/ Прил. №	Българска червена книга	Бернска конвенция прил. №	CITES Прил. №	Директива 92/43/ЕЕС прил. №	IUCN
1355	Кафява Мечка <i>Ursus arctos</i>	II, III	застрашен вид EN [C2a(i)]	II	II	II, IV	LC

Легенда: виж Приложение 1

Състояние на вида в зоната: Съгласно стандартния формуляр за защитената зона, числеността на популацията в зоната е 47 екземпляра, не изолирана популация в широк обхват на разпространение. Съгласно специфичната информация от проект „Картиране и определяне на природозащитния статус на природните местообитания и видовете“-фаза I, числеността на популацията е 18-19 индивида. Изчислената минимална индивидуална територия в ДЛС „Мазалат“ е 5 кв. км (500 ха) за 1 женска с малко и 9 кв. км (900 ха) за 1 териториален мъжки. Съгласно модела от специфичните доклади по проекта за кафява мечка, потенциалните благоприятни местообитания в защитената зона са 51% или около 70 400 ха от общата площ на „Централен Балкан –буфер“ – това са и ефективно заетите от вида местообитания. Местообитанията в защитената зона не са фрагментирани. По изготвения модел за зоната, около 20 000 ха са определени като територии с високо качество (с релеф 30-55% наклон с пещери, скални масиви, клек, гъсти гори, ждрела) пригодни за бърлози, а 34 000 ха - гори с висок хранителен потенциал.

Полевите данни показват, че индивидуалната територия на някои мечки включва и части от защитените зони „Централен Балкан“ и „Българка“. През декември 2017 г. в района на с. Черни осъм е установен 6-7 годишен мъжки екземпляр, който колегите от Сдружение Баклкани маркираха с GPS-GSM нашийник и микрочип. По програма за мониторинг на кафявата мечка на територията на НП „Централен Балкан“ са маркирани още 5 екземпляра. В зоната няма отделени, изолирани местообитания. Местообитанията са едно относително компактно цяло (още повече, че те са свързани с тези в ЗЗ „Централен Балкан“ или „Българка“), в което индивидите могат относително безпрепятствено да се придвижват. Самата зона „Централен Балкан –буфер“ в най-източните и най-западните си части изпълнява и роля на биокоридор за разселване по хребета на Стара планина. По-урбанизирани територии или такива, подложени на дърводобив или с друго по-засилено човешко присъствие (събирателство, интензивен туризъм, интензивно ловно стопанство и др), поради безпокойството, са с по-ниско качество. Тези и други действащи заплахи определят общото ПС на вида в зоната като неблагоприятно –незадоволително.

Оценка на въздействието: Съгласно модела за пригодност на местообитанията на кафявата мечка, изготвен от доц. Диана Златанова, Ал. Дуцов и Елена Цингарска (СНЦ „Балкани“) – ИП и част от буферната територия са класифицирани като средно пригодни със слабо или без размножаване. Приложения 12 и 13 илюстрират графично модела за пригодност на потенциалните местообитания на кафява мечка. Територията, която ще бъде трайно урбанизирана при реализиране на ИП е с площ от 0,061 ха (определена по модела като средно пригодна за вида), което е **0,000085% от всички пригодни и ефективно заети местообитания на вида в защитената зона** или **0,0003% от всички хранителни местообитания**, предвид това, че ИП е разположен на границата на гората и е силно затревен и захрастен, а в съседство има изоставени овощни дървета. В южната част на ИП преминава асфалтов път, който свързва с. Чифрик с хижата и е средно натоварен с МПС и туристи, което на практика прави слабо пригодна територията на ИП и като хранително местообитание. Реализирането на ИП не засяга директно бърлози и размножителни хабитати.

По време на теренните проучвания за целите на ДООС не са установени екземпляри или следи от тяхната жизнена дейност на територията на ИП и в буферната територия, което не означава, че видът не присъства в района. Съгласно информация от специфичните доклади за кафява мечка (2012 г.), в района на Чифлик не са регистрирани екземпляри.

По данни от мониторинга на ДГС Троян, през 2016 г. е наблюдаван индивид на отстояние от над 1,7 км на запад от ИП, идващ от НП „Централен Балкан“. През лятото на 2017 г. е наблюдавано малко мече на запад от селото. Младите екземпляри на вида извършват множество локални миграции в търсене на храна и често в близост до населени места. През последните десетилетия старите овощни градини в планината и района на ИП и Чифлик са изоставени и деградирани, което ограничава част от достъпния хранителен ресурс за мечките. По данни и експертна оценка в района на ИП и в обсега до 500 м около него няма биокоридори на кафява мечка. Основният такъв е Васильовското било, разположено на 4 км западно от ИП, което свързва Стара планина с Васильовска планина. Това е и един от основния миграционен път на кафявата мечка в района на З-ще Чифлик и З-ще Рибарица

между Стара планина и Троянския Предбалкан на север. Основният миграционен път е маркиран от върховете Ушите - Червен бряг - Кашка - Радин бук – Стъргон /Шипковски/ - вр. Васильов - м. Урсел/Коман. Реализирането на ИП не засяга пряко биокоридори на мечката. Не се очаква отрицателно въздействие върху биокоридора на вида между Стара планина и Троянския Балкан от реализирането на ИП. Дейностите по строителството на ИП са свързани с шумово замърсяване и безпокойство за мечките, въздействието е краткотрайно и обратимо и ниско по степен. Присъствието на хора по време на експлоатацията на ИП ще има косвено незначително въздействие, предвид това, че мечките са силно подвижни животни и обикновено избягват директно съприкосновение с хора. Кафявата мечка е вид склонен към привикване към антропогенни източници на храна и загуба на страх от хора в следствие на това. В района са известни и други реализирани или в процес на реализацията ИП и проекти разположени от двете страни на асфалтовия път, свързващ с. Чифлик и хижата. Очакваното кумулативно въздействие е свързано предимно с ограничаване на локалните вертикални хранителни миграции на вида в района, което въздействие се оценява от средно до незначително. Не се очаква значително кумулативно въздействие върху биокоридора, свързващ Стара планина и Троянския Балкан, от реализирането на ИП – **степен 3**

При въвеждане в експлоатация на сградата управлението на отпадъците трябва да бъде организирано така, че мечки, лисици, белки, язовци и други бозайници да нямат достъп до хранителни отпадъци. Близостта на Чифлик с горските територии ще създава възможност недохранени индивиди да търсят хранителни отпадъци в населеното място, което е предпоставка за конфликт между мечките и хората. Очакваното въздействие е средно **по степен 6**. Необходимо е прилагането на мерки, които да ограничат въздействието. Контейнерите трябва да са поставени в отдалечени от горската растителност зони и да са съоръжени с надеждни заключващи механизми, които да правят отпадъците недостъпни за животни и основно за мечки. При строителството и озеленяването, трябва да се запази до колкото е възможно естествената растителност и да се избегне въвеждането на неместни видове – озеленяването да се извърши с характерни за страната и района растителни видове. Запазването на достатъчно широки ивици от естествена растителност между различните ИП, може да осигури минимални условия за бързо преминаване на индивиди през нощта.

Дейностите при реализацията на ИП ще породят от слаби до незначителни отрицателни въздействията, които с оглед големите индивидуални територии на мечките и запазване на функциите на биокоридора ще останат в границите на незначителни въздействия, които ще бъдат допълнително редуцирани при прилагане на предложените смекчаващи мерки.

Таблица 17. Оценка на вероятната спетен на въздействие от реализирането на ИП върху кафява мечка (*Ursus arctos*)

Въздействие	Етап/Фаза	Степен на въздействие		Възможни кумулативни въздействия	Обща оценка
		Описание	Количествен а оценка		
Смъртност на индивиди / бр.	Строителство Експлоатация	При строителната дейност не се очаква инцидентна смъртност на индивиди	0	Не се очаква кумулативно въздействие по този показател.	0
Пряко увреждане или унищожаване на местообитание (ха и %)	Строителство Експлоатация	Загуба на 0,061ха или 0,000085% от всички пригодни и ефективно заети местообитания на вида в защитената зона.	1	Не се очаква кумулативно въздействие по този показател.	1
Фрагментация	Строителство Експлоатация	Не се очаква	0	Не се очаква силно	0

				кумулятивно въздействие по този показател.	
Безпокойство. Шумово замърсяване	Строителство Експлоатация	Района на ИП не се използва от мечката като биокоридор. Вероятно районът на ИП се използва за локални хранителни миграции или скитане на младите екземпляри.	2	очаква кумулативно въздействие от съседните проекти, пловне и ИП.	3
Други – акумулиране на отпадъци	Експлоатация на жилищни сгради и съоръжения	Тъй като районът на ИП е заобиколен с горски масиви, ще се създава възможност за недохранени индивиди и такива загубили страх от човека да посещават нескладирани правилно отпадъци. Това създава предпоставки за конфликт. Необходими са смегчаващи мерки, като специални контейнери и редовно извозване на отпадъците, за недопускане използването на хранителните отпадъци от мечките, както и поставяне на достатъчно на брой информационни табели за Защитената зона с цел висока информираност на жителите и туристите в с. Черни Осъм.	2	Очаква се кумулативно въздействие по този показател, поради наличие на други къщи и вили и туристически обекти и с неохранявани отпадъци в района Необходими са мерки.	6

Нулева алтернатива - запазва сегашното състояние на целевия вид – кафява мечка и нейните местообитания. При нея ще се запазят естествените процеси и въздействия (вкл. антропогенни) върху структурата и функциите на защитената зона.

Кумулативно въздействие – От графичната информация за териториалното разпределение на другите ИП, програми и проекти в зоната (Виж Приложение 13) се вижда, че основно струпване на ИП има в западната част на зоната, около Етрополе и в източната част на зоната в близост до Българка. В района на Чифлик са реализирани или в процес на реализация 21 проекта и ИП, които отнемат общо около 6,6 ха (0,008%) територии, с не високо качество, предвид близостта им с населеното място. Не се засягат пригодни местообитания на вида и територии с високо качество за размножаване. Виж Приложение 12. По отношение на засегнати местообитания и загуба на индивиди не се очаква кумулативно въздействие върху вида. Част от реализираните ИП са свързани с изграждане на хотелски комплекси и къщи за гости, което предполага по-висока степен на безпокойство за мечките в района. От друга страна районът на Чифлик вероятно се използва за локални вертикални миграции на индивиди от 33 „Централен Балкан“. Предвид по-високата урбанизираност мечките ще ограничат използването му, което няма да има значително отрицателно кумулативно въздействие предвид свързаността на Централен Балкан, Българка и Централен Балкан-буфер и наличието на достатъчно пригодни и нефрагментирани местообитания (според модела на Д. Златанова и специфичните доклади от проекта на МОСВ). От друга страна районът на Чифлик включително и ИП са заобиколени от гори, което ще създава възможност на недохранени индивиди да посещават места с недобре складирани отпадъци, което ще създава предпоставки за конфликт с човека. Необходимо е прилагане на смегчаващи мерки, за да се ограничат подобни инциденти. Не се очакват значителни кумулативни въздействия по отношение на безпокойство, загуба на индивиди, загуба на високо пригодни територии и фрагментиране.

Заклучение

Очакваните отрицателни въздействия от реализацията на ИП са свързани с ограничаване на локалните миграции на някои индивиди и не засягат биокоридора, свързващ Стара планина с Троянския Балкан. Не се очакват значителни отрицателни въздействия върху пригодните

местообитания на вида в зоната. Не се очакват никакви отрицателни въздействия свързани със загуба на индивиди в рамките на защитената зона, загуба на бърлози и загуба на биокоридори между защитените зони, предмет на опазване, в които е кафява мечка (*Ursus arctos*).

Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Natura 2000 код 2635

Обща информация за вида

Видът има мозаечно разпространение в страната, като обитава предимно равнинни и полупланински райони, както и котловинни полета. По-често се среща в Североизточна и Югоизточна България и във високите полета на Западна България. Числеността в страната е оценена на около 2000 индивида (без новородените) при вероятна плътност 1 индивид/10 км² (Спасов, Спиридонов, 2011). Обитава ливади, пасища, каменисти терени, пустеещи земи, включително по речни долини, суходолия, каньони. Регистриран е и в горско-планински местообитания при надморска височина от 1500 м (Racheva et.al, 2012) в райони с обилие на гризачи. Предпочитани са местата с едри колониални гризачи - лалугер и хомяци, които са и основната му храна. Заплахи са превръщане на ливади и пасища в орни земи, интензивното земеделие, намаляване на числеността на основната плячка. Пъстрият пор е с висок консервационен статус, включен е в ЗБР, Червената книга на Р България като уязвим, Бернатската конвенция, CITES и червения списък на IUSN също като уязвим.

Състояние на вида в зоната: В Стандартния формуляр за зоната е посочен като наличен вид, с незначителна популация. Според специфичния доклад по проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" е регистрирано (с анкетно проучване) присъствие на пъстър пор в южната част на зоната, в близост до пътя Карлово – Баня. Според специфичната информация от доклада за пъстрия пор, в защитаната зона има 3-4 находища на вида, които са в южната част на зоната и представляват северна периферия на обширен район с благоприятни условия в Горнотракийската низина. Площта на пригодните местообитания в ЗЗ „Централен Балкан - буфер“ е относително малка - 3045,3 хектара, т.е. приблизително 30 км². Във вътрешността на зоната също има потенциални местообитания за вида, но високата надморска височина и по-суровите климатични условия са неблагоприятни за разпространението на вида. В южната част на защитена зона „Централен Балкан –буфер“ има добра хранителна база (лалугерови колонии). Оценката на ПС на вида в зоната е определена като неблагоприятна –лоша.

Очаквано въздействие: не се очаква **никакво отрицателно** въздействие от реализацията на ИП, предвид биологията и екологията на вида и голямата географска отдалеченост на потенциалните местообитания на вида в южната част на защитената зона и местоположението на ИП в северната част на защитената зона. Оценката на въздействието е **степен 0**.

Нулева алтернатива- запазва сегашното състояние.

Кумулативно въздействие: не се очаква.

Заключение

Не се очаква никакво отрицателно въздействие от реализация на ИП за пъстър пор, предмет на опазване в ЗЗ „Централен Балкан –буфер“ .

Други значими видове важни за опазването и управлението на защитената зона.

В Стандартния формуляр на „Централен Балкан – буфер“ BG0001493 са включени и 2 значими вида бозайници - *Felis silvestris* и *Martes martes*.

Дива котка (*Felis silvestris*) - застрашен вид. Разпространен във всички планини до около 1500–1600 m, мозаечно в равнините. Максимална плътност 0,84 индивида на 1000 ха. Численост по данни до 2000 г., но вероятно и днес – около 4000 индивида. Предпочита стари широколистни гори, също в разнообразни биотопи. Индивидуалните територии са с площ от 200 до 600 ха при женските и до над 1000 ха при мъжките, които могат да включват тези на 3–6 женски. Основна храна – мишевидни

гризачи, често и птици. Отрицателно действащи фактори. Хибридизацията с подивели женски домашни котки; Интензивните сечи в старите гори и модернизацията в селското стопанство през последните 50 години. Ловът, фрагментиране на локални популации, пресата на чакала и подивелите кучета в равнините, инцидентите по пътищата. Типичен вид за зоната, съгласно Стандартния формуляр.

Оценка на въздействие: Няма данни за присъствие на вида в обследвания район, което не изключва неговото присъствие предвид наличието на стари широколистни гори. Реализацията на ИП ще засегне малка площ от 0,061 ха (0,01% от индивидуалната територия), което е пренебрежимо малко пряко въздействие. Не се засягат стари гори. Не се очаква загуба на индивиди, поради голямата подвижност на вида. Вероятно безпокойство от присъствието на техника по време на строителството – силно като въздействие, краткосрочно и обратимо и хора по време на експлоатация – дългосрочно, слабо и необратимо. Не се очаква значително отрицателно въздействие върху потенциално пригодните местообитания на вида и популацията. **Оценката на степента на въздействие е 1.**

Златка (*Martes martes*). Природозащитен статус: в България: **застрашен**. Обитава планинските райони. Числеността бързо намалява през последните 30 години. Обитава главно стари, планински иглолистни (особено смърчови) и букови гори над 1200 m, по-рядко в дъбови и габъррови гори. Отрицателно действащи фактори: са интензивните възобновителни сечи и реконструкции в старите гори през последните 50 години. Фрагментиране и изолиране на популациите и изместването ѝ от бялката. Инцидентите по пътищата и браконьерството. По стандартен формуляр видът е типичен за зоната.

Оценка на въздействието: По време на теренните обследвания видът не е установен в ПИ и буферната територия. На север ИП граничи със бял борова култура. Реализацията на ИП ще засегне малка площ от 0,061ха. Не се засягат стари гори или скалисти места –типични местообитания за вида. Не се очаква загуба на индивиди, поради голямата подвижност на вида. Не се очаква значително отрицателно въздействие върху потенциално пригодните местообитания на вида. **Оценката на степента на въздействие е 1.**

6.2.3. Безгръбначна фауна

Обща информация за видовете

Предмет на опазване в „Централен Балкан – буфер“ BG0001493 са 13 вида безгръбначни – представени в таблицата по-долу, от които 2 са типични (ручечен рак и еуплагия) а останалите 9 са редки видове. Размерът и плътността на популациите е преобладаващо (B) а цялостната оценка на зоната за опазване на безгръбначната фауна е добра и отлична.

Таблица 18. Видове, предмет на опазване в BG0001493 „Централен Балкан – буфер“, информация от стандартния формуляр.

Видове					Популация в защитената зона						Оценка на защитената зона			
Група	Код	Научно наименование	S	N P	Тип	Размер		Единица	Категория	Качество на данните	A/B/C/D			
						Мин.	Макс.				Поп.	Опаз.	Изол.	Обща
I	1093	<i>Austropotamobius torrentium</i>			p				C	G	B	A	C	A
I	1088	<i>Cerambyx cerdo</i>			p				R	VP	C	B	C	B
I	4045	<i>Coenagrion ornatum</i>	n		p				R	G	D			

			o											
I	1065	<i>Euphydryas aurinia</i>			p				R		B	A	A	A
I	6199	<i>Euplagia quadripunctaria</i>			p				C	VP	B	A	C	A
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>			p				R	VP	B	B	C	B
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>			p				R		C	A	B	A
I	1089	<i>Morimus funereus</i>			p				R	VP	B	B	C	B
I	4053	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>		X										
I	4042	<i>Polyommatus eroides</i>			p				R		C	A	A	A
I	1087	<i>Rosalia alpina</i>			p				R	VP	B	B	C	B
I	1032	<i>Unio crassus</i>			p				R	M	C	B	C	C
I	4052	<i>Odontopodisma rubripes</i>		X										

*Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*), Natura 2000 код 1093

Обща информация за вида

Ракообразно, ритробионт. Среща се от низините до планинските райони от 150 до 1700 м н.в. предимно в Южна България и рядко в по-горни течения на реките в Северна България. Обитава предимно малки потоци, странични ръкави на реки и разливи с каменисто дъно. Живее в чисти, студени, богати на кислород води и не понася ниско кислородно съдържание, замърсяване и високи температури. Размножава се от септември до юни. По отношение на замърсяването се среща в чистите до слабо замърсени олигосапробни участъци на течащите водоеми.

Състояние на вида в зоната: Съгласно специфичната информация по проекта на МОСВ: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете “- фаза I, видът е установен в 6 геореферирани находища с общо 191 живи екземпляра. Общата площ на потенциалните местообитания е 1075,49 ha. Оценка на ПС на вида в зоната - благоприятно състояние.

Оценка на въздействие: По време на теренните проучвания за целите на ДОС, видът е установен по един от притоците на р. Бели Осъм, но следвайки принципа на предпазливостта и най-лошия възможен сценарий, приемаме, че в участъка на р. Бели Осъм, видът присъства. Предвид отдалечеността на ИП от реката над 30 м, не се очаква директна загуба на индивиди и местообитания на вида. Планирано е изпълване на ектоалетна и яма за отпадни води при реализацията на ИП, което ще осигури незамърсяване на водите на реката. Съществува вероятност от замърсяване на водните местообитания с битови и строителни отпадъци, което ще доведе до фрагментиране и промяна в качеството на местообитанието на вида, който е чувствителен към кислородното съдържание във водата и ще има косвено въздействие върху загуба на индивиди и промяна качеството на местообитанието. Въздействието е обратимо и средно по сила, но при прилагане на смекчаващи мерки, ще бъде снижено или отмахнато. **Степен на въздействие – 2**

Червена калиморфа (*Euplagia quadripunctaria*), Натура 2000 код 6199

Обща информация за вида

Българско име: четириточкова меча пеперуда. Други български имена: червена калиморфа; еуплагия. В ЗБР е включен под името *Callimorpha quadripunctaria*. Дневноактивна нощна пеперуда. Среща се в цялата страна от черноморското крайбрежие до 1600 м н.в. в планините, а в отделни случаи е намиран и до 1900 м н. в. Видът е парамигрант в Европа и извършва сезонни миграции. Населява покрайнини на гори и сенчести обрасли с храсти местности. Младите гъсеници преди презимуване се хранят с *Taraxacum* (глухарче), *Lamium* (мъртва коприва) и *Urtica* (коприва). След третото събличане гъсениците презимуват. Напролет гъсениците се хранят с *Lonicera* (нокът), *Rubusidaeus* (малина) и *Corylusavellana* (леска). Видът има едно много продължително поколение годишно и имагото лети от юни до септември. Пеперудата се храни и лети предимно денем. Въпреки това нощем се привлича от светлина.

Състояние на вида в зоната: Установени са 12 геореферирани находища с много високо обилие, в рамките на проекта на МОСВ (2011 г.). Площта на териториите с оптимални условия за вида, според специфичната информация за вида е 6 721.68 ха. Общата площ на потенциалните местообитания е 74 172.86 ха респективно 53.62% от площта на зоната. Районът на Чифлик е определен като потенциално местообитание. Оценка на ПС на вида в зоната – благоприятно.

Оценка на въздействието: По време на теренните проучвания за целите на ДОС, видът не е установен в района, но следвайки принципа на предпазливостта и най-лошия възможен сценарий, приемаме, че в видът присъства. Територията на ИП се намира в края на култура от бял бор и предвид видовия състав на флората е определена като потенциално хранително местообитание за вида. Реализирането на ИП ще отнеме 0,000013% от потенциалните местообитания на пеперудата, което е несъществена загуба на площ. Не се очаква значително въздействие върху природните местообитания и популацията на вида от реализирането на ИП. **Степен на въздействие – 0.**

Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), Натура 2000 код 1087

Обща информация за вида

Българско име по ЗБР и Натура 2000: алпийска розалия. Друго българско име: алпийски сечко. Бръмбар от семейство сечковци, сапроксилофаг. Разпространен в повечето планини у нас и по-рядко в равнинни гори. Вертикалният диапазон на находищата е от морския бряг, където обитава лонгозни гори, до 1500 м н.в., обикновено до 1200 м н.в. Чест вид в планините. Населява стари широколистни гори. Ларвата се развива главно по *Fagus* (бук), а по-рядко по *Acer* (явор), *Ulmus* (бряст), *Salix* (върба), *Castanea* (кестен), *Fraxinus* (ясен), *Juglans* (орех), *Tilia* (липа), *Quercus* (дъб), *Alnus* (елша) и *Crataegus* (глог). Ларвата е сапроксилобионт. Живее в продължение на 3-4 години в стари или мъртви дървета и се храни с гниеща дървесина. Имагото се среща през юли и август. Активно е денем.

Състояние на вида в зоната: Съгласно специфичната информация по проекта на МОСВ: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете “ - фаза I, до края на 2012 г. са установени 7 геореферирани находища. Общата площ на подходящите местообитания е 54074.15 ха. По време на теренното изследване е установено присъствие на дървета във фаза на старост и гниеща дървесина. Освен това, като цяло потенциалните местообитания на вида в зоната имат много голяма абсолютна площ и са слабо фрагментирани. Оценка на ПС на вида в зоната е неблагоприятно - незадоволително състояние, поради високия % увредени територии от площта на известни находища на вида (3,5%) и засегнати потенциални местообитания от пожари (2,8%).

Оценка на въздействието: По време на теренните проучвания за целите на ДОС видът не е установен в ПИ и района. По данни от проекта на МОСВ, най-близкото установено находище е на над 10 км на северозапад.

Територията на ИП е определена като *оптимално местообитание*, съгласно модела по проекта на МОСВ. Виж Приложение 10 – картен материал. По време на картирането на ИП за целите на ДОС бяха установени следните местообитания/части от тях (EUNIS): **I1.53 Ranunculus ficaria and Ranunculus repens** - заема площ от 124.536 кв. м. в централната и западната част на имота, **I2.22/F3.24** - Земи, използвани за отглеждане на овощни дървета или други домашни култури в момента изоставени и

запустели. Местообитанието заема централната част на имота върху площ. 53.507 кв. м. **I1.53 Sambucus ebulus L.** – е с площ от 178.043 кв.м., предимно в централната и южната част на имота. **I1.53 Urtica dioica L.** - заема площ от 129.137 кв. м. в южната част на имота. **G1.A322 Dacio-Moesian hornbeam forests** Габърски гори – с площ от 112.668 кв. м. предимно в най-северните части на имота, граничещи с културите от бял бор. *Виж Фиг. 4.* В състава на това горско местообитание, влизат единични млади екземпляри от габър, сребролистна липа, бял бор, череша, ябълка и др. Територията на ИП **не може да бъде определена като оптимално местообитание за розалия.** След северната граница на ИП е разположена култура от бял бор с дълбочина (юг-север) 350-500 метра. На север от нея е разположено природно местообитание 9170 Дъбово габърски гори от типа *Galio Carpinetum* и 91W0 – мизийски букови гори.

Ако разгледаме най-лошия сценарий и приемем, че ИП е потенциално местообитание за вида, реализирането на ИП ще отнеме 0,00011% територия, което е несъществена загуба на площ от всички потенциалните местообитания в зоната. В зоната потенциалните местообитания на вида имат много голяма абсолютна площ и са слабо фрагментирани. Не се очаква фрагментиране на оптимални и потенциални местообитания на вида, в резултат на реализацията на ИП. Не се очаква значително отрицателно въздействие върху популацията и местообитанията на вида в защитената зона. **Степен на въздействие – 0.**

Буков сечко (*Morimus funereus*), Натура 2000 код 1089

Обща информация за вида

Бръмбар от семейство сечковци, сапроксилофаг. Среща се предимно в планините и предпланините в България до 1600 м н.в., където е обикновен, и рядко в равнините. Ареалът му обхваща Централна и Югоизточна Европа от Белгия до Украйна, включително и северната половина на Балканския полуостров. Населява предимно широколистни и смесени гори, които се състоят от *Fagus* (бук), *Populus* (топола), *Tilia* (липа), *Acer* (явор), *Salix* (върба), *Carpinus* (габър) и *Quercus* (дъб). Ларвите живеят от 2 до 4 години под кората на дърветата. Хранят се с дървесина. Имагото се среща от април до август и е активно привечер и през нощта, но не може да лети.

Състояние на вида в зоната: Теренните проучвания през 2012 г. по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ - фаза I, установяват 5 геореферирани находища и обща площ на подходящите местообитания от 79922.48 ха в зоната. По време на теренното изследване е установено присъствие на дървета във фаза на старост и гниеца дървесина. Установени са следните заплахи за вида в зоната - промяна предназначението на горите в известните находища и опожаряване на потенциални местообитания. Оценката на състоянието на вида в зоната е неблагоприятно – незодоволително, предвид действащите заплахи в зоната. Като цяло потенциалните местообитания на вида в зоната имат много голяма абсолютна площ, разположени са в планински райони и са почти нефрагментирани.

Оценка на въздействието: Видът не е установен на територията на ИП. На запад и север от ИП е разположена 26 ха култура от бял бор. Местообитанието не е пригодно за буков сечко - няма стари дървета и паднала мъртва маса. По данни от проекта на МОСВ най-близкото установено находище на вида е на около 8 км на северозапад от ИП.

Реализацията на ИП (0,061 ха), няма да засегне потенциални местообитания на вида и няма да доведе до фрагментация на пригодни местообитания - Виж Приложение 10 – картен материал.

Не се очаква никакво вероятно отрицателно въздействие върху популацията и местообитанията на вида. **Степен на въздействие – 0.**

Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Натура 2000 код 1088

Обща информация за вида

Българско име по Натура 2000: голям сечко. Българско име в ЗБР: обикновен сечко. Бръмбар от семейство сечковци, сапроксилофаг. Разпространен е в голяма част от страната, където има гори. В планините се среща до 1600 м н.в., обикновено до 800 м н.в. Често срещан вид. Ареалът на вида обхваща Европа (без северните части), Закавказието, Мала Азия, Иран и Северозападна Африка. Обитава стари широколистни гори. Ларвата се развива в продължение на 3-4 години главно по

Quercus (дъб), а по-рядко по *Betula* (бреза), *Salix* (върба), *Fraxinus* (ясен), *Ulmus* (бряст), *Juglans* (орех), *Castanea* (кестен) и *Corylus* (леска). Ларвата е сапроксилобионт. Живее в стари или мъртви дървета и се храни с гниеща дървесина. Имагото се среща през юни и юли. Рядко се излюпва още през май или доживява до август. Преди залеза на слънцето и в началото на нощта може да се наблюдава по стъблата и клоните на дъбовете, където се храни с изтичащия от кората сок. Снася яйца в пукнатините на кората на дърветата.

Състояние на вида в зоната: По специфичната информация от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ - фаза I, в зоната е установено 1 геореферирано находище в района на Тетевен. Общата площ на подходящите местообитания е определена на 2219.75 ха, а на потенциалните - 4320.97 ха. По време на теренното изследване е установено присъствие на дървета във фаза на старост и присъствие на гниеща дървесина.

Оценка на въздействие: Няма налична информация за пригодни или потенциални местообитания в района на ИП и буферната територия на обикновен сечко. Не са установени екземпляри на вида по време на теренните обходи за целите на ДОС. Не се очаква вероятно отрицателно въздействие от реализирането на ИП върху вида в защитената зона. **Степен на въздействие - 0.**

Останалите безгръбначни, предмет на опазване са : *ценагрион (*Coenagrion ornatum*) –равнокрило водно конче, рядък вид. Разпространен е в равнините в по-голямата част от страната до 950 м н.в., като повечето находища са в равнините, полетата и долините на реки до 500 м н.в. Предпочита бавнотечащи води. Популацията му в зоната е оценена като незначителна. В района на ИП не е установен и няма пригодни местообитания. Не се очаква вероятно отрицателно въздействие върху популацията му в зоната, на нито един от етапите на реализация на ИП; *Euphydryas aurinia* – рядък вид дневна пеперуда, добре запазана популация в зоната. В района на ИП няма пригодни местообитания. Пригодни местообитания има на север от ИП в местообитание 9170 Дъбови-габарови гори от типа *Galio – Carpinetum*. Не се очаква вероятно отрицателно въздействие върху популацията и пригодните местообитания на вида; бръмбар рогач (*Lucanus cervus*) – среща се в цялата страна. Обитава покрайнините на широколистни и смесени гори. Ларвата се развива в продължение на 5 до 8 години в гнила дървесина на дънери, пънове и корени на дървета от род *Quercus* (дъб). Най-близките пригодни местообитания в района са в местообитание 9170 Дъбови-габарови гори от типа *Galio – Carpinetum*, отстоящо на разстояние от 350- 500 м. на север от ИП. Не се очаква вероятно отрицателно въздействие върху вида поради бариерния ефект който ще има бялборовата култура между ИП и дъбовата гора; лицена (*Lycaena dispar*) - широко разпространен вид, който се среща локално и в малобройни популации. Гъсеницата се храни с *Rumex* (лапад). Обитава открити слънчеви райони край реки, езера и влажни зони. Предпочита влажни терени. В района на ИП няма пригодни местообитания. По модела и специфичната информация от проект „Картиране и оценка на природозащитното състояние на природните местообитания и водовете“ – фаза I, потенциално пригоден местообитание има на около 400 -500 метра на запад от ИП. Не се очаква вероятно отрицателно въздействие върху популацията на лицената, в резултат на ИП; обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*) – по данни от специфичните доклади за вида, територията на зоната попада в район, където не се срещат популации на вида; полиоматус (*Polyommatus eroides*) - според съвременни изследвания не е самостоятелен вид, а има таксономичен статут на подвид и правилното му наименование е *Polyommatus eroseroides*. Дневна пеперуда. Широко разпространен вид в планините от 600 до 2400 м н.в. Населява открити припечни поляни главно в субалпийския пояс на планините, но понякога и голи каменисти сухи склонове. Общата площ на потенциалните местообитания е 8 819,80 ха. Видът не е установен по време на теренните обследвания за целите на ДОС. Районът на ИП не е пригоден местообитание за вида. Не се очакват вероятни отрицателни въздействия върху популацията и природните местообитания на фривалдскиева синевка , на нито един от етапите от реализиране на ИП; бисерна мида (*Unio crassus*) - широко разпространен и масов вид. Обитава предимно долните течения на реките и много рядко стоящи водоеми. Предпочита бавно течащи води. Заравя се в участъци с пясъчливо, тинесто или глинесто дъно. Среща се само в плитките части на реките на дълбочина до 1-1,5 м. Чувствителен към

кислородното съдържание на водата. По данни от проекта на МОСВ не са установени находища на бисерна мида. В този участък от река Бели Осъм не са установени пригодни местообитания за вида. Не се очаква вероятно отрицателно въздействие върху вида, в рамките на реализиране на ИП; одонтоподизма (*Odontopodisma rubripes*) – видът е включен по техническа грешка в Стандартния формуляр. Видът не се среща в България.

Нулева алтернатива - запазва сегашното състояние на целевите видове безгръбначни и техните местообитания. При нея ще се запазят естествените процеси и въздействия (вкл. антропогенни) върху структурата и функциите на защитената зона.

Кумулативно въздействие - няма данни за други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, в комбинация, с които ИП да окаже кумулативен ефект върху безгръбначните и техните местообитания в защитената зона.

Заключение

Не се очакват значителни самостоятелни и кумулативни отрицателни въздействия върху безгръбначните *ручечен рак (*Austropotamobius torrentium*), обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), ценагрион (*Coenagrion ornatum*), *Euphydryas aurinia*, червена калиморфа (*Euplagia quadripunctaria*), бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), лицена (*Lycaena dispar*), буков сечко (*Morimus funereus*), обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), полиоматус (*Polyommatus eroides*), алпийска розалия (*Rosalia alpina*), бисерна мида (*Unio crassus*) и одонтоподизма (*Odontopodisma rubripes*), предмет на опазване в зоната по отношение на загуба на площи, смъртност и фрагментация. При прилагане на смекчаващи мерки за речейния рак, очакваното отрицателно въздействие ще бъде снижено до незначително.

Други значими животински видове свързани с природозащитата и управлението на обекта:

В Стандартния формуляр на „Централен Балкан – буфер“ BG0001493 са включени и 36 значими вида безгръбначни животни: *Apatura iris*, *Beroniella tetevensis*, *Boloria eunomia*, *Calosoma sycophanta*, *Carabus intricatus*, *Coenonympha rhodopensis*, *Duvalius balcanicus*, *Duvalius regisborisi*, *Erebia alberganus*, *Erebia medusa*, *Erebia melas*, *Erebia oeme*, *Erebia orientalis*, *Erebia pronoe*, *Erebia rhodopensis*, *Genestiellina gueorguievi*, *Glaucopsyche alexis*, *Lihobius rushovensis*, *Limenitis populi*, *Maculinea arion*, *Melitaea trivialis*, *Neobisium bulgaricum*, *Neptis rivularis*, *Nevrorthus apatelioides*, *Parnassius apollo*, *Parnassius mnemosyne*, *Pterostichus merkli*, *Pterostichus rhilensis*, *Pterostichus vecors*, *Pyrgus cacaliae*, *Saga pedo*, *Scolitantides orion*, *Trechus priapus divergens*, *Trichoniscus bulgaricus*, *Typhloiulus georgievi* и *Zerynthia polyxena*.

Аргументацията за въвеждането им в Стандартния формуляр е тяхната рядкост, ендимизъм и застрашеност.

От всички други важни за опазването и управлението на зоната безгръбначни – 19 вида са пеперуди, 7 са пещерни видове и останалите са насекоми.

В Стандартния формуляр са посочени 7 троглобионтни вида, върху които не се очаква **никакво отрицателно въздействие** от реализирането на ИП, поради липсата на пещери в близост до ИП: ***Duvalius regisborisi***. Бръмбар от семейство бегачи, описан през 1926 година от пещера Яловица, Троянска планина. Активен от юли до ноември. Находището е с надморска височина 1300 метра; ***Genestiellina gueorguievi***. Пещерно твърдокрило от семейство *Leiodidae*, известно единствено от пещерите „Яловица“ и „Топля“ до село Голяма Желязна; ***Lihobius rushovensis***. Българско име: Скрипя. Троглобионтната многоножка открита в пещера Мазата (Хайдушкия заслон) намираща се в местността Мазето в Троянския Балкан, западно от Троянския проход, на надморската височина 1350 м и в близост до Ловеч, пещера „Рушова“; ***Neobisium bulgaricum***. Пещерен вид псевдоскорпион описан от пещерата „Яловица“, близо до Ловеч и „Топля“ до село Голяма Желязна; ***Trichoniscus***

bulgaricus. Троглобионтен вид мокрица. Български ендемит открит в няколко пещери в Троянска планина; **Typhloiulus georgievi.** Троглобионтен вид известен единствено от няколко пещери от Предбалкана и Централна Стара планина (Бонинска пещера, село Крушуна). Български ендемит; **Beroniella tetevensis.** Българско име: Тетевенска берониела. Той е троглобионтен бръмбар открит в района на Тетевен в пещера „Дядо Драгановата пещера“.

19 вида пеперуди, от които 2 има вероятност да се срещат, а 17 със сигурност не се срещат в района на ИП: (Coenonympha rhodopensis) Родопско сатирче. Тя е европейски ендемит. В България е разпространена по високите части на планините с изключение на Витоша и Беласица, от 1200 до 2600 м н. в. Характерна е за влажни тревисти поляни в иглолистни гори, субалпийски и алпийски ливади; **(Erebia orientalis)** Българска кадибянка. Балкански ендемит, чийто ареал се намира почти изцяло в границите на България. У нас е разпространен в Рила, северен Пирин и високите части на западна и средна Стара Планина от 1900 до 2700 м н. в. Характерен е за влажни или сухи тревисти субалпийски и алпийски ливади; **(Erebia pronoe)** Кадибянка. Европейски ендемит със силно разкъсан ареал, обхващащ високите планини на южна и средна Европа. В България се среща в Рила, северен Пирин, Витоша, средна Стара Планина и Осогово, между около 1800 и 2800 м н. в. Обитава сухи или влажни тревисти планински склонове и била в горния субалпийски и алпийския пояс. Има едно поколение годишно от края на юли до септември. Гъсениците се хранят с житни (Poaceae); **(Erebia rhodopensis)** Рилска кадибянка. Високопланински балкански ендемит. В България се среща в Рила, северен Пирин и средна Стара Планина, от 1900 до над 2900 м н. в. Обитава тревисти каменисти субалпийски и алпийски склонове и била. Има едно поколение годишно от юли до септември. Гъсениците се хранят с житни (Poaceae); **(Boloria eunomia)** Болория. Обитава открити и влажни местообитания. Достига размер до около 20-24 мм. Видът лети от края на май до началото на август; **(Erebia alberganus)** Старопланинска кадибянка. Европейски ендемит с ограничен и силно разкъсан ареал. Обитава тревисти планински склонове. Има едно поколение годишно през юни и юли. Гъсениците се хранят с житни растения; **(Erebia medusa)** Кадибянка медуза. Обикновен вид. Населява влажни тревисти местообитания и поляни с единични дървета и храсти. Хранителните растения на гъсеницата – *Milium effusum* (клонесто горско просо) и видове от родовете *Bromus* (овсига) и *Festuca* (власатка); **(Erebia oeme)** Европейски ендемит със силно разкъсан ареал, обхващащ високите планини на южна и средна Европа. У нас е разпространен в Рила, Пирин, Витоша, Стара Планина, Осогово и западни Родопи, между около 1400 и 2600 м н. в. Обитава влажни тревисти склонове, покрайнини на иглолистни гори, долчинки на потоци, мочури и т.н. Има едно поколение годишно през юли и август. Гъсениците се хранят с житни (Poaceae); **(Limenitis populi)** голяма тополова пеперуда. Относително рядък вид. Населява покрайнини на стари широколистни гори в речни долини. Хранителното растение на гъсеницата е *Populus tremula* (трепетлика). Въпреки, че то е представено, макар и слабо, в района на ИП, не е вероятно *Limenitis populi* да се среща там поради изискванията си за гористи и по-влажни терени; **(Maculinea arion)** Разпространен в Евразия. У нас се среща по топли каменисти или пясъчливи места: тревисти ливади, горски поляни, планински склонове от морското равнище до около 1800 м н. в. Новоизлюпените гъсеници се хранят кратко време с мащерка (*Thymus*) и риган (*Origanum vulgare*), след което се развиват в гнездата на мравки от рода *Myrmica*; **(Neptis rivularis)** Рядък вид. Обитава покрайнини и открити пространства в широколистни гори в речни долини. Едно от хранителните растения на гъсеницата – *Filipendula ulmaria* (брястолистно орехче), е представено, макар и в много ограничена численост, в района на ИП. Въпреки това *Neptis rivularis* вероятно не се среща там, защото е разпространен у нас под 1200 м н. в. и поради изискванията си за гористи и по-влажни терени; **(Parnassius apollo)** Червен аполон. Разпространен от Европа и Турция до централна Азия и източен Сибир. У нас в цялата страна в планините от 500 до 2000 м. Обитава каменисти или скалисти, обикновено стръмни места: сипеи, планински склонове, речни долини, горски поляни и т.н. Едно поколение годишно от края на юни до август. Гъсениците се хранят със *Sedum* (Crassulaceae). Червеният аполон е включен в ЗБР и е вписан в Приложение II на Бернската Конвенция (CITES) и включен в Червената Книга на европейските дневни пеперуди; **(Parnassius mnemosyne)** Черен аполон. Вид с висока консервационна стойност. Среща се локално. Хранителните растения на гъсеницата от род *Corydalis* (лисичина) не се срещат в района на ИП. Следователно и

Parnassius mnemosyne не се среща там; (***Pyrgus cacaliae***). Високопланински вид, европейски ендемит (Алпи, южни Карпати, най-високите планини в България). Разпространение в България: Рила и северен Пирин; съобщенията от Витоша и средна Стара Планина от първата трета на 20-ти век не са потвърдени в по-ново време. 1800-2800 м. Обитава сухи тревисти или каменисти склонове с клек и хвойна, влажни или блатисти тревисти места около езера или потоци. Има едно поколение от юли до август. Гъсениците се хранят с *Potentilla* (Rosaceae); (***Zerynthia polyxena***). Поликсена. Разпространен в Южна Европа от Франция до Урал, северозападна Мала Азия. В България в низините и подножията на планините до 700 м, но екземпляри, вероятно отнесенi от вятър, са наблюдавани даже на 1900 м в Рила. Обитава тревисти и храсталачести местообитания. Има едно поколение годишно през април и май. Гъсениците се хранят с вълча ябълка (*Aristolochia*, Aristolochiaceae). Не е пряко застрашен, Включен в Приложение 2 на Бернската Конвенция; (***Erebia melas***) Черна кадифанка. Европейски ендемит, среща се само в планините на Балканския п-ов и Румъния. В България е разпространен в Средна Стара Планина, Рила, Пирин, Славянка и западни Родопи, от около 1000 до над 2900 м н. в. Обитава сухи каменисти планински склонове и била. Има едно поколение годишно от края на юли до септември. Гъсениците се хранят с житни (Poaceae).

Съществува вероятност два от видовете да обитават местообитания в района на ИП: (***Apatura iris***) преливница. Рядък и малочислен вид. Обитава покрайнини на стари широколистни гори в речни долини; и (***Melitaea trivialis***) Пъстра мелитея. Обикновен вид. Обитава пустеещи земи, сенокосни ливади, тревисти и каменисти склонове и покрайнини на широколистни гори. Хранителни растения на гъсеницата са различни видове от род *Verbascum* (лопен), които се срещат в района на ИП. Следователно съществува висока вероятност и *Melitaea trivialis* да се среща в района на ИП. По време на строителството има вероятност от загуба на единични екземпляри (имаго и гъсеници), както и загуба на 0,061 ха потенциално местообитание за пъстрата мелитея.

11 вида насекоми, от които вероятно само ***Glaucopsyche alexis*** се среща в района на ИП. Доста чест вид. Среща се по сухи и припечни открити и обрасли с храсталаци поляни и покрайнини на широколистни гори. Хранителните растения на гъсеницата – *Coronilla varia* (пъстроцветна зайчина) и видове от родовете *Vicia* (фий) и *Chamaecytisus* (зановец) се срещат в района на ИП. Следователно съществува висока вероятност и *Glaucopsyche alexis* да се среща там.

Останалите 10 вида е вероятно да не се срещат в района на ИП, поради изискванията към местообитанията и средата, на които ИП не отговаря: ***Duvalius balcanicus***. Българско име: Балкански дувалиус. Бръмбар от семейството на бръмбарите бегачи, известен до момента само с два екземпляра за страната от Шипченска планина. Достига дължина 5-8 мм.

Calosoma sycophanta. Българско име: Златист гъсеничар. И възрастни и ларви се хранят с гъсениците и какавидите на гъботворката, златозадката, пръстенотворката, а също така с нощенки, педомерки, листозавивачки, с ларви и възрастни на майския бръмбар, охлюви, червеи и др. Разпространен е предимно в дъбови гори. Възрастните зимуват дълбоко в почвата, в специални камерки. От края на април до средата на май се активизират. Женската снася яйцата си на групички под растителната покривка. Те са бели, овални, с дължина 1,5-2 мм. Общият брой на снесените яйца е от 100 до 300. Ларвите отначало са бели, постепенно потъмняват, като тергитите им стават черни. Достигат 30-38 мм дължина. Какавидират в почвата на дълбочина 10-15 см. Какавидата е кремава, с дължина около 20-25 мм.

Carabus intricatus. Българско име: Бръмбар бегач. Достига дължина 24-35 мм. Нощноактивен вид, който е най-активен през пролетта и началото на лятото. Храни се предимно с охлюви от род *Limax*. Живее под кората на мъртва дървенина и камъни.

Nevrorthus apatellus. Това мрежожкрило насекомо е разпространено на Балканския полуостров и Италия. Ларвата му живее във вода, като обикновено стои прикрепена към долната част на речни камъни. След имагиниране насекомото се придържа обикновено към растенията в близост до речното корито.

Pterostichus merkli. Балкански ендемитен бръмбар от семейство Carabidae – бръмбари бегачи. Разпространен в Западна и Средна Стара планина, Същинска средна гора, Сакар и река Тунджа и Южното черноморие над 1800 метра надморска височина. Активен от април до август.

Pterostichus rhilensis. Балкански ендемитен бръмбар от семейство Carabidae – бръмбари бегачи. Разпространен в Средна Стара планина на надморска височина между 300 и 2900 метра. Активен от май до октомври. За страната са известни 3 подвида *P. r. rhilensis*, *P. r. kourili* и *P. r. vitosensis*.

Pterostichus vecors. Балкански ендемитен бръмбар от семейство Carabidae – бръмбари бегачи. Разпространен в Средна Стара планина, Странджа, Витоша и Беласица на надморска височина между 400 и 1600 метра. Активен от юни до август.

Saga pedo. Българско име: Голяма сага. Разпространен в цяла Европа в Средиземноморието и Азия, както е далече на изток до Китай в местообитанията от морското равнище до надморска височина от около 1500 метра. Това е безкрило правокрило, с размери на тялото до 12 сантиметра, което го прави едно от най-големите европейски насекоми. Обитава както сухи, така и влажни ливади, пасища, храстови хълмове, клисури, а също и зърнени полета и лозя. Може да се размножава партеногенетично.

Scolitantides orion. Разпространен в Европа (южните части и южна Феноскандия), умерена Азия. В България е локален от морското равнище до около 1700 м н. в. Обитава сухи каменисти или скалисти места с разрежена растителност, обикновено на варовит терен. Две поколения от април до август. Гъсениците се хранят със *Sedum* (Crassulaceae).

Trechus priapus divergens. Бръмбар от семейство Carabidae – бръмбари бегачи. Разпространен на Балканския полуостров, Хърватска, Словения. У нас се среща в Северна България.

Заключение: Не се очаква значително отрицателно въздействие върху представителите на другите важни за опазване в защитената зона безгръбначни, поради малката площ от 0,061ха на ИП, характера на дейностите на ИП, неговото местоположение и вероятна сила на въздействие, както и поради екологичните изисквания на безгръбначните, посочени във Стандартния формуляр.

6.2.4.Риби

В защитена зона „Централен Балкан – буфер“ BG0001493 предмет на опазване са 5 вида риби: черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), главоч (*Cottus gobio*), балканска кротушка (*Gobio kessleri*), малка кротушка (*Gobio uranoscopus*) и балкански щипок (*Sabanejewia aurata balcanica*).

Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Натура 2000 код 1138

Обща информация за вида

В България видът *Barbus meridionalis* е широко разпространен в реките, вливащи се в Дунав и в река Камчия, като се среща във басейните на всички реки от Дунавския водосбор (Видбол, Арчар, Лом, Огоста, Скът, Искър, Вит, Осъм, Янтра и Русенски Лом) (Ковачев, 1923; Шишков, 1939; Дренски, 1951; Карапеткова и др., 1993; Карапеткова, 1994; Карапеткова, Живков, 1995; Dikov et al., 1994). Обитава долната част на горните (до около 800-1000 м н.в.) течения, както и средните и отчасти долните течения на реките. Бентосен, реофилен вид, извършва частични миграции нагоре срещу течението по време на размножителния период. Храни се предимно с дънни безгръбначни животни.

Състояние на вида в защитената зона: широко разпространен вид, типичен за зоната, числеността на популацията е определена на 38,207 кг/ха (при референтна стойност от 2 кг/ха). Площта на потенциалните местообитания в защитена зона е 441,5 ха. Определените заплахи за вида в зоната са ниска сила на въздействие. Състоянието на вида в зоната е определено като благоприятно.

Главоч (*Cottus gobio*), Natura 2000 код 1163

Обща информация за вида

В България видът е критично застрашен, включен е в ЗБР, IUCN и Директивата за местообитанията. Обитава местообитанията по горните течения на реките с бързотечащи студени води и пясъчно и чакълесто дъно. Бентосен вид. Размножителният период е през април-май. След оплождане хайверът се отлага и прикрепя по долната страна на големи камъни. Храни се с различни безгръбначни и малки рибки. Отрицателно действащи фактори са загубата на местообитания, в резултат на хидротехнически дейности, свързани с напречно преграждане на речните корита, замърсяване на водите, голи сечи в планинските райони, водещи до увеличаване на поройността и затлачване на реките, както и интродуцирането на чужди видове – конкуренти като дъговата пъстърва.

Състояние на вида в защитената зона: рядък вид, размера на популацията в зоната е 478 екз./ха, която е под референтната стойност от 600-1200 екз./ха. Състоянието на главоча в защитената зона е неблагоприятно - незадоволително.

Балканска кротушка (*Gobio kessleri*), Natura 2000 код 2511

Обща информация за вида

Видът е установен в р. Дунав и нейните притоци. През последните години числеността му намалява и е намерен само в басейните на Лом, Искър, Вит и Янтра (Стефанов, Т. ЧКБ, том 2, 2015г. София). Среща се предимно в средните течения на постоянни реки с пясъчно и чакълесто дъно. Бентосен реофилен вид. Живее на пасажи от по няколко десетки индивида. Храни се с дънни безгръбначни. Достига полова зрялост през 2-рата година.

Състояние на вида в защитената зона: видът е много рядък и не е установен в защитената зона по време на полевите проучвания в рамките на проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ - фаза I. Въпреки това съществува вероятност видът да продължава да се среща в зоната. Размерът на популацията на балканската кротушка е определена като незначително. Състоянието на вида в зоната е неблагоприятно - незадоволително.

Малка кротушка (*Gobio uranoscopus*), Natura 2000 код 1122

Обща информация за вида

Среща се само в дунавските притоци. Първоначално е намерен в р. Искър, в близост до София, а по-късно е установен и в р. Огоста, при Монтана; р. Искър, между Самоков и Враждебна; р. Вит, при селата Божурица, Ясен и Дерманци, както и в р. Черни Вит; р. Осъм, при селата Александрово и Бели Осъм и р. Янтра, над Севлиево и при Габрово. В последствие вида е уловен и в яз. „Ал. Стамболийски“ на р. Росица, малко след завиряването му, както и в р. Видима, под с. Сенник; р. Росица, при с. Поликраище и р. Янтра, при В. Търново. През последните 20 години е установен само в р. Вит и р. Палакария (басейна на р. Искър), както и в реките Скът и Лом и в басейна на р. Янтра. Типичен реофилен вид. Храни се с бентосни безгръбначни животни и диатомови водорасли. Продължителността на живота е до 6 години. Размножаването се извършва в плитки участъци с бързо течение, като не е известна възрастта, на която индивидите съзряват полово.

Състояние на вида в защитената зона: Видът не е установен в зоната. Въпреки това, съществува вероятност да се среща в зоната, но при всички положения е много рядък. Поради тази причина е променена категорията от R (рядък) на V (много рядък). Размерът на популацията е определен на незначителна популация. Природозащитното състояние на малката кротушка е определено на неблагоприятно - незадоволително.

Балкански щипок (*Sabanejewia aurata balcanica*), Natura 2000 код 1146

Обща информация за вида

В миналото видът е бил с много широко разпространение в страната. В последствие е потвърден само за реките от дунавския басейн – Искър и притоците й, Огоста, Вит, Осъм и Янтра (Шишков, 1939; Дренски, 1951; Паспалев, Пешев, 1952/1953; Булгурков, 1958; Диков и др., 1988; Михайлова, 1970; Карапеткова, Диков, 1986; Карапеткова, 1972). Среща се и в реките Арчар и Лом. Постепенно изчезва

в част от реките от Егейския водосборен басейн. Първоначално е съобщен за р. Струма под и над яз. Студена, както и в притока ѝ р. Мътница (Булгурков, 1958), но при последващите изследвания в района не е установен (Михайлова, 1965). Среща се и в река марица и част от нейните притоци. Бентосен, реофилен вид. Обитава бързи участъци от реките с пясъчно и чакълесто дъно. Храни се предимно с дънни безгръбначни животни.

Състояние на вида в защитената зона: числеността на популацията е 2,005 кг/ха при референтни стойности 0,3-0,7 кг/ха. По информация от специфичните доклади на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видовете“ - фаза I, площта на потенциалните местообитания на вида в рамките на зоната е 413,341 ха. Параметрите на критериите структура и функции и бъдещи перспективи също са в благоприятно състояние. Общата оценка на природозащитното състояние на вида в зона е благоприятно.

Оценка на вероятната степен на въздействие

Не се очакват директни самостоятелни отрицателни въздействия от реализирането на ИП свързани със загуба на местообитания, промяна в структурата и функциите на местообитанията и смъртност на индивиди на черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), главоч (*Cottus gobio*), балканска кротушка (*Gobio kessleri*), малка кротушка (*Gobio uranoscopus*) и балкански щипок (*Sabanejewia aurata balcanica*), предмет на опазване в защитената зона. Планирано е отпадните води да бъдат зауствани в изгребна яма в рамките на ПИ. Косвени въздействия могат да се очакват при нерегламентирано изхвърляне на битови и строителни отпадъци на някои от етапите на реализация на ИП, което ще доведе до влошаване качеството на местообитанието. Въздействието има точковия характер и е обратимо, поради което и оценката е за незначително въздействие. Предвид отдалечеността на ИП от реката и наличието на асфалтов път между ИП и р. Бели Осъм не се очаква значително отрицателно въздействие върху рибите, предмет на опазване в ЗЗ „Централен Балкан – буфер“. Оценката е със **степен 1-0**

Нулева алтернатива - запазва сегашното състояние на местообитанията на целевите видове. При нея ще се запазят естествените процеси и въздействия (вкл. антропогенни) върху структурата и функциите на ЗЗ „Плана“.

Кумулативно въздействие - няма данни за други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, в комбинация, с които ИП да окаже кумулативен ефект върху целевите видове и техните местообитания в защитената зона. В района на Бели Осъм и Чифлик има едно ИП, което е свързано с изграждане на отрит водопровод, което няма да окаже кумулативно въздействие с настоящото ИП.

Заклучение

Не се очакват значителни отрицателни въздействия свързани със загуба или влошаване качеството на местообитания, както и промяна в природозащитното състояние на видовете от рибната фауна, предмет на опазване в защитената зона е (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), главоч (*Cottus gobio*), балканска кротушка (*Gobio kessleri*), малка кротушка (*Gobio uranoscopus*) и балкански щипок (*Sabanejewia aurata balcanica*), както самостоятелни така и кумулативни такива.

6.3. Описание и анализ на степента на въздействие на инвестиционното предложение върху целостта на защитената зона

Въздействията, които се очакват по време на проектирането, строителството и експлоатацията на проекта върху защитена зона BG000143 „Централен Балкан - буфер“ са от слаби до средни по сила, по отношение на засегнатата площ, фрагментация на местообитания, смъртност и безпокойство за видовете предмет на опазване. При изпълнение на предвидените смекчаващите мерки, както и най-добрите практики при строителството и експлоатацията на такъв тип проекти, въздействията ще бъдат допълнително намалени.

Въз основа на използваните критерии и формулираните на тази основа изводи, може да се прецени, че реализирането на проекта (строителство, експлоатация,) е съвместимо и няма да окаже значително отрицателно въздействие върху структурната и функционална цялост на защитената зона, както и върху природните местообитания и видове, предмет на опазване в зоната.

Заклучението за незначително въздействие върху структурната и функционална цялост на защитената зона ще остане валидна само, ако при реализирането на ИП, се осъществят предложените в настоящия доклад смекчаващите мерки.

6.3.1. Структура

Бозайници: Не се очаква нарушаване на структурата на популациите.

Земноводни и влечуги: Не се очаква нарушаване на структурата на популациите.

Риби: Без въздействие.

Безгръбначни: Не се очаква нарушаване на структурата на популациите.

Природни местообитания: Не се очаква нарушаване на структурата

6.3.2. Функции и природозащитни цели

Бозайници: Не се очаква нарушаване.

Земноводни и влечуги: Не се очаква нарушаване.

Риби: Без въздействие. Не се очаква нарушаване.

Безгръбначни: Не се очаква нарушаване.

Природни местообитания: Не се очаква нарушаване.

6.3.3. Загуба на местообитания

Трайно за дълъг период ще бъдат отнети 0,061 ха хранителни и ловни местообитания на 14 вида бозайници: широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), *европейски вълк (*Canis lupus*), дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), остроух нощник (*Myotis blythii*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), голям нощник (*Myotis myotis*), средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*) и *кафява мечка (*Ursus arctos*), като степента на въздействие е слаба до незначителна.

За останалите бозайници не се очаква загуба на потенциални местообитания.

Земноводни и влечуги: ИП е без въздействие върху земноводните и влечугите.

Риби: Не се очаква. ИП е без въздействие.

Безгръбначни: ИП е без въздействие.

6.3.4. Фрагментация

Бозайници: Поради малката площ на ИП (0,061 ха), характера на дейностите, географското положение и биологията и екологията на видовете не се очаква фрагментация.

Земноводни и влечуги: Не се очаква фрагментация.

Риби: Без въздействие.

Безгръбначни: Не се очаква фрагментация.

Природни местообитания: Не се очаква фрагментация.

6.3.5.Обезпокояване на видове

Бозайници: Характерът на дейностите водят до слабо безпокойството за широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), *европейски вълк (*Canis lupus*), дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), остроух нощник (*Myotis blythii*), дългопръст нощник (*Myotis caraccinii*), трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), голям нощник (*Myotis myotis*), средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*) и *кафява мечка (*Ursus arctos*) и видра (*Lutra lutra*).

Земноводни и влечуги: Не се очаква.

Риби: Без въздействие.

Безгръбначни: Без въздействие.

6.3.6.Нарушаване на видовия състав

Бозайници: Не се очаква.

Земноводни и влечуги: Не се очаква.

Риби: Без въздействие.

Безгръбначни: Не се очаква.

Природни местообитания: Не се очаква.

6.3.7.Химически промени

Не се очакват химически промени от реализация на ИП.

6.3.8.Хидроложки промени

Не се очакват хидроложки промени от реализацията на ИП.

6.3.9.Геоложки промени

Не се очакват.

6.3.10.Други промени

Не се очакват.

7. Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ИП върху защитената зона и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитената зона, в резултат на прилагането на смекчаващите мерки

7.1. Предложени смекчаващи мерки

С цел снижаване на отрицателните въздействия върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в защитена зона „Централен Балкан –буфер“, се предлагат следните смекчаващи мерки:

А/ На етап планиране

1. При планиране на застрояването да се предвиди при възможност запазване на част от дървестната растителност.

Ефект/ Резултат: Снижаване светлинното замърсяване и безпокойството на видовете (прилепи и бозайници).

Б. По време на строителство

1-1. Възложителят или оторизирано от него лице да провежда задължителна инвентаризация до 5 дни преди започване на подготовката и строителните дейности, с цел преместване на видове от фауната (влечуги, земноводни, бозайници и др.) извън строителната площадка в други подходящи територии за снижаване смъртността и загуба на животински видове.

Ефект/ Резултат: Снижаване загубата на индивиди (бозайници, херпетофауна)

2. Възложителят осигурява ограждане на строителната зона с цел ограничаване навлизането на животински видове на строителната площадка. Ограждането да се извърши след инвентаризацията на терена.

Ефект/ Резултат: Снижаване загубата на индивиди (бозайници, херпетофауна)

3. По време на строителните дейности, Възложителят да не допуска утъпкване на съседните територии около ПИ.

Ефект/ Резултат: Снижаване загубата на потенциални местообитания (бозайници, херпетофауна)

4. По време на строителството да се осигури запазване на водните и крайречните местообитания на р. Бели Осъм от строителни отпадъци и замърсяване с поставяне на необходимите контейнери за строителни отпадъци.

Ефект/ Резултат: Снижаване загубата на индивиди и местообитания (земноводни, безгръбначни)

5. По време на строителството да се спазват всички противопожарни изисквания и най-добрите строителни практики, с цел ограничаване на вероятността от пожари.

Ефект/ Резултат: Снижаване загубата на местообитания и индивиди (бозайници, херпетофауна), както и загубата на част от природно местообитание 91W0)

6. Възложителят да не допуска движение и струпването на хора и техника извън строителната площадка.

Ефект/ Резултат: Снижаване безпокойството (бозайници)

7. По време на строителството да не се допуска депониране на строителни и изкопни материали, строителни площадки за работниците и техника, извън рамките на строителната територия.

Ефект/ Резултат: Снижаване загубата на местообитания и индивиди (бозайници, херпетофауна)

8. Възложителят организира инструктаж на строителните работници за защитена зона „Централен Балкан –буфер“ и действащите забранителни режими, както и за необходимите стъпки и действия, които трябва да се предприемат при намиране на бедстващи видове животни в района. В случай на намиране на бедстващи видове да се информира своевременно РИОСВ Плевен и Спасителния център в Стара Загора.

Ефект/ Резултат: Сnižаване загубата на природни местообитания и екземпляри и местообитания на видове (за всички видове бозайници, земноводни, херпетофауна, безгръбначни, риби).

9. Възложителят да използва за озеленяване и рекултивация на засегнатите територии само местни видове.

Ефект/ Резултат: Сnižаване загубата на местообитания на видове, предмет на опазване (бозайници, херпетофауна)

В/ По време на експлоатация

10. Възложителят да използва контейнери за събиране на отпадъци със заключващ механизъм срещу мечки.

Ефект/ Резултат: Сnižаване загубата на индивиди.

7.2. Остатъчно въздействие след прилагане на смекчаващи мерки

Таблица 19. Остатъчно въздействие след прилагане на смекчаващи мерки

Природни местообитания/ Видове предмет на опазване	Тип въздействие	Степен на въздействие преди смекчаващи мерки	Степен на въздействие след приложени смекчаващи мерки	Смекчаващи мерки (№ на смекчаващите мерки)
91W0 Мизийски букови гори.	Замърсяване с битови отпадъци	2	0-1	3,4, 6,8
	Пожари	3	2	5, 6,8
широкоух прилеп (<i>Barbastella barbastellus</i>), дългокрил прилеп (<i>Miniopterus schreibersii</i>), дългоух нощник (<i>Myotis bechsteinii</i>), остроух нощник (<i>Myotis blythii</i>), дългопръст нощник (<i>Myotis caraccinii</i>), трицветен нощник (<i>Myotis</i>	Светлинно замърсяване/ Безпокойство	1	0	1,6,8,9

<i>emarginatus</i>), голям нощник (<i>Myotis myotis</i>), средиземноморски подковонос (<i>Rhinolophus blasii</i>), южен подковонос (<i>Rhinolophus euryale</i>), голям подковонос (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>), малък подковонос (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) и подковонос на Мехели (<i>Rhinolophus</i>).				
европейски вълк (<i>Canis lupus</i>)	Безпокойство	2	1	1,6,8,9
видра (<i>Lutra lutra</i>)	Безпокойство	2	1	4,6,8
кафява мечка (<i>Ursus arctos</i>)	Безпокойство	3	2	1,8
	Други – акумулиране на отпадъци	6	3	11,8
жълтокоремна бумка (<i>Bombina variegata</i>)	Замърсяване с отпадъци / Влошаване качеството на местообитанията	2	1	4,6,7,9,8
	Пожари и аварии	2	1-0	5,8
голям гребенест тритон (<i>Triturus karelinii</i>)	Замърсяване с отпадъци / Влошаване качеството на местообитанията	2	1	4,6,7,9,8
	Пожари	2	1-0	5,8
шипоопашата костенурка (<i>Testudo hermanni</i>)	Пожари	2	1-0	1-1,2,3,5,6,7,8
	Загуба на местообитание	1	0	1-1,2,3,6,7,8,9
ручееен рак (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	Замърсяване с отпадъци/ Влошаване качеството на местообитанието	2	1	4,6,7,9,8
(балканска) мряна (<i>Barbus meridionalis</i>), главоч (<i>Cottus gobio</i>),	Замърсяване с отпадъци	1	0	4,6,7,8

балканска кротушка (<i>Gobio kessleri</i>), малка кротушка (<i>Gobio uranoscopus</i>) и балкански щипок (<i>Sabanejewia aurata balcanica</i>),				
--	--	--	--	--

8. Алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитените зони, включително „нулева алтернатива“

Нулева алтернатива – запазва сегашното състояние. При нея ще се запазят естествените процеси и въздействия (вкл. антропогенни) върху видовете и природните местообитанията предмет на опазване, както и върху структурата и функциите на зоната. Естествените сукцесионни процеси в ПИ и съседните терени са свързани с подължаващо захрастяване на територията и самозалесяване, което трайно ще промени видовия състав и облика на района.

Алтернативи на транспортна инфраструктура:

Алтернатива 1 – транспортния достъп до ПИ ще се осъществява, чрез ПИ №81476.18.95 - с начин на трайно ползване „за местен път“. Изборът на този вариант е свързан с липса на допълнителна трайна загуба на площи в защитената зона и е с по-незначително въздействие.

Алтернатива 2 – транспортния достъп до ПИ се извършва от съществуващ асвалтов път IV категория. При този вариант за да бъде осигурена връзка с ПИ ще е необходимо изграждане на допълнително ушерение, което ще е допълнително урбанизиране на територията и трайна загуба на територия. Този вариант има по-голямо въздействие върху защитената зона и не се препоръчва за реализация. Окончателното заключение е, че реализирането на Артернатива 1 е с най-малко по степен въздействие върху предмета и целите на опазване в защитена зона „Централен Балкан –буфер“ и се препоръчва за реализиране, а Алтернатива 2 има най-неблагоприятно отрицателно въздействие.

9. Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие съобразно критериите по чл. 22 от Наредбата за оценка за съвместимост

Очакват се въздействия със слаба степен за различните природни местообитания, от слаба до средна степен за видове предмет на опазване в зоната. За максимално редуциране на отрицателните въздействия от реализацията на ИП, върху местообитанията и видовете предмет на опазване в защитената зона, ще спомогнат предписаните смекчаващи мерки както и избраната по-щадяща за защитената зона, Алтернатива 1.

Реализацията на проекта няма да отнеме площ от нито едно природно местообитание, предмет на опазване в защитената зона: 4060 Алпийски и бореални ерикоидни съобщества, 5130 Съобщества на *Juniperus communis* върху варовик, 5210 Храсталаци с *Juniperus spp.*, 6110 *Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*, 6210 *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи), 62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества, 6520 Планински сенокосни ливади, 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове, 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове, 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-*

Scleranthion или *Sedo albi-Veronicion dillenii*, 8310 Неблагоустроени пещери, 9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*, 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*, 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*), 9170 Дъбово-габърони гори от типа *Galio-Carpinetum*, 9180 *Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове, 91AA *Източни гори от космат дъб, 91BA Мизийски гори от обикновена ела, 91CA Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори, 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*, 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори, 91W0 Мизийски букови гори, 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа, 9410 Ацидофилни гори от *Picea* в планинския до алпийския пояс (*Vaccinio-Piceetea*), 9530 *Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор, 95A0 Гори на бяла и черна мура, 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс и 6510 Низинни сенокосни ливади.

Няма да има и загуба на местообитания в защитената зона на 5 вида земноводни и влечуги: жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) и шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), предмет на опазване; **4 вида бозайници:** видра (*Lutra lutra*), лалугер (*Spermophilus citellus*), балканска дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*), пъстър пор (*Vormela peregusna*), предмет на опазване; **5 вида риби:** черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), главоч (*Cottus gobio*), балканска кротушка (*Gobio kessleri*), малка кротушка (*Gobio uranoscopus*) и балкански щипок (*Sabanejewia aurata*), предмет на опазване и **13 вида безгръбначни:** *ручечен рак (*Austropotamobius torrentium*), обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), ценагрион (*Coenagrion ornatum*), *Euphydryas aurinia*, червена калиморфа (*Euplagia quadripunctaria*), бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), лицена (*Lycaena dispar*), буков сечко (*Morimus funereus*), обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), полиоматус (*Polyommatus eroides*), алпийска розалия (*Rosalia alpina*), бисерна мида (*Unio crassus*) и одонтоподизма (*Odontopodisma rubripes*), предмет на опазване.

Трайно за дълъг период ще бъдат отнети 0,061 ха хранителни и ловни местообитания на 14 вида бозайници : широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*) и дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*) - 0,00016% ловни територии; дългопръст нощник (*Myotis caraccinii*) - 0,00021% ловните местообитания; остроух нощник (*Myotis blythii*) –ловни територии на вида с 0,00005%; трицветен нощник (*Myotis emarginatus*) – ловни територии на вида с 0,00006%; голям нощник (*Myotis myotis*) – 0,00005% ловни територии, средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*)- ловни територии на вида с 0,00002%; южен подковонос (*Rhinolophus euryale*) - 0,0002% ловни местообитания; голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*) –уврежда трайно 0,005% от най-благоприятните местообитания за вида; малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*) – най-благоприятните местообитания с 0,003% и потенциални ловни територии на вида с 0,0002%; подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*) –0,0007% от ловните местообитания ; *европейски вълк (*Canis lupus*) - (0,0006% -0.0002%) на 1 семейна двойка; *кафява мечка (*Ursus arctos*), - 0,000085% от всички пригодни и ефективно заети местообитания на вида в защитената зона или 0,0003% от всички хранителни местообитания; Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*=*Eurotestudo hermanni*) - 0,0008% от слабопригодните местообитания на вида, като очакваното вероятно въздействие е незначително.

За редуциране на отрицателните въздействия от шума, безпокойството, замърсяване с битови отпадъци и възникването на вероятни събития и инциденти като пожари и аварии са планирани смекчаващи мерки на етап планиране, строителство и експлоатация на проекта, в резултат на които да бъдат максимално снижени и неутрализирани въздействията на проекта, както върху природните местообитания, така и върху местообитанията на видовете, предмет на опазване в защитената зона.

Въз основа на използваните критерии и формулираните на тази основа изводи, може да се прецени, че ИП в своята цялост (планиране, строителство, експлоатация), включително по отношение на

кумулятивно въздействие от други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, няма да:

- възпрепятства постигането на целите за опазване на защитената зона;
- доведе до промяна на природозащитния статус на видовете, предмет на опазване;
- попречи на факторите, които помагат да се поддържа благоприятното състояние на природните местообитания и видовете на ниво защитената зона;
- наруши баланса, разпространението и числеността на ключовите видове, които са индикатори за благоприятното състояние на природните местообитания и видовете на ниво защитената зона;
- причини промени в жизненоважни фактори, определящи функциите на местообитанията или екосистемите;
- промени динамиката на взаимовръзките, които определят структурата и/или функцията на защитената зона;
- редуцира значително площта на ключовите местообитания;
- редуцира значително популацията на ключови видове;
- промени баланса между ключовите за зоната видове;
- доведе до значително увеличаване на фрагментацията.

Окончателното заключение за слабо въздействие върху предмета и целите на 33 "Централен Балкан –буфер“ BG0001943 ще остане валидно, само ако при реализирането на проекта, се вземат в предвид и се осъществят посочените смекчаващи мерки. Посочените в доклада мерки за намаляване на въздействията, следва без изключения да залегнат, като задължителни условия в решението по ОС. Направеният анализ показва, че реализацията на проекта е съвместимо с природозащитните цели на защитената зона и няма да наруши кохерентността на екологичната мрежа Натура 2000 в България.

10.Наличие на обстоятелства по чл. 33 ЗБР, включително доказателства за това и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 ЗБР - в случаите, когато заключението за защитена зона предмет на ДОС е, че предметът на опазване на съответната защитена зона ще бъде значително увреден от реализирането на инвестиционното предложение и когато не е налице друго алтернативно решение

За ИП (ПУП-ПЗ) предмет на настоящият Доклад по оценка за съвместимост, не се изпълняват критериите за наличие на първостепенен обществен интерес съгласно „Методическо ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО“ на Генерална Дирекция „Околна среда“ на Европейската Комисия и съответно не са налични обстоятелства за прилагане на чл.33 от ЗБР, поради следните причини:

Реализацията на предвижданията в ИП не е подчинено на специфични важни държавни или обществени интереси. При изложеното, така заявените предвиждания са подчинени единствено на икономическите интереси на инвеститорите, които ще реализират предвижданията в тях.

11. Информация за използваните методи за изследване, включително времетраене и период на полевите проучвания, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация

Събирането на полева информация за изготвянето на оценката е осъществено от юни до октомври 2017 г. , с участието на 3-ма експерти.

Природни местообитания

Методика за картиране на природните местообитания в рамките на ИП

Описана е в текста. Изпълнена е с помощта на инструмента "ENVI 5.2/ Exelis IDL 8.4, 28.09.2014, Exelis Visual Information Solutions, www.exelisvis.com.

Методика за полево събиране на данни - Информацията разписана в конкретните оценки е събрана на терен по стандартните геоботанически методи основно чрез залагане на пробни площи / линейни трансекти, полигонови трансекти, точки, пробни площадки и др./ . Основно са използвани пробни площадки с квадратна или правоъгълна форма и в много малко случаи полигонови трансекти когато се касае предимно за местообитания с подчертано линеен характер. Наличната информация на терен беше директно нанасяне в екселски формат на JPS таблет впоследствие интегрирана в ГИС слоя на природните местообитания във формат ESRI SHP - Меркантон, северно полукълбо, WGS 84 зона UTM 35. Начина на залагане на пробните площи, избор на конкретен район и др. изцяло копират и съответстват на приложите инструменти от Браун/Бланке в тази насока.

Методика на диагностика – Използвани са различни показатели за диагностиране и установяване класификационната принадлежност на таксоните - Процентно участие на съставния хабитат, Ланшафтно съответствие със еталона, Климатично съответствие със еталона, Процент на съответствие между регистрираните на терен или по литературни данни Топографско съответствие със еталона, Видово съответствие със еталона. За диагностиката е използвано - Кавръкова, В., Димова, Д. Димитров, М., Цонев, Р., Белев, Т., & Раковска. Р. (ред.). 2009. Ръководство за определяне на местообитанията от европейска значимост в България. Второ преработено и допълнено издание. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско-Карпатска програма и федерация "Зелени Балкани".

Методика за класификация на растителността - EuroVegMap - Map of the Natural Vegetation of Europe 2012, Браун-Бланке (Braun-Blanquet 1964; Александрова 1969; Westhoff and van der Maarel 1973; Mueller-Dombois and Ellenberg 1974; Миркин 1985; Kent and Coker 1992 и др.). Апостолова, И. & Славова, Л. 1997. Конспект на растителните съобщества в България, публикувани през периода 1981-1995. Българска Академия на Науките, Институт по Ботаника, София

Методика за класификация на природните местообитания - • EUROPEAN COMMISSION DG ENVIRONMENT Nature and biodiversity Interpretation. 2007. Manual of European Union Habitats - EUR28, Eunis Habitat Classification 2012.

Методика за определяне на флората в равките на ИП - Кожухаров, С. (ред.) 1995. Флора на Р България. Т. 10. Академично издателство "Проф. М. Дринов", София., Делипавлов, Д., Чешмеджиев, И. (ред.). 2003. Определител на растенията в България. Академично издателство на Аграрния университет, Пловдив.

Методика за определяне на конзервационната значимост на природните местообитания - Директива 92/43 ЕЕС/ЗБР, Червената книга на природните местообитания / Бисерков, В. (гл. ред.), Гусев, Ч., Попов, В., Хибаум, Г., Русакова, В., Пандурски, И., Узунов, Й., Димитров, М., Цонев, Р.,

Цонева, С. (ред.) Червена книга на Република България, Том 3. Природни местообитания". ИБЕИ – БАН & МОСВ, С., 2011, 458.

Методика за определяне и оценка на антропогените въздействия – Проект “Изграждане на мрежата от защитени зони Натура 2000 в България” (2005-2008) – полева инвентаризация - Стандартен формуляр за набиране на данни

Методика за определяне и оценка на биотичните показатели на природните местообитания - Проект “Изграждане на мрежата от защитени зони Натура 2000 в България” (2005-2008) – полева инвентаризация - Стандартен формуляр за набиране на данни/ както и в „Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България”.

Методика за оценка на природното състояние – „Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България . ВБИ/ Matra 2009 . Проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I DIR-59318-1-2“ ОПОС

Методика за екологична оценка - Стратегическа екологична оценка Joint Assistance to Support Projects in European Regions Източник: Шмит, Майкъл; Жоао, Елза, Албрехт, Айке (Изд.) (2005 г.): „Прилагане на Стратегически екологични оценка“, издания „Опазване на околната среда в Европейския съюз, том 2, Сингер-Верлаг, Берлин (Schmidt, Michael; Joao, Elsa; Albrecht, Eike (Eds.). (2005): Implementing Strategic Environmental Assessments. (Series: Environmental Protection in the European Union, Vol. 2. Singer-Verlag: Berlin) ПРОТОКОЛ за стратегическа екологична оценка към Конвенцията за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст. Директивата 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (кодифициран текст), която за краткост се нарича и „Директивата за ОВОС“. Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 година относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда, наричана още „Директивата за CEO“.

Методика смегчаващи, компенсирани и възстановителни дейности - ЛТУ, ИГ на БАН. 2011 Режими на устойчиво управление на горите в Натура 2000

Методика определяне конзервационната значимост на висши растения - БАН. 2011. Червена книга на България, Том Растения I, Велчев, В., Кожухаров, С., Анчев, М. /ред./ 1992. Атлас на ендемичните растения в България. София, БАН: 204 с.

Методика фитогеографска принадлежност - Асьов, Б., Петрова, А. (ред.). 2006. Конспект на висшата флора на България. Хорология и флорни елементи. Изд. 3. БФБ, София

Методика оценка на силата на въздействията – методика Thomas L. Saaty

Използван софтуер

- Global Mapper 16, Marble Geographics
- Surfer v.12.6.963, Golden Software 2015 г.
- "ENVI 5.2/ Exelis IDL 8.4, 28.09.2014, Exelis Visual Information Solutions, www.exelisvis.com
- OziExplorer GPS Mapping Software, авторска компания D & L Software Pty Ltd 2011, версия 3.95.5n
- ArcMap 10.2.2 2014 г.
- EuroVegMap - Map of the Natural Vegetation of Europe 2012

- Pythagoras 12 Build 26 2012 ADW Software <http://www.pythagoras.net/>
- STATISTICA StatSoft, Inc. (2011) (data analysis software system), version 10. www.statsoft.com

Използван картен материал

В рамките на извършените проучвания беше използван голям обем георефериран картен и ортофото материал. Използването му беше извършено в рамките на четири основни дейности:

1. За картиране и визуализиране на природните местообитани – топографски карти М 1 : 5000, 1:25 000, 1:50 000, 1:100 000, 1:250 000, 1:500 000 като предимно за визуализация в доклада бяха използвани 1:50 000 и 1:100 000.
2. За дистанционно картиране на природните местообитание – ортофотоизображения издания 2014 г., сателитни изображения от платените професионални версии на Google Earth Plus и GIS SASPlanet. Също и допълнителен картен материал на сателитните източници – Bing Maps, Geonub, DG Navteg, Yahoo и други както самостоятелно така и в хибридно състояние помежду си и сновно с Google спътник.
3. За извършването на допълнителна алгоритмична обработка на базата данни съгласно « Алгоритъм за определяне на разпространението и площта на природните местообитания от приложение 1 на ЗБР и приложение 1 на ДХ, чрез базата данни от ЛУП-ти на териториите в ГФ на България” използвана беше и съществуваща горска база .
4. За работа с GPS навигатори и събиране на полеви данни предимно топографски карти 1:50 000.

Фауна (Земноводни, влечуги, бозайници, прилепи, безгръбначни, риби)

Обхват на работата и извършени дейности

Преглед на наличната литература за разпространението, биологията и екологията на целевите видове и по-конкретно в района на ИП. Преглед на стандартните формуляри на защитените зони, които са в близост до ИП. Преглед на специфичните доклади от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на видовете и природните местообитания“ – фаза I. Анализ на данните за разпространението на видовете, включително информация и база данни от други експерти и организации. Теренно проучване на местообитанията на целевите видове, в района на ИП. Изготвяне на настоящия доклад.

Теренно изследване за целевите видове

Теренните обследвания са проведени в периода юни –октомври 2017г.

Трансектен метод

Използването на трансектния метод дава информация за присъствието на видовете в даден район, за числеността и плътността на популацията и др. Регистрирани бяха всички наблюдавани следи от присъствие и жизнената дейност на целевите видове. Трансектите се провеждат по горски пътища и пътеки, в рамките на планираната площ на ИП и в близост около него. Пригодните местообитания, към които се придържат видовете - обект на настоящото изследване, основно са: горски райони, храстови съобщества, тревни съобщества и реки и дерета.

При провеждане на трансектите се събира информация за характера на местообитанието, за хранителния потенциал и за присъствието на целевия вид – всякакви следи от жизнената му дейност.

Част от видовете от фауната са тясно свързани с водни местообитания, поради което бяха обходени всички временни и постоянни водни площи в района. Поради краткия период на изследване и непостоянните метерелогични условия методите на теренно проучване бяха максимално комплексно използвани. При обхождане на маршрутите бяха визуално следени екземпляри. Където е възможно бяха обръщани камъни, изсъхнали дървета и други подходящи материали.

Използвано оборудване

Дигитални и хартиени топографски карти на предвиденото ИП, GPS, рулетка, бинокъл 10x50. Транспорт – високо проходим автомобил.

Подходите и методиката на анализ на въздействията и оценката са представени в т. 2 от ДОС

Източници на информация

Стандартен формуляр за ЗЗ “Централен Балкан – буфер” BG0001493 – сайт МОСВ/Натура 2000

Специфични докрази за целевите видове и природни местообитания – <http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0001493&siteType=HabitatDirective>.

Уеб сайтове на ИАОС, РИОСВ Плевен, РИОСВ Велико Търново, РИОСВ Пловдив, РИОСВ Ст. Загора, РИОСВ София.

Флора

Adamovič, L. (1909a). Pflanzengeographische Karte Bulgariens, Ostrumeliens, Nordthraziens und Nordmazedoniens, 1 : 750.000. – In: Adamovič, L. (1909): Die Vegetationsverhältnisse der Balkanländer. – Leipzig (W. Engelmann).

EUROPEAN COMMISSION DG ENVIRONMENT Nature and biodiversity Interpretation. 2007. Manual of European Union Habitats - EUR28

EUROPEAN COMMISSION DG ENVIRONMENT Nature and biodiversity Interpretation. 2013. Manual of European Union Habitats - EUR27

European Environment Agency European Topic Centre On Nature Protection And Biodiversity Eunis Habitat Classification 2001 Work Programme 2003

Flora Europaea. Volume 1. Psilotaceae To Platanaceae (2Nd Ed.) – 1993, Volume 2. Rosaceae To Umbelliferae – 1968, Volume 3. Diapensiaceae To Myoporaceae – 1972, Volume 4. Plantaginaceae To Compositae (And Rubiaceae) – 1976, Volume 5. Alismataceae To Orchidaceae (Monocotyledones) - 1980

Кожухаров, С. (ред.) 1995. Флора на Р България. Т. 10. Академично издателство “Проф. М. Дринов”, София.

Meshinev, T., A Postolova, I., G Eorgiev, V., D Imitrov, V., P Etrova, A. & V Een, P. 2005. Grasslands Of Bulgaria. Final Report On The National Grasslands. Inventory Project – Bulgaria, 2001-2004 (Pinmatra / 2001/020) Dragon 2003, Sofia

Petrova, A. 2006. Atlas of Bulgarian endemic plants. Gea-Libris Publishing House, Sofia.

Petrova, A. & V Ladimirov, V. (Eds). 2009. Red List Of Bulgarian Vascular Plants. – Phytol. Balcan., 15(1): 63-94.

Rodwell, J.S., J.H.J. Schaminee, L. Mucina, S. Pignatti, J. Dring, And D. Moss. 2002. The Diversity of European Vegetation. An Overview of Phytosociological Alliances and their Relationships to EUNIS Habitats. Wageningen NL. EC-LNV. Report EC-LNV Nr. 2002/054.

Rossen T. Tzonev, Marius A. Dimitrov, Veska H. Roussakova PHYTOLOGIA BALCANICA 15 (2): 209 – 233, Sofia, 2009 Syntaxa according to the Braun-Blanquet approach in Bulgaria.

Strasbourg, 5 September 2011 [pa08_2011.doc] T-PVS/PA (2011) 8 Convention on the Conservation of European Wildlife And Natural Habitats, Group of Experts on Protected Areas and

Ecological Networks, 3rd meeting – 19-20 September 2011, Council of Europe, Strasbourg, Room 6, Interpretation Manual of The Emerald Habitats, Resolution 4, Version 20.

WWF. 2006. Гори с висока консервационна стойност.

Апостолова, И. & Славова, Л. 1997. Конспект на растителните съобщества в България, публикувани през периода 1981-1995. Българска Академия на Науките, Институт по Ботаника, София.

Асьов, Б., Петрова, А. (ред.). 2006. Конспект на висшата флора на България. Хорология и флорни елементи. Изд. 3. БФБ, София.

БАН. 2011. Червена книга на България, Том Растения I

Бисерков, В. (гл. ред.), Гусев, Ч., Попов, В., Хибаум, Г., Русакова, В., Пандурски, И., Узунов, Й., Димитров, М., Цонев, Р., Цонева Червена книга на Република България, Том 3. Природни местообитания". ИБЕИ – БАН & МОСВ

Бондев, Ив. 1982. Обща характеристика на съвременната растителност. В: География на България, т. 1, Физическа география. София, БАН, 420-454.

Бондев, И. 2002. Геоботанично райониране. – В: Копралев, И. (ред.). География на България, Физическа и Социално-Икономическа География, стр. 336-352. Издателство ФорКом, София.

Бондев, И. 1991. Растителността на България. Карта в М 1:600000 с обяснителен текст. Университетско издателство "Климент Охридски". София.

Велев, С. 1997. Климатично райониране. – В: Йорданова, М. & Дончев, Д. (ред.), География на България, . Академично издателство "Проф. М. Дринов", София.

Велчев, В. 1997. Основни черти и закономерности на разпространение на съвременната растителност. БАН

Велчев, В., Бондев, И. 1984а. Участие на българските и балканските ендемити в растителната покривка на България. Съвременни теоретични и приложни аспекти на растителната екология. Том 1, с. 94-105. БАН, София

Велчев, В., Бондев, И., Кочев, Х., Русакова, В., Василев, П., Мешинев, Т., Николов, В., Георгиев, Н., Вълчев, В. 1989. Растителност. – В: Мишев, К. (ред.), Природният и икономически потенциал на планините в България. Природа и ресурси, Том 1, с. 273-337. БАН, София.

Велчев, В., Кожухаров, С., Анчев, М. /ред./ 1992. Атлас на ендемичните растения в България. София, БАН: 204 с.

География на България. с. 108-150. Акад. Изд. „Проф. Марин Дринов“, София. География на България. с. 108-150. Акад. Изд. „Проф. Марин Дринов“, София.

Делипавлов, Д., Чешмеджиев, И. (ред.). 2003. Определител на растенията в България. Академично издателство на Аграрния университет, Пловдив.

Димитров, М., Павлов, Д., Глогов, П. & Йорданова, Д. 2004а. Проучване на измененията на растителността на природен парк "Витоша" в територии с интензивно антропогенно въздействие. – Наука за гората, 3: 57-75.

Директивата 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (кодифициран текст), която за краткост се нарича и „Директивата за ОВОС“.

Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 година относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда, наричана още „Директивата за СЕО“.

Йорданова, М., Дончев, Д. (ред.), География на България. с. 265-269. Акад. Изд. „Проф. Марин Дринов“, Йорданова, М., Дончев, Д. (ред.), География на България. с. 265-269. Акад. Изд. „Проф. Марин Дринов“, София.

Кавръкова, В., Димова, Д. Димитров, М., Цонев, Р., Белев, Т., & Раковска. Р. (ред.). 2009. Ръководство за определяне на местообитанията от европейска значимост в България. Второ преработено и допълнено издание. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско-Карпатска програма и федерация "Зелени Балкани". "

- Кожухаров, Ст. (ред.). 1992. Определител на висшите растения в България. Наука и изкуство, София.
- ЛТУ, ИГ на БАН. 2011. Режимы на устойчиво управление на горите в Натура 2000
- М., Дончев, Д. 2000. География на България. Акад. Изд. „Проф. Марин Дринов“, София
- Нинов, Н. 2002. Почви. – В: Копралев, И. (ред.). География на България, Физическа и Социално-Икономическа География, стр. 277-315. Издателство ФорКом, София.
- Проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I DIR-59318-1-2“ ОПОС
- ПРОТОКОЛ за стратегическа екологична оценка към Конвенцията за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст
http://www3.moew.government.bg/files/file/Industry/SEA/protokol_SEA.pdf
- Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България . VBI/ Matra 2009
- Стефанов, Б. 1943. Фитогеографски елементи в България. – Сборник БАН, Природо математичен клон, 39: 1-509
- Стоянов, Н., Д. Йорданов, Б. Ахтаров, Б. Китанов, Ст. Вълев, Ив. Ганчев, Ив. Пенев, Т. Георгиев, Цв. Хинкова, В. Велчев, Ив. Бондев, Хр. Кочев, Ст. Кожухаров, Б. Кузманов. (1963). Флора на Народна Република България, т. I. (гл. ред. Д. Йорданов). София. 507.
- Стратегическа екологична оценка Joint Assistance to Support Projects in European Regions
 Източник: Шмит, Майкъл; Жоао, Елза, Албрехт, Айке (Изд.) (2005 г.): „Прилагане на Стратегически екологични оценка“, издания „Опазване на околната среда в Европейския съюз, том 2, Сингер-Верлаг, Берлин (Schmidt, Michael; Joao, Elsa; Albrecht, Eike (Eds.). (2005): Implementing Strategic Environmental Assessments. (Series: Environmental Protection in the European Union, Vol. 2. Singer-Verlag: Berlin)

Фауна

Бозайници:

- МОСВ. 2008. План за действие за кафявата мечка в България.
- Общи и специфични доклади за мечка, вълк, пъстър пор и видра за 33 „Централен Балкан – буфер“ по Проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ 2011-2013 г. Министерство на околната среда и водите
- Общи и специфични доклади за 1354 Кафява мечка (*Ursus arctos*) за 33 „Централен Балкан – буфер“ по Проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ 2011-2013 г. Министерство на околната среда и водите
- балканска дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*), лалугер (*Spermophilus citellus*),
- Общи и специфични доклади за целеви вид балканска дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*), за 33 „Централен Балкан – буфер“ по Проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ 2011-2013 г. Министерство на околната среда и водите
- Общи и специфични доклади за 1354 Кафява мечка (*Ursus arctos*) за 33 „Централен Балкан – буфер“ по Проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ 2011-2013 г. Министерство на околната среда и водите
- Общи и специфични доклади за целеви вид пъстър пор (*Vormela peregusna*) за 33 „Централен Балкан – буфер“ по Проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ 2011-2013 г. Министерство на околната среда и водите

Общи и специфични доклади за целеви вид лалугер (*Spermophilus citellus*) за 33 „Централен Балкан – буфер“ по Проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ 2011-2013 г. Министерство на околната среда и водите

Спасов, Н., Спиридонов, Ж. 2011. Пъстър пор (*Vormela peregusna* G., 1770). Червена книга на Р България. Т.2, Животни. Изд. на БАН и МОСВ, София.

Спиридонов, Ж., Н. СПАСОВ. 2011. Вълк (*Canis lupus* L., 1758). Червена книга на Р България. Т.2, Животни. Изд. на БАН и МОСВ, София.

Racheva, V. et al., 2012. Camera traps recorded use of sett sites by badgers (*Meles meles* L., Mammalia) in different habitats. *Acta Zoologica Bulgarica*, 64(2), pp.145–150.

Jedrzejewski W. S. Nowak, R. Kurek, R. W. Myslajek, K. Stachura, B. Zawadzka, M. Pchalek 2009. Animals and Roads. Methods of mitigating the negative impact of roads on wildlife. Mammal Research Institute, Polish Academy of Sciences. Bialowieza. 94 pp.

Безгръбначни животни:

Ангелов П. 1995. Coleoptera, Cerambycidae. Част I (Prioninae, Lepturinae, Necydalinae, Aseminae, Cerambycinae). – Фауна на България, 24. Академично издателство Проф. Марин Дринов, София. 206 с.

Бешков С. 2011. Пеперудите в България, включени в НАТУРА 2000. Ръководство за полево определяне. Библиотека Витоша, София. 151 с.

Бешовски В. 1994. Insecta, Odonata. – Фауна на България, 23. Издателство на БАН, София. 372 с.

Зингстра Х., А. Ковачев, К. Китнаес, Р. Цонев, Д. Димова, П.Цветков (ред.). 2009. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България. Резюме. Изд. Българска фондация Биоразнообразие, Геософт ЕООД, ИПК Родина. София. ISBN 978-954-9959-49-9.630 с.

Маринов М. 2000. Джобен полеви определител на водните кончета на България. Ешна, София. 104 с.

Маринов М. 2003. Хорология, биотопна и хабитатна обвързаност на насекомите от разред Odonata в България. Дисертация за придобиване на научната степен доктор. Специализиран научен съвет по зоология и екология, София.

Русев Б., Янева И., Дечева Р. 1994. Безгръбначни животни. – В: РУСЕВ Б. (ред.). Лимнология на българските дунавски притоци. Книжен тигър, София, 130-174.

Събчев М., Станимирова Л. 1998. Разпространение на правите сладководни раци (Crustacea: Decapoda) и техните епибионти от род *Branchiobdella* (Annelida: Branchiobdellae), *Huysricosoma charpui* Michaelsen, 1926 (Annelida: Oligochaeta) и *Nitocrella divaricata* (Crustacea: Copepoda) в България. – *Historia naturalis bulgarica*, 9: 5-18.

Янева И. 1987. Зообентосът на р. Вит. I. Състав, структура и динамика на зооценозите. – *Хидробиология*, 31: 37-64.

Abadjiev S. 2001. An atlas of the distribution of the butterflies in Bulgaria (Lepidoptera: Hesperioidea & Papilionoidea). – *Zoocartographia Balcanica*, 1. Pensoft, Sofia – Moscow. 335 pp.

Abadjiev S. 2003. Bulgaria. – In: van Swaay C., Warren M. Prime butterfly areas in Europe: Priority sites for conservation. National Reference Centre for Agriculture, Nature and Fisheries; Ministry of Agriculture, Nature Management and Fisheries, Ede, 128-139.

Abadjiev S., Beshkov S. 2007. Prime butterfly areas in Bulgaria. – *Series Faunistica*, 69. Pensoft, Sofia – Moscow. 222 pp.

CD. Pensoft, Sofia – Moscow.

Angelov A. 2000. Mollusca (Gastropoda et Bivalvia) aquae dulcis. – Catalogus Faunae Bulgaricae, 4. Pensoft – Backhuys, Sofia – Leiden. xiv + 57 pp.

Beschovski V., Marinov M. 2007. Fauna, ecology, and zoogeography of dragonflies (Insecta: Odonata) of Bulgaria. – In: Fet V., Popov A. (eds.). Biogeography and ecology of Bulgaria. Springer, Dordrecht, 199-231.

Beshkov S. 2000. An annotated systematic and synonymic check list of the Noctuidae of Bulgaria (Insecta: Lepidoptera: Noctuidae). – Neue Entomologische Nachrichten, Markt-leuthen, 49: 300 pp.

Georgiev G., Hubenov Z. 2006. Vertical distribution and zoogeographical characteristics of Cerambycidae (Coleoptera) family in Bulgaria. – Acta zoologica bulgarica, 58 (3): 315-343.

Gueorgiev B., Bunalski M. 2004. Critical review of the families Glaresidae, Lucanidae, Trogidae, Bolboceratidae, Geotrupidae, Hybosoridae and Ochodaeidae in Bulgaria (Coleoptera: Scarabaeoidea). – Acta zoologica bulgarica, 56 (3): 253-275.

Janeva I., Russev B. 1997. Veränderungen der Artenzusammensetzung und Güteklasse des bulgarischen Donauzuflusses Jantra nach dem Makrozoobenthon. – Lauterbornia, 31: 1-16.

Kalkman V., Boudot J.-P., Bernard R., Conze K.-J., Knijf G., Dyatlova E., Ferreira S., Jović M., Ott J., Riservato E., Sahlén G. 2010. European red list of dragonflies. Publications Office of the European Union, Luxembourg. viii + 28 pp.
http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/redlist/downloads/European_dragonflies.pdf

Marinov M. 2001. Does *Coenagrion mercuriale* (Charpentier, 1840) occur in Bulgaria? – Exuviae, 8 (1): 13-19.

Riservato E., Boudot J.-P., Ferreira S., Jović M., Kalkman V., Schneider W., Samraoui B., Cuttelod A. 2009. The status and distribution of dragonflies of the Mediterranean Basin. International Union for Conservation of Nature, Gland – Malaga. vii + 33 pp.

http://cmsdata.iucn.org/downloads/mediterranean_dragonflies_en_web.pdf

Van Swaay Ch., Cuttelod A., Collins S., Maes D., Munguira M., Šašič M., Settele J., Verovnik R., Verstrael Th., Warren M., Wiemers M., Wynhoff I. 2010. European red list of butterflies. Publications Office of the European Union, Luxembourg. x + 47 pp.

http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/redlist/downloads/European_butterflies.pdf

Van Swaay Ch., Warren M. 1999. Red data book of European butterflies. – Nature and Environment, 99. Council of Europe, Strasbourg. 260 pp.

http://www.bc-europe.org/upload/RDB_Butterflies_1999.pdf

Риб:

ЕС 2002. Оценка на планове и проекти значително засягащи Натура 2000 места. Методично ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО. Офис на официалните публикации на Европейската общност. ISBN 92-828-1818-7 (превод на български език)

Диков, Ц., Й. Янков, С. Йочев. 1988. Състав на ихтиофауната, численост и биомаса на отделните видове в река Палакария, приток на река Искър. – Хидробиология, 33: 59–67.

Дренски, П. 1951а. Рибите в България. Фауна на България II. С., БАН, 270 с.

Зингстра Х., А. Ковачев, К. Китнаес, Р. Цонев, Д. Димова, П. Цветков (ред.). 2009. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България. Резюме. Изд. Българска фондация Биоразнообразие, Геософт ЕООД, ИПК Родина. София. ISBN 978-954-9959-49-9.

Карапеткова, М. 1972. Ихтиофауна на р. Янтра. – Изв. на Зоолог. инст. с музей, 36: 149–182.

Карапеткова, М. 1994. Гръбначни животни. – В: РУСЕВ Б. (ред.), Лимнология на българските дунавски притоци, МОСВ, С., БАН, 175–186.

Карапеткова, М., М. Живков. 1995. Рибите в България. С., „Гя-Либрис“, 247 с.

Карапеткова, М., Ц. Диков. 1986. Върху състава, разпространението, числеността и биомасата на ихтиофауната на р. Вит. – Хидробиология, 28: 3–14.

Ковачев, В. 1923. Сладководната ихтиологична фауна на България. – Архив на Министерството на земеделието и държавните имоти, 3: 1–164.

Stefanov, T. 2007. Fauna and distribution of fishes in Bulgaria. – In: Fet V., A. Popov (eds): Biogeography and ecology of Bulgaria. Dordrecht (Springer), 109–139

Земноводни и влечуги:

Бешков, В. 1984. Разпространение, относителна численост и мерки за опазване на сухоземните костенурки в България. – Екология, 14: 14-34.

Бешков Вл, К. Нанев. 2002. Земноводни и влечуги в България. Пенсофт, 120 с.

Бисерков Б, Б. Наумов, Н. Цанков, А. Стоянов, Б. Петров, Д. Добрев, П. Стоев. 2007. Определител на земноводните и влечугите в България, Зелени Балкани, София

Наумов Б., 2012. Таксономия и разпространение на видовете от род *Triturus Rafinesque*, 1815 (Amphibia: Salamandridae) в България. Автореферат на дисертация за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ Научна специалност: 02.22.01 „Екология и опазване на екосистемите“. Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН, София. 35 стр.

Петров Б., Бешков Вл., Попгеоргиев Г., Плачийски Д. 2003. “Национален план за действие за опазване на сухоземните костенурки в България”, Версия 1, БДЗП, НПМ-БАН, София. 58с.

Попгеоргиев Г., Цанков Н., Корнилев Ю., Наумов Б., Стоянов А. 2012. Методика за картиране. Клас Reptilia, разред Testudines, семейство Emydidae 1. *Emys orbicularis* (Linnaeus, 1758), код 1220 Обикновена блатна костенурка / European pond terrapin. Проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видове фаза I”, Бенефициент МОСВ, финансиран по ОПОС Обособена позиция 3: „Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги.

Попгеоргиев Г., Цанков Н., Корнилев Ю., Наумов Б., Стоянов А. 2012. Методика за картиране. Клас Amphibia, разред Caudata, семейство Salamandridae 1. *Triturus karelinii* (Strauch, 1870), код 1171 Южен гребенест тритон / Southern crested newt Синоним: *Triturus cristatus karelinii* - БЕШКОВ и Нанев (2002). Проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видове фаза I”, Бенефициент МОСВ, финансиран по ОПОС Обособена позиция 3: „Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги.

- Попгеоргиев Г., Цанков Н., Корнилев Ю., Наумов Б., Стоянов А. 2012. Методика за картиране. Клас Amphibia, разред Anura, семейство Bombinatoridae 1. *Bombina variegata* (Linnaeus, 1758), код 1193 Жълтокоремна бумка / Yellow-bellied Toad. Проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видове фаза I”, Бенефициент МОСВ, финансиран по ОПОС Обособена позиция 3: „Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги.
- Попгеоргиев Г., Цанков Н., Корнилев Ю., Наумов Б., Стоянов А. 2012. Методика за определяне на ПС 1. *Emys orbicularis* Обикновена блатна костенурка, Код: 1220. Проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видове фаза I”, Бенефициент МОСВ, финансиран по ОПОС Обособена позиция 3: „Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги.
- Попгеоргиев Г., Цанков Н., Корнилев Ю., Наумов Б., Стоянов А. 2012. Методика за определяне на ПС 1. *Triturus karelinii* Южен гребенест тритон, код 1171. Синоним: *Triturus cristatus karelinii* - БЕШКОВ и Нанев (2002). Проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видове фаза I”, Бенефициент МОСВ, финансиран по ОПОС Обособена позиция 3: „Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги.
- Попгеоргиев Г., Цанков Н., Корнилев Ю., Наумов Б., Стоянов А. 2012. Методика за определяне на ПС 1. *Bombina variegata* Жълтокоремна бумка, код: 1188. Проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видове фаза I”, Бенефициент МОСВ, финансиран по ОПОС Обособена позиция 3: „Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги.
- Стоянов, А. 2007а. Червенкоремна бумка, 45 с. В: БИСЕРКОВ, В. (Редактор). Определител на земноводните и влечугите в България. София, Зелени Балкани, 196 с.
- Стоянов, А. 2007б. Жълтокоремна бумка, 46–47 с. В: БИСЕРКОВ, В. (Редактор). Определител на земноводните и влечугите в България. София, Зелени Балкани, 196 с.
- Цанков Н., Наумов Б., Стоянов А., 2009а. Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) и Каспийска блатна костенурка (*Mauremys rivulata*). – В: Зингстра, Х., Ковачев, А., Китнаес, К., Цонев, Р., Димова, Д., Цветков, П. (ред.) Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие. София: 463-468 Геософт ЕООД, ИПК Родина. София. ISBN 978-954-9959-49-9.
- Цанков Н., Наумов Б., Стоянов А., 2009б. Пъстър смок (*Elaphe quatorlineata sauromates*), ивичест смок (*Elaphe quatorlineata quatorlineata*) и леопардов смок (*Elaphe situla*). – В: Зингстра, Х., Ковачев, А., Китнаес, К., Цонев, Р., Димова, Д., Цветков, П. (ред.) Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие. София: 469-473 Геософт ЕООД, ИПК Родина. София. ISBN 978-954-9959-49-9.
- Цанков Н., Наумов Б., Стоянов А., 2009в. Южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*), северен гребенест тритон (*Triturus cristatus*), дунавски гребенест тритон (*Triturus dobrogicus*) и италиански гребенест тритон (*Triturus carnifex*). – В: Зингстра, Х., Ковачев, А., Китнаес, К., Цонев, Р., Димова, Д., Цветков, П. (ред.) Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие. София: 469-453 Геософт ЕООД, ИПК Родина. София. ISBN 978-954-9959-49-9.

Balej, P., D. Jablonski. 2006. Balcanica.cz – amphibians and reptiles of Balkan. Accessible at: <http://cs.balcanica.info>

Diaz-Paniagua, C., C. Keller and A. C. Andreu. 1995. Annual variation of activity and daily distances moved in adult spur-thighed tortoises, *Testudo graeca*, in southwestern Spain. *Herpetologica* 51 (2): 225-233

Hailey A., Elizabeth P., Stubbs D. 1984. Summer activity patterns of *Testudo hermanni* GMELIN in Greece nad France. *AMPHIBIA-REPTILIA*, Volume 5, Number 1, 1984

Ivanchev I., (2007a) Population ecology and biology of *Testudo hermanni* (Reptilia: Testudinidae) at Eminska Mountain, Bulgaria - *Acta Zoologica Bulgarica.*, 59(2), 153-163.

Ivanchev I. (2007b) Überwinterung von *Testudo hermanni* und *Testudo graeca* in der Natur und unter sehr naturnahen Bedingungen in Bulgarien (pdf) Download English text: (pdf)

Mazzotti ST., Pisapia A., Fasola M. 2002. Activity and home range of *Testudo hermanni* in Northern Italy. *AMPHIBIA-REPTILIA* 23: 305-312, 2002

Perez I., Gimenez A, Daniel J., , Marcelo A., , Miguel M., Esteve A. 2002. Patrones de actividad estacional y diara de la Tortuga mora (*Testudo graeca* L. 1758 ssp. *graeca*) en el surestre de la Peninsula Iberica. *Anales de Biología*, 24 (2002): 65-75.

<https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbnpbcmVuZXBlcmV6aWJhcnJhIGd4OjEzYjlmYTlwZjkzTGzMDY>

Petrov B. 2007. Amphibians and reptiles of Bulgaria: fauna, vertical distribution, zoogeography, and conservation. – In: Fet, V., A. Popov (Eds.) *Biogeography and Ecology of Bulgaria* . Springer: 85-107.

12. Документи по чл. 9, ал. 2 и 3 на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимост на планове, програми и проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Екип изготвил ДОС

№	Име	Позиция
1	Валентина Фиданова	Ръководител на екип Експерт Биолог, Натура 2000
2	Ивайло Николов	Експерт Природни местообитания, растителност, гори, Натура 2000
3	Д-р Огнян Тодоров	Експерт Зоолог, Натура 2000
4	Евгения Добрева	Експерт ГИС, картография

Документи на експертите: копия от дипломи, трудови книжки, декларации

13. Консултации

В табичен вид са представени консултациите извършени в хода на изготвяне на ДОС. Докладът е съобразен с указанията на РИОСВ Плевен и Решение №ПН -121- ОС/2017. изпратено до Възложителя. Извършени са писмени консултации с различни заинтересовани страни за определяне обхвата на заданието и предоставяне на допълнителна информация. До момента на внасяне на доклада при компетентния орган, не са получени отговори на част от изпратените писма.

По реда на ЗДОИ е поискана информация от МОСВ, за предоставяне на информация за специфичните доклади от изпълнението на проект „Картиране и определяне на природозащитния статус на природните местообитания и видовете –фаза I“, вкл. графична информация, границите на 33 Централен Балкан Буфер BG0000143.

Поискана е писмена информация по ЗДОИ от МОСВ и РИОСВ Плевен, РИОСВ Пловдив, РИОСВ Стара Загора, РИОСВ София и РИОСВ Велико Търново за предоставяне на решения и становища за изготвяне на други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, имащи отношение към изготвяния ДОС с цел определяне на кумулативното въздействие. Изпратени са заявление за достъп до информация и до Басейнова дирекция за управление на Дунавския район гр. Плевен, Дирекцията на Национален парк Централен Балкан и Регионален Историческия музей в Плевен. Цялата постъпила информация е използвана при изготвянето на Доклада.

Таблица 20. Информация за проведени консултации

Изх. №	дата	получател	писмо /описание	техен Вх.№	отговор / техен номер	забележка
			Решение №ПН -121- ОС/2017 г. на Директора на Регионална инспекция по околната среда и водите Плевен, с което е постановено извършването на оценка за степента на въздействие на ИП на „Изграждане на жилищна сграда (къща) в ПИ 81476 .18.12. в местността Лъжето, с. Чифлик, община Троян, област Ловеч, върху 33 ВГ 0001493 %Централен Балкан –буфер“.			Указания за извършване на ОС.
Изх. № 1	18.09.2017	НСЗП	заявление за предоставяне на цифров носител на пространствени данни за природните местообитания и местообитания на видове, продукт от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“, попадащи в	вх.№ 26-00-841/19.09.2017	изх. № 26-00-841/16.10.2017	получен отговор, предоставени на цифров носител пространствени данни за природните местообитания и местообитания на видове, продукт от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни

			защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“			местообитания и видове – фаза I“, попадащи в защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“
Изх. № 2	18.09.2017	МОСВ	заявление за достъп до информация (по ЗДОИ) относно всички административни актове за одобрение на програми, проекти, планове и инвестиционни предложения, реализирани, в процес на реализация или в процедура на преценка на етап уведомление от 2003 до 18.09.2017, попадащи на територията на 33 „Централен Балкан – буфер“ BG0001493, както и информация с характеристиките (обхват, местоположение, площ, времетраене и др.) за програмите, проектите, планове и инвестиционните предложения на етап уведомление на компетентния орган	вх.№ ЗДОИД- 48/20.09.2017	изх. № ЗДОИД- 48/11.10.2017	получен отговор, предоставена информация с Решение № ЗД- 100/11.10.2017
Изх. № 3	18.09.2017	РИОСВ-Плевен	заявление за достъп до информация (по ЗДОИ) относно всички административни актове за одобрение на програми, проекти, планове и инвестиционни предложения, реализирани, в процес на реализация или в процедура на преценка на етап уведомление от 2003 до 18.09.2017, попадащи на територията на 33 „Централен Балкан – буфер“ BG0001493, както и информация с характеристиките (обхват, местоположение, площ, времетраене и др.) за програмите, проектите, планове и инвестиционните предложения на етап	вх.№ ОИК-6- 37/19.09.2017	изх. № ОИК-6- 37/29.09.2017	получен отговор, предоставен линк към списък с процедурите по реда на ЗБР и ЗООС планове, програми, проекти и ИП

			уведомление на компетентния орган			
Изх. № 5	18.09.2017	РИОСВ-София	заявление за достъп до информация (по ЗДОИ) относно всички административни актове за одобрение на програми, проекти, планове и инвестиционни предложения, реализирани, в процес на реализация или в процедура на преценка на етап уведомление от 2003 до 18.09.2017, попадащи на територията на 33 „Централен Балкан – буфер“ BG0001493, както и информация с характеристиките (обхват, местоположение, площ, времетраене и др.) за програмите, проектите, плановете и инвестиционните предложения на етап уведомление на компетентния орган	вх.№ 11823/19.09.2017	изх. № 6107/05.10.2017	получен отговор, предоставена информация с Решение № 21/04.10.2017
Изх. № 6	18.09.2017	РИОСВ-Стара Загора	заявление за достъп до информация (по ЗДОИ) относно всички административни актове за одобрение на програми, проекти, планове и инвестиционни предложения, реализирани, в процес на реализация или в процедура на преценка на етап уведомление от 2003 до 18.09.2017, попадащи на територията на 33 „Централен Балкан – буфер“ BG0001493, както и информация с характеристиките (обхват, местоположение, площ, времетраене и др.) за програмите, проектите, плановете и инвестиционните предложения на етап уведомление на компетентния орган	вх.№ 4644/19.09.2017	изх. № КОС-01-4644/25.09.2017	получен отговор за липса на по-мощабни инвестиционни предложения, и програми в близост до ИП, които биха оказала кумулативен ефект

Изх. № 7	03.10.2017	РИОСВ-Велико Търново	заявление за достъп до информация (по ЗДОИ) относно всички административни актове за одобрение на програми, проекти, планове и инвестиционни предложения, реализирани, в процес на реализация или в процедура на преценка на етап уведомление от 2003 до 03.10.2017, попадащи на територията на 33 „Централен Балкан – буфер“ BG0001493, както и информация с характеристиките (обхват, местоположение, площ, времетраене и др.) за програмите, проектите, плановете и инвестиционните предложения на етап уведомление на компетентния орган	вх.№ ЗДОИД-24/03.10.2017	изх. № ЗДОИД-24/10.10.2017	получен отговор, предоставена информация за всички постъпили и преминали процедура по ЕО/ОВОС/ОС инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, попадащи в границите на защитена зона BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, за периода от м. януари 2007 г. до м. септември 2017 г. с Решение № 20/10.10.2017
Изх. № 8	13.10.2017	РИОСВ-Пловдив	заявление за достъп до информация (по ЗДОИ) относно всички административни актове за одобрение на програми, проекти, планове и инвестиционни предложения, реализирани, в процес на реализация или в процедура на преценка на етап уведомление от 2003 до 13.10.2017, попадащи на територията на 33 „Централен Балкан – буфер“ BG0001493, както и информация с характеристиките (обхват, местоположение, площ, времетраене и др.) за програмите, проектите, плановете и инвестиционните предложения на етап уведомление на компетентния орган		15.11.2017	получен отговор, предоставен списък на процедураните по реда на ЗБР/ЗООС планове, програми и проекти (ППП) на територията на РИОСВ - Пловдив, попадащи в границите на защитена зона BG0001493 "Централен Балкан-буфер"
Изх. № 9	13.10.2017	Басейнова дирекция „Дунавски район“ гр. Плевен	заявление за достъп до информация (по ЗДОИ) относно: 1. Пунктове за мониторинг на река			

			<p>Бели Осъм (Рогачева река) (с координати), която е част от повърхностно водно тяло BG1DSWOS1316, от изворите в резерват „Козята стена“ до с. Чифлик и с. Бели осъм.</p> <p>а) Данните от проведен мониторинг на хидробиологични показатели за последните 5 години за фитобентос, макрофитобентос, макрозообентос и риби;</p> <p>б) Данни от проведен физикохимичен мониторинг за последните 5 години;</p> <p>2. Сканирани копия от:</p> <p>а) Издадени Разрешителни за водоземане на повърхностен воден обект – р. Бели Осъм (Рогачева река)</p> <p>б) Издадени Разрешителни за ползване на повърхностен воден обект – р. Бели Осъм (Рогачева река)</p> <p>в) Издадени Разрешителни за заустване на отпадни води в повърхностен воден обект – р. Бели Осъм (Рогачева река)</p>		
Изх. № 10	13.10.2017	Дирекцията на НП „Централен Балкан“	<p>заявление за достъп до информация извън официално достъпната, в т.ч. със съответните географски координати и картен материал за наличие на местообитания на видове с висок природозащитен статус, в териториалния обхват на ПИ и района на с. Чифлик, както и предложения за тяхното опазване</p>	изх. № 92 00-113/20.10.2017	получен отговор за липса на информация извън официално достъпната
Изх. № 11	13.10.2017	Регионален исторически музей - Плевен	<p>заявление за достъп до информация извън официално достъпната, в т.ч. със съответните географски координати и картен материал за наличие на местообитания на видове с висок</p>	изх. № AC1-10-739/24.10.2017	получен отговор за липса на информация извън официално достъпната

			природозащитен статус, в териториалния обхват на ПИ и района на с. Чифлик, както и предложения за тяхното опазване		
--	--	--	--	--	--

14. Списък на таблиците и фигурите

Фигура No	Описание
Фигура 1.	ИП и Биогеографско райониране
Фигура 2.	<i>Топонимия и география на ИП</i>
Фигура 3.	<i>Моделна мрежа от МЗТ за опазване на популациите на растения от Европейско и национално значение</i>
Фигура 4.	Местообитания на територията на ИП по EUNIS
Фигура 5.	Природни местообитания на територията на ИП (EUNIS) – Ортофото, 2014 г.
Фигура 6.	Природни местообитания по EUR 28 и EUNIS
Фигура 7.	Консервационен статус на природните местообитания картирани в буфера на ИП
Фигура 8.	Разпространение на видовете в ПИ и буфера. Обилие, проективно покритие, жизненост. Очаквани загуби вследствие реализацията на ИП
Фигура 9.	Разпространение на растителните видове, предмет на опазване
Фигура 10.	Оценка на степента на въздействие от реализацията на ИП върху природните местообитанията в буферната територия на ИП
Фигура 11	Вероятни антропогенни въздействия върху природните местообитания, попадащи върху буферната територия и включени в ЗЗ „Централен Балкан Буфер“
Фигура 12.	Анализ на въздействието на антропогенните фактори върху типовете местообитания в буферната територия
Фигура 13.	Очаквани тенденции към промяна на установеното ПС на природните местообитания, вследствие на реализацията на ИП
Фигура 14.	Очаквана загуба на природни местообитания, вследствие на реализацията на ИП

Таблица No	Описание
1. Анотация на проекта	
Таблица 1.	Отстояние на ИП (в км) до най-близко разположените защитени зони от Националната екологична мрежа НАТУРА 2000
2. Методология на работа и екологични ограничения при изготвяне на Доклада за оценка за съвместимост	
Таблица 2.	Матрица за оценка на вероятната степен на въздействие
Таблица 3.	Обобщена матрица за оценка на степента на въздействие
3. Други проекти или планове, които биха могли да имат значително въздействие върху защитената зона в комбинация с инвестиционното предложение	
Таблица 4.	Други програми, проекти, планове и инвестиционни предложения на територията на защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“ или в съседни райони, които има вероятност да окажат кумулативно въздействие
4. Вероятни отрицателни въздействия на ИП, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти биха могли да окажат значително въздействие върху защитената зона или нейните елементи	

Таблица No	Описание
Таблица 5.	Връзка между елементите на проекта (и инвестиционното предложение) и очакваните въздействия по време на етапа на планиране/проектиране, строителство и експлоатация и потенциалното отражение върху местообитанията и видовете, и оценка на възможността тези въздействия да бъдат оценени на този етап на планиране и необходимостта от условия за следващите етапи на планиране.
Таблица 6.	Връзка между отделните елементите на проекта, пространствения обхват на въздействието, времевия обхват, интензивност и обратимост на потенциалните въздействия
Таблица 7.	Възможни комбинирани и кумулативни въздействия
5. Описание на защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“	
6. Оценка на вероятната степен на въздействие върху предмета и целите на защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“	
Таблица 8.	Площно разпределение на типовете местообитания от Приложение I на Директива 92/43/ЕИО в защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“
Таблица 9.	Оценка на качеството и състоянието на природните местообитания в ЗЗ „Централен Балкан буфер“
Таблица 10.	Обща екологична оценка на разпространението на природните местообитания в ПИ (Цонев, Р., Димитров, М., Гусев, Ч., 2013, Проект № DIR-593212-1-8)
Таблица 11.	Ключови разстояния от ИП до природните местообитания в буферната зона и тяхното вероятно въздействие
Таблица 12.	Обща екологична оценка на разпространението на природните местообитания в буферната територия на ИП
Таблица 13.	Обща характеристика на видовете на територията на ИП по типове местообитания
Таблица 14.	Разпространение на растителните видове по типове местообитания в буферната територия
Таблица 15.	Оценка на вероятната степен на въздействие върху жълтокоремната бумка (<i>Bombina variegata</i>) в защитена зона „Централен Балкан - буфер“ BG0001493
Таблица 16.	Природозащитният статус на кафява мечка (<i>Ursus arctos</i>)
Таблица 17.	Оценка на вероятната спетен на въздействие от реализирането на ИП върху кафява мечка (<i>Ursus arctos</i>)
Таблица 18.	Видове, предмет на опазване в BG0001493 „Централен Балкан – буфер“, информация от стандартния формуляр.
Таблица 19	Остатъчно въздействие след прилагане на смекчаващи мерки
Таблица 20	Информация за проведени консултации

15. ПРИЛОЖЕНИЯ – Графичен и снимков материал

ЛЕГЕНДА

ЛЕГЕНДА към Стандартен формуляр – т.3 Екологична информация и т.3.2. Видове, включени в Приложение I на Дир. 2009/147/ЕС и Приложение II на Дир. 92/43/ЕИО

Видове

Група: А = земноводни, В = птици, F = риби, I = безгръбначни, М = бозайници, Р = растения, R = влечуги

Код – четирицифрен код, който следва йерархичното представяне на видовете.

Научно/Латинско Име – наименование на видовете съгласно Приложение II към Директива 92/43/ЕИО и Директива 79/409/ЕИО. Българско име - съгласно Закона за биологичното разнообразие и други източници.

Популация в защитената зона

Тип: **p** = постоянен, **r** = размножаващ, **c** = концентрация, **w** = зимуващ (за растителни и немигриращи видове използвайте „постоянен“).

Размер: **A)** $100\% \geq p > 15\%$; **B)** $15\% \geq p > 2\%$; **C)** $2\% \geq p > 0\%$; **D)** незначителна популация.

Единица: **i** = индивиди, **p** = двойки или други единици според Стандартния списък с популационни единици и кодове в съответствие с докладването по Член 12 и 17.

Категории на числеността (кат.): **C** = типичен, **R** = рядък, **V** = много рядък, **P** = наличен – за попълване ако липсват данни (**DD**) или в допълнение към информацията за размера на популацията.

Качество на данните: **G** = „добро“ (напр. на базата на проучвания); **M** = „средно“ (напр. на базата на частични данни с известни екстраполации); **P** = „лошо“ (напр. груба оценка); **VP** = „много лошо“.

Оценка на защитената зона

Попул. – размер и плътност на популацията на вида, който се среща в обекта, съотнесени с популациите на цялата територия на страната. Този критерий се използва за оценяване на относителния размер или плътност на популацията в обекта, в сравнение с тези на националната популация. Използван е следния модел за приблизителна оценка: **A)** $100\% \geq p > 15\%$; **B)** $15\% \geq p > 2\%$; **C)** $2\% \geq p > 0\%$. Във всички случаи, когато дадена популация се среща в обекта в незначителна степен, тя трябва да бъде посочена в четвърта категория – **D)** незначителна популация.

Конс./Опазв. – степен на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за дадения вид и възможности за възстановяване. За класифициране на този критерий е използвана “най-добра експертна преценка”: **A)** отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); **B)** добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); **C)** средно или слабо опазване (всички други комбинации).

Изол. – степен на изолираност на популацията, намираща се на обекта, съотнесена с естествената степен за вида. Използвана е следната класификация: **A)** (почти) изолирана популация; **B)** не изолирана популация, но на границата на района на разпространение; **C)** не изолирана популация в широк обхват на разпространение.

Обща/Цялостна оц. – цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения вид. Използвана е “най-добра експертна преценка”, съгласно следната класификационна система: **A)** отлична стойност; **B)** добра стойност; **C)** значима стойност.

ГРАФИЧНИ ПРИЛОЖЕНИЯ – Картен материал

Списък на приложенията:

Приложение 1 – Местоположение на ПИ № 18476.18.12. – карта

Приложение 2 – Връзка на проекта с НЕМ Натура 2000 и НСЗТ – карта

Приложение 3 – Връзка на проекта с други консервационно значими природни територии - карта

Приложение 4 – Други планове, програми, проекти и ИП с вероятно кумулативно въздействие - карта

Приложение 5 – Природни местообитания от Приложение I на Директива 92/43/ЕИО -карта

Приложение 6 – Картирани природни местообитания по EUNIS -карта

Приложение 7 – Ефективно заети местообитания на жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) - карта

Приложение 8 – Модел на потенциални местообитания на голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*) и трицветен нощник (*Myotis emarginatus*) – карта

Приложение 9 – Модел на ловни местообитания на дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), голям нощник (*Myotis myotis*), средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), подковонос на Мехели (*Rhinolophus*) – карта

Приложение 10 – Модел на потенциални местообитания на буков сечко (*Morimus funereus*), алпийска розалия (*Rosalia alpina*) – карта

Приложение 11 – Модел на потенциални местообитания на лалугера (*Spermophilus citellus*) – карта

Приложение 12 – Модел за пригодност на местообитанията на кафява мечка (*Ursus arctos*)

Приложение 12-A - Информация от GPS проследяване на мечка (*Ursus arctos*)

Приложение 13 – Кумулативно въздействие върху местообитанията на кафява мечка (*Ursus arctos*)

Приложение 14 – Територия на полевите проучвания

Приложение 15 – Снимков материал от района на ИП